

Lagrådsremiss

Gränsöverskridande fusioner

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 27 september 2007

Beatrice Ask

Sten Andersson
(Justitiedepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen lämnas förslag till hur EG:s direktiv om gränsöverskridande fusioner ska genomföras i Sverige. Genomförandet föreslås ske genom ändringar i aktiebolagslagen och lagen om ekonomiska föreningar. I lagarna anges att flertalet av de bestämmelser som gäller för en fusion mellan svenska företag ska tillämpas även i fråga om en gränsöverskridande fusion. Därutöver tas det in vissa särbestämmelser som vid en gränsöverskridande fusion ska tillämpas i stället för eller utöver övriga fusionsbestämmelser.

I lagrådsremissen läggs också fram förslag till ändrade regler för fusioner mellan svenska ekonomiska föreningar. Förslaget innebär vissa anpassningar till de regler som gäller vid fusion mellan aktiebolag.

I lagrådsremissen föreslås vidare nya bestämmelser som innebär att Skatteverket under vissa förutsättningar ska kunna få en fråga om tillstånd att verkställa en fusionsplan eller tillstånd till flyttning av säte framskjuten.

Lagrådsremissen tar inte slutlig ställning till hur direktivet bör genomföras för finansiella företag. Den frågan kommer att behandlas i ett senare sammanhang.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 15 december 2007.

Innehållsförteckning

1	Beslut.....	5
2	Lagtext.....	6
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.	6
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.....	8
2.3	Förslag till lag om ändring i bostadsrättslagen (1991:614).....	26
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt.....	27
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om investeringsfonder.....	28
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.....	29
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:575) om europabolag.....	31
2.8	Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551).....	35
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ.....	51
2.10	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.....	55
3	Ärendet och dess beredning.....	56
4	Bakgrund.....	56
4.1	EG-rättens regler om fusion.....	56
4.2	Svenska regler om gränsöverskridande fusioner.....	57
4.3	Fusioner mellan svenska företag.....	58
5	Överväganden.....	59
5.1	Tillämpningsområde.....	59
5.2	Lagtekniska frågor.....	65
5.3	En modernisering av föreningslagens fusionsregler.....	67
5.4	Skyddet för aktieägare, borgenärer m.fl. (artikel 4.2).....	70
5.4.1	Aktiebolag.....	70
5.4.2	Ekonomiska föreningar.....	73
5.5	Upprättande av fusionsplan (artikel 5).....	75
5.5.1	Aktiebolag.....	75
5.5.2	Ekonomiska föreningar.....	78
5.6	Offentliggörande (artikel 6).....	80
5.6.1	Aktiebolag.....	80
5.6.2	Ekonomiska föreningar.....	81
5.7	Styrelsens rapport (artikel 7).....	82
5.7.1	Aktiebolag.....	82
5.7.2	Ekonomiska föreningar.....	85
5.8	Rapport av oberoende sakkunnig (artikel 8).....	86
5.8.1	Aktiebolag.....	86
5.8.2	Ekonomiska föreningar.....	90

5.9	Stämmans godkännande av fusionsplanen (artikel 9).....	92
5.9.1	Aktiebolag	92
5.9.2	Ekonomiska föreningar.....	94
5.10	Kontrollen av fusionens laglighet och utfärdandet av fusionsintyg (artiklarna 10 och 11).....	94
5.11	Registrering och fusionens rättsverkningar (artiklarna 12–14).....	96
5.11.1	Allmänt om registrering och fusionens rättsverkningar	96
5.11.2	Säkerställandet av arbetstagarnas rätt till medverkan	99
5.12	Fusion genom absorption av dotterföretag (artikel 15).....	101
5.12.1	Aktiebolag	101
5.12.2	Ekonomiska föreningar.....	102
5.13	Ogiltighet.....	103
5.14	Redovisningsvaluta	104
5.15	Möjlighet för en myndighet att motsätta sig fusion m.m.....	105
5.16	Särskilt bokslut i samband med fusion	111
5.17	Ikraftträdande	112
6	Konsekvenser	113
7	Författningskommentar	114
7.1	Förslaget till ändring i lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.	114
7.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar	114
7.3	Förslaget till lag om ändring i bostadsrättslagen (1994:614)	150
7.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt.....	150
7.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:46) om investeringsfonder	151
7.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.....	151
7.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:575) om europabolag	152
7.8	Förslaget till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)	155
7.9	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ	173
7.10	Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden	175
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorians förslag (Ds 2006:22)	176
Bilaga 2	Promemorians lagförslag (DS 2006:22).....	178
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser.....	218
Bilaga 4	Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/56/EG.....	219

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.,
2. lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,
3. lag om ändring i bostadsrättslagen (1991:614),
4. lag om ändring i lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt,
5. lag om ändring i lagen (2004:46) om investeringsfonder,
6. lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
7. lag om ändring i lagen (2004:575) om europabolag,
8. lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551),
9. lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ,
10. lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

Härigenom föreskrivs att 23 § lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

23 §¹

Övergår näringsverksamhet från en arbetsgivare till en annan och avtalas *därvid* att ansvaret för pensionsutfästelse *skall överflyttas* på efterträdaren, *skall* samtycke till överflyttningen inhämtas från innehavaren av pensionsfordringen. Tillsynsmyndigheten *äger* medge att samtycke *icke* behöver inhämtas, om efterträdaren kan anses god för pensionsutfästelsen. Något samtycke behövs inte vid ombildning enligt 8 kap. sparbankslagen (1987:619).

Har det i författning meddelats särskilda bestämmelser om tillvaratagande av *fordringsägares* rätt vid fusion, gäller dessa i stället för reglerna i första stycket. *Innehavare* av pensionsfordran behöver dock inte underrättas eller kallas enligt 23 kap. 19, 22 och 32 §§ samt 24 kap. 21 och 24 §§ aktiebolagslagen (2005:551) *eller förtecknas och kallas i ärende om fusion enligt* 12 kap. 6 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, om tillsynsmyndigheten medger det. Detsamma gäller i ärende om vinstutdelning enligt 20 kap. 30 §, minskning av aktiekapitalet enligt 20 kap. 23 § och minskning av reservfonden enligt 20 kap. 35 § 3 aktiebolagslagen.

Om en näringsverksamhet går över från en arbetsgivare till en annan och det därvid avtalas att ansvaret för en pensionsutfästelse ska flyttas över på efterträdaren, *ska* samtycke till överflyttningen inhämtas från innehavaren av pensionsfordringen. Tillsynsmyndigheten *får* medge att samtycke *inte* behöver inhämtas, om efterträdaren kan anses god för pensionsutfästelsen. Något samtycke behövs inte vid ombildning enligt 8 kap. sparbankslagen (1987:619).

Om det i lag eller annan författning har meddelats särskilda bestämmelser om tillvaratagande av *en borgenärs* rätt vid fusion, gäller dessa i stället för reglerna i första stycket. *En innehavare* av en pensionsfordran behöver dock inte underrättas eller kallas enligt 23 kap. 19, 22 och 32 §§ samt 24 kap. 21 och 24 §§ aktiebolagslagen (2005:551) *eller enligt* 12 kap. 10 och 14 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, om tillsynsmyndigheten medger det. Detsamma gäller i ärende om vinstutdelning enligt 20 kap. 30 §, minskning av aktiekapitalet enligt 20 kap. 23 § och minskning av reservfonden enligt 20 kap. 35 § 3 aktiebolagslagen.

¹ Senaste lydelse 2005:553.

Har ansvaret för pensionsutfästelse sålunda överflyttats, anses utfästelsen ha samma rättsverkningar som om arbetstagaren varit anställd hos efterträdaren från dagen för anställningen hos företrädaren. Efter överflyttningen är företrädaren fri från ansvar för utfästelsen.

Denna lag träder i kraft den 15 december 2007.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar¹

dels att 12 kap. ska upphöra att gälla,

dels att 3 kap. 4 och 5 §§, 4 kap. 1 §, 7 kap. 12 och 17 §§ samt 15 kap. 4 och 6 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas ett nytt kapitel, 12 kap., av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

4 §

En medlem har rätt att säga upp sig till utträde ur föreningen. I stadgarna får föreskrivas att en uppsägning *skall* göras skriftligen och att uppsägningshandlingen *skall* vara försedd med medlemmens bevittnade namnunderskrift.

I stadgarna får även föreskrivas att uppsägning inte får göras förrän efter viss tid, högst två år, från inträdet. Tiden får utsträckas till högst fem år, om registreringsmyndigheten medger det. Föreskrifter i stadgarna om att uppsägning får göras först efter en viss tid gäller inte i fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket och 12 kap. 4 § *andra stycket*.

En medlem får uteslutas ur föreningen på sådan grund som anges i stadgarna. Föreningsstämman *skall* besluta om uteslutningen, om inte annat föreskrivs i stadgarna.

En medlem har rätt att säga upp sig till utträde ur föreningen. I stadgarna får föreskrivas att en uppsägning *ska* göras skriftligen och att uppsägningshandlingen *ska* vara försedd med medlemmens bevittnade namnunderskrift.

I stadgarna får även föreskrivas att uppsägning inte får göras förrän efter viss tid, högst två år, från inträdet. Tiden får utsträckas till högst fem år, om registreringsmyndigheten medger det. Föreskrifter i stadgarna om att uppsägning får göras först efter en viss tid gäller inte i fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket och 12 kap. 20 §.

En medlem får uteslutas ur föreningen på sådan grund som anges i stadgarna. Föreningsstämman *ska* besluta om uteslutningen, om inte annat föreskrivs i stadgarna.

5 §

Avgång ur föreningen sker,

Avgång ur föreningen sker,

¹ Senaste lydelse av

12 kap. 1 § 2000:33

12 kap. 3 § 2000:33

12 kap. 4 § 1997:914

12 kap. 5 § 1993:29

12 kap. 6 § 2006:705

12 kap. 8 § 2005:813.

utom i fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket och 12 kap. 4 § *andra stycket*, vid utgången av det räkenskapsår som slutar näst efter en månad eller den längre tid, högst sex månader, som har bestämts i stadgarna, sedan medlemmen har sagt upp sig till utträde eller uteslutits eller någon annan omständighet som föranlett avgången har inträffat.

En medlem som har uteslutits ur föreningen förlorar genast sin rätt att delta i överläggningar och beslut om föreningens angelägenheter.

4 kap.

1 §²

När en medlem har avgått har han rätt att sex månader efter avgången få ut sina inbetalda eller genom insatsemission tillgodoförda medlemsinsatser. Beloppet får dock inte överstiga vad som belöper på honom i förhållande till övriga medlemmar av föreningens egna kapital enligt den balansräkning som hänför sig till tiden för avgången. Vid beräkningen av föreningens egna kapital *skall* bortses från reservfonden, uppskrivningsfonden och förlagsinsatserna. I en kreditmarknadsförening får utbetalningar av insatsbelopp dock ske tidigast sex månader efter medlemmens avgång och verkställas bara en gång per kvartal och efter Finansinspektionens tillstånd. Ett insatsbelopp i ett institut för elektroniska pengar får betalas ut bara när det kan ske med hänsyn till bestämmelserna i lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar.

Den avgångne har vidare rätt att i samma ordning som övriga medlemmar få ut vad som belöper på honom av beslutad vinstutdelning.

utom i fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket och 12 kap. 20 §, vid utgången av det räkenskapsår som slutar näst efter en månad eller den längre tid, högst sex månader, som har bestämts i stadgarna, sedan medlemmen har sagt upp sig till utträde eller uteslutits eller någon annan omständighet som föranlett avgången har inträffat.

En medlem som har avgått har rätt att sex månader efter avgången få ut sina inbetalda eller genom insatsemission tillgodoförda medlemsinsatser. Beloppet får dock inte överstiga vad som belöper på honom *eller henne* i förhållande till övriga medlemmar av föreningens egna kapital enligt den balansräkning som hänför sig till tiden för avgången. Vid beräkningen av föreningens egna kapital *ska* bortses från reservfonden, uppskrivningsfonden och förlagsinsatserna. I en kreditmarknadsförening får utbetalningar av insatsbelopp dock ske tidigast sex månader efter medlemmens avgång och verkställas bara en gång per kvartal och efter Finansinspektionens tillstånd. Ett insatsbelopp i ett institut för elektroniska pengar får betalas ut bara när det kan ske med hänsyn till bestämmelserna i lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar.

Den avgångne har vidare rätt att i samma ordning som övriga medlemmar få ut vad som belöper på honom *eller henne* av beslutad vinstutdelning.

² Senaste lydelse 2004:305.

Går föreningen i likvidation inom sex månader från avgången eller meddelas inom samma tid beslut om att försätta föreningen i konkurs, *skall* den avgångnes rätt att få ut medlemsinsatser bedömas enligt grunderna för reglerna om skifte av föreningens tillgångar.

En medlems rätt enligt första-tredje styckena får begränsas i stadgarna. Detta gäller dock inte i sådana fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket eller 12 kap. 4 § *andra stycket*.

I fall som avses i första stycket fjärde meningen *skall* Finansinspektionen ge tillstånd till utbetalning, om inte kreditmarknadsföreningens förmåga att fullgöra sina förpliktelser äventyras.

Går föreningen i likvidation inom sex månader från avgången eller meddelas inom samma tid beslut om att försätta föreningen i konkurs, *ska* den avgångnes rätt att få ut medlemsinsatser bedömas enligt grunderna för reglerna om skifte av föreningens tillgångar.

En medlems rätt enligt första-tredje styckena får begränsas i stadgarna. Detta gäller dock inte i sådana fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket eller 12 kap. 20 §.

I fall som avses i första stycket fjärde meningen *ska* Finansinspektionen ge tillstånd till utbetalning, om inte kreditmarknadsföreningens förmåga att fullgöra sina förpliktelser äventyras.

7 kap.

12 §

I stadgarna får bestämmas att föreningsstämmans befogenheter *skall* helt eller delvis utövas av särskilt valda fullmäktige.

En fullmäktig får inte väljas för längre tid än tre år. Till fullmäktig får utses endast medlemmar i föreningen eller någon som utan att vara medlem enligt 6 kap. 4 § *andra stycket* ändå kan väljas till styrelseledamot.

Ett fullmäktigsammanträde anses som en föreningsstämma. I fråga om fullmäktig gäller bestämmelserna i 1–11 §§ om föreningsmedlem. Dock får en fullmäktig inte rösta genom ombud.

Angående beslut av fullmäktige i ämnen som avses i 15 § eller i 12 kap. 4 § *skall* medlemmarna underrättas på det sätt som stadgarna föreskriver.

Även om fullmäktige har utsetts, har föreningsmedlemmarna sådan rätt som avses i 6 §, 8 § fjärde stycket och 10 § fjärde stycket *andra mening*-en.

17 §

Om ett beslut av föreningsstämman inte har kommit till i behörig ordning eller i övrigt strider mot denna lag eller mot stadgarna, kan talan mot föreningen om att beslutet *skall* upphävas eller

I stadgarna får *det* bestämmas att föreningsstämmans befogenheter *ska* helt eller delvis utövas av särskilt valda fullmäktige.

Angående beslut av fullmäktige i ämnen som avses i 15 § eller i 12 kap. 20 § *ska* medlemmarna underrättas på det sätt som stadgarna föreskriver.

Om ett beslut av föreningsstämman inte har kommit till i behörig ordning eller i övrigt strider mot denna lag eller mot stadgarna, kan talan mot föreningen om att beslutet *ska* upphävas eller ändras

ändras föras av föreningsmedlemmar, innehavare av förlagsandelar, styrelsen, styrelseledamöter eller verkställande direktören.

Talan *skall* väckas inom tre månader från dagen för beslutet. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten till talan förlorad.

Talan får väckas senare än vad som sägs i andra stycket, när

1. beslutet är sådant att det inte lagligen kan fattas ens med alla medlemmarnas samtycke,

2. samtycke till beslutet krävs av alla eller vissa medlemmar och sådant samtycke inte har getts, eller

3. kallelse till stämman inte har skett eller de bestämmelser om kallelse som gäller för föreningen har eftersatts i något väsentligt avseende.

En dom varigenom föreningsstämman beslut upphävs eller ändras gäller även för medlemmar och innehavare av förlagsandelar som inte har fört talan. Rätten kan ändra föreningsstämman beslut endast om det kan fastställas vilket innehåll beslutet rätteligen borde ha haft. Är föreningsstämman beslut sådant som enligt denna lag *skall* anmälas för registrering, *skall* rätten underrätta registreringsmyndigheten för registrering, om beslutet har upphävts eller ändrats genom en dom som har vunnit laga kraft eller rätten genom beslut under rättegången har förordnat att föreningsstämman beslut inte får verkställas.

föras av föreningsmedlemmar, innehavare av förlagsandelar, styrelsen, styrelseledamöter eller verkställande direktören.

Talan *ska* väckas inom tre månader från dagen för beslutet. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten till talan förlorad.

Om föreningsstämman beslut upphävs eller ändras genom dom, gäller domen även för de medlemmar och innehavare av förlagsandelar som inte har fört talan. Rätten kan ändra föreningsstämman beslut endast om det kan fastställas vilket innehåll beslutet rätteligen borde ha haft. Är föreningsstämman beslut sådant som enligt denna lag ska anmälas för registrering, ska rätten underrätta registreringsmyndigheten för registrering, om beslutet har upphävts eller ändrats genom en dom som har vunnit laga kraft eller rätten genom beslut under rättegången har förordnat att föreningsstämman beslut inte får verkställas.

I fråga om ett beslut att godkänna en fusionsplan som avser en gränsöverskridande fusion gäller, utöver vad som sägs i andra stycket, att talan inte får väckas efter det att Bolagsverket eller allmän domstol genom ett beslut som har vunnit laga kraft har lämnat tillstånd till verkställande av fusionsplanen enligt 12 kap. 15 eller 16 §. Tredje stycket ska inte tillämpas i fråga om en sådan fusion.

12 kap. Fusion

Fusion mellan ekonomiska föreningar

Vad en fusion innebär

1 § Två eller flera ekonomiska föreningar kan gå samman genom att samtliga tillgångar och skulder i en eller flera av föreningarna övertas av en annan förening (*fusion*). Vid fusionen upplöses den eller de överlåtande föreningarna utan likvidation och medlemmarna i denna eller dessa föreningar blir medlemmar i den övertagande föreningen.

Fusion kan ske

1. mellan den övertagande föreningen på ena sidan och en eller flera överlåtande föreningar på den andra (*absorption*), eller
2. mellan två eller flera överlåtande föreningar genom att de bildar en ny, övertagande förening (*kombination*).

De deltagande föreningarnas redovisningsvaluta

2 § Fusion får ske endast om överlåtande och övertagande föreningar har samma redovisningsvaluta.

Fusion när överlåtande förening har gått i likvidation

3 § Fusion får ske även om överlåtande förening har gått i likvidation, under förutsättning att skifte av föreningens tillgångar inte har påbörjats.

Om överlåtande förening har gått i likvidation, ska likvidatorerna, när en fusionsplan har upprättats enligt 4 §, lämna slutredovisning över sin förvaltning. När fusionsplanen har blivit gällande i föreningen, ska slutredovisningen läggas fram på en föreningsstämma. För slutredovisningen och dess granskning gäller i övrigt vad som föreskrivs i 11 kap. 14 §.

Likvidationen ska anses avslutad när anmälan om fusionen har registrerats enligt 17 §.

Upprättande av fusionsplan

4 § Styrelserna för överlåtande och, vid absorption, övertagande förening ska upprätta en gemensam, daterad fusionsplan. Planen ska undertecknas av styrelsen i var och en av föreningarna.

I fusionsplanen ska det för varje förening anges

1. firma, organisationsnummer och den ort där styrelsen ska ha sitt säte,
2. den planerade tidpunkten för överlåtande förenings upplösning, och
3. vilka rättigheter i den övertagande föreningen som ska tillkomma innehavare av värdepapper med särskilda rättigheter i överlåtande förening eller vilka åtgärder som i övrigt ska vidtas till förmån för de nämnda innehavarna.

I fusionsplanen ska även lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för föreningarna.

Vid kombination ska fusionsplanen även innehålla

1. stadgar för den övertagande föreningen, och
2. fullständigt namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelse-datum samt postadress för styrelseledamot och revisor och, i förekommande fall, styrelsesuppleant och revisorssuppleant.

Kompletterande information

5 § Till fusionsplanen ska det fogas en kopia av föreningarnas årsredovisningar för de senaste tre räkenskapsåren.

Om fusionsplanen har upprättats senare än sex månader efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats, ska det vidare till planen fogas en översiktlig redogörelse för verksamheten och resultatutvecklingen samt för investeringar och förändringar i likviditet och finansiering sedan föregående räkenskapsårs utgång. I redogörelsen ska det också lämnas beloppsuppgifter om nettoomsättningen och resultatet före bokslutsdispositioner och skatt under rapportperioden. Om det finns särskilda skäl, får en ungefärlig beloppsuppgift om resultatet lämnas. Uppgifterna ska avse tiden från utgången av nämnda räkenskapsår till en dag som infaller tidigast tre månader innan fusionsplanen upprättas.

Om det inte finns något särskilt som hindrar det, ska det i redogörelsen enligt andra stycket även lämnas motsvarande uppgifter för samma rapportperiod under det närmast föregående räkenskapsåret. Begrepp och termer ska så långt det är möjligt stämma överens med dem som har använts i den senast framlagda årsredovisningen eller, i förekommande fall, koncernredovisningen.

Till fusionsplanen ska det även fogas

1. ett av revisorerna avgivet yttrande över den redogörelse som avses i 4 § tredje stycket, och
2. ett av revisorerna avgivet yttrande över de uppgifter som avses i andra stycket.

Registrering av fusionsplanen

6 § Inom en månad från upprättandet av fusionsplanen ska den övertagande föreningen eller, vid kombination, den äldsta av de överlåtande föreningarna ge in planen med bifogade handlingar till Bolagsverket för registrering i föreningsregistret. Uppgift om registreringen ska enligt 15 kap. 2 § kungöras. Om planen inte kungörs i sin helhet, ska det i kungörelsen lämnas uppgift om var den hålls tillgänglig.

När fusionsplanen ska underställas föreningsstämman

7 § Fusionsplanen ska underställas föreningsstämman i samtliga överlåtande föreningar.

Stämman får hållas tidigast en månad efter det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts.

Tillhandahållande av fusionsplanen m.m.

8 § Styrelsen ska hålla fusionsplanen med bifogade handlingar tillgänglig för de röstberättigade, för föreningens medlemmar och innehavare av förlagsandelar under minst en månad före den föreningsstämma där frågan om godkännande av fusionsplanen ska behandlas. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos föreningen på den ort där styrelsen har sitt säte. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de röstberättigade, medlemmar och innehavare av förlagsandelar som begär det och uppger sin postadress.

Majoritetskrav m.m.

9 § Ett föreningsstämmobeslut om godkännande av fusionsplanen är giltigt endast om det har biträttats av nio tiondelar av de röstberättigade eller har fattats på två på varandra följande föreningsstämmor och på den senare stämman har biträttats av minst två tredjedelar av de röstande. I stadgarna får föreskrivas villkor som går längre.

Om någon av de stämmor som ska godkänna fusionsplanen inte godkänner planen i dess helhet, faller frågan om fusion.

Underrättelse till överlåtande förenings kända borgenärer

10 § När fusionsplanen har blivit gällande i samtliga föreningar som deltar i fusionen, ska var och en av de överlåtande föreningarna skriftligen underrätta sina kända borgenärer om beslutet. Underrättelserna ska innehålla uppgift om att föreningen avser att ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen samt uppgift om borgenärernas rätt att motsätta sig att fusionsplanen verkställs.

Borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497), behöver inte underrättas.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

11 § Den övertagande föreningen eller, vid kombination, den äldsta av de överlåtande föreningarna ska ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen. Ansökan ska göras hos Bolagsverket. Den ska ges in inom en månad efter det att fusionsplanen har blivit gällande i samtliga föreningar och senast två år efter det att uppgift om att planen har registrerats har kungjorts.

Följande handlingar ska fogas till ansökan:

1. en kopia av fusionsplanen,
2. intyg från de överlåtande föreningarnas styrelser eller verkställande direktörer om att föreningarnas kända borgenärer har underrättats enligt 10 §, och
3. en kopia av protokollet från en föreningsstämma som avses i 7 §.

Om sökanden inte har bifogat de handlingar som anges i andra stycket, ska Bolagsverket förelägga denne att avhjälpa bristen. Om sökanden inte gör detta, ska ansökan avvisas.

12 § Bolagsverket ska avslå en ansökan enligt 11 § om

1. fusionsplanen inte har godkänts i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot stadgarna, eller

2. fusionen har förbjudits enligt konkurrenslagen (1993:20) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer³ eller om prövning av fusionen pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen.

Om ansökan inte kan beviljas på grund av att prövning pågår enligt konkurrenslagen eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 och prövningen kan antas bli avslutad inom kort tid, får Bolagsverket förklara tillståndsfrågan vilande under högst sex månader.

13 § Under den tid som Bolagsverkets handläggning av en ansökan enligt 11 § pågår får Skatteverket besluta om att det under en viss tid om högst tolv månader föreligger hinder mot verkställande av fusionsplanen. Tiden får förlängas, om det finns särskilda skäl. Förlängning får endast ske med tre månader i taget. Så länge Skatteverkets beslut gäller, ska Bolagsverkets handläggning av ansökan enligt 11 § vila.

Skatteverket får besluta enligt första stycket endast om

1. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset,
2. verket har beslutat om revision hos föreningen,
3. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen.

Kallelse på överlåtande förenings borgenärer

14 § Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot en ansökan enligt 11 §, ska verket kalla de överlåtande föreningarnas borgenärer. Verket ska dock inte kalla borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen ska innehålla ett föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast viss dag skriftligen anmäla detta. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket ska skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket ska vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till Skatteverket.

När Bolagsverket ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen

15 § Om inte någon av de borgenärer som har blivit kallade enligt 14 § motsätter sig ansökan inom förelagd tid, ska Bolagsverket ge föreningarna tillstånd att verkställa fusionsplanen. Motsätter sig någon borgenär ansökan, ska verket överlämna ärendet till tingsrätten i den ort där styrelsen i den övertagande föreningen ska ha sitt säte.

³ EUT L 24, 29.1.2004, s. 1 (Celex 32004R0139)

När allmän domstol ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen

16 § Om ett ärende om tillstånd till verkställande av fusionsplanen har överlämnats till domstol enligt 15 §, ska tillstånd lämnas om det visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar. I annat fall ska ansökan avslås.

Registrering av fusionen

17 § Styrelsen för den övertagande föreningen ska anmäla fusionen för registrering i föreningsregistret. Vid kombination ska styrelsen även för registrering anmäla vilka som har utsetts till styrelseledamöter och, i förekommande fall, styrelsesuppleanter i den övertagande föreningen.

Anmälan ska göras senast två månader från Bolagsverkets tillstånd till verkställighet av fusionsplanen eller, när tillstånd lämnas av domstol, från det att domstolens beslut har vunnit laga kraft.

Bestämmelserna i 38 § tredje stycket ska tillämpas om

1. någon av de föreningar som deltar i fusionen eller något annat företag som genom fusion har gått upp i någon av dessa föreningar tidigare har deltagit i en gränsöverskridande fusion,

2. den gränsöverskridande fusionen har registrerats inom tre år före anmälan för registrering enligt första stycket, och

3. någon av föreningarna fortfarande omfattas av ett system för arbetstagares medverkan enligt lagen (2007:000) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner.

Fusionens rättsverkningar

18 § När en anmälan om fusion enligt 17 § registreras, inträder följande rättsverkningar.

1. Överlåtande förenings tillgångar och skulder med undantag för skadeståndsanspråk enligt 13 kap. 1–3 §§ som har samband med fusionen övergår till den övertagande föreningen.

2. Överlåtande förening upplöses.

3. Vid kombination: den övertagande föreningen anses bildad.

4. Medlemmarna i överlåtande förening blir medlemmar i den övertagande föreningen.

Trots bestämmelserna i första stycket kan en tiondel av samtliga röstberättigade hos styrelsen påkalla föreningsstämma för att behandla frågan huruvida talan ska väckas enligt 13 kap. 5 §. I så fall ska 7 kap. 7 § andra meningen tillämpas.

Om stämman beslutar att väcka talan enligt andra stycket, ska den samtidigt förordna att föreningen ska träda i likvidation. Vid genomförandet av likvidationen ska 11 kap. tillämpas. Likvidatorerna behöver dock inte ansöka om kallelse på okända borgenärer.

Frågan om fusion faller

19 § Bolagsverket ska förklara att frågan om fusion har fallit, om

1. ansökan enligt 11 § om tillstånd att verkställa fusionsplanen inte har gjorts inom föreskriven tid eller sådan ansökan har avslagits genom beslut som har vunnit laga kraft,

2. anmälan enligt 17 § inte har gjorts inom föreskriven tid, eller

3. Bolagsverket genom beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit ett ärende om registrering enligt 17 § eller har vägrat registrering.

Medlems rätt till utträde

20 § En medlem i en överlåtande förening som inte har samtyckt till fusionen får säga upp sig till utträde inom den tid och på de villkor som anges i 7 kap. 15 § tredje stycket.

Fusion mellan en ekonomisk förening och ett helägt dotteraktiebolag

21 § Om en ekonomisk förening äger samtliga aktier i ett dotteraktiebolag, kan föreningens och bolagets styrelser besluta att bolaget ska gå upp i föreningen genom fusion. En sådan fusion får dock inte ske, om dotteraktiebolaget är ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning.

I fråga om fusionen gäller

2 § om redovisningsvaluta,

4 § om upprättande av fusionsplan,

6 § om registrering av fusionsplanen,

10 § om underrättelse till kända borgenärer,

11–13 §§ om ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen,

14 § om kallelse på borgenärer,

15 § om när Bolagsverket ska lämna tillstånd,

16 § om när allmän domstol ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen, och

19 § 1 om när frågan om fusion faller.

Vid tillämpningen av andra stycket ska vad som sägs i de angivna paragraferna om överlåtande förening i stället avse dotteraktiebolaget.

Ett tillstånd att verkställa fusionsplanen ska registreras i föreningsregistret. Vid registreringen inträder följande rättsverkningar.

1. Dotteraktiebolagets tillgångar och skulder övergår till föreningen.

2. Dotteraktiebolaget upplöses.

Fusion mellan en ekonomisk förening och en motsvarande utländsk juridisk person

Tillämpliga bestämmelser

22 § En svensk ekonomisk förening får delta i en fusion med en motsvarande juridisk person med hemvist i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Sverige (*gränsöverskridande fusion*). Därvid gäller

1 § om vad en fusion innebär,

3 § om fusion när överlåtande förening har gått i likvidation,

23 och 24 §§ om fusionsplan,

25 § om styrelseredogörelse,
5 § första–tredje styckena om kompletterande information,
26–30 §§ om revisorsgranskning,
6 och 31 §§ om registrering av fusionsplanen,
7 och 32 §§ om när fusionsplanen ska underställas föreningsstämman,
33 § om tillhandahållande av fusionsplanen m.m.,
9 § om majoritetskrav m.m.,
34 § om villkorat beslut om godkännande av fusionsplan,
10 § om underrättelse till överlåtande förenings borgenärer,
11–13 och 35 §§ om ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen,
14 § om kallelse på överlåtande förenings borgenärer,
15 § om när Bolagsverket ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,
16 § om när allmän domstol ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,
36 § om fusionsintyg,
37 och 38 §§ om registrering,
18 och 39 §§ om rättsverkningarna av fusionen,
19 § om när frågan om fusion faller, varvid vad som i den paragrafen sägs om 17 § ska avse 37 §,
20 § om medlems rätt till utträde, och
40 § om särskilt bokslut.

Fusionsplan m.m.

23 § Vid en gränsöverskridande fusion ska styrelsen i en svensk förening som deltar i fusionen, tillsammans med motsvarande organ i de utländska föreningar som deltar i fusionen, upprätta en fusionsplan. Styrelsen ska underteckna fusionsplanen.

24 § Fusionsplanen enligt 23 § ska innehålla uppgift om

1. de fusionerande föreningarnas form, namn och säte,
2. utbytesförhållanden mellan andelar och förekommande värdepapper i överlåtande respektive övertagande förening och eventuell kontant betalning,
3. de villkor som ska gälla för tilldelning av andelar och förekommande värdepapper i övertagande förening,
4. den gränsöverskridande fusionens sannolika följder för sysselsättningen,
5. från vilken tidpunkt och på vilka villkor andelar och förekommande värdepapper medför rätt till utdelning i den övertagande föreningen,
6. från vilken tidpunkt de fusionerande föreningarna bokföringsmässigt ska anses ingå i den övertagande föreningen,
7. vilka rättigheter i den övertagande föreningen som ska tillkomma innehavare av särskilda rättigheter i överlåtande förening eller vilka åtgärder som i övrigt ska vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,
8. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen ska lämnas till en styrelseledamot, verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare eller till den som utför granskning som enligt 26 § eller 29 § 2,

9. stadgar för den övertagande föreningen,

10. värdet av de tillgångar och skulder som ska överföras till den övertagande föreningen och de överväganden som har gjorts vid värderingen, och

11. datum för de räkenskaper som har legat till grund för fastställandet av villkoren för fusionen.

I förekommande fall ska fusionsplanen också innehålla uppgift om hur arbetstagarna deltar i den process genom vilken formerna för arbetstagarernas medverkan i den övertagande föreningen beslutas.

Vid kombination ska fusionsplanen också innehålla uppgift om den övertagande föreningens form, namn och säte.

25 § Styrelsen i var och en av de föreningar som deltar i fusionen ska upprätta en redogörelse med det innehåll som anges i 4 § tredje stycket. I redogörelsen ska också anges vilka rättsliga och ekonomiska aspekter som har beaktats vid bestämmandet av villkoren för fusionen. Redogörelsen ska även innehålla uppgift om fusionens sannolika konsekvenser för medlemmar, borgenärer och anställda. Om styrelsen i skälig tid får ett yttrande från arbetstagarernas företrädare, ska detta yttrande fogas till redogörelsen.

Revisorsgranskning

26 § För var och en av de föreningar som deltar i en gränsöverskridande fusion ska fusionsplanen och styrelsens redogörelse granskas av en eller flera revisorer. Granskningen ska vara så omfattande och ingående som god revisionssed kräver. För varje förening ska revisorn eller revisorererna upprätta ett yttrande över granskningen. Av yttrandena ska framgå huruvida sådana villkor som avses i 24 § första stycket 2 och 3 har bestämts på ett sakligt och korrekt sätt. Därvid ska anges vilken eller vilka metoder som har använts vid värderingen av föreningarnas tillgångar och skulder, resultatet av de tillämpade värderingsmetoderna samt deras lämplighet och vilken vikt som har tillmätts dem vid den samlade bedömningen av värdet på var och en av föreningarna. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen ska anmärkas.

Revisorernas yttranden ska fogas till fusionsplanen.

27 § En revisor som avses i 26 § ska vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Om inte annat framgår av stadgarna, ska revisorn utses av föreningsstämman i respektive förening. Om någon särskild revisor inte är utsedd, ska granskningen i stället utföras av föreningens revisorer, om de har de kvalifikationer som anges i första meningen.

För en revisor som har utsetts att utföra granskning enligt 26 § gäller bestämmelserna i 8 kap. 15 § och 16 § andra och tredje styckena.

28 § Styrelsen, den verkställande direktören och revisorn i en förening som ska delta i den gränsöverskridande fusionen ska ge varje revisor som utför granskning enligt 26 § tillfälle att verkställa granskningen i den omfattning som denne anser vara nödvändig. De ska också lämna de

upplysningar och den hjälp som begärs. Samma skyldighet har en revisor som utför granskning enligt 26 § mot övriga sådana revisorer.

29 § Bestämmelserna om revisorsgranskning i 26–28 §§ ska inte tillämpas, om

1. samtliga medlemmar i de föreningar som deltar i den gränsöverskridande fusionen har samtyckt till det, eller

2. Bolagsverket eller en utländsk behörig myndighet i en stat där någon av de deltagande föreningarna har sitt säte, efter en gemensam begäran från de fusionerande föreningarna, har utsett eller godkänt en eller flera oberoende sakkunniga att för samtliga föreningars räkning granska fusionsplanen och upprätta en gemensam skriftlig rapport för alla föreningar.

Vad som sägs i 28 § om revisors rätt till upplysningar och biträde gäller även för den som utses att utföra granskning enligt första stycket 2.

30 § Den som Bolagsverket utser att utföra granskning enligt 29 § 2 ska vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. I fråga om granskningen och innehållet i den rapport som han eller hon upprättar gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 26 § och 27 § andra stycket.

Registrering av fusionsplanen

31 § Vid en gränsöverskridande fusion ska skyldigheten enligt 6 § att ge in fusionsplanen med bifogade handlingar för registrering fullgöras av den svenska förening som deltar i fusionen. Om flera svenska föreningar deltar, ska skyldigheten fullgöras av den svenska förening som är övertagande förening eller, om den övertagande föreningen inte är en svensk förening, av den äldsta av de överlåtande svenska föreningarna.

Om fusionsplanen eller de handlingar som är fogade till planen är avfattade på annat språk än svenska, ska sökanden ge in en översättning till svenska. Översättningen ska vara gjord av en översättare som är auktoriserad eller har motsvarande utländsk behörighet. Bolagsverket får medge att någon översättning inte ges in.

I anmälan om registrering ska lämnas uppgift om

1. form, namn och säte för var och en av de fusionerande föreningarna,
2. de register där föreningarna är registrerade och de nummer som används för identifiering i registren,
3. hur borgenärer och, i förekommande fall, medlemmar ska förfara för att utöva sina rättigheter samt de adresser där fullständig information om detta förfarande kostnadsfritt kan erhållas, och
4. föreningarnas adresser.

När registreringen kungörs enligt 15 kap. 2 §, ska kungörelsen innehålla de uppgifter som avses i tredje stycket 1–3.

När fusionsplanen ska underställas föreningsstämman

32 § Vid en gränsöverskridande fusion ska, om minst fem procent av de röstberättigade i den övertagande föreningen begär det, fusionsplanen

underställas även föreningsstämman i den föreningen. En sådan begäran ska göras inom två veckor från det att uppgift om att fusionsplanen har registrerats har kungjorts enligt 15 kap. 2 §. Stämman får hållas tidigast två veckor efter det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts.

Tillhandahållande av fusionsplanen m.m.

33 § Vid en gränsöverskridande fusion ska styrelsen i en förening som deltar i fusionen hålla fusionsplanen med bifogade handlingar och styrelsens redogörelse enligt 25 § tillgängliga för de röstberättigade, för föreningens medlemmar, för innehavare av förlagsandelar, för arbetstagarorganisationer som företräder arbetstagare hos föreningen och för arbetstagare som inte företräds av någon arbetstagarorganisation. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos föreningen på den ort där styrelsen ska ha sitt säte under minst en månad före den föreningsstämma där frågan om godkännande av fusionsplanen ska behandlas. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de medlemmar och innehavare av förlagsandelar som begär det och uppger sin postadress.

Villkorat beslut om godkännande av fusionsplanen

34 § Föreningsstämman i en förening som deltar i en gränsöverskridande fusion får villkora beslutet om att godkänna fusionsplanen av att en senare stämma godkänner de former som beslutas för arbetstagarnas medverkan i den övertagande föreningen.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

35 § Vid en gränsöverskridande fusion ska ansökan enligt 11 § göras av den svenska förening som deltar i fusionen. Om flera svenska föreningar deltar, ska ansökan i förekommande fall göras av den svenska förening som är övertagande förening eller, om den övertagande föreningen inte är en svensk förening, av den äldsta av de överlåtande svenska föreningarna.

Utfärdande av fusionsintyg

36 § Vid en gränsöverskridande fusion ska Bolagsverket, när det finns ett lagakraftvunnet beslut om tillstånd till verkställande av fusionsplanen enligt 15 eller 16 § och den eller de svenska föreningar som deltar i fusionen i övrigt har fullgjort vad som krävs enligt denna lag, för varje sådan förening utfärda ett intyg om att den del av förfarandet som regleras av svensk lag har skett på föreskrivet sätt. Ett sådant intyg får inte utfärdas om det har väckts talan mot föreningsstämmans beslut att godkänna fusionsplanen och talan fortfarande prövas.

Registrering av fusionen när den övertagande föreningen ska ha sitt säte i en annan stat än Sverige

37 § Om den övertagande föreningen har eller, vid kombination, ska ha sitt säte i en annan stat än Sverige, ska en svensk förening som deltar i fusionen inför registreringen av fusionen ge in det fusionsintyg som avses i 36 §, tillsammans med en kopia av fusionsplanen, till den behöriga myndigheten i den staten. Intyget ska ges in inom sex månader från den tidpunkt då det utfärdades.

Efter underrättelse från den behöriga utländska myndigheten om att fusionen har registrerats enligt första stycket, ska Bolagsverket i föreningsregistret föra in uppgift om att den eller de svenska överlåtande föreningar som deltagit i fusionen har upplösts.

Registrering av fusionen när den övertagande föreningen ska ha sitt säte i Sverige

38 § Om den övertagande föreningen har eller, vid kombination, ska ha sitt säte i Sverige, ska Bolagsverket registrera den gränsöverskridande fusionen i föreningsregistret. Anmälan för registrering ska göras av styrelsen i den övertagande föreningen inom sex månader från den tidpunkt då intyg enligt 36 § utfärdades. Vid kombination ska styrelsen även för registrering anmäla vilka som har utsetts till styrelseledamöter och, i förekommande fall, styrelsesuppleanter i den övertagande föreningen.

Bolagsverket får registrera fusionen endast om

1. verket har utfärdat ett intyg enligt 36 § för varje svensk förening som deltar i fusionen,
2. de utländska föreningar som deltar i fusionen har gett in motsvarande intyg från behöriga myndigheter i de stater där de är registrerade tillsammans med en kopia av fusionsplanen, samt
3. det inte finns något hinder mot registrering av den övertagande föreningen.

Om lagen (2007:000) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner är tillämplig, får fusionen registreras endast om

1. avtal har träffats eller beslut har fattats om medverkan enligt den lagen eller förhandlingsperioden har löpt ut utan att sådant avtal har träffats eller beslut har fattats, och
2. den övertagande föreningens stadgar inte strider mot den ordning för medverkan som ska gälla till följd av lagen.

Bolagsverket ska underrätta behöriga myndigheter i den eller de stater där överlåtande förening har sitt säte om registreringen.

Rättsverkningarna av fusionen

39 § Vid en gränsöverskridande fusion inträder de rättsverkningar som avses i 18 § vid den tidpunkt som har fastställts i den stat där den övertagande föreningen har sitt säte. Om den övertagande föreningen har sitt säte i Sverige, inträder rättsverkningarna vid den tidpunkt då fusionen registreras i föreningsregistret enligt 38 §.

Utöver vad som anges i 18 § första stycket gäller att de fusionerande föreningarnas rättigheter och skyldigheter som härrör ur anställningsavtal

eller anställningsförhållanden och som föreligger vid den tidpunkt då den gränsöverskridande fusionen får verkan överförs till den övertagande föreningen.

Särskilt bokslut

40 § Om en svensk förening deltar i en gränsöverskridande fusion och den övertagande föreningen har sitt säte i en annan stat än Sverige, ska styrelsen i den svenska föreningen upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet ska omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då rättsverkningarna av fusionen inträdde enligt 39 §.

För det särskilda bokslutet gäller bestämmelserna om årsbokslut i 6 kap. 4–9 och 11 §§ bokföringslagen (1999:1078). Bokslutet ska ges in till Bolagsverket inom en månad från utgången av den period som bokslutet omfattar.

Gränsöverskridande fusion mellan en förening och ett dotterbolag

41 § Om en svensk ekonomisk förening äger samtliga aktier i en utländsk juridisk person, som motsvarar ett svenskt aktiebolag och har sitt hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, får föreningen besluta att den utländska juridiska personen ska gå upp i föreningen genom fusion.

42 § Om en utländsk juridisk person, som motsvarar en svensk ekonomisk förening och har sitt hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, äger samtliga aktier i ett svenskt aktiebolag, får bolaget genom fusion gå upp i den utländska juridiska personen. En sådan fusion får dock inte ske, om bolaget är ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning.

43 § Vid en fusion enligt 41 eller 42 § ska de bestämmelser som anges i 22 § tillämpas, dock med följande avvikelser.

1. Fusionsplanen behöver inte innehålla sådana uppgifter som avses i 24 § första stycket 2, 3 och 5.

2. Bestämmelserna om revisorsgranskning i 26–30 §§ och om föreningsstämmans prövning av fusionsplanen i 7 § ska inte tillämpas.

Vad som sägs om överlåtande förening i detta kapitel ska vid tillämpningen på en fusion enligt 41 eller 42 § gälla bolaget.

15 kap.

4 §

Om en sökande vid anmälan för registrering inte har iakttagit vad som är föreskrivet om anmälan, *skall* han föreläggas att inom viss tid avge yttrande eller vidta rättelse. Detsamma gäller, om registrer-

Om en sökande vid anmälan för registrering inte har iakttagit vad som är föreskrivet om anmälan, *ska* han föreläggas att inom viss tid avge yttrande eller vidta rättelse. Detsamma gäller, om registrer-

ingsmyndigheten finner att ett beslut som anmäls för registrering eller en handling som bifogas anmälningen

1. inte har tillkommit i behörig ordning,
2. till sitt innehåll strider mot denna lag eller annan författning eller stadgarna, eller
3. i något viktigare hänseende har en otydlig eller vilseledande avfattning.

Om sökanden inte rättar sig efter förelägget, *skall* anmälan *avskriv*as. En underrättelse om denna påföljd *skall* tas in i förelägget. Finns det även efter det att yttrandet har avgetts något hinder mot registrering och har sökanden haft tillfälle att yttra sig över hindret, *skall* registrering vägras, om det inte finns anledning att ge sökanden ett nytt föreläggande.

Bestämmelserna i första stycket utgör inte hinder mot registrering av ett beslut av föreningsstämman, om rätten till talan mot beslutet har gått förlorad enligt 7 kap. 17 § andra stycket.

Registreringsmyndigheten *skall* genast skriftligen underrätta föreningen när registreringsmyndigheten fattar beslut enligt 11 kap. 18 §, 12 kap. 7 § tredje stycket eller 16 kap. 2 §.

ingsmyndigheten finner att ett beslut som anmäls för registrering eller en handling som bifogas anmälningen

Om sökanden inte rättar sig efter förelägget, *ska* anmälan *skriv*as av. En underrättelse om denna påföljd *ska* tas in i förelägget. Finns det även efter det att yttrandet har avgetts något hinder mot registrering och har sökanden haft tillfälle att yttra sig över hindret, *ska* registrering vägras, om det inte finns anledning att ge sökanden ett nytt föreläggande.

Bestämmelserna i första stycket utgör inte hinder mot registrering av ett beslut av föreningsstämman, om rätten till talan mot beslutet har gått förlorad enligt 7 kap. 17 § andra eller femte stycket.

Registreringsmyndigheten *ska* genast skriftligen underrätta föreningen när registreringsmyndigheten fattar beslut enligt 11 kap. 18 §, 12 kap. 19 § eller 16 kap. 2 §.

6 §⁴

Myndighets beslut i tillståndsärenden enligt 6 kap. 3 eller 4 §, 8 kap. 3–5 §§, 9 kap. 6 § eller 8 § första stycket 1 eller 10 kap. 6 § femte stycket får överklagas till regeringen.

Ett beslut av registreringsmyndigheten som innebär att anmälan har avskrivits eller registrering har vägrats enligt 4 § första och andra styckena överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från beslutets dag. Det samma gäller ett beslut av registreringsmyndigheten som avses i 4 a §, 11 kap. 18 §, 12 kap. 7 § tredje stycket eller 16 kap. 2 §.

Ett beslut av registreringsmyndigheten som innebär att anmälan har avskrivits eller registrering har vägrats enligt 4 § första och andra styckena överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från beslutets dag. Det samma gäller ett beslut av registreringsmyndigheten som avses i 4 a §, 11 kap. 18 §, 12 kap. 19 § eller 16 kap. 2 § *samt beslut i ett*

⁴ Senaste lydelse 1995:537.

tillståndsärende enligt 12 kap. 11 § eller beslut att vägra utfärda intyg enligt 12 kap. 36 §.

Länsstyrelsens beslut enligt denna lag överklagas i övriga fall hos allmän förvaltningsdomstol.

Länsstyrelsens beslut enligt denna lag överklagas i övriga fall hos allmän förvaltningsdomstol. *Det samma gäller Skatteverkets beslut enligt 12 kap. 13 § om hinder mot verkställande av fusionsplan.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 15 december 2007.
 2. Äldre bestämmelser tillämpas i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.
 3. En sådan underrättelse som avses i 12 kap. 14 § tredje stycket ska intill utgången av år 2007 skickas till Kronofogdemyndigheten.

2.3 Förslag till lag om ändring i bostadsrättslagen (1991:614)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 30 § bostadsrättslagen (1991:614) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

30 §¹

Bestämmelserna om fusion i 12 kap. 1–3 §§, 4 § första stycket samt 5–7 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller också för bostadsrättsföreningar.

Bestämmelserna om fusion i 12 kap. 1–19 och 22–40 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller också för bostadsrättsföreningar.

Denna lag träder i kraft den 15 december 2007. Äldre bestämmelser tillämpas i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2003:31.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 24 § lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

24 §

Bestämmelserna om fusion i 12 kap. 1–7 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller också för kooperativa hyresrättsföreningar.

Bestämmelserna om fusion i 12 kap. 1–19 och 22–40 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller också för kooperativa hyresrättsföreningar.

Denna lag träder i kraft den 15 december 2007. Äldre bestämmelser tillämpas i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om investeringsfonder

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2004:46) om investeringsfonder ska införas en ny paragraf, 2 kap. 16 a §, samt närmast före paragrafen en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

Gränsöverskridande fusion

16 a §

Vid fusion med ett fondbolag tillämpas inte 23 kap. 36–52 §§ aktieföretagslagen (2005:551) om gränsöverskridande fusion.

Denna lag träder i kraft den 15 december 2007.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

dels att 12 kap. 17 § ska upphöra att gälla,

dels att 10 kap. 19 och 38 §§, 12 kap. 13 och 18 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

19 §¹

Vid fusion med ett bankaktiebolag tillämpas inte 23 kap. 19–24 §§ aktiebolagslagen (2005:551). I stället tillämpas 20–22 §§ detta kapitel. I 24 och 25 §§ finns särskilda bestämmelser om fusion genom absorption av helägt dotterbolag.

Vid fusion med ett bankaktiebolag tillämpas inte heller 23 kap. 36–52 §§ aktiebolagslagen om gränsöverskridande fusion.

38 §²

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 25.2 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag (SE-förordningen), när ett beslut har meddelats enligt 20–22 §§ eller 25 § och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om *Skatteverket* eller Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 5 a § lagen (2004:575) om europabolag.

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 25.2 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag (SE-förordningen), när ett beslut har meddelats enligt 20–22 §§ eller 25 § och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 5 a § lagen (2004:575) om europabolag.

12 kap.

13 §

Vid fusion med en kreditmarknadsförening tillämpas inte 12 kap. 6 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. I stället tillämpas 14–16 §§.

Vid fusion med en kreditmarknadsförening tillämpas inte 12 kap. 11–16 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. I stället tillämpas 14–16 §§.

¹ Senaste lydelse 2005:932.

² Senaste lydelse 2006:612.

Vid fusion med en kreditmarknadsförening tillämpas inte heller 12 kap. 22–43 §§ lagen om ekonomiska föreningar om gränsöverskridande fusion.

18 §

Vid fusion med ett helägt dotteraktiebolag tillämpas inte 12 kap. 8 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. I stället gäller vad som sägs i denna paragraf.

Om en kreditmarknadsförening äger samtliga aktier i ett dotteraktiebolag, får föreningens och bolagets styrelser träffa ett fusionsavtal som innebär att bolaget skall gå upp i föreningen. Styrelserna *skall* anmäla avtalet för registrering hos registreringsmyndigheten. För det fortsatta förfarandet gäller 14–16 §§ i tillämpliga delar. Vad som där sägs om överlåtande förening *skall* i stället gälla bolaget.

Fusion får ske bara om föreningen och bolaget har samma redovisningsvaluta.

Bolaget är upplöst när Finansinspektionens beslut om tillstånd enligt 14 § har registrerats. Registreringsmyndigheten *skall* registrera tillståndet även i aktiebolagsregistret. Registreringsmyndigheten *skall* förklara att frågan om fusion har fallit, om ansökan om Finansinspektionens tillstånd inte har gjorts inom föreskriven tid eller om ansökan om tillstånd har avslagits genom lagakraftvunnet beslut.

Vid fusion med ett helägt dotteraktiebolag tillämpas inte 12 kap. 21 och 41–43 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. I stället gäller vad som sägs i denna paragraf.

Om en kreditmarknadsförening äger samtliga aktier i ett dotteraktiebolag, får föreningens och bolagets styrelser träffa ett fusionsavtal som innebär att bolaget skall gå upp i föreningen. Styrelserna *ska* anmäla avtalet för registrering hos registreringsmyndigheten. För det fortsatta förfarandet gäller 14–16 §§ i tillämpliga delar. Vad som där sägs om överlåtande förening *ska* i stället gälla bolaget.

Bolaget är upplöst när Finansinspektionens beslut om tillstånd enligt 14 § har registrerats. Registreringsmyndigheten *ska* registrera tillståndet även i aktiebolagsregistret. Registreringsmyndigheten *ska* förklara att frågan om fusion har fallit, om ansökan om Finansinspektionens tillstånd inte har gjorts inom föreskriven tid eller om ansökan om tillstånd har avslagits genom lagakraftvunnet beslut.

Denna lag träder i kraft den 15 december 2007. Äldre bestämmelser tillämpas i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:575) om europabolag

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:575) om europabolag dels att 5 a, 6, 9 a, 15 och 32 §§ samt rubrikerna närmast före 5 a och 9 a §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 11 a §, och närmast före den paragrafen en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Skatteverkets och Finansinspektionens rätt att motsätta sig att ett svenskt aktiebolag deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion

Föreslagen lydelse

Finansinspektionens rätt att motsätta sig att ett svenskt aktiebolag deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion

5 a §¹

Skatteverket får motsätta sig att ett aktiebolag deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion, om

1. europabolaget enligt fusionsförslaget skall ha sitt säte i en annan stat än Sverige,

2. motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset,

3. verket har beslutat om revision hos bolaget, och

4. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen.

Finansinspektionen får, i fråga om ett aktiebolag som står under *Finansinspektionens* tillsyn, motsätta sig att bolaget deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion, om *de förutsättningar som anges i första stycket 1 och 2 föreligger.*

Skatteverket och Finansinspektionen skall meddela ett sådant beslut som avses i första och andra styckena inom två månader från den dag då uppgifter om fusionen offentliggjordes enligt

Finansinspektionen får, i fråga om ett aktiebolag som står under *inspektionens* tillsyn, motsätta sig att bolaget deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion, om

1. europabolaget enligt fusionsförslaget ska ha sitt säte i en annan stat än Sverige, och

2. motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Finansinspektionen ska meddela ett sådant beslut som avses i första stycket inom två månader från den dag då uppgifter om fusionen offentliggjordes enligt artikel 21 i SE-förordningen. *Inspektionen får*

¹ Senaste lydelse 2006:598. Ändringen innebär bl.a. att första stycket upphävs.

artikel 21 i SE-förordningen. *Myndigheterna* får inte meddela ett beslut om att bolaget inte får delta i fusionen utan att bolaget först har fått tillfälle att yttra sig.

inte meddela ett beslut om att bolaget inte får delta i fusionen utan att bolaget först har fått tillfälle att yttra sig.

6 §²

Bolagsverket *skall* utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 25.2 i SE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 23 kap. 23 eller 24 § aktiebolagslagen (2005:551) och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om *Skatteverket eller* Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 5 a §. När det gäller bolag som driver bank- eller finansieringsrörelse tillämpas i stället 10 kap. 38 § respektive 11 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Bolagsverket *ska* utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 25.2 i SE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 23 kap. 23 eller 24 § aktiebolagslagen (2005:551) och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 5 a §. När det gäller bolag som driver bank- eller finansieringsrörelse tillämpas i stället 10 kap. 38 § respektive 11 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Skatteverkets och Finansinspektionens rätt att motsätta sig flyttning av säte

Finansinspektionens rätt att motsätta sig flyttning av säte

9 a §³

Skatteverket får motsätta sig att ett europabolag flyttar sitt säte till en annan stat, om

1. *motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset,*

2. *verket har beslutat om revision hos europabolaget, och*

3. *det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av en flyttning av europabolagets säte.*

Finansinspektionen får, i fråga om ett europabolag som står under *Finansinspektionens* tillsyn, motsätta sig att europabolaget flyttar sitt säte till en annan stat, om motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Finansinspektionen får, i fråga om ett europabolag som står under *inspektionens* tillsyn, motsätta sig att europabolaget flyttar sitt säte till en annan stat, om motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

² Senaste lydelse 2006:598.

³ Senaste lydelse 2006:598.

Skatteverket och Finansinspektionen skall meddela ett sådant beslut som avses i första och andra styckena inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt artikel 8.2 i SE-förordningen. Myndigheterna får inte meddela ett beslut om att motsätta sig flyttning utan att europabolaget först har fått tillfälle att yttra sig.

Finansinspektionen ska meddela ett sådant beslut som avses i första stycket inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt artikel 8.2 i SE-förordningen. Inspektionen får inte meddela ett beslut om att motsätta sig flyttning utan att europabolaget först har fått tillfälle att yttra sig.

Tillfälligt hinder mot flyttning av säte

11 a §

Under den tid som Bolagsverkets handläggning av en ansökan enligt 11 § pågår får Skatteverket besluta om att det under en viss tid om högst tolv månader föreligger hinder mot flyttning av säte till en annan stat. Tiden får förlängas, om det finns särskilda skäl. Förlängning får endast ske med tre månader i taget. Så länge Skatteverkets beslut gäller, ska Bolagsverkets handläggning av ansökan enligt 11 § vila.

Skatteverket får besluta enligt första stycket endast om

- 1. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset,*
- 2. verket har beslutat om revision hos europabolaget,*
- 3. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av flyttningen av säte.*

15 §

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 8.8 i SE-förordningen när ett beslut om tillstånd enligt 13 eller 14 § har meddelats och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om det föreligger ett sådant förhållande som avses i artikel 8.15 i SE-förordningen

Bolagsverket ska utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 8.8 i SE-förordningen när ett beslut om tillstånd enligt 13 eller 14 § har meddelats och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 9 a § eller om det föreligger ett sådant förhållande

som avses i artikel 8.15 i SE-förordningen.

32 §⁴

Bolagsverkets beslut att avskriva en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från dagen för beslutet. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 11 §, verkets beslut om att vägra utfärda intyg enligt 6 eller 15 § samt verkets beslut enligt 31 §. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Skatteverkets och Finansinspektionens beslut enligt 5 a eller 9 a § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionens beslut enligt 5 a eller 9 a § *och Skatteverkets beslut om hinder mot flyttning av säte enligt 11 a §* får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Länsstyrelsens beslut i ett ärende enligt 28 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bolagsverkets beslut i ett ärende enligt 29 § får överklagas hos allmän domstol i den ort där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte. Ett beslut enligt 29 § första stycket får överklagas inom tre veckor från den dag då bolaget fick del av beslutet. Ett beslut enligt 29 § andra stycket får överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid överklagande enligt fjärde stycket gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

Denna lag träder i kraft den 15 december 2007.

⁴ Senaste lydelse 2006:598.

2.8 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

Härigenom föreskrivs i fråga om aktiebolagslagen (2005:551)

dels att nuvarande 23 kap. 36 § ska betecknas 23 kap. 53 § och att rubriken närmast före nuvarande 23 kap. 36 § ska sättas närmast före 23 kap. 53 §,

dels att 1 kap. 9 §, 7 kap. 51 §, 20 kap. 26 §, 23 kap. 22 och 25 §§, den nya 23 kap. 53 §, 24 kap. 24 § samt 31 kap. 2 och 8 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas 19 nya paragrafer, 23 kap. 21 a och 36–52 §§ samt 31 kap. 5 a §, samt närmast före 23 kap. 36, 37, 40, 42–52 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

9 §¹

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck finns i nedan angivna paragrafer:

förköpsförbehåll	4 kap. 18 §	förköpsförbehåll	4 kap. 18 §
		<i>gränsöverskridande fusion</i>	23 kap. 36 §
hembudsförbehåll	4 kap. 27 §	hembudsförbehåll	4 kap. 27 §

7 kap.

51 §

Talan enligt 50 § *skall* väckas inom tre månader från dagen för beslutet. Om talan inte väcks inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

Talan enligt 50 § *ska* väckas inom tre månader från dagen för beslutet. Om talan inte väcks inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

Talan får väckas senare än vad som anges i första stycket när

1. beslutet är sådant att det inte kan fattas ens med samtliga aktieägares samtycke,

2. samtycke till beslutet krävs av samtliga eller vissa aktieägare och något sådant samtycke inte har getts, eller

3. kallelse till bolagsstämman inte har skett eller de bestämmelser om kallelse som gäller för bolaget i väsentliga delar inte har följts.

Bestämmelserna i andra stycket om tiden för att väcka talan gäller Bestämmelserna i andra stycket om tiden för att väcka talan gäller

¹ Senaste lydelse 2007:317.

inte i de fall som avses i 23 kap. 36 § första stycket och 24 kap. 30 § första stycket.

inte i de fall som avses i 23 kap. 53 § första och tredje styckena och 24 kap. 30 § första stycket.

20 kap.

26 §²

Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot ansökan enligt 25 §, *skall* verket kalla bolagets borgenärer. Verket *skall* dock inte kalla borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen *skall* innehålla föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast viss dag skriftligen anmäla detta. Föreläggandet *skall* innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket *skall* skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket *skall* vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till *Kronofogdemyndigheten*.

Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot ansökan enligt 25 §, *ska* verket kalla bolagets borgenärer. Verket *ska* dock inte kalla borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen *ska* innehålla föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast viss dag skriftligen anmäla detta. Föreläggandet *ska* innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket *ska* skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket *ska* vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till *Skatteverket*.

23 kap.

21 a §

Under den tid som Bolagsverkets handläggning av en ansökan enligt 20 § pågår får Skatteverket besluta om att det under en viss tid om högst tolv månader föreligger hinder mot verkställande av fusionsplanen. Tiden får förlängas, om det finns särskilda skäl. Förlängning får endast ske med tre månader i taget. Så länge Skatteverkets beslut gäller, ska Bolagsverkets handläggning av ansökan enligt 20 § vila.

Skatteverket får besluta enligt första stycket endast om

² Senaste lydelse 2006:742.

1. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset,
2. verket har beslutat om revision hos bolaget,
3. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen.

22 §³

Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot en ansökan enligt 20 §, *skall* verket kalla bolagens borgenärer. Verket *skall* dock inte kalla

1. borgenärerna i det övertagande bolaget, om revisorerna i yttrande över fusionsplanen enligt 11 § har uttalat att de inte har funnit att fusionen medför någon fara för dessa borgenärer,

2. borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen *skall* innehålla ett föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast viss dag skriftligen anmäla detta. Föreläggandet *skall* innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket *skall* skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket *skall* vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till *Kronofogdemyndigheten*.

Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot en ansökan enligt 20 §, *ska* verket kalla bolagens borgenärer. Verket *ska* dock inte kalla

1. borgenärerna i det övertagande bolaget, om revisorerna i yttrande över fusionsplanen enligt 11 § har uttalat att de inte har funnit att fusionen medför någon fara för dessa borgenärer,

2. borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen *ska* innehålla ett föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast viss dag skriftligen anmäla detta. Föreläggandet *ska* innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket *ska* skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket *ska* vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till *Skatteverket*.

25 §

Styrelsen för det övertagande bolaget skall anmäla fusionen för registrering i aktiebolagsregistret. Styrelsen skall även för registrering anmäla, vid absorption, aktiekapitalets ökning och, vid kombination, vilka som har utsetts till styrelseledamöter och revisorer och, i förekommande fall, lekmannarevisorer i bolaget.

Anmälan ersätter teckningen av aktierna och skall göras senast två månader från Bolagsverkets tillstånd till verkställighet av fusionsplanen eller, när tillstånd lämnas av allmän domstol, från det att domstolens beslut har vunnit laga kraft. Till anmälan skall fogas ett intyg från en auktoriserad eller godkänd revisor om att överlåtande bolags tillgångar har överlämnats till det övertagande bolaget.

Bestämmelserna i 49 § tredje stycket ska tillämpas, om

³ Senaste lydelse 2006:742.

1. något av de bolag som deltar i fusionen eller något annat företag som genom fusion har gått upp i något av dessa bolag tidigare har deltagit i en gränsöverskridande fusion,

2. den gränsöverskridande fusionen har registrerats inom tre år före anmälan för registrering enligt första stycket, och

3. något av bolagen fortfarande omfattas av ett system för arbetstagares medverkan enligt lagen (2007:000) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner.

Gränsöverskridande fusion

Tillämpliga bestämmelser

36 §

Ett svenskt aktiebolag får delta i en fusion med en motsvarande juridisk person med hemvist i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Sverige (gränsöverskridande fusion).

Därvid gäller

1 § om vad en fusion innebär,

2 § om fusionsvederlag,

4 § om fusion när överlåtande bolag har gått i likvidation,

5 § om särskilda rättighetshavares ställning,

37 och 38 §§ om fusionsplanen,

39 § om styrelseredogörelse,

10 § om kompletterande information,

11–13, 40 och 41 §§ om revisorsgranskning av fusionsplanen,

14 § första stycket och 42 § om registrering av fusionsplanen,

15 § första–tredje styckena och 43 § om när fusionsplanen ska underställas bolagsstämman,

44 § om tillhandahållande av fusionsplanen m.m.,

17 § om majoritetskrav m.m.,

18 § om när frågan om fusion faller,

45 § om villkorat beslut om godkännande av fusionsplanen,

19 § om underrättelse till bolagets kända borgenärer,

20, 21 och 46 §§ om ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen,

21 a § om vilandeförklaring,

22 § om kallelse på bolagens borgenärer,

23 § om när Bolagsverket ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,

24 § om när allmän domstol ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,

47 § om utfärdande av fusionsintyg,

48 och 49 §§ om registrering av fusionen,

26 och 50 §§ om rättsverkningarna av fusionen,

27 § om när frågan om fusion faller, varvid vad som i den paragrafen sägs om 25 § ska avse 48 och 49 §§,

51 § om särskilt bokslut, och

52 § om absorption av helägt dotterbolag.

Fusionsplan m.m.

37 §

Vid en gränsöverskridande fusion ska styrelsen i ett svenskt bolag som deltar i fusionen, tillsammans med motsvarande organ i de utländska bolag som deltar i fusionen, upprätta en fusionsplan. Styrelsen ska underteckna fusionsplanen.

Vid kombination utgör fusionsplanen stiftelseurkund, om det övertagande bolaget ska ha sitt säte i Sverige.

38 §

Fusionsplanen ska innehålla uppgift om

1. de fusionerande bolagens

form, namn och säte,

2. utbytesförhållanden mellan aktier och förekommande värdepapper i överlåtande respektive övertagande bolag och eventuell kontant betalning,

3. de villkor som ska gälla för tilldelning av aktier och förekommande värdepapper i det övertagande bolaget,

4. den gränsöverskridande fusionens sannolika följder för sysselsättningen,

5. från vilken tidpunkt och på vilka villkor aktier och förekommande värdepapper medför rätt till utdelning i det övertagande bolaget,

6. från vilken tidpunkt de fusionerande bolagen bokföringsmässigt ska anses ingå i det övertagande bolaget,

7. vilka rättigheter i det övertagande bolaget som ska tillkomma innehavare av särskilda rättigheter i överlåtande bolag eller vilka åtgärder som i övrigt ska vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,

8. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen ska lämnas till en styrelseledamot, verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare eller till den som utför granskning enligt 11, 40 eller 41 §,

9. bolagsordning för det övertagande bolaget,

10. värdet av de tillgångar och skulder som ska överföras till det övertagande bolaget och de överväganden som har gjorts vid värderingen, och

11. datum för de räkenskaper som har legat till grund för fastställandet av villkoren för fusionen.

I förekommande fall ska fusionsplanen också innehålla uppgift om hur arbetstagarna deltar i den

process genom vilken formerna för arbetstagarnas medverkan i det övertagande bolaget beslutas.

Vid kombination ska fusionsplanen också innehålla uppgift om det övertagande bolagets form, namn och säte.

39 §

Styrelsen i vart och ett av de bolag som deltar i fusionen ska upprätta en redogörelse med det innehåll som anges i 9 §. Redogörelsen ska även innehålla uppgift om fusionens sannolika konsekvenser för aktieägare, borgenärer och anställda. Om styrelsen i skälig tid får ett yttrande från arbetstagarnas företrädare, ska detta yttrande fogas till redogörelsen.

Revisorsgranskning

40 §

Vid en gränsöverskridande fusion ska revisorsgranskningen enligt 11 § omfatta även styrelsens redogörelse enligt 39 §.

Bestämmelserna i första stycket och 11–13 §§ ska inte tillämpas om

1. samtliga aktieägare i de bolag som deltar i fusionen har samtyckt till det, eller

2. Bolagsverket eller en utländsk behörig myndighet i en stat där något av de deltagande bolagen har sitt säte, efter gemensam begäran från de fusionerande bolagen, har utsett eller godkänt en eller flera oberoende sakkunniga att för samtliga bolags räkning granska fusionsplanen och upprätta en gemensam skriftlig rapport för alla bolag.

Vad som sägs i 13 § om revisors rätt till upplysningar och biträde gäller även för den som utses att utföra granskning enligt andra stycket 2.

I fall som avses i andra stycket ska det till fusionsplanen fogas ett yttrande från en eller flera sådana revisorer som anges i 12 § med sådant innehåll som avses i 11 § andra stycket. Ett sådant yttrande ska vid tillämpningen av 19 §, 21 § första stycket 3 och 22 § anses som ett revisorsyttrande enligt 11 §.

41 §

Den som Bolagsverket utser att utföra granskning enligt 40 § andra stycket 2 ska vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. I fråga om granskningen och innehållet i den rapport som han eller hon upprättar gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 11–13 §§ och 40 § första stycket.

Registrering av fusionsplanen

42 §

Vid en gränsöverskridande fusion ska skyldigheten enligt 14 § att ge in fusionsplanen med bifogade handlingar för registrering fullgöras av det svenska bolag som deltar i fusionen. Om flera svenska bolag deltar ska skyldigheten fullgöras av det svenska bolag som är övertagande bolag eller, om det övertagande bolaget inte är ett svenskt bolag, av det äldsta av de överlåtande svenska bolagen.

Om fusionsplanen eller de handlingar som är fogade till planen är avfattade på annat språk än svenska, ska sökanden ge in en översättning till svenska. Översättningen ska vara gjord av en översättare som är auktoriserad eller har motsvarande utländsk behörighet. Bolagsverket får medge att någon översättning inte ges in.

I anmälan för registrering ska

lämnas uppgift om

1. form, namn och säte för vart och ett av de fusionerande bolagen,

2. de register där bolagen är registrerade och de nummer som används för identifiering i registren,

3. hur borgenärer och, i förekommande fall, minoritetsaktieägare ska förfara för att utöva sina rättigheter samt de adresser där fullständig information om detta förfarande kostnadsfritt kan erhållas, och

4. bolagens adresser.

När registreringen kungörs enligt 27 kap. 3 §, ska kungörelsen innehålla de uppgifter som avses i tredje stycket 1–3.

Bolagsstämmans beslut

43 §

Vad som sägs i 15 § tredje stycket om att bolagsstämman i vissa fall får hållas inom kortare tid än en månad efter det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts gäller inte vid en gränsöverskridande fusion.

Tillhandahållande av fusionsplanen

44 §

Vid en gränsöverskridande fusion ska styrelsen i ett bolag som deltar i fusionen hålla fusionsplanen med bifogade handlingar och styrelsens redogörelse enligt 39 § tillgängliga för aktieägarna, för arbetstagarorganisationer som företräder arbetstagare hos bolaget och för arbetstagare som inte företräds av någon arbetstagarorganisation. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos bolaget på den ort där styrelsen ska ha sitt säte under minst en månad före

den bolagsstämma där frågan om godkännande av fusionsplanen ska behandlas. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Villkorat beslut om godkännande av fusionsplanen

45 §

Bolagsstämman i ett bolag som deltar i en gränsöverskridande fusion får villkora beslutet om att godkänna fusionsplanen av att en senare stämma godkänner de former som beslutas för arbetstagnarnas medverkan i det övertagande bolaget.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

46 §

Vid en gränsöverskridande fusion ska ansökan enligt 20 § göras av det svenska bolag som deltar i fusionen. Om flera svenska bolag deltar, ska ansökan i förekommande fall göras av det svenska bolag som är övertagande bolag eller, om det övertagande bolaget inte är ett svenskt bolag, av det äldsta av de överlåtande svenska bolagen.

Utfärdande av fusionsintyg

47 §

Vid en gränsöverskridande fusion ska Bolagsverket, när det finns ett lagakraftvunnet beslut om tillstånd till verkställande av fusionsplanen enligt 23 eller 24 § och det eller de svenska bolag som deltar i fusionen i övrigt har fullgjort vad som krävs enligt denna lag, för varje sådant bolag utfärda ett intyg om att den del av för-

farandet som regleras av svensk lag har skett på föreskrivet sätt. Ett sådant intyg får inte utfärdas om det har väckts talan mot bolagsstämman beslut att godkänna fusionsplanen och talan fortfarande prövas.

Registrering av fusionen när det övertagande bolaget ska ha sitt säte i annan stat än Sverige

48 §

Om det övertagande bolaget har eller, vid kombination, ska ha sitt säte i en annan stat än Sverige, ska ett svenskt bolag som deltar i fusionen inför registreringen av fusionen ge in det intyg som avses i 47 §, tillsammans med en kopia av fusionsplanen, till den behöriga myndigheten i den staten. Intyget ska ges in inom sex månader från den tidpunkt då det utfärdades.

Efter underrättelse från den behöriga utländska myndigheten om att fusionen har registrerats enligt första stycket, ska Bolagsverket i aktiebolagsregistret föra in uppgift om att det eller de överlåtande svenska bolagen som deltagit i fusionen har upplösts.

Registrering av fusionen när det övertagande bolaget ska ha sitt säte i Sverige

49 §

Om det övertagande bolaget har eller, vid kombination, ska ha sitt säte i Sverige, ska Bolagsverket registrera den gränsöverskridande fusionen i aktiebolagsregistret. Anmälan för registrering ska göras av styrelsen i det övertagande bolaget inom sex månader från den tidpunkt då intyg enligt 47 § utfärdades.

Bolagsverket får registrera fusionen endast om

1. verket har utfärdat ett intyg enligt 47 § för varje svenskt bolag som deltar i fusionen,

2. de utländska bolag som deltar i fusionen har gett in motsvarande intyg från behöriga myndigheter i de stater där de är registrerade tillsammans med en kopia av fusionsplanen, samt

3. det inte finns något hinder mot registrering av det övertagande bolaget.

Om lagen (2007:000) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner är tillämplig, får fusionen registreras endast om

1. avtal har träffats eller beslut har fattats om medverkan enligt den lagen eller förhandlingsperioden har löpt ut utan att sådant avtal har träffats eller beslut har fattats, och

2. det övertagande bolagets bolagsordning inte strider mot den ordning för medverkan som ska gälla till följd av lagen.

Bolagsverket ska underrätta behöriga myndigheter i den eller de stater där överlåtande bolag har sitt säte om registreringen för att fusionen ska kunna registreras även där.

Rättsverkningarna av fusionen

50 §

Vid en gränsöverskridande fusion inträder de rättsverkningar som avses i 26 § vid den tidpunkt som har fastställts i den stat där det övertagande bolaget har sitt säte. Om det övertagande bolaget har sitt säte i Sverige, inträder rättsverkningarna vid den tidpunkt då fusionen registreras i aktiebolsagsregistret enligt 49 §.

Utöver vad som anges i 26 § gäller att de fusionerande bolagens rättigheter och skyldigheter

som härrör ur anställningsavtal eller anställningsförhållanden och som föreligger vid den tidpunkt då den gränsöverskridande fusionen får verkan överförs till det övertagande bolaget.

Särskilt bokslut

51 §

Om ett svenskt bolag deltar i en gränsöverskridande fusion och det övertagande bolaget får säte i en annan stat än Sverige, ska styrelsen i det svenska bolaget upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet ska omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då rättsverkningarna av fusionen inträdde enligt 49 §.

För det särskilda bokslutet gäller bestämmelserna om årsbokslut i 6 kap. 4–9 och 11 §§ bokföringslagen (1999:1078). Bokslutet ska ges in till Bolagsverket inom en månad från utgången av den period som bokslutet omfattar.

Absorption av helägt dotterbolag

52 §

Vid en gränsöverskridande fusion mellan ett moderbolag och ett helägt dotterbolag tillämpas bestämmelserna i 36–51 §§, dock med följande avvikelser.

1. Fusionsplanen behöver inte innehålla sådana uppgifter som avses i 38 § första stycket 2, 3 och 5.

2. Bestämmelserna om revisorsgranskning i 11–13, 40 och 41 §§ samt om bolagsstämmans godkännande av fusionsplanen i 15 § första stycket ska inte tillämpas.

Vid en fusion enligt denna paragraf ska det till fusionsplanen fogas ett yttrande från en eller flera sådana revisorer som anges i

12 § med sådant innehåll som avses i 11 § andra stycket 1.

53 §

Talan om upphävande av ett bolagsstämmobeslut om godkännande av fusionsplan *skall* i de fall som avses i 7 kap. 51 § andra stycket väckas inom sex månader från beslutet. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

Om en allmän domstol genom dom eller beslut som har vunnit laga kraft har bifallit en talan om upphävande av ett stämmobeslut om att godkänna en fusionsplan, *skall* fusionen gå åter även om överlåtande bolag har upplösts. För förpliktelser som har uppkommit genom någon åtgärd på det övertagande bolagets vägnar efter det att överlåtande bolag har upplösts men innan domstolens avgörande har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar, svarar de överlåtande bolagen, eller vid absorption, det eller de överlåtande bolagen och det övertagande bolaget solidariskt.

Talan om upphävande av ett bolagsstämmobeslut om godkännande av fusionsplan *ska* i de fall som avses i 7 kap. 51 § andra stycket väckas inom sex månader från beslutet. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

Om en allmän domstol genom dom eller beslut som har vunnit laga kraft har bifallit en talan om upphävande av ett stämmobeslut om att godkänna en fusionsplan, *ska* fusionen gå åter även om överlåtande bolag har upplösts. För förpliktelser som har uppkommit genom någon åtgärd på det övertagande bolagets vägnar efter det att överlåtande bolag har upplösts men innan domstolens avgörande har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar, svarar de överlåtande bolagen, eller vid absorption, det eller de överlåtande bolagen och det övertagande bolaget solidariskt.

I fråga om ett beslut att godkänna en fusionsplan som avser en gränsöverskridande fusion gäller, utöver vad som sägs i 7 kap. 51 § första stycket och i första stycket i denna paragraf, att talan inte får väckas efter det att Bolagsverket eller domstol genom ett beslut som har vunnit laga kraft har lämnat tillstånd till verkställande av fusionsplanen enligt 23 eller 24 §.

24 kap.

24 §⁵

Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot en ansökan enligt 22 §, *skall* verket

Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot en ansökan enligt 22 §, *ska* verket

⁵ Senaste lydelse 2006:742.

kalla bolagens borgenärer. Verket *skall* dock inte kalla kalla bolagens borgenärer. Verket *ska* dock inte kalla

1. borgenärerna i övertagande bolag, om revisorerna i yttrande över delningsplanen enligt 13 § har uttalat att de inte har funnit att delningen medför någon fara för dessa borgenärer,

2. borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen *skall* innehålla föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast viss dag skriftligen anmäla detta. Förelägget *skall* innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket *skall* skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket *skall* vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till *Kronofogdemyndigheten*.

Kallelsen *ska* innehålla föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast viss dag skriftligen anmäla detta. Förelägget *ska* innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket *ska* skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket *ska* vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till *Skatteverket*.

31 kap.

2 §⁶

Följande beslut av Bolagsverket överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

1. beslut i tillståndsärenden enligt 20 kap. 23 §, 23 kap. 20 eller 33 § samt 24 kap. 22 §,

2. beslut enligt 23 kap. 27 eller 35 § eller 24 kap. 29 § att förklara att frågan om fusion eller delning har fallit,

2 a. beslut att vägra utfärda intyg enligt 23 kap. 47 §,

3. beslut enligt 27 kap. 2 § att skriva av en anmälan om registrering eller vägra registrering,

4. beslut att avregistrera företrädare enligt 27 kap. 6 §,

5. beslut i ärenden enligt 28 kap. 5 § andra stycket,

6. beslut att förelägga eller döma ut vite enligt 30 kap 3 §.

Skrivelsen med överklagandet *skall* ges in till Bolagsverket inom två månader från dagen för beslutet.

Skrivelsen med överklagandet *ska* ges in till Bolagsverket inom två månader från dagen för beslutet.

5 a §

Skatteverkets beslut enligt 23 kap. 21 a § om hinder mot verkställande av fusionsplan får överklagas hos allmän förvalt-

⁶ Senaste lydelse 2006:486.

ningsdomstol.

8 §

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten i mål som avses i 2, 4 eller 6 §. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten i mål som avses i 2, 4, 5 a eller 6 §.

-
1. Denna lag träder i kraft den 15 december 2007.
 2. Äldre bestämmelser tillämpas i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.
 3. Sådana underrättelser som avses i 20 kap. 26 § tredje stycket, 23 kap. 22 § tredje stycket och 24 kap. 24 § tredje stycket ska intill utgången av år 2007 skickas till Kronofogdemyndigheten.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:595) om europakooperativ

dels att 5, 6, 8, 13, 20 och 40 §§ samt rubrikerna närmast före 6 och 13 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 16 a § och närmast före paragrafen en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Om en ekonomisk förening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion, *skall* bestämmelserna om redovisningsvaluta i 12 kap. 1 § *tredje stycket* och 3 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar inte tillämpas på den ekonomiska föreningen.

Första stycket gäller också när europakooperativet *skall* ha sitt säte i en annan stat än Sverige.

Om en ekonomisk förening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion, *ska* bestämmelserna om redovisningsvaluta i 12 kap. 2 § och 21 § andra stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar inte tillämpas på den ekonomiska föreningen.

Första stycket gäller också när europakooperativet *ska* ha sitt säte i en annan stat än Sverige.

Skatteverkets och Finansinspektionens rätt att motsätta sig att en ekonomisk förening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion

Finansinspektionens rätt att motsätta sig att en ekonomisk förening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion

6 §¹

Skatteverket får motsätta sig att en ekonomisk förening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion, om

1. *europakooperativet enligt fusionsförslaget skall ha sitt säte i en annan stat än Sverige,*

2. *motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset,*

3. *verket har beslutat om revision hos föreningen, och*

4. *det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen.*

¹ Ändringen innebär bl.a. att första stycket upphävs.

Finansinspektionen får, i fråga om en ekonomisk förening som står under *Finansinspektionens* tillsyn, motsätta sig att föreningen deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion, om *de förutsättningar som anges i första stycket 1 och 2 föreligger.*

Skatteverket och Finansinspektionen *skall* meddela ett sådant beslut som avses i första *och andra styckena* inom två månader från den dag då fusionsförslaget offentliggjordes enligt artikel 24 i SCE-förordningen. *Myndigheterna* får inte meddela ett beslut om att föreningen inte får delta i fusionen utan att föreningen först har fått tillfälle att yttra sig.

Bolagsverket *skall* utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 29.2 i SCE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 23 kap. 23 eller 24 § aktiebolagslagen (2005:551) och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om *Skatteverket eller* Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 6 §. När det gäller föreningar som driver finansieringsrörelse tillämpas i stället 12 kap. 22 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Skatteverkets och Finansinspektionens rätt att motsätta sig flyttning av säte

Skatteverket får motsätta sig att ett europakooperativ flyttar sitt säte till en annan stat, om

Finansinspektionen får, i fråga om en ekonomisk förening som står under *inspektionens* tillsyn, motsätta sig att föreningen deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion, om

1. *europakooperativet enligt fusionsförslaget ska ha sitt säte i en annan stat än Sverige, och*

2. *motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset.*

Finansinspektionen *ska* meddela ett sådant beslut som avses i första *stycket* inom två månader från den dag då fusionsförslaget offentliggjordes enligt artikel 24 i SCE-förordningen. *Inspektionen* får inte meddela ett beslut om att föreningen inte får delta i fusionen utan att föreningen först har fått tillfälle att yttra sig.

8 §

Bolagsverket *ska* utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 29.2 i SCE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 23 kap. 23 eller 24 § aktiebolagslagen (2005:551) och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 6 §. När det gäller föreningar som driver finansieringsrörelse tillämpas i stället 12 kap. 22 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Finansinspektionens rätt att motsätta sig flyttning av säte

13 §²

² Ändringen innebär bl.a. att första stycket upphävs.

1. motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset,

2. verket har beslutat om revision hos europakooperativet, och

3. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av en flyttning av europakooperativets säte.

Finansinspektionen får, i fråga om ett europakooperativ som står under *Finansinspektionens* tillsyn, motsätta sig att europakooperativet flyttar sitt säte till en annan stat, om motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Skatteverket och Finansinspektionen skall meddela ett sådant beslut som avses i första och andra styckena inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt artikel 7.2 i SCE-förordningen. Myndigheterna får inte meddela ett beslut om att motsätta sig flyttning utan att europakooperativet först har fått tillfälle att yttra sig.

Finansinspektionen får, i fråga om ett europakooperativ som står under *inspektionens* tillsyn, motsätta sig att europakooperativet flyttar sitt säte till en annan stat, om motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Finansinspektionen ska meddela ett sådant beslut som avses i första stycket inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt artikel 7.2 i SCE-förordningen. *Inspektionen* får inte meddela ett beslut om att motsätta sig flyttning utan att europakooperativet först har fått tillfälle att yttra sig.

Tillfälligt hinder mot flyttning av säte

16 a §

Under den tid som Bolagsverkets handläggning av en ansökan enligt 16 § pågår får Skatteverket besluta om att det under en viss tid om högst tolv månader föreligger hinder mot flyttning av säte till en annan stat. Tiden får förlängas, om det finns särskilda skäl. Förlängning får endast ske med tre månader i taget. Så länge Skatteverkets beslut gäller, ska Bolagsverkets handläggning av ansökan enligt 16 § vila.

Skatteverket får besluta enligt första stycket endast om

1. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset,

2. verket har beslutat om revision hos europakooperativet,

3. det finns skäl att anta att revi-

sionen skulle försvåras avsevärt av flyttningen av säte.

20 §

Bolagsverket *skall* utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 7.8 i SCE-förordningen när ett beslut om tillstånd enligt 18 eller 19 § har meddelats och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om *Skatteverket eller* Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 13 § eller om det föreligger ett sådant förhållande som avses i artikel 7.15 i SCE-förordningen.

Bolagsverket *ska* utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 7.8 i SCE-förordningen när ett beslut om tillstånd enligt 18 eller 19 § har meddelats och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 13 § eller om det föreligger ett sådant förhållande som avses i artikel 7.15 i SCE-förordningen.

40 §

Bolagsverkets beslut att avskryva en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från dagen för beslutet. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 16 §, verkets beslut om att vägra utfärda intyg enligt 8 eller 20 § samt verkets beslut enligt 39 §. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Skatteverkets och Finansinspektionens beslut i ett ärende enligt 6 eller 13 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionens beslut i ett ärende enligt 6 eller 13 § *och Skatteverkets beslut om hinder mot flyttning av säte enligt 16 a §* får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Länsstyrelsens beslut i ett ärende enligt 36 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bolagsverkets beslut i ett ärende enligt 37 § får överklagas hos allmän domstol i den ort där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte. Ett beslut enligt 37 § första stycket får överklagas inom tre veckor från den dag då europakooperativet fick del av beslutet. Ett beslut enligt 37 § andra stycket får överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid överklagande enligt fjärde stycket gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

Denna lag träder i kraft den 15 december 2007.

2.10 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden ska införas en ny paragraf, 1 kap. 16 §, samt närmast före paragrafen en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Gränsöverskridande fusion

16 §

Vid fusion med börs, kreditinstitut eller värdepappersbolag tillämpas inte 23 kap. 36–52 §§ aktiebolagslagen (2005:551) om gränsöverskridande fusion.

Denna lag träder i kraft den 15 december 2007.

3 Ärendet och dess beredning

Inom EG antogs år 2005 ett direktiv med civilrättsliga bestämmelser om fusioner mellan vissa företag med säte i olika medlemsstater ("gränsöverskridande fusioner").¹ Direktivet ska vara genomfört i nationell rätt den 15 december 2007.

I Justitiedepartementet har utarbetats departementspromemorian Gränsöverskridande fusioner (Ds 2006:22) med förslag till de lagändringar som kan vara nödvändiga för att genomföra direktivet. I departementspromemorian lämnas också vissa ytterligare förslag till lagändringar, främst beträffande fusion mellan ekonomiska föreningar. En sammanfattning av promemorians förslag finns i *bilaga 1*. Lagförslagen i promemorian återges i *bilaga 2*.

Promemorian har remissbehandlats. En sammanställning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissvaren finns tillgängliga i lagstiftningsärendet (dnr Ju2007/2109/L1).

I denna lagrådsremiss behandlas de förslag som har lagts fram i promemorian.

Frågan om hur bestämmelserna i artikel 16 i direktivet om arbetstagarers rätt till medverkan ska genomföras i svensk rätt har tagits upp i en lagrådsremiss som regeringen beslutade den 20 juni 2007. De frågorna behandlas därför inte i denna lagrådsremiss. Lagrådsremissen tar inte heller ställning till hur direktivet bör genomföras i fråga om bankaktiebolag och andra finansiella företag. Den frågan kommer att behandlas i ett senare sammanhang.

4 Bakgrund

4.1 EG-rättens regler om fusion

Som ett led i förverkligandet av den inre marknaden har det tillkommit ett antal EG-direktiv på bolagsrättens område. Syftet med direktiven är att skapa likvärdiga förutsättningar för bolag verksamma i olika medlemsstater. En grundläggande tanke kan sägas vara att beslut om investeringar och omstruktureringar primärt ska fattas på ekonomiska grunder och inte på grundval av skillnader i den rättsliga regleringen mellan olika medlemsstater. Ett annat syfte med direktiven är att undanröja hinder mot gränsöverskridande aktiviteter. Aktieägare, borgenärer och andra intressenter ska ha så goda förutsättningar som möjligt att göra gällande sina rättigheter över gränserna inom EU. Det ska också finnas goda förutsättningar för samarbete och omstruktureringar över gränserna.

Ett av de bolagsrättsliga direktiven ("det tredje bolagsrättsliga direktivet") behandlar fusioner mellan aktiebolag.¹ Direktivet är tillämpligt på

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/56/EG av den 26 oktober 2005 om gränsöverskridande fusioner av bolag med begränsat ansvar; EUT L 310, 25.11.2005, s. 1, Celex 32005L0056.

¹ Rådets tredje direktiv 78/855/EEG av den 9 oktober 1978 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om fusioner av aktiebolag; EGT L 295, 20.10.1978, s. 36, Celex 31978L0855.

fusioner mellan aktiebolag av samma nationalitet. För svenskt vidkommande finns de bestämmelser som direktivet har föranlett i 23 kap. aktiebolagslagen (2005:551) och 15 a kap. försäkringsrörelselagen (1982:713). I oktober 2005 utfärdades ett nytt bolagsrättsligt direktiv, det tionde bolagsrättsliga direktivet ("direktivet om gränsöverskridande fusioner").² Direktivet reglerar fusioner mellan bolag hemmahörande i olika medlemsstater. Syftet är främst att underlätta omstruktureringar och samarbeten över nationsgränserna inom EU. Direktivet, som finns fogat till denna lagrådsremiss som *bilaga 4*, ska vara genomfört i medlemsstaterna senast den 15 december 2007. En sammanfattning av innehållet i direktivet finns i *bilaga 5*.

Utöver nämnda direktiv finns det sedan tidigare vissa fusionsbestämmelser i EG:s förordningar om europabolag respektive europakooperativ.³ Ett europabolag är en särskild associationsform för gränsöverskridande samverkan i vad som närmast kan liknas vid ett svenskt aktiebolag. Ett europakooperativ är en motsvarande associationsform för kooperativ verksamhet. Europabolag och europakooperativ styrs delvis av gemensamma EG-regler, delvis av utfyllande nationella regler i den medlemsstat där företaget har sitt säte. Såväl ett europabolag som ett europakooperativ kan bildas genom att företag med hemvist i olika medlemsstater går samman genom fusion.

Vid sidan av de nyss nämnda regelverken finns det i dag inte – vare sig i svensk lagstiftning eller, såvitt känt, i någon annan medlemsstats lagstiftning – några bestämmelser om gränsöverskridande fusioner. Längre rådde uppfattningen att det, i avsaknad av lagstiftning på området, inte var möjligt att genomföra gränsöverskridande fusioner. Direktivet om gränsöverskridande fusioner ansågs mot den bakgrunden fylla den funktionen att det skulle *möjliggöra* gränsöverskridande fusioner. Efter en dom från EG-domstolen i december 2005, den s.k. SEVIC-domen⁴, står det emellertid klart att det finns en direkt på EG-fördraget grundad rätt att, under vissa förutsättningar, genomföra en gränsöverskridande fusion. De närmare förutsättningarna för en sådan fusion är emellertid oklara. Direktivet får i det ljuset framför allt ses som ett instrument som *underlättar* gränsöverskridande fusioner genom att säkerställa att det i alla medlemsstater finns likartade och med varandra förenliga bestämmelser om saken.

4.2 Svenska regler om gränsöverskridande fusioner

I EG:s förordning om europabolag finns, som redan har berörts, särskilda bestämmelser om att ett europabolag kan bildas genom fusion av aktie-

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/56/EG av den 26 oktober 2005 om gränsöverskridande fusioner av bolag med begränsat ansvar; EUT L 310, 25.11.2005, s. 1, Celex 32005L0056.

³ Rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag; EGT L 294, 10.11.2001, s. 1, Celex 32001R2157 och rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar); EUT L 207, 18.8.2003, s. 1, Celex 32003R1435.

⁴ EG-domstolens dom av den 13 december 2005 i mål C411/03 ("SEVIC").

bolag hemmahörande i olika medlemsstater. På motsvarande sätt kan, enligt EG:s förordning om europakooperativ, ett europakooperativ bildas genom att kooperativa föreningar i olika medlemsstater fusionerar. Lagen (2004:575) om europabolag respektive lagen (2006:595) om europakooperativ innehåller svenska lagbestämmelser som kompletterar EG-reglerna, bl.a. när det gäller fusion.

I övrigt finns det i dag inte några bestämmelser om gränsöverskridande fusioner i svensk rätt. Aktiebolagslagens fusionsbestämmelser är tillämpliga på fusioner mellan *aktiebolag*, varmed avses bolag som har bildats enligt aktiebolagslagen och registrerade i det svenska aktiebolagsregistret. Det är alltså inte möjligt att, med stöd av aktiebolagslagen, genomföra en fusion mellan ett svenskt och ett utländskt bolag. På motsvarande sätt reglerar lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ("föreningslagen") och de särskilda lagarna för finansiella företag endast fusioner mellan svenska företag.

Trots avsaknaden av generella lagbestämmelser om gränsöverskridande fusioner får det – såsom har berörts i avsnitt 4.1 – numera anses att sådana fusioner, under vissa förhållanden, är möjliga. EG-domstolen har i det s.k. SEVIC-målet slagit fast att EG-fördraget (artiklarna 43 och 48) utgör hinder för bestämmelser i en medlemsstat som innebär att en fusion inte kan registreras i det nationella handelsregistret trots att de villkor som gäller för fusion mellan bolag med hemvist i den staten är uppfyllda. Möjligheten till gränsöverskridande fusioner får enligt domstolen begränsas endast om det är motiverat av "tvingande hänsyn till allmänintresset". Sådana begränsningar ska vara ägnade att säkerställa att det eftersträfvade syftet uppnås och får inte gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta syfte.

4.3 Fusioner mellan svenska företag

Bestämmelser om fusion mellan aktiebolag finns i 23 kap. aktiebolagslagen. Bestämmelserna bygger på det tredje bolagsrättsliga direktivet. Fusion kan genomföras antingen genom *kombination* eller genom *absorption*. Kombination innebär att två eller flera bolag ("överlåtande bolag") förenas i ett nytt bolag ("övertagande bolag"). Absorption innebär att ett eller flera överlåtande bolag går upp i ett befintligt, övertagande, bolag. Ett specialfall av absorption är när ett helägt dotterbolag går upp i moderbolaget.

Vid fusion mellan aktiebolag utgår ett fusionsvederlag till aktieägarna i överlåtande bolag. Vederlaget består ofta av aktier i det övertagande bolaget men det kan också utgå i form av pengar.

En fusion inleds med att de fusionerande bolagen upprättar en fusionsplan med ett visst innehåll i lagen angivet innehåll. Planen ska granskas av en eller flera revisorer. Revisorsyttrandena ska fogas till planen. Planen ska anmälas för registrering i aktiebolagsregistret. Innan planen behandlas av bolagsstämorna, ska aktieägarna ha haft tillfälle att ta del av den. Planen ska godkännas av stämorna i det eller de överlåtande bolagen och, under vissa förutsättningar, även av stämman i det övertagande bolaget. För bolagsstämmornas beslut gäller att det måste stödjas av minst två tredjedelar av avgivna röster och vid stämman företrädda

aktier. Fusion mellan privata aktiebolag kan, under vissa förutsättningar, genomföras genom ett förenklat förfarande.

Till skydd för bolagens borgenärer uppställs ett krav på att bolagen ansöker om tillstånd att verkställa planen. En sådan ansökan ska i första hand prövas av Bolagsverket. Verket ska kalla borgenärerna i det eller de överlåtande bolagen och, i vissa fall, borgenärerna i det övertagande bolaget. Om någon borgenär motsätter sig ansökan, ska verket överlämna ärendet till tingsrätten som prövar om de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått betalt eller har betryggande säkerhet för sina fordringar. Om så är fallet, ska domstolen meddela tillstånd till verkställande av fusionen. I annat fall ska ansökan avslås.

När tillstånd till verkställande av fusionsplanen har meddelats, ska fusionen registreras hos Bolagsverket. I och med registreringen inträder fusionens samtliga rättsverkningar. Överlåtande bolag upplöses och deras tillgångar och skulder övergår på det övertagande bolaget. Om fusionsvederlaget utgörs av aktier, blir överlåtande bolags aktieägare samtidigt aktieägare i det övertagande bolaget.

Bestämmelserna om fusion i föreningslagen överensstämmer till stor del med aktiebolagslagens bestämmelser. Föreningslagens reglering är dock överlag mindre detaljerad än regleringen i aktiebolagslagen. En väsentlig skillnad i sak är att vid en fusion mellan ekonomiska föreningar blir medlemmarna i den eller de överlåtande föreningarna alltid medlemmar i den övertagande föreningen. Medlemmarnas övergång till den övertagande föreningen är, till skillnad från vad som är fallet i fråga om en aktiebolagsfusion, inte förenad med något fusionsvederlag. Medlemsövergången anses vara det primära och överföringen av tillgångar och skulder sekundär (jfr Mallmén, Lagen om ekonomiska föreningar – en kommentar, 3 uppl. 2002 s. 477). Detta utesluter inte att det i praktiken kan förekomma ”vederlag” även vid föreningsfusioner. En annan skillnad i regelverken är att ärenden om verkställande av fusionsplan (eller ”fusionsavtal”, som är den term som används i föreningslagen) enligt föreningslagen prövas direkt av tingsrätten. Majoritetskraven för giltigt fusionsbeslut skiljer sig också åt mellan aktiebolagslagen och föreningslagen. Sålunda krävs enligt föreningslagen att beslutet biträds av nio tiondelar av de röstberättigade eller har fattas på två på varandra följande föreningsstämmor och på den senare stämman har biträts av minst två tredjedelar av de röstande. En medlem i en överlåtande förening som inte har samtyckt till fusionen får säga upp sig till utträde ur föreningen.

5 Överväganden

5.1 Tillämpningsområde

Regeringens förslag: För att genomföra direktivet om gränsöverskridande fusioner i Sverige införs det bestämmelser om gränsöverskridande fusioner avseende aktiebolag och ekonomiska föreningar. Ett svenskt företag ska få delta i en gränsöverskridande fusion endast om de utländska företag som deltar i fusionen har en företagsform som motsvarar de svenska företagsformer som det svenska företaget kan

ingå en icke gränsöverskridande fusion med. De svenska bestämmelserna ska vara begränsade till gränsöverskridande fusioner inom EES.

De bestämmelser som införs ska inte vara tillämpliga på finansiella företag.

Promemorians förslag: Överensstämmer i allt väsentligt med regeringens förslag (se promemorian s. 79 f.). Promemorian innehåller dock inte något förslag om att de finansiella företag vars associationsrättsliga reglering finns i aktiebolagslagen respektive föreningslagen ska undantas från de nya bestämmelsernas tillämpningsområde.

Remissinstanserna: Promemorians förslag har inte mött några invändningar från remissinstanserna. *Sveriges Riksbank* har dock uttalat att det bör införas ett undantag från den allmänna associationsrättsliga regleringen om gränsöverskridande fusioner för banker, kreditmarknadsföretag och försäkringsaktiebolag.

Skälen för regeringens förslag

Vilka företagsformer omfattas av direktivet?

I artikel 1 i direktivet om gränsöverskridande fusioner anges att direktivet ska tillämpas på fusioner av bolag med begränsat ansvar som har bildats i enlighet med en medlemsstats lagstiftning och som har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet inom gemenskapen, under förutsättning att minst två av bolagen omfattas av lagstiftningen i olika medlemsstater. I artikel 2 definieras ”bolag med begränsat ansvar” som:

- a. bolag enligt artikel 1 i det första bolagsrättsliga direktivet⁶, eller
- b. aktiebolag som är en juridisk person och har separata tillgångar som uteslutande svarar för bolagets skulder och som enligt den nationella lagstiftningen är underställt sådana skyddsåtgärder som fastställs i det första bolagsrättsliga direktivet för att skydda bolagsmännens och tredje mans intresse.

Det första bolagsrättsliga direktivet är, för svensk del, tillämpligt på alla privata och publika aktiebolag. Frågan är om punkten b innebär att ytterligare associationsformer faller in under tillämpningsområdet för det nu aktuella direktivet. Ordalydelsen kan tyckas tala emot detta. Det talas här om ”aktiebolag”. Samtidigt kan det konstateras att punkten b hade varit överflödig om den skulle vara begränsad till att omfatta aktiebolag. Alla aktiebolag omfattas ju redan av punkten a.

Ytterligare en omständighet som talar för att direktivets tillämpningsområde inte är begränsat till aktiebolag är att ordet aktiebolag fördes in i den aktuella artikeln i samband med den slutliga språkliga bearbetningen av texten. I de förslag och utkast som förelåg under förhandlingarna användes det bredare begreppet ”bolag”. Till saken hör att frågan om

⁶ Rådets första direktiv 68/151/EEG av den 9 mars 1968 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 58 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga inom gemenskapen.

direktivets tillämpningsområde var en av de mest centrala frågorna under förhandlingarna om direktivet. Medlemsstaterna var tidigt eniga om att direktivet inte skulle begränsas till aktiebolag. Övriga språkversioner talar också för att punkten b ska ges en vidare innebörd än vad som följer av den svenska ordalydelsen. Som exempel kan nämnas den franska versionen som talar om "une société avec un capital social" och den tyska versionen som lyder: "eine Gesellschaft, die Rechtspersönlichkeit besitzt und über gesondertes Gesellschaftskapital verfügt". Det framgår också av direktivets övriga bestämmelser att regleringen har förutsatts omfatta även andra rättssubjekt än aktiebolag. Sålunda finns det t.ex. i artikel 3.2 en särskild bestämmelse om direktivets tillämplighet på kooperativa företag.

Det får mot denna bakgrund anses stå klart att direktivet, trots ordalydelsen i artikel 2.1 b, inte omfattar endast fusioner mellan aktiebolag. Direktivet är i stället avsett att tillämpas på vad som brukar benämnas kapitalassociationer, dvs. associationer där delägarna inte svarar personligen för associationens förpliktelser och där det i stället förutsätts finnas ett visst kapital som säkerhet för företagets skulder. I artikel 2.1 b anges vidare som en särskild förutsättning för att en association ska omfattas av direktivet att associationen enligt den nationella lagstiftningen är underställd sådana åtgärder som har fastställts i det första bolagsrättsliga direktivet för att skydda bolagsmännens och tredje mans intresse. Härmed torde avses bl.a. regler om offentliggörande av vissa uppgifter och handlingar och om rättsverkningarna av sådant offentliggörande. Regler av detta slag finns i aktiebolagslagen och föreningslagen (och i motsvarande lagar på det finansiella området).

Vår slutsats är därför att direktivet, för svensk del, ska tillämpas på aktiebolag och andra kapitalassociationer. Det kan i och för sig diskuteras huruvida en svensk ekonomisk förening är att betrakta som en kapitalassociation. Något krav på att den ska ha ett visst minimikapital eller att medlemmarnas insatser ska vara inbetalda innan föreningen registreras och inleder sin verksamhet finns ju inte. Å andra sidan förutsätts medlemmarna i en ekonomisk förening betala en viss insats till föreningen och bl.a. insatskapitalet utgör bundet eget kapital som inte kan användas för utdelning. Övervägande skäl talar därför för att också ekonomiska föreningar omfattas av direktivets bestämmelser. Direktivet får också anses vara tillämpligt på de särskilda slag av ekonomiska föreningar som finns i svensk rätt, främst bostadsrättsföreningar och kooperativa hyresrättsföreningar.

Av EG:s förordningar om europabolag respektive europakooperativ följer att europabolag och europakooperativ i varje medlemsstat ska, såvida inte annat följer av EG-reglerna, behandlas på samma sätt som ett nationellt publikt aktiebolag respektive en nationell kooperativ förening. I den mån juridiska personer av de senare slagen får delta i en gränsöverskridande fusion enligt nationell rätt ska således även europabolag och europakooperativ ha en sådan rätt. För svensk del innebär det att de bestämmelser som införs i svensk lagstiftning med anledning av direktivet ska tillämpas även på europabolag och europakooperativ med säte i Sverige.

När det gäller svenska ideella föreningar kan det visserligen konstateras att sådana uppvisar den likheten med kapitalassociationer att medlem-

marna inte har något personligt betalningsansvar för föreningens skulder. I andra avseenden saknar dock en ideell förening de särdrag som en kapitalassociation har. Svensk rätt uppställer sålunda inte några krav på att medlemmarna tillskjuter något kapital eller att föreningens kapital till någon del ska vara bundet. Såsom framgått ovan innefattar dessutom definitionen av "bolag med begränsat ansvar" ett krav på att associationen enligt den nationella lagstiftningen ska vara underställd sådana åtgärder som fastställs i det första bolagsrättsliga direktivet för att skydda bolagsmännens och tredje mans intresse. Eftersom det i Sverige inte alls finns någon associationsrättslig lagstiftning för ideella föreningar, uppfylls inte denna del av definitionen av "bolag med begränsat ansvar". Till detta kommer att gränsöverskridande fusioner, enligt artikel 4.1 a i direktivet, endast ska vara möjliga mellan bolagsformer som får fusionera enligt den nationella lagstiftningen. Några bestämmelser om fusion mellan ideella föreningar finns inte i Sverige. Ideella föreningar faller därför utanför direktivets tillämpningsområde

Såsom har konstaterats i promemorian kan direktivet inte heller anses tillämpligt på handelsbolag eller kommanditbolag, eftersom dessa företagsformer inte utgör kapitalassociationer.

De nya svenska bestämmelserna bör omfatta aktiebolag och ekonomiska föreningar

Av det nu sagda framgår att direktivet får anses tillämpligt på aktiebolag och ekonomiska föreningar. När det gäller aktiebolag ger direktivet inget utrymme för undantag. Däremot ger artikel 3.2 medlemsstaterna en möjlighet att undanta kooperativa företag, dvs. ekonomiska föreningar. Enligt vår mening bör dock denna möjlighet inte utnyttjas. Ekonomiska föreningar bör ha samma möjligheter till gränsöverskridande omstruktureringar som aktiebolag. Till saken hör också att svenska ekonomiska föreningar, i enlighet med SEVIC-domen, torde ha rätt att delta i gränsöverskridande fusioner med utländska motsvarigheter, oavsett innehållet i det nu aktuella direktivet.

Gränsöverskridande fusioner bör endast få avse företag av samma form

I artikel 4.1 a) i direktivet sägs att gränsöverskridande fusioner endast ska vara möjliga mellan bolagsformer som får fusionera enligt den nationella lagstiftningen. I Sverige kan, med något undantag, endast företag av samma form fusionera med varandra. Sålunda kan i princip ett aktiebolag fusionera endast med ett annat aktiebolag, en ekonomisk förening endast med en annan ekonomisk förening etc. Motsvarande bör gälla i fråga om gränsöverskridande fusioner. Ett svenskt företag bör alltså få delta i en gränsöverskridande fusion endast med sådana utländska företagsformer som motsvarar de svenska företagsformer som det svenska företaget kan ingå en icke gränsöverskridande fusion med.

I föreningslagen finns dock särskilda bestämmelser om fusioner som innebär att ett av en ekonomisk förening helägt aktiebolag går upp i föreningen. Det är naturligt att sådana fusioner i fortsättningen ska få

genomföras även om moderföreningen eller dotterbolaget har sitt hemvist i ett annat land inom EU.

Särskilt om fusioner där bostadsrättsföreningar deltar

Av det nyss sagda följer att det inte kommer att finnas något föreningsrättsligt hinder för en bostadsrättsförening att ingå i en gränsöverskridande fusion med en utländsk bostadsrättsförening. Eftersom svensk rätt också tillåter fusioner mellan en bostadsrättsförening och en vanlig ekonomisk förening (se 9 kap. 30 § bostadsrättslagen [1991:614], jfr prop. 2002/03:12 s. 109), kommer det inte heller att finnas något föreningsrättsligt hinder för en svensk bostadsrättsförening att fusionera med en utländsk ekonomisk förening. Även om det inte uttryckligen framgår av lagen torde dock en fusion mellan en vanlig ekonomisk förening och en bostadsrättsförening kunna genomföras endast under förutsättning att den övertagande föreningen är en bostadsrättsförening. En bostadsrättsförening kan alltså inte absorberas av en vanlig ekonomisk förening. Detta följer bl.a. av att upplåtelse av en lägenhet med bostadsrätt endast får ske till den som är medlem i en bostadsrättsförening (se 1 kap. 3 § bostadsrättslagen). En svensk bostadsrättsförening kommer därmed inte att kunna gå upp i en utländsk juridisk person, som motsvarar en vanlig ekonomisk förening. Några särskilda bestämmelser om den saken behövs inte.

Såsom *SBC* har påpekat uppställer dessutom 1 kap. 5 § tredje stycket bostadsrättslagen ett hinder av särskilt slag mot fusion mellan bostadsrättsföreningar i skilda länder. Enligt denna bestämmelse krävs det nämligen att, om en förening har flera hus, dessa ligger så nära varandra att en ändamålsenlig samverkan kan ske mellan bostadsrätthavarna. *SBC* har ansett att bestämmelsen bör upphävas. Vi har dock inte underlag för att genomföra en sådan förändring i detta lagstiftningsärende.

Bestämmelserna bör endast avse fusioner mellan företag inom EES

Direktivet är tillämpligt på gränsöverskridande fusioner mellan företag inom EU. Genom ett beslut av EEA Joint Committee den 22 september 2006 har direktivet blivit en del av EES-avtalet. Direktivet gäller alltså för hela det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). De svenska bestämmelser som införs med anledning av direktivet bör följaktligen vara tillämpliga på gränsöverskridande fusioner mellan företag inom EES. I promemorian har övervägts om bestämmelserna borde ges ett ännu vidare tillämpningsområde. För en sådan ordning talar det förhållandet att svenska företags behov av gränsöverskridande omstruktureringar inte är begränsade till EES. En förutsättning för att bestämmelser av detta slag ska fungera i praktiken torde dock vara att liknande bestämmelser finns i övriga fusionerande företags hemländer. Eftersom det inte kan förutsättas att så är fallet i fråga om stater utanför EES, framstår det inte som meningsfullt att ge de svenska bestämmelserna ett vidare tillämpningsområde än vad direktivet kräver. De svenska bestämmelserna bör alltså endast avse gränsöverskridande fusioner inom EES.

Flyttning av säte i samband med en gränsöverskridande fusion?

En särskild fråga är om det bör vara möjligt för det övertagande företaget att i samband med fusionen flytta sitt säte till en annan stat. Bör det t.ex. inom ramen för en fusion mellan ett svenskt övertagande bolag och ett tyskt överlåtande bolag vara möjligt att flytta det övertagande bolagets säte till Tyskland? Bör sätet rentav kunna flyttas till en tredje stat, t.ex. Danmark? Svaret på denna fråga får viss betydelse för hur det nationella regelverket ska utformas, t.ex. när det gäller frågor om registrering av fusionen.

Hur direktivet bör tolkas i denna del är inte alldeles klart. Direktivtexten uppställer inget uttryckligt förbud mot att det övertagande företaget i samband med fusionen flyttar sitt säte till en annan stat. Det har också ibland antagits att det vid bildande av europabolag och europakooperativ genom fusion är möjligt att flytta sätet för det övertagande företaget till en annan stat. Flera omständigheter talar emellertid mot att avsikten varit att en sådan flyttning av säte skulle kunna genomföras i samband med en ”vanlig” gränsöverskridande fusion. Fusion och flyttning är i grunden två skilda aktiebolagsrättsliga åtgärder och i det arbete som bedrivs inom EG med att ta fram nya bolagsrättsliga direktiv har frågorna om gränsöverskridande fusion respektive gränsöverskridande flyttning av säte behandlats i skilda sammanhang. Parallellt med arbetet på direktivet om gränsöverskridande fusioner har kommissionen tagit fram ett särskilt utkast till ett nytt bolagsrättsligt direktiv om flyttning av säte från en medlemsstat till en annan. Direktivet om gränsöverskridande fusioner omnämner inte heller möjligheten av att det övertagande bolaget inom ramen för fusionen byter sitt säte till en annan stat, trots att en sådan flyttning skulle kunna få betydande effekter för delägare och andra. Vid utformningen av våra förslag har vi därför utgått från att det inte är möjligt att i samband med en gränsöverskridande fusion flytta det övertagande bolagets säte till ett annat land.

De finansiella företagen

För vissa finansiella företag gäller särskilda fusionsregler som avviker från de som finns i aktiebolagslagen och föreningslagen. Förekomsten av sådana särskilda regler sammanhänger med de stabilitetshänsyn, konsumentsskyddsaspekter m.m. som gör sig gällande vid utformningen av lagstiftningen för de finansiella företagen. Det är därför nödvändigt med särskilda överväganden innan direktivet kan genomföras i lagstiftningen för de finansiella företagen. Såsom vi har anmärkt ovan avser vi att i senare sammanhang återkomma med lagförslag avseende de finansiella företagen. I avvaktan på detta bör det, i enlighet med vad *Sveriges Riksbank* har föreslagit, införas vissa undantag från tillämpningsområdet för de nya bestämmelserna. Sådana undantag – vilka i och för sig inte är avsedda att förhindra finansiella företag att delta i gränsöverskridande fusioner i den utsträckning den s.k. SEVIC-domen ger dem rätt till detta – bör göras i lagen (2004:46) om investeringsfonder, lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse samt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Motsvarande undantag krävs däremot inte i fråga om

försäkringsbolag, eftersom de inte omfattas av aktiebolagslagen eller föreningslagen.

5.2 Lagtekniska frågor

Regeringens förslag: Bestämmelser om gränsöverskridande fusioner tas in i aktiebolagslagen och föreningslagen. Flertalet av de bestämmelser som enligt dessa lagar gäller för fusioner mellan svenska företag görs tillämpliga även på gränsöverskridande fusioner. Därutöver tas det, i den utsträckning som direktivet föranleder, i respektive lag in särbestämmelser som ska gälla i stället för eller utöver bestämmelserna om nationella fusioner.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag (se promemorian s. 85 f.).

Remissinstanserna: *Bolagsverket* har förordat att de nya bestämmelserna tas in i en särskild lag som reglerar samtliga gränsöverskridande fusioner. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* har däremot ansett att det är naturligt att infoga de nya bestämmelserna i aktiebolagslagen respektive föreningslagen. *Kronofogdemyndigheten* har konstaterat att den valda lagstiftningstekniken leder till ett stort antal lagrumshänvisningar men att lösningen ändå får anses vara acceptabel. Övriga remissinstanser har inte uttalat någon bestämd uppfattning i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Bestämmelser om gränsöverskridande fusioner bör tas in i aktiebolagslagen respektive föreningslagen

Bestämmelserna om gränsöverskridande fusioner har, som framgått, utfärdats i form av ett direktiv. Ett direktiv riktar sig till medlemsstaterna och anger ett visst resultat som ska uppnås inom en bestämd tid men överlåter åt medlemsstaterna själva att bestämma form och tillvägagångssätt för genomförandet. Det är naturligt att direktivet, för svensk del, genomförs genom bestämmelser i lag.

Materiellt sett ligger bestämmelserna i det nya direktivet nära de bestämmelser som finns i det tredje bolagsrättsliga direktivet. Detta direktiv genomfördes genom ändringar i 1975 års aktiebolagslag (se prop. 1993/94:196, bet. 1993/94:LU32, rskr. 1993/94:422, SFS 1994:802). De bestämmelser som då infördes har, med vissa mindre ändringar, överförts till 2005 års aktiebolagslag.

En skillnad mellan det tredje bolagsrättsliga direktivet och direktivet om gränsöverskridande fusioner är, som har framgått av föregående avsnitt, att det senare direktivet inte omfattar endast aktiebolag. Det får även anses vara tillämpligt på ekonomiska föreningar. Det kan mot den bakgrunden övervägas om direktivet borde genomföras genom att de bestämmelser som direktivet föranleder tas in i en särskild lag som reglerar gränsöverskridande fusioner för alla de associationsformer som omfattas av direktivet. På så sätt skulle regleringen kunna hållas samman

i en lag och de bestämmelser som är gemensamma för alla associationsformer skulle inte behöva upprepas. En annan fördel med en sådan lösning är att de lagar som innehåller grundläggande bestämmelser för respektive associationsform inte skulle behöva tyngas med bestämmelser som sannolikt kommer att tillämpas relativt sällan. Därmed skulle man också minska risken för vissa tolkningsproblem som *Bolagsverket* har pekat på.

Men det finns också skäl som talar mot en sådan lagstiftningsteknik. Direktivet om gränsöverskridande fusioner föreskriver, som redan har nämnts, att gränsöverskridande fusioner endast ska vara möjliga mellan bolagsformer som får fusionera enligt den nationella lagstiftningen i de berörda medlemsstaterna. Svensk rätt medger, med några undantag (se bl.a. 12 kap. 8 § föreningslagen), inte att olika företagsformer fusionerar med varandra. Det kan, med andra ord, i dag sägas finnas mer eller mindre vattentäta skott mellan olika lagars fusionsbestämmelser. Direktivet kräver inte någon ändring i det avseendet. Även gränsöverskridande fusioner bör därför, såsom har konstaterats i föregående avsnitt, för svenskt vidkommande i princip endast vara möjliga mellan företag av samma slag. Från materiella utgångspunkter skulle därför värdet av att samla fusionsbestämmelserna för olika associationsformer i en lag vara begränsat. Till detta kommer att reglerna om gränsöverskridande fusioner rent rättssystematiskt kommer att utgöra en del av den svenska aktiebolagsrätten respektive föreningsrätten. Det framstår i det perspektivet som mer ändamålsenligt att bestämmelserna tas in i aktiebolagslagen respektive föreningslagen.

För en sådan lagstiftningsteknik talar också det förhållandet att direktivet utgår från att en gränsöverskridande fusion, i de delar som inte regleras i direktivet, ska följa de regler som gäller för nationella fusioner i den ifrågavarande medlemsstatens lagstiftning (se artikel 4.1 b). En fusion mellan ett svenskt aktiebolag och ett utländskt aktiebolag ska således, såvitt gäller det svenska bolaget, i hög utsträckning regleras av aktiebolagslagens bestämmelser. På motsvarande sätt ska föreningslagens bestämmelser i hög utsträckning vara tillämpliga på en fusion mellan en svensk ekonomisk förening och ett motsvarande utländskt företag. Om bestämmelserna om gränsöverskridande fusioner togs in i en särskild lag, skulle den således behöva innehålla ett stort antal hänvisningar till – eller upprepningar av – de fusionsbestämmelser som finns i de lagar som reglerar respektive associationsform. Också denna lösning skulle därmed kunna ge upphov till problem.

Sammantaget anser vi att övervägande skäl talar för att de bestämmelser om gränsöverskridande fusioner som på grund av direktivet måste införas i svensk rätt bör tas in i de lagar som reglerar de olika associationsformer som direktivet är tillämpligt på. Det innebär att direktivet bör genomföras genom ändringar i aktiebolagslagen och föreningslagen. Regleringen bör utformas på det sättet att flertalet av de bestämmelser som gäller för fusioner mellan svenska aktiebolag respektive ekonomiska föreningar görs tillämpliga även på gränsöverskridande fusioner. Därutöver bör det, i den utsträckning som direktivet föranleder, i respektive lag tas in särbestämmelser som gäller i stället för eller utöver de ”vanliga” fusionsbestämmelserna. Med en sådan teknik kan den nya regler-

ingen begränsas i omfattning. På så sätt undviks också upprepningar av lagens grundläggande fusionsbestämmelser.

Det behövs inga särskilda bestämmelser för europabolag och europakooperativ

Direktivet ska, som tidigare har konstaterats, tillämpas även på europabolag och europakooperativ. Eftersom dessa associationsformer, till följd av särskilda bestämmelser i de EG-förordningar som reglerar dem, faller under nationella bestämmelser för publika aktiebolag respektive kooperativa föreningar i de delar där det saknas särskilda EG-bestämmelser, kommer de bestämmelser som införs i aktiebolagslagen och föreningslagen att bli tillämpliga även på europabolag och europakooperativ med säte i Sverige. Några särskilda bestämmelser om gränsöverskridande fusioner behöver därför inte tas in i lagen om europabolag respektive lagen om europakooperativ.

5.3 En modernisering av föreningslagens fusionsregler

Regeringens förslag: Föreningslagens bestämmelser om förfarandet vid fusioner mellan svenska ekonomiska föreningar anpassas till motsvarande bestämmelser i aktiebolagslagen. Det innebär bl.a. att de föreningar som deltar i fusionen själva ska underrätta sina borgenärer om den förestående fusionen och att ansökan om tillstånd till verkställande av fusionsplanen ska göras hos Bolagsverket.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag (se promemorian s. 89 f.).

Remissinstanserna: *Hovrätten över Skåne och Blekinge* har ansett att den föreslagna moderniseringen av föreningslagens fusionsbestämmelser är av tveksamt värde. Övriga remissinstanser har tillstyrkt förslaget eller inte haft några invändningar mot det.

Skälen för regeringens förslag: Som redan har nämnts skiljer sig föreningslagens och aktiebolagslagens nuvarande fusionsbestämmelser åt i vissa avseenden. Förfarandet vid en fusion mellan aktiebolag är mera ingående reglerat och regelverket i aktiebolagslagen har en annan systematik än motsvarande regler i föreningslagen. Flertalet moment återfinns i båda förfarandena men de är olika utformade och kommer inte i samma ordningsföljd. Som exempel kan nämnas att ett fusionsavtal enligt föreningslagen ska anmälas för registrering först efter stämmans beslut medan registreringen av en fusionsplan enligt aktiebolagslagen ska ske före stämmans ställningstagande till planen. Det finns också en del mera grundläggande skillnader. Den främsta av dessa är att en fusion enligt föreningslagen aldrig innebär någon ändring i den samlade ägarkretsen; de som är medlemmar i någon av de föreningar som deltar i fusionen kommer efter fusionen alltid att vara medlemmar i den övertagande föreningen.

Vissa skillnader i regelverken är en följd av de ändringar som vid mitten av 1990-talet gjordes i 1975 års aktiebolagslag för att genomföra det

tredje bolagsrättsliga direktivet (se prop. 1993/94:196). Flertalet av dessa skillnader är inte föranledda av aktiebolagsrättens eller föreningsrättens särprägel utan enbart en följd av behovet av att EG-anpassa den svenska aktiebolagsrätten. Dessa skillnader är givetvis från systematisk utgångspunkt inte önskvärda. Särskilt otillfredsställande framstår skillnaderna i detta sammanhang, där det är fråga om att skapa regler om gränsöverskridande fusioner som bygger vidare på befintliga svenska fusionsregler. Så länge fusionsreglerna i de båda lagarna skiljer sig så mycket från varandra som är fallet i dag blir det närmast omöjligt att åstadkomma en reglering av gränsöverskridande fusioner som uppfyller grundläggande krav på överskådlighet och enhetlighet.

Mot den bakgrunden har det i promemorian föreslagits en viss anpassning av föreningslagens fusionsbestämmelser till motsvarande bestämmelser i aktiebolagslagen. Den föreslagna anpassningen avser främst lagarnas krav på kungörande, iakttagande av vissa tidsfrister och registrering. Den innebär också att ordningsföljden mellan de olika momenten i förfarandet förändras. Promemorians förslag innebär vidare en lagteknisk anpassning av föreningslagens regler till den struktur som aktiebolagslagens regler har.

Hovrätten över Skåne och Blekinge har ansett att en så begränsad modernisering av föreningslagen är av tveksamt värde och att urvalet av regler som föreslås bli anpassade till aktiebolagslagens bestämmelser framstår som tämligen slumpmässigt. Flertalet ändringar borde i stället, enligt hovrätten, anstå tills en mera allmän översyn av föreningslagen kommer till stånd.

Vi delar inte denna uppfattning. Vi avser att tillsätta en utredning med uppgift att göra en mera allmän översyn av föreningslagen. Sannolikt kommer dock detta utredningsarbete inte att leda till ny lagstiftning förrän om ytterligare minst två år. De nackdelar som har påtalats i promemorian skulle därför riskera att bli bestående under relativt lång tid. Omotiverade men praktiskt betydelsefulla skillnader mellan aktiebolagslagens och föreningslagens förfaranden skulle därmed behöva byggas in i den nya regleringen.

Såsom har konstaterats i promemorian bör dock anpassningen av föreningslagens fusionsregler till aktiebolagslagens fusionsregler i detta sammanhang ske med en viss försiktighet. Mera ingripande förändringar i sak bör anstå till den kommande allmänna översynen av föreningslagen. Det hindrar inte att man i enskilda sakfrågor – utöver de ovan berörda frågorna om kungörande, tidsfrister och registrering – bör kunna överväga förändringar redan nu. I det följande behandlas några sådana frågor.

Fusionsavtalet. Enligt föreningslagen sker en fusion genom att det träffas ett *fusionsavtal*. Enligt aktiebolagslagen föregås en fusion av upprättandet av en *fusionsplan*. Skillnaden torde inte ha någon praktisk betydelse utan väsentligen vara terminologisk. Från ett systematiskt perspektiv är skillnaden knappast önskvärd. Begreppet fusionsavtal i föreningslagen bör därför ersättas med fusionsplan. Föreningslagen innehåller i dag, med något enstaka undantag, inte några bestämmelser om vad ett fusionsavtal (fusionsplan) ska innehålla. Sådana bestämmelser finns däremot i aktiebolagslagen. Vi föreslår att bestämmelser av detta slag tas in även i föreningslagen och att de utformas väsentligen i överensstämmelse med motsvarande bestämmelser i aktiebolagslagen.

Borgenärsskydd. I föreningslagen föreskrivs ett särskilt förfarande till skydd för överlåtande föreningars borgenärer. Detta förfarande innebär att de fusionerande bolagen måste vända sig till allmän domstol och ansöka om tillstånd att verkställa fusionsavtalet. Domstolen utfärdar en kallelse på överlåtande föreningars borgenärer i Post- och Inrikes Tidningar och ansvarar för att kända sådana borgenärer också underrättas skriftligen. Tillstånd ska meddelas om ansökan inte bestrids eller om de borgenärer som bestrider den får full betalning eller betryggande säkerhet för sina fordringar (se 12 kap. 6 § föreningslagen). Förfarandet motsvarar vad som gällde på aktiebolagsrättens område före år 1995. Numera tillgodoses borgenärsskyddet enligt aktiebolagslagen genom ett annorlunda utformat förfarande. De deltagande bolagen ska ansöka om tillstånd till verkställande av fusionsplanen hos Bolagsverket. De ska dessförinnan själva ha skickat skriftliga underrättelser om fusionen till sina borgenärer. Bolagsverket ska utfärda kallelse på borgenärerna men ska inte skicka ut några skriftliga underrättelser. Om någon borgenär motsätter sig ansökan, ska Bolagsverket överlämna ärendet till domstol som prövar om borgenären har fått betalning eller har tillfredsställande säkerhet. Som huvudregel har borgenärer i övertagande bolag samma skydd som borgenärer i överlåtande bolag. Också dessa borgenärer ska alltså underrättas om fusionen, de ska omfattas av Bolagsverkets kallelse och de har, som huvudregel, rätt att påkalla betalning eller tillfredsställande säkerhet. Detta gäller dock inte om de revisorer som har granskat fusionsplanen har uttalat att fusionen inte medför någon fara för övertagande bolags borgenärer (se 23 kap. 20–24 §§ aktiebolagslagen).

Domstolarna bör enligt vår mening framför allt syssla med rättskipande verksamhet. Fusionsärenden bör därför handläggas av domstol först sedan det har visat sig att de är tvistiga. Mot den bakgrunden föreslår vi att borgenärsskyddsförfarandet vid fusion mellan ekonomiska föreningar flyttas över till Bolagsverket på samma sätt som har skett på aktiebolagsrättens område. Ansökan om verkställande av en fusionsplan bör alltså i fortsättningen göras hos Bolagsverket. Endast om någon borgenär motsätter sig en sådan ansökan, bör ärendet överlämnas till domstol.

Det underrättelseförfarande som ska tillämpas vid en fusion mellan ekonomiska föreningar kan vara mycket resurskrävande för domstolarna. Den ordning som numera gäller enligt aktiebolagslagen – att bolaget självt skickar ut underrättelserna till borgenärerna, att styrelse och den verkställande direktören i ansökan om verkställande av fusionsplanen intygar att sådan underrättelse har skett och att Bolagsverket kallar borgenärerna endast genom en kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar – framstår som mera ändamålsenlig. Vi föreslår därför att föreningslagens fusionsregler anpassas till aktiebolagslagens regler även i detta hänseende.

En särskild fråga är om borgenärsskyddsreglerna i föreningslagen bör ges ett vidare tillämpningsområde så att de skyddar även borgenärerna i den övertagande föreningen på sätt som sker på aktiebolagsrättens område. Frågan om en sådan förstärkning av borgenärsskyddet behövs bör dock ses mot bakgrund av de borgenärsskyddsbestämmelser som föreningslagen i övrigt innehåller. Den bör därför övervägas först i samband med en mera genomgripande översyn av föreningslagen. Vi föreslår alltså inte någon ändring i denna del.

Andra frågor. I promemorian diskuteras också om det är lämpligt att i detta sammanhang ändra föreningslagens regler om förändringar i medlemskretsen efter en fusion, om medlemmarnas godkännande av fusionsplanen, om revisorsgranskning i samband med fusion och om klander av beslut om fusion. Där diskuteras även om det bör införas ett något förenklat förfarande för fusion mellan ekonomiska föreningar, motsvarande det som aktiebolagslagen erbjuder (se 23 kap. 15 § fjärde stycket aktiebolagslagen) eller särskilda regler till skydd för särskilda rättighetshavare (jfr 23 kap. 5 § aktiebolagslagen). Slutsatsen i promemorian är att några sådana ändringar inte bör göras i detta sammanhang. Remissinstanserna har inte invänt mot denna bedömning. Vi har ingen annan uppfattning och lägger alltså inte fram några förslag om ändringar av dessa slag.

5.4 Skyddet för aktieägare, borgenärer m.fl. (artikel 4.2)

5.4.1 Aktiebolag

Regeringens förslag: Aktiebolagslagens befintliga bestämmelser om vilken majoritet som krävs för beslut om fusion samt lagens bestämmelser om de fusionerande bolagens skyldighet att underrätta sina borgenärer om den förestående fusionen och att ansöka hos Bolagsverket om tillstånd till verkställande av fusionsplanen ska tillämpas även i fråga om ett svenskt aktiebolag som deltar i en gränsöverskridande fusion.

Regeringens bedömning: Det bör inte införas några särskilda regler i aktiebolagslagen om minoritetsskydd i samband med en gränsöverskridande fusion.

Promemorians förslag och bedömning: Överensstämmer med regeringens förslag och bedömning (se promemorian s. 95 f.).

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte haft några invändningar mot promemorians förslag och bedömning. Enligt *Aktiespararna* bör de nya majoritetskrav för beslut om fusion som trädde i kraft den 1 juli 2007 gälla även vid gränsöverskridande fusioner. Aktiespararna har även förordat att det införs en rätt för minoritetsaktieägare att få sina aktier inlösta i samband med en gränsöverskridande fusion. Enligt *TCO* och *LO* bör arbetstagare ges samma rätt som andra borgenärer att motsätta sig en gränsöverskridande fusion.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Enligt artikel 4.1 b i direktivet om gränsöverskridande fusioner ska ett bolag som deltar i en gränsöverskridande fusion uppfylla villkoren i de bestämmelser och formaliteter i den nationella lagstiftning som bolaget omfattas av. Härmed avses, enligt artikel 4.2, särskilt bestämmelser om beslutsfattande i samband med fusionen och, med beaktande av fusionens gränsöverskridande art, skyddet av de fusionerande bolagens borgenärer, obligationsinnehavare och innehavare av värdepapper eller andelar, samt arbetstagarna. En medlemsstat får, när det gäller bolag som deltar i en gränsöverskridande fusion och som omfattas av dess lagstiftning, utfärda bestäm-

meler som är avsedda att säkerställa ett lämpligt skydd för minoritetsdelägare som har motsatt sig den gränsöverskridande fusionen.

Skyddet för minoritetsaktieägare

Enligt vår mening bör ett svenskt aktiebolag som deltar i en gränsöverskridande fusion omfattas av samma bestämmelser som de som gäller vid en fusion mellan svenska aktiebolag, om inte EG-direktivet påfordrar en annan reglering eller det annars finns påtagliga skäl för en sådan. Det finns knappast skäl att reglera frågan om vilka majoritetskrav som ska gälla vid bolagsstämmans beslut att godkänna en fusionsplan på annat sätt i detta sammanhang än enligt aktiebolagslagens nuvarande regler. Bolagsstämmans beslut om att godkänna fusionsplanen bör alltså som huvudregel – liksom vid fusion mellan svenska aktiebolag – förutsätta att det vinner stöd av minst två tredjedelar av avgivna röster och företrädda aktier (se 23 kap. 17 § aktiebolagslagen). Sedan den 1 juli 2007 gäller ett särskilt strängt majoritetskrav vid fusioner där fusionsvederlaget helt eller delvis består av kontanter. Också denna bestämmelse bör, som *Aktiespararna* har påpekat, gälla vid en gränsöverskridande fusion.

I lagen bör detta komma till uttryck genom hänvisningar till lagens bestämmelser om fusioner mellan svenska aktiebolag.

Redan de nu angivna majoritetskraven ger ett inte oväsentligt minoritetsskydd. Vid kontantfusioner kommer sålunda en minoritet som innehar en tiondel av aktierna i ett överlåtande bolag att kunna förhindra att fusionen kommer till stånd och vid övriga fusioner kommer fusionen att kunna hindras av aktieägare som tillsammans innehar en tredjedel av rösterna eller aktierna. Frågan om det bör införas ytterligare skyddsregler för minoritetsaktieägarna i samband med en gränsöverskridande fusion – t.ex., såsom *Aktiespararna* har föreslagit, en rätt för aktieägare som motsätter sig fusionen att få sina aktier inlösta – övervägdes av lagstiftaren i samband med att bestämmelser om europabolag infördes i svensk rätt. Som tidigare har nämnts kan ett europabolag bildas bl.a. genom fusion mellan bolag hemmahörande i olika medlemsstater. Det rör sig alltså i praktiken om en fusion av samma slag som en sådan fusion som är aktuell i detta sammanhang. I prop. 2003/04:112 s. 79 f. konstaterade den dåvarande regeringen att effekterna för aktieägarna av en gränsöverskridande fusion i vissa fall kan vara mer långtgående än effekterna av en ”vanlig” fusion. Så blir fallet i synnerhet om aktieägarna i ett svenskt bolag som deltar i fusionen som fusionsvederlag tilldelas aktier i ett övertagande bolag med säte i en annan stat än Sverige. Trots den harmonisering av bolagsrätten som har skett genom EG:s bolagsrättsliga direktiv kan aktieägarnas ställning i rättsligt hänseende skilja sig i betydande grad mellan olika medlemsstater. En förändring av detta slag kan också medföra praktiska olägenheter för aktieägarna, i form av t.ex. kommunikationssvårigheter. I lagstiftningsärendet om europabolag gjordes ändå den bedömningen att EG-förordningens möjlighet att införa särskilda bestämmelser till skydd för minoritetsaktieägarna inte borde utnyttjas. Sedan dess har frågan om minoritetsskyddet i samband med inhemska fusioner mellan aktiebolag blivit föremål för ytterligare diskussion. En sakkunnig har nyligen redovisat överväganden och förslag i frågan (Ds 2007:35). I

avvakten på den fortsatta beredningen av det lagstiftningsärendet är vi inte beredda att nu föreslå några ytterligare minoritetsskyddsbestämmelser.

Skyddet för borgenärer

Vad gäller skyddet för de fusionerande bolagens borgenärer föreslår vi att aktiebolagslagens befintliga bestämmelser görs tillämpliga också vid gränsöverskridande fusioner. Bestämmelserna (se främst 23 kap. 19–24 §§) innebär bl.a. att de fusionerande bolagen ska underrätta sina borgenärer om fusionen. Vidare ska de ansöka hos Bolagsverket om tillstånd att verkställa fusionsplanen. Verket ska kalla borgenärerna i överlåtande bolag och, i vissa fall, borgenärerna i övertagande bolag. Om någon borgenär motsätter sig fusionen, ska ärendet överlämnas till tingsrätten, som får lämna tillstånd endast om det visas att de borgenärer som har motsatt sig fusionen har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar.

I regleringen av gränsöverskridande fusioner bör alltså tas in hänvisningar till dessa bestämmelser.

En viktig del i aktiebolagslagens borgenärsskyddsregler är bestämmelserna om att fusionsplanen ska granskas av en eller flera revisorer. Vi återkommer till frågor om revisorsgranskning i avsnitt 5.8.1.

Skyddet för arbetstagarna

Flertalet frågor som avser arbetstagares rättigheter i samband med en gränsöverskridande fusion har vi behandlat i en särskild lagrådsremiss, beslutad den 20 juni 2007 (Arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner). Där föreslås en ny lag om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner. Enligt lagförslaget ska det bl.a. inrättas en förhandlingsdelegation som företräder de berörda arbetstagarna i de EES-stater där de fusionerande företagen driver verksamhet. Förhandlingsdelegationen ska förhandla med de deltagande företagen om ett avtal om medverkan i det övertagande företaget.

I detta ärende har *TCO* och *LO* tagit upp några ytterligare frågor. De nuvarande borgenärsskyddsreglerna i 23 kap. aktiebolagslagen undantar löneborgenärer vars anspråk omfattas av lönegarantilagen (1992:497). *TCO* och *LO* har uttalat att aktiebolagets anställda – i egenskap av löneborgenärer – bör ha samma rätt att motsätta sig fusionen som andra borgenärer. Motsvarande fråga diskuterades senast vid tillkomsten av lagen (2006:595) om europakooperativ (se prop. 2005/06:150 s. 100 f. med där gjorda hänvisningar). Det ansågs då att löneborgenärer borde undantas från rätten att motsätta sig en gränsöverskridande fusion, eftersom deras fordringar är skyddade genom lönegarantin. Vi gör samma bedömning.

Andra särskilda frågor som har bäring på skyddet för arbetstagarna behandlas i avsnitt 5.7.1 och 5.11.2.

5.4.2 Ekonomiska föreningar

Regeringens förslag: Föreningslagens bestämmelser om vilken majoritet som krävs för beslut om fusion samt lagens bestämmelser om fusionerande föreningars skyldighet att ansöka om tillstånd till verkställande av fusionsplan ska tillämpas även i fråga om en svensk ekonomisk förening som deltar i en gränsöverskridande fusion.

Vid en gränsöverskridande fusion ska medlemmar i en överlåtande förening kunna säga upp sig till utträde ur föreningen.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag (se promemorian s. 98 f.). I promemorian föreslogs också att medlemmar i en övertagande förening som har motsatt sig den gränsöverskridande fusionen skulle ha rätt att säga upp sig till utträde ur föreningen.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte haft några invändningar mot promemorians förslag. Enligt *TCO* och *LO* bör dock arbetstagare ges samma rätt som andra borgenärer att motsätta sig en gränsöverskridande fusion.

Skälen för regeringens förslag: Såsom framgått av avsnitt 5.3 innehåller föreningslagens bestämmelser som delvis överensstämmer med de bestämmelser som finns i aktiebolagslagen om hur beslut om fusion fattas och om skyddet för borgenärer i samband med en fusion. När det gäller aktiebolag har vi i föregående avsnitt gjort bedömningen att samma bestämmelser i nu aktuellt hänseende bör tillämpas vid en gränsöverskridande fusion som vid en inhemsk fusion. Frågan bör bedömas på samma sätt när det gäller ekonomiska föreningar. Således bör föreningslagens majoritetskrav för beslut om fusion samt lagens bestämmelser om fusionerande föreningars skyldighet att ansöka om tillstånd till verkställande av fusionsplan tillämpas även i fråga om en svensk ekonomisk förening som deltar i en gränsöverskridande fusion. När det gäller formerna för tillståndsprövningen hänvisar vi till vad vi har sagt i avsnitt 5.3.

Bör det införas särskilda regler till skydd för minoritetsdelägare?

Såsom redan har framgått ger artikel 4.2 i direktivet om gränsöverskridande fusioner medlemsstaterna en möjlighet att införa särskilda bestämmelser till skydd för minoritetsdelägare som har motsatt sig den gränsöverskridande fusionen. Såvitt gäller ekonomiska föreningar handlar det här om skyddet för medlemmar som har motsatt sig fusionen.

Ett visst sådant skydd ger redan lagens krav på att beslut om fusion måste fattas med kvalificerad majoritet. Enligt föreningslagen är ett beslut om fusion giltigt endast om det har biträtts av nio tiondelar av de röstberättigade medlemmarna eller om det har fattats på två på varandra följande föreningsstämmor och på den senare stämman har biträtts av minst två tredjedelar av de röstande (12 kap. 4 § första stycket). En förenings stadgar kan uppställa längre gående majoritetskrav. Vi har nyss föreslagit att bl.a. dessa bestämmelser ska gälla även vid en gränsöverskridande fusion.

Det mest betydelsefulla minoritetsskyddet vid en fusion enligt föreningslagen är dock att en medlem i en överlåtande förening som inte har samtyckt till fusionen har rätt att på vissa villkor säga upp sig till utträde ur föreningen (12 kap. 4 § andra stycket). Även denna bestämmelse bör gälla för medlemmar i en svensk ekonomisk förening som i egenskap av överlåtande förening deltar i en gränsöverskridande fusion.

Frågan om minoritetsskyddets utformning i samband med en gränsöverskridande fusion behandlades i samband med att bestämmelser om europakooperativ infördes i svensk lagstiftning (se prop. 2005/06:150 s. 124 f.). Ett europakooperativ kan bildas bl.a. genom att kooperativa föreningar i olika medlemsstater går samman genom fusion. Den situation som då uppkommer är mycket snarlik den som uppkommer vid en gränsöverskridande fusion av det slag som behandlas här.

I det nämnda lagstiftningsärendet konstaterades att fusion är en ingripande händelse för medlemmarna i en överlåtande ekonomisk förening. Den rätt som medlemmarna kommer att ha i den övertagande föreningen kan nämligen vara mer begränsad än den rätt som han eller hon har i den överlåtande föreningen. Medlemskapet i den övertagande föreningen kan även vara förknippat med nya eller ökade förpliktelser. När det gäller en gränsöverskridande fusion tillkommer den aspekten att den övertagande föreningen kommer att ha sitt säte i ett annat land än det där åtminstone en av de deltagande ekonomiska föreningarna hade sitt säte före fusionen. Det konstaterades samtidigt att medlemmarna i en överlåtande förening redan har ett visst skydd i föreningslagen, framför allt rätten till utträde. Detta skydd ansågs tillräckligt. Några förslag till ytterligare skyddsregler för medlemmarna i överlåtande föreningar lades därför inte fram. Vi anser att saken bör bedömas på samma sätt i detta sammanhang.

En fusion anses inte vara lika ingripande för den övertagande föreningens medlemmar som för medlemmarna i en överlåtande förening (jfr prop. 2005/06:150 s. 125). För den övertagande föreningens medlemmar framstår fusionen främst som en affärstransaktion som inte påverkar deras rättigheter och status. Föreningslagen ger därför inte den övertagande föreningens medlemmar någon rätt till utträde eller något annat slag av skydd. I det nyss nämnda lagstiftningsärendet ansågs det inte heller att det i samband med en fusion för bildande av ett europakooperativ borde införas någon generell rätt för medlemmarna i övertagande förening att utträda ur föreningen. Men i en särskild situation ansågs en rätt till utträde vara motiverad, nämligen när den övertagande föreningen efter fusionen får sitt säte utomlands. Samma bedömning gjordes i promemorian. Promemorians lagförslag innehöll därför en särskild bestämmelse som gav medlemmar i den övertagande föreningen viss rätt att i samband med en gränsöverskridande fusion säga upp sig till utträde ur föreningen. I avsnitt 5.1 har vi emellertid gjort bedömningen att det nu aktuella direktivet inte ger någon möjlighet för det övertagande företaget att inom ramen för fusionen flytta sitt säte till en annan stat. En svensk övertagande förening kommer alltså att vara en svensk förening även efter fusionen. Vi föreslår därför inte någon bestämmelse om rätt för medlemmar i den övertagande föreningen att säga upp sig till utträde ur föreningen.

Skyddet för borgenärer och arbetstagare

Såsom framgår av avsnitt 5.4.1 ska ett fusionerande aktiebolag underrätta sina borgenärer om fusionen. Vi föreslår att motsvarande bestämmelser införs i föreningslagen. En särskild fråga i det sammanhanget är huruvida en förening också ska underrätta sina löneborgenärer. Enligt aktiebolagslagen behöver löneborgenärer vars lönefordringar skyddas genom lönegarantin inte underrättas om fusionen och de har inte heller den rätt som flertalet andra borgenärer har att motsätta sig fusionen (jfr avsnitt 5.4.1). I föreningslagen finns inte något motsvarande undantag; i stället undantas borgenärer som samtidigt är gäldenärer i samma rättsförhållande (se 12 kap. 6 § fjärde stycket). Enligt vår mening saknas det skäl att i dessa avseenden ha en annan ordning för föreningar än den som gäller för aktiebolag. Vi föreslår därför att bestämmelserna om underrättelse till löneborgenärer i föreningslagen anpassas till vad som gäller enligt aktiebolagslagen. När det i övrigt gäller skyddet för arbetstagare hänvisar vi till vad vi har anfört i avsnitt 5.4.1.

5.5 Upprättande av fusionsplan (artikel 5)

5.5.1 Aktiebolag

Regeringens förslag: Styrelsen i ett svenskt aktiebolag som deltar i en gränsöverskridande fusion ska, tillsammans med motsvarande organ i de utländska bolag som deltar i fusionen, upprätta en fusionsplan. Fusionsplanen ska i huvudsak ha samma innehåll som en motsvarande plan vid en fusion mellan svenska aktiebolag. Därutöver ska den innehålla uppgift om

1. den gränsöverskridande fusionens sannolika följder för sysselsättningen,

2. det datum för de fusionerande bolagens räkenskaper som ska användas för att fastställa villkoren för den gränsöverskridande fusionen,

3. värdet av de tillgångar och skulder som överförs till det övertagande bolaget och de överväganden som har gjorts vid värderingen, och

4. de förfaranden som ska användas för att träffa överenskommelser om arbetstagarnas inflytande vid fastställandet av deras rätt till medverkan i det övertagande bolaget.

I förekommande fall ska fusionsplanen också innehålla uppgift om hur arbetstagarna deltar i den process genom vilken formerna för arbetstagarnas medverkan i det övertagande bolaget beslutas.

Vid fusion genom kombination ska fusionsplanen också innehålla uppgift om det planerade övertagande bolagets form, firma och säte.

När en fusionsplan som är upprättad på ett annat språk än svenska ges in för registrering, ska det – om Bolagsverket inte medger annat – bifogas en bestyrkt svensk översättning.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag (se promemorian s. 101 f.). Promemorian innehåller dock inte något förslag

om att det ska ges in bestyrkta översättningar av fusionsplaner som är upprättade på andra språk än svenska.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte haft några invändningar mot promemorians förslag. *Bolagsverket* har ansett att fusionsplanen bör innehålla vissa ytterligare uppgifter, bl.a. om de register där bolagen är registrerade samt, i förekommande fall, uppgift om att arbetstagarnas medverkan inte aktualiseras. Verket har också, liksom *Hovrätten över Skåne och Blekinge*, tagit upp frågan om vilket språk som fusionsplanen ska upprättas på. Hovrätten har också ifrågasatt om inte nuvarande regler om fusionsplanens innehåll vid en fusion mellan svenska företag borde anpassas till de föreslagna bestämmelserna om fusionsplanens innehåll vid en gränsöverskridande fusion.

Skälen för regeringens förslag: Vid en fusion mellan svenska aktiebolag ska en fusionsplan upprättas (se 23 kap. 6–10 §§ aktiebolagslagen). Bestämmelserna om fusionsplanens innehåll har till stor del sin grund i bestämmelser i det tredje bolagsrättsliga direktivet (artiklarna 5 och 23). Även direktivet om gränsöverskridande fusioner innehåller bestämmelser om fusionsplan. Sålunda ska enligt artikel 5 i det senare direktivet de fusionerande bolagens lednings- eller förvaltningsorgan utarbeta en gemensam plan för den gränsöverskridande fusionen. I direktivet anges också vilket innehåll planen ska ha. Direktivets reglering på denna punkt följer nära motsvarande reglering i det tredje bolagsrättsliga direktivet. Det innebär att även den svenska aktiebolagslagens bestämmelser om fusionsplanen i stor utsträckning stämmer med det nu aktuella direktivets reglering. Sålunda har följande punkter nära motsvarighet i aktiebolagslagen:

- a. de fusionerande bolagens form, namn och säte (jfr 23 kap. 7 § 1),
- b. utbytesförhållandet för värdepapperen (jfr 23 kap. 7 § 2),
- c. villkor för tilldelning av värdepapper (jfr 23 kap. 7 § 3),
- e. från vilken tidpunkt innehav av värdepapper m.m. ger rätt till del i vinsten m.m. (jfr 23 kap. 7 § 4),
- g. vilka rättigheter som det bolag som uppstår genom fusionen tilldelar bolagsmän m.fl. (jfr 23 kap. 7 § 6),
- h. eventuella särskilda förmåner som beviljas bl.a. de sakkunniga som granskar planen (jfr 23 kap. 7 § 7), och
- i. bolagsordningen för det bolag som uppstår genom fusionen (jfr 23 kap. 8 §).

I dessa delar skulle det, kan man hävda, vara tillräckligt att direktivet genomförs genom en generell hänvisning till aktiebolagslagens befintliga bestämmelser om fusionsplanens innehåll. I sammanhanget måste emellertid beaktas att fusionsplanen ska vara gemensam för såväl svenska som utländska bolag som deltar i fusionen. Samtidigt kommer vart och ett av de deltagande bolagen i detta avseende, liksom i övrigt, att regleras av bestämmelser i den egna nationella lagstiftningen. För att systemet ska fungera är det därför nödvändigt att de nationella bestämmelserna på denna punkt inte skiljer sig åt olika länder emellan. Det kan emellertid, även om det tredje bolagsrättsliga direktivet har genomförts helt korrekt i svensk rätt, finnas avvikelser mellan de svenska reglerna om inhemska fusioner och motsvarande utländska regler. Det sammanhänger med att ett direktiv visserligen är bindande för medlemsstaterna vad gäller de mål som ska uppnås men normalt överlämnar till medlemsstaterna själva att

bestämma form och tillvägagångssätt för att beakta direktivets påbud. En nationell regel som går tillbaka på en direktivbestämmelse behöver alltså inte vara utformad på samma sätt som motsvarande regel i andra rättsordningar. Ett direktiv behöver inte heller hindra en medlemsstat från att i sin nationella lagstiftning uppställa krav som går utöver vad direktivet fordrar. Direktivet om gränsöverskridande fusioner är emellertid speciellt, eftersom även marginella avvikelser mellan de nationella bestämmelserna kan innebära problem för de fusionerande bolagen och de myndigheter som har att kontrollera fusionen. I likhet med *Svenskt Näringsliv* och *Svenska Handelskamarförbundet* anser vi det därför viktigt att de svenska bestämmelserna i denna del utformas i mycket nära överensstämmelse med ordalydelsen i det nya direktivet.

De kan då konstateras att de ovan nämnda bestämmelserna i aktiebolagslagen delvis har utformats på annat sätt än bestämmelserna i det nu aktuella direktivet. En möjlighet är att, såsom *Hovrätten över Skåne och Blekinge* har varit inne på, ersätta de nuvarande svenska bestämmelserna med nya bestämmelser om inhemska fusioner som mer eller mindre ordagrant överensstämmer med det nya direktivets bestämmelser och komplettera dem med erforderliga specialbestämmelser för gränsöverskridande fusioner. Vi anser dock att övervägande skäl talar mot en sådan lösning, eftersom den skulle innebära att den oklarhet som i viss mån vidlåder direktivets bestämmelser då skulle byggas in i regelverket för fusioner mellan svenska aktiebolag. Den motsatta lösningen, att göra nuvarande svenska bestämmelser om fusionsplanens innehåll tillämpliga på gränsöverskridande fusioner, är emellertid inte heller lämplig eftersom den skulle kunna leda till problem när företag som omfattas av skilda rättsordningar ska upprätta en gemensam fusionsplan. Vi föreslår därför att det införs särskilda, med direktivet likalydande, bestämmelser om vad en fusionsplan som avser en gränsöverskridande fusion ska innehålla. Dessa bör alltså gälla i stället för aktiebolagslagens befintliga bestämmelser även i de delar där det föreligger en mycket nära överensstämmelse mellan dessa senare bestämmelser och direktivets bestämmelser.

Utöver de punkter i artikel 5 som har angetts ovan finns det ett antal punkter i artikeln som inte har direkta motsvarigheter i aktiebolagslagen. Även dessa bör givetvis tas med i den nya lagbestämmelse som diskuteras här.

Det gäller till att börja med punkten d som anger att den gränsöverskridande fusionens sannolika följder för sysselsättningen ska anges. Det gäller vidare punkten j som kräver att det, i förekommande fall, ska lämnas uppgift om de förfaranden enligt vilka det sluts överenskommelser om arbetstagarernas inflytande. Såsom *Bolagsverket* har påpekat kan det, med tanke på den prövning som Bolagsverket ska göra, vara lämpligt att i planen även ange – i den mån det kan förutses vid tidpunkten då fusionsplanen upprättas – om arbetstagarerna *inte* ska medverka. Någon bestämmelse om detta finns emellertid inte i direktivet och vi ser inte heller något behov av att ta in en sådan i lagen.

Punkten f föreskriver att fusionsplanen ska innehålla uppgift om från vilken tidpunkt de fusionerande bolagens transaktioner bokföringsmässigt ska behandlas som hörande till det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen. En snarlik bestämmelse finns i artikel 5.2 e

i det tredje bolagsrättsliga direktivet ("den tidpunkt från vilken det överlåtande bolagets åtgärder i bokföringshänseende ska anses företagna för det övertagande bolagets räkning"). Den senare bestämmelsen har genomförts i svensk rätt genom ett mer allmänt formulerat krav på att uppgift ska lämnas om "den planerade tidpunkten för överlåtande bolags upplösning" (se 23 kap. 7 § 5 aktiebolagslagen). I enlighet med vad som har sagts ovan bör emellertid i detta sammanhang den svenska bestämmelsen utformas i närmare anslutning till direktivets ordalydelse.

Enligt punkten k ska uppgift lämnas om de tillgångar och skulder som överförs på det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen. Något direkt motsvarande bestämmelse finns inte i det tredje bolagsrättsliga direktivet eller i aktiebolagslagen. Detsamma gäller punkt l, som anger att uppgift ska lämnas om datum för de fusionerande bolagens räkenskaper som ska användas för att fastställa villkoren för den gränsöverskridande fusionen. Det handlar alltså om att fixera en tidpunkt som ska ligga till grund för de ekonomiska villkoren för fusionen.

Slutligen kan det konstateras att bestämmelsen i det sista ledet i punkten a om att uppgift ska lämnas om det planerade övertagande bolagets form, namn och säte inte har någon direkt motsvarighet i aktiebolagslagens bestämmelser om inhemska fusioner. En motsvarande bestämmelse bör tas in i den nya svenska regleringen av gränsöverskridande fusioner.

Bolagsverket har föreslagit att fusionsplanen även ska innehålla upplysning om de uppgifter som Bolagsverket ska ta in i den kungörelse som sker i samband med registreringen av fusionsplanen, såsom uppgift om de register där bolagen är registrerade. Vi håller med om att det är nödvändigt att på något sätt tillförsäkra Bolagsverket detta slag av information. Vi föreslår emellertid i stället en bestämmelse om att uppgifter av detta slag ska lämnas till Bolagsverket i samband med att fusionsplanen anmäls för registrering.

En särskild fråga är vilket eller vilka språk som fusionsplanen ska vara avfattad på. Direktivet ger ingen vägledning i denna del. Det ligger emellertid i sakens natur att en fusionsplan som ska godkännas av bolagsstämman i ett svenskt bolag normalt ska vara avfattad på svenska. Det torde dock inte finnas några hinder mot att aktieägarna kommer överens om något annat. Frågan kompliceras av att fusionsplanen ska ges in för registrering. Det är enligt vår mening rimligt att fusionsplanen därvid finns tillgänglig också på språk som registreringsmyndigheten och borgenärerna i registreringslandet utan svårighet kan ta del av. Vi föreslår därför en bestämmelse som innebär att det i samband med en registreringsanmälan som avser en fusionsplan, som är avfattad på främmande språk, även ska ges in en bestyrkt översättning till svenska. En sådan bestämmelse ligger väl i linje med nuvarande bestämmelser om att en registrering i aktiebolagsregistret ska vara avfattad på svenska (jfr 27 kap. 1 a § aktiebolagslagen). Det bör finnas en möjlighet för Bolagsverket att i enskilda fall medge undantag från kravet på översättning.

5.5.2 Ekonomiska föreningar

Regeringens förslag: Styrelsen i en svensk ekonomisk förening som deltar i en gränsöverskridande fusion ska, tillsammans med motsvar-

ande organ i de utländska föreningar som deltar i fusionen, upprätta en gemensam fusionsplan. Den ska ha samma innehåll som en fusionsplan vid en gränsöverskridande fusion mellan aktiebolag (jfr avsnitt 5.5.1).

När en fusionsplan som är upprättad på ett annat språk än svenska ges in för registrering, ska det – om Bolagsverket inte medger annat – bifogas en bestyrkt svensk översättning.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag (se promemorian s. 105 f.). Promemorian innehåller dock inte något förslag om att det ska bifogas bestyrkta översättningar av fusionsplaner som är upprättade på andra språk än svenska.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte haft några invändningar mot promemorians förslag. *Bolagsverket* har ansett att fusionsplanen bör innehålla vissa ytterligare uppgifter, bl.a. om de register där föreningarna är registrerade. Bland annat *Hovrätten över Skåne och Blekinge* har tagit upp frågan om vilket språk som fusionsplanen ska upprättas på.

Skälen för regeringens förslag: Direktivet om gränsöverskridande fusioner förutsätter, som redan har framgått, att det inför en gränsöverskridande fusion upprättas en fusionsplan. Detta gäller oberoende av vilken form de fusionerande företagen har. I konsekvens med vad som har föreslagits i det föregående beträffande aktiebolag bör det följaktligen också i föreningslagen tas in en särskild bestämmelse om att styrelsen i en svensk ekonomisk förening som deltar i en gränsöverskridande fusion, tillsammans med motsvarande organ i de utländska föreningar som deltar i fusionen, ska upprätta en fusionsplan.

Enligt föreningslagen ska det inför en fusion upprättas ett fusionsavtal. Avtalet ska godkännas av stämman och anmälas för registrering. Avtalet motsvarar alltså den handling som i aktiebolagslagen och det nu aktuella direktivet benämns fusionsplan. I avsnitt 5.3 har vi föreslagit att termen ”fusionsplan” i fortsättningen ska användas även i föreningslagen. Efter förebild i aktiebolagslagen har vi även föreslagit att det i föreningslagen ska tas in vissa bestämmelser om vad fusionsplanen ska innehålla.

För att direktivets bestämmelser om fusionsplanen ska uppfyllas är det nödvändigt att i den svenska lagen ta in särskilda bestämmelser om den fusionsplan som ska upprättas vid en gränsöverskridande fusion. I det föregående avsnittet har vi bedömt att det är angeläget att bestämmelserna i aktiebolagslagen på denna punkt följer direktivets reglering mycket nära. Det är naturligt att även bestämmelserna i föreningslagen utformas i mycket nära anslutning till direktivet. Det bör därför i lagen tas in en särskild och uttömmande reglering av vad fusionsplanen ska innehålla vid en gränsöverskridande fusion.

När det gäller de övriga frågor som remissinstanserna har tagit upp i denna del – bl.a. frågan om vilket språk som fusionsplanen ska vara avfattad på – hänvisar vi till de bedömningar i motsvarande frågor som vi har gjort i föregående avsnitt.

5.6 Offentliggörande (artikel 6)

5.6.1 Aktiebolag

Regeringens förslag: Vid en gränsöverskridande fusion ska fusionsplanen ges in för registrering och kungöras på samma sätt som vid en fusion mellan svenska aktiebolag. Skyldigheten att ge in handlingarna ska ligga på det svenska aktiebolag som deltar i fusionen. Om flera svenska bolag deltar, ska skyldigheten fullgöras av det övertagande bolaget, om detta är ett svenskt bolag, och i annat fall av det äldsta av de överlåtande bolagen. När uppgiften om registrering kungörs, ska kungörelsen alltid innehålla uppgift om:

1. form, namn och säte för vart och ett av de fusionerande bolagen,
2. de register där bolagen är registrerade och de nummer som används för identifiering i registren,
3. hur borgenärer och, i förekommande fall, minoritetsaktieägare, ska förfara för att utöva sina rättigheter samt den adress där fullständig information om detta förfarande kostnadsfritt kan erhållas.

Promemorians förslag: Överensstämmer i allt väsentligt med regeringens förslag (se promemorian s. 106 f.).

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte haft några invändningar mot promemorians förslag. *Aktiespararna* har förordat att den föreslagna bestämmelsen om att kungörelsen alltid ska innehålla uppgift om hur borgenärer och minoritetsaktieägare ska förfara för att utöva sina rättigheter ska gälla även vid nationella fusioner.

Skälen för regeringens förslag: Fusionsplanen ska, enligt artikel 6.1 i direktivet om gränsöverskridande fusioner, minst en månad före den bolagsstämma som ska ta ställning till planen offentliggöras på det sätt som föreskrivs i de nationella lagstiftningarna i de medlemsstater där de fusionerande bolagen hör hemma. Den nationella lagstiftningen förutsätts stämma överens med regleringen i artikel 3 i EG:s första bolagsrättsliga direktiv.

För svensk del finns bestämmelser om registrering och kungörelse av fusionsplanen i 23 kap. 14 § aktiebolagslagen. Registreringen sker i Bolagsverkets aktiebolagsregister. Uppgift om registreringen kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Om planen inte kungörs i sin helhet, ska det i kungörelsen lämnas uppgift om var den hålls tillgänglig.

De befintliga svenska bestämmelserna om registrering och kungörelse – som är utformade på grundval av EG:s första bolagsrättsliga direktiv – bör lämpligen tillämpas även vid en gränsöverskridande fusion. Någon särskild bestämmelse om den saken behövs inte. Det räcker att bestämmelserna om gränsöverskridande fusioner i den delen innehåller en hänvisning till bestämmelserna om inhemska fusioner.

I ett par hänseenden finns det emellertid behov av kompletterande bestämmelser.

Enligt 23 kap. 14 § sker registreringen av fusionsplanen efter anmälan från det övertagande bolaget eller, vid kombination, det äldsta av de överlåtande bolagen. När det gäller en gränsöverskridande fusion framstår det som lämpligt att anmälan till Bolagsverket görs av det svenska bolag som deltar i fusionen, oavsett om detta är ett överlåtande eller

övertagande bolag och oavsett om det är det äldsta av de överlåtande bolagen eller inte. En särskild kompletterande bestämmelse av denna innebörd bör tas in i lagen. Om flera svenska bolag deltar i fusionen, bör frågan om vilket av dessa som ska fullgöra anmälningsskyldigheten regleras enligt samma principer som de som ligger bakom de befintliga bestämmelserna i aktiebolagslagen. Sålunda bör skyldigheten i förekommande fall fullgöras av det svenska bolag som är övertagande bolag eller, om detta inte är svenskt, av det äldsta av de överlåtande svenska bolagen.

I artikel 6.2 föreskrivs att en kungörelse av detta slag alltid ska innehålla vissa uppgifter. Till att börja med ska form, namn och säte för de fusionerande bolagen alltid ingå. Vidare ska det anges ett par uppgifter som inte nödvändigtvis framgår av fusionsplanen. Det gäller dels uppgift om de olika nationella företagsregister där de fusionerande bolagen är registrerade, dels uppgift om hur borgenärer och, i förekommande fall, minoritetsaktieägare ska förfara för att ta till vara sina rättigheter i de stater där de deltagande bolagen hör hemma. Några bestämmelser av det slag som finns i artikel 6.2 finns inte i dag i svensk lagstiftning. Det bör därför tas in kompletterande bestämmelser om detta i aktiebolagslagen. Såsom vi har nämnt i avsnitt 5.5.1 bör det bolag som gör registreringsanmälan vara skyldigt att i anmälan lämna information i dessa hänseenden.

Aktiespararna har föreslagit att bestämmelser av det sistnämnda slaget ska gälla även vid fusion mellan svenska aktiebolag. Vi har dock inte underlag för att genomföra en sådan förändring i detta lagstiftningsärende.

På skäl som vi har redovisat i avsnitt 5.5.1 bör det till en registreringsanmälan som avser en fusionsplan som är avfattad på främmande språk normalt fogas en bestyrkt översättning till svenska.

5.6.2 Ekonomiska föreningar

Regeringens förslag: Inom en månad från upprättandet av fusionsplanen ska planen med bifogade handlingar ges in till Bolagsverket för registrering i föreningsregistret. Skyldigheten att ge in handlingarna ska ligga på den svenska ekonomiska förening som deltar i fusionen. Om flera svenska föreningar deltar i fusionen, ska skyldigheten fullgöras av den övertagande föreningen eller, om den övertagande föreningen inte är en svensk förening, av den äldsta av de överlåtande föreningarna. Uppgift om registreringen ska kungöras i Post- och Inrikes Tidningar. Om planen inte kungörs i sin helhet, ska det i kungörelsen lämnas uppgift om var den hålls tillgänglig. När uppgift om registreringen kungörs, ska kungörelsen alltid innehålla uppgift om

1. form, namn och säte för var och en av de fusionerande föreningarna,
2. de register där föreningarna är registrerade och de nummer som används för identifiering i registren,
3. hur borgenärer och, i förekommande fall, medlemmar ska förfara för att utöva sina rättigheter samt den adress där fullständig information om detta förfarande kostnadsfritt kan erhållas.

Promemorians förslag: Överensstämmer i allt väsentligt med regeringens förslag (se promemorian s. 108 f.).

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft några invändningar mot promemorians förslag.

Skälen för regeringens förslag: Till skillnad från aktiebolagslagen innehåller föreningslagen inte några bestämmelser om att fusionsplanen/fusionsavtalet ska registreras och kungöras före den stämma som ska ta ställning till frågan om fusion (jfr dock 12 kap. 5 § första stycket föreningslagen). Denna skillnad mellan lagarna framstår inte som sakligt motiverad. Såsom vi har uttalat i avsnitt 5.3 bör därför föreningslagen på denna punkt anpassas till aktiebolagslagen (jfr 23 kap. 14 § i den senare lagen). Därutöver krävs, i enlighet med vad som har redogjorts för i föregående avsnitt, vissa ytterligare bestämmelser om kungörelsens innehåll m.m. vid en gränsöverskridande fusion.

För en gränsöverskridande fusion bör följaktligen följande gälla.

Inom en månad från upprättandet av fusionsplanen ska planen med bifogade handlingar ges in för registrering i föreningsregistret. Skyldigheten att ge in handlingarna ska ligga på den svenska ekonomiska förening som deltar i fusionen. Om flera svenska föreningar deltar i fusionen, ska skyldigheten fullgöras av den övertagande föreningen eller, om det inte finns någon svensk övertagande förening, av den äldsta av de överlåtande föreningarna. Uppgift om registreringen ska kungöras i Post- och Inrikes Tidningar. Om planen inte kungörs i sin helhet, ska det i kungörelsen lämnas uppgift om var planen hålls tillgänglig. Kungörelsen ska alltid innehålla uppgift om

1. form, namn och säte för var och en av de fusionerande föreningarna,
2. de register där föreningarna är registrerade och nummer som används för identifiering i registren,
3. hur borgenärer och, i förekommande fall, medlemmar ska förfara för att utöva sina rättigheter samt den adress där fullständig information om detta förfarande kostnadsfritt kan erhållas.

5.7 Styrelsens rapport (artikel 7)

5.7.1 Aktiebolag

Regeringens förslag: Styrelsen i det eller de svenska aktiebolag som deltar i fusionen ska upprätta en redogörelse avseende vissa förhållanden kring fusionen. Redogörelsen ska ha samma innehåll som en motsvarande redogörelse vid en fusion mellan svenska aktiebolag. Därutöver ska den innehålla uppgift om fusionens sannolika konsekvenser för aktieägare, borgenärer och anställda. Om styrelsen i skälig tid får ett yttrande från arbetstagarnas företrädare, ska detta yttrande fogas till redogörelsen. Redogörelsen och övriga handlingar ska finnas tillgängliga för aktieägare och arbetstagare under minst en månad före stämman.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag (se promemorian s. 110 f.)

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte haft några invändningar mot promemorians förslag. *Skatteverket* och *Kronofogdemyndigheten* har ansett att samtliga styrelser redogörelser, översatta till svenska, bör fogas till fusionsplanen. *Bolagsverket* har efterlyst ett par förtydliganden, bl.a. om vilket språk som redogörelsen ska skrivas på. *Aktiespararna* har föreslagit att den föreslagna bestämmelsen om att redogörelsen ska innehålla uppgift om fusionens sannolika konsekvenser för aktieägare m.fl. ska gälla även för fusioner mellan svenska aktiebolag. *LO* och *TCO* har velat att det tydliggörs att en arbetsgivare med kollektivavtal enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet är skyldig att förhandla med avtalsbundna fackföreningar i god tid innan redogörelsen färdigställs.

Skälen för regeringens förslag: Enligt artikel 7 i direktivet om gränsöverskridande fusioner ska styrelserna för vart och ett av de fusionerande bolagen utarbeta en rapport med en förklaring av och en motivering till de rättsliga och ekonomiska aspekterna av den gränsöverskridande fusionen. Vidare ska styrelserna i rapporten förklara konsekvenserna av den gränsöverskridande fusionen för bolagsmän (aktieägare), borgenärer och arbetstagare. Artikel 9 överensstämmer nära med 23 kap. 9 § aktiebolagslagen som föreskriver att det i fusionsplanen ska lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för bolagen. Av redogörelsen ska framgå hur fusionsvederlaget har bestämts och vilka rättsliga och ekonomiska synpunkter som har beaktats. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen ska anmärkas.

Mot denna bakgrund bör det svenska regelverket om gränsöverskridande fusioner innehålla bestämmelser om en styrelseredogörelse, i huvudsak motsvarande den som regleras i 23 kap. 9 § aktiebolagslagen. Bestämmelserna i 23 kap. 9 § innebär emellertid att styrelsernas redogörelse ska ingå i fusionsplanen. Den rapport som styrelsen ska upprätta enligt direktivet framstår däremot som en från fusionsplanen självständig handling. En nationell bestämmelse om att rapporten ska ingå i eller fogas till fusionsplanen torde i och för sig inte stå i strid med direktivet. Om den svenska regleringen utformas på det sättet, medan andra nationella rättsordningar – som också ska tillämpas på den gemensamma fusionsplanen – utgår från att styrelserapporten ska vara en separat handling, kan det emellertid leda till tillämpningssvårigheter. I den svenska lagen bör det därför inte uppställas något krav på att redogörelsen tas in i eller fogas till fusionsplanen. En sådan ordning utgör givetvis inget hinder mot att fusionsplanen och styrelsernas redogörelse tas in i ett och samma dokument eller att redogörelsen fogas som en bilaga till fusionsplanen.

Enligt aktiebolagslagen ankommer det på styrelserna i deltagande bolag att upprätta en gemensam redogörelse. Det följer av att redogörelsen utgör en del av den gemensamma fusionsplanen. Direktivet om gränsöverskridande fusioner är inte entydigt när det gäller huruvida den rapport som regleras i direktivet ska vara en av inblandade styrelser gemensamt upprättad handling eller om styrelserna för de deltagande bolagen ska upprätta var sin rapport. Mot bakgrund av denna oklarhet och med hänsyn till allmänna principer om jurisdiktion framstår det som lämpligast att i den svenska lagen begränsa sig till att ålägga styrelserna i

deltagande svenska bolag en skyldighet att upprätta en redogörelse av angivet slag. En sådan reglering hindrar inte att redogörelsen upprättas gemensamt med styrelserna i deltagande utländska bolag.

När det gäller redogörelsens innehåll är det lämpligt att i de svenska bestämmelserna hänvisa till 23 kap. 9 § aktiebolagslagen. Genom en sådan hänvisning uppfylls till stor del de krav som uppställs i artikel 7. Det senare ledet av artikeln ("konsekvenserna av den gränsöverskridande fusionen för bolagsmän, borgenärer och arbetstagare") saknar dock motsvarighet i befintliga svenska fusionsbestämmelser. Därför bör bestämmelserna, såvitt gäller gränsöverskridande fusioner, kompletteras med ett krav på att styrelsens redogörelse ska behandla den gränsöverskridande fusionens konsekvenser för aktieägare, borgenärer och anställda.

Styrelsens redogörelse ska enligt 23 kap. 16 § aktiebolagslagen, som en del av fusionsplanen, hållas tillgänglig för aktieägarna minst en månad före den stämma som ska ta ställning till planen. Detta stämmer överens med vad som föreskrivs i artikel 7 andra stycket beträffande styrelsens rapport. De nya svenska bestämmelserna bör följaktligen på denna punkt ges samma innebörd som befintliga bestämmelser i 23 kap. 16 §. Eftersom styrelsens redogörelse, med vårt förslag, inte behöver ingå i eller fogas till fusionsplanen, måste dock bestämmelserna utformas på ett annorlunda sätt. Vi återkommer till det i författningskommentaren. I direktivet föreskrivs vidare att rapporten ska hållas tillgänglig för arbetstagarnas företrädare eller, om sådana saknas, arbetstagarna själva. Något motsvarande krav uppställs inte i aktiebolagslagen. I det avseendet bör det således införas en kompletterande bestämmelse i aktiebolagslagen.

Om styrelsen i något av de fusionerande aktiebolagen inom skälid tid erhåller ett yttrande från arbetstagarnas företrädare, ska enligt artikel 7 yttrandet fogas till styrelsens rapport. Också detta bör föranleda en motsvarande bestämmelse i den svenska lagen.

LO och *TCO* har ansett att det bör tydliggöras att en arbetsgivare med kollektivavtal enligt medbestämmandelagen är skyldig att förhandla med avtalsbundna fackföreningar i god tid innan styrelsens redogörelse färdigställs. Förutsättningarna för arbetsgivares skyldighet att ta initiativ till förhandling innan beslut fattas om en viktigare förändring av verksamheten framgår av den nämnda lagen. Enligt vår mening är det inte lämpligt att i detta sammanhang närmare specificera förutsättningarna för hur den arbetsrättsliga regleringen ska tillämpas.

En särskild fråga, som *Bolagsverket* har tagit upp, är på vilket språk styrelsens redogörelse ska vara avfattad. Det är naturligt att handlingar i ett svenskt aktiebolag normalt upprättas på svenska. I direktivet om gränsöverskridande fusioner framstår emellertid redogörelsen enbart som ett till aktieägarna riktat dokument. Några krav på att redogörelsen ska offentliggöras och göras tillgängligt för tredje man uppställs inte i direktivet och vi föreslår inte heller att några sådana bestämmelser tas in i den svenska lagen. Det är mot den bakgrunden rimligt att det bör finnas en möjlighet för aktieägarna att komma överens om att redogörelsen ska upprättas på annat språk än svenska. Frågan behöver inte lagregleras.

Skatteverket och *Kronofogdemyndigheten* har ansett att det i underlaget för det svenska bolagets beslut om fusion även bör ingå svenska översättningar av de redogörelser som upprättats för de utländska bolag som deltar i fusionen. Vi bedömer dock att värdet av en bestämmelse om detta

inte står i proportion till den ytterligare administrativa börda som den skulle innebära för bolagen.

5.7.2 Ekonomiska föreningar

Regeringens förslag: Styrelsen i den eller de svenska ekonomiska föreningar som deltar i fusionen ska inför fusionen upprätta en redogörelse med samma innehåll som motsvarande redogörelse vid en fusion mellan aktiebolag (jfr avsnitt 5.7.1).

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag (se promemorian s. 112 f.).

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte haft några invändningar mot promemorians förslag. *Skatteverket* och *Kronofogdemyndigheten* har ansett att samtliga styrelser redogörelser, översatta till svenska, bör bifogas planen. *Bolagsverket* har efterlyst ett par förtydliganden, bl.a. om vilket språk som redogörelsen ska skrivas på.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 12 kap. 2 § första stycket 3 föreningslagen ska medlemmarna i en ekonomisk förening inför en stämma som ska ta ställning i en fråga om fusion ha tillgång till bl.a. en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av förslaget lämplighet för föreningen. En liknande bestämmelse föreslås gälla framöver vid inhemska fusioner (jfr avsnitt 5.3). I fortsättningen bör dock en sådan redogörelse – liksom vid fusioner mellan svenska aktiebolag – utgöra en del av fusionsplanen och inte vara en separat handling.

Mot bakgrund av direktivet om gränsöverskridande fusioner är det naturligt att det upprättas en särskild styrelseredogörelse även i samband med en gränsöverskridande fusion. Bestämmelserna om detta bör lämpligen gälla i stället för de bestämmelser om styrelsens redogörelse som gäller vid inhemska fusioner mellan ekonomiska föreningar. När det gäller innehållet i redogörelsen hänvisar vi till vad vi har uttalat ovan beträffande motsvarande redogörelse vid fusion mellan aktiebolag. Redogörelsen bör – av skäl som vi har redovisat i avsnitt 5.7.1 – inte utgöra en del av fusionsplanen.

På motsvarande sätt som har föreslagits ovan beträffande aktiebolag bör det föreskrivas att redogörelsen ska hållas tillgänglig även för företrädare för de anställda eller, om sådana företrädare saknas, de anställda direkt.

Som framgått ovan föreskriver direktivet vidare att det till styrelsens rapport ska fogas ett yttrande från arbetstagarnas företrädare, om styrelsen i skäligen tid innan fusionsplanen har färdigställts får ett sådant yttrande. Även detta bör regleras i föreningslagen.

Vi hänvisar i övrigt till de ställningstaganden som vi har gjort i föregående avsnitt.

5.8 Rapport av oberoende sakkunnig (artikel 8)

5.8.1 Aktiebolag

Regeringens förslag: Den gemensamma fusionsplanen och styrelsens redogörelse ska, för det eller de deltagande svenska bolagens räkning, granskas av en eller flera revisorer enligt de bestämmelser som gäller för revisorsgranskning i samband med en fusion mellan svenska aktiebolag.

Bestämmelserna om revisorsgranskning ska dock inte tillämpas om samtliga aktieägare i deltagande bolag är eniga om det. De ska inte heller tillämpas om Bolagsverket eller en utländsk behörig myndighet i en stat där något av de deltagande bolagen har sitt säte, efter gemensam begäran från de fusionerande bolagen, har utsett eller godkänt en eller flera oberoende sakkunniga att granska den gemensamma fusionsplanen och upprätta en gemensam skriftlig rapport för alla bolag. I dessa fall ska det i stället ske en mer begränsad och borgenärsskyddsinriktad revisorsgranskning.

Promemorians förslag: Överensstämmer i allt väsentligt med regeringens förslag (se promemorian s. 114 f.).

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte haft några invändningar mot promemorians förslag. *Företagarna*, *Svenskt Näringsliv* och *Svenska Handelskammarförbundet* har motsatt sig att någon form av revisorsgranskning ska ske, när aktieägarna är ense om detta. *Revisorsnämnden* har tvärtom framhållit vikten av att det sker en revisorsgranskning som tillgodoser även borgenärernas och andra tredje mäns intressen och *Kronofogdemyndigheten* har välkomnat förslaget att viss revisorsgranskning alltid ska ske.

Revisorsnämnden har väckt frågan vilket bolagsorgan som ska besluta om granskning genom en för bolagen gemensam oberoende sakkunnig. *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet* har ansett att det bör klargöras vad en av myndighet förordnad oberoende sakkunnig ska kontrollera och vilket ansvar den sakkunnige har gentemot de samgående bolagens intressenter. *FAR SRS* har haft synpunkter på innebörden av revisorns uppdrag. *Bolagsverket* har ifrågasatt om en revisor, som verket har förordnat på förslag av de berörda bolagen, kan anses som oberoende. Verket har också väckt frågan vem som ska stå kostnaden för revisorns granskning.

Skälen för regeringens förslag

Huvudregel; fusionsplanen och styrelsens redogörelse ska granskas av revisorer

I artikel 8 i direktivet om gränsöverskridande fusioner föreskrivs att fusionsplanen för varje fusionerande bolags räkning ska granskas av oberoende sakkunniga. De ska upprätta en rapport riktad till bolagsstämman. En motsvarande bestämmelse finns i det tredje bolagsrättsliga direktivet. När det gäller rapportens innehåll hänvisar direktivet om

gränsöverskridande fusioner direkt till den motsvarande bestämmelsen i det tredje bolagsrättsliga direktivet. Det tredje bolagsrättsliga direktivets bestämmelser motsvaras av bestämmelserna i 23 kap. 11 och 12 §§ aktiebolagslagen. Där föreskrivs att fusionsplanen ska granskas av en eller flera auktoriserade eller godkända revisorer eller registrerade revisionsbolag. Det saknas anledning att i detta sammanhang välja någon annan lösning. Bestämmelserna i 23 kap. 11 och 12 §§ bör således göras tillämpliga även vid gränsöverskridande fusioner.

Som framgått av föregående avsnitt ingår, vid en inhemsk fusion, styrelsens redogörelse i fusionsplanen. Det innebär att revisorernas granskning av fusionsplanen omfattar även styrelsens redogörelse. I föregående avsnitt har vi föreslagits att styrelsens redogörelse vid en gränsöverskridande fusion får vara en från fusionsplanen fristående handling. Det är dock lämpligt att revisorernas granskning har samma innebörd och omfattning vid en gränsöverskridande fusion som vid en inhemsk fusion. Följaktligen bör det i lagtexten uttryckligen anges, såvitt gäller gränsöverskridande fusioner, att revisorerna ska granska även styrelsens redogörelse. Direktivet utgör inte något hinder mot en sådan bestämmelse (jfr artikel 8.3, ”Rapporten från de sakkunniga ska innehålla *åtminstone...*”).

Undantagsregel 1; endast begränsad granskning om aktieägarna är ense om detta

I artikel 8.4 föreskrivs att det inte ska krävas någon granskning av fusionsplanen om samtliga delägare i de fusionerande bolagen är eniga om detta. Någon motsvarande undantagsbestämmelse finns inte i aktiebolagslagen. Visserligen följer det av allmänna aktiebolagsrättsliga principer att bestämmelser som är uppställda uteslutande till aktieägarnas skydd får åsidosättas med samtliga aktieägares samtycke. Men även om det primära syftet med aktiebolagslagens bestämmelser om revisorsgranskning får anses vara att säkerställa att aktieägarna får ett fullgott beslutsunderlag inför sitt ställningstagande till fusionsplanen kan bestämmelserna knappast anses var dispositiva i den nyss angivna bemärkelsen. Bestämmelserna har nämligen också ett borgenärsskyddssyfte. Genomförandet av artikel 8.4 förutsätter därför en särskild lagreglering. En särskild bestämmelse bör alltså tas in i lagen.

Här måste dock beaktas att direktivets bestämmelser om granskning av sakkunnig får anses vara uppställda uteslutande i aktieägarnas intresse. Syftet är att säkerställa att bolagsstämman får ett fullgott underlag för sitt ställningstagande till fusionsfrågan. De svenska bestämmelserna om revisorsgranskning har, såsom nyss har nämnts, också en borgenärsskyddsfunktion. I promemorian har därför föreslagits att en revisorskontroll ska ske även i de fall då aktieägarna har avstått från den typ av granskning av sakkunnig som avses i direktivet.

Promemorians förslag i den delen har utformats efter förebild i 23 kap. 11 § andra stycket aktiebolagslagen. Där föreskrivs att revisorerna ska uttala sig om huruvida fusionen medför någon fara för att borgenärerna i det övertagande bolaget inte får sina fordringar betalda och, vid kombination, huruvida de överlåtande bolagens sammanlagda verkliga värde för det övertagande bolaget uppgår till minst aktiekapitalet i detta. Enligt

promemorian kan direktivet inte anses hindra att regler av det slaget införs i den kompletterande nationella lagstiftningen eftersom motsvarande bestämmelser gäller beträffande inhemska fusioner.

Bland andra *Svenskt Näringsliv* har motsatt sig promemorians förslag och har menat att borgenärerna måste anses tillräckligt skyddade genom bestämmelserna om registrering och kungörande av fusionsplan m.m.

Enligt vår mening har promemorians förslag goda skäl för sig. Direktivet kan inte anses uppställa något hinder mot bestämmelser av detta slag. Tvärtom följer det av artikel 4 i direktivet att ett bolag som deltar i en gränsöverskridande fusion ska uppfylla villkoren i de bestämmelser och formaliteter i den nationella lagstiftning som bolaget omfattas av, däribland de som avser skyddet för de fusionerande bolagens borgenärer. Enligt vår bedömning är en borgenärsskyddsinriktad revisorsgranskning av stor vikt för att borgenärerna ska kunna tillvarata sina rättigheter i samband med fusionen. Vi föreslår därför att promemorians förslag i denna del genomförs.

I sammanhanget kan nämnas att EG-kommissionen nyligen har lagt fram ett förslag till ändring av bl.a. det tredje bolagsrättsliga direktivet om inhemska fusioner.¹ Förslaget, som sannolikt kommer att antas inom kort (efter vissa ändringar), syftar till att minska berörda aktiebolags administrativa börda och innebär att en fusionsplan inte ska behöva granskas av oberoende sakkunniga, om samtliga aktieägare i berörda bolag är eniga om det. Enligt ett skäl till ändringsdirektivet, som har lagts till under förslagetets behandling i Europaparlamentet och rådet, ska den nya bestämmelsen inte påverka de system som medlemsstaterna har infört för att skydda rättigheterna för borgenärerna i de berörda bolagen. Vi avser att senare återkomma med ett förslag till genomförande av ändringsdirektivet.

Undantagsregel 2; gemensam granskning genom en av svensk eller utländsk myndighet utsedd sakkunnig

I artikel 8.2 anges att som ett alternativ till de sakkunniga som granskar planen för varje fusionerande bolag får en eller flera oberoende sakkunniga utses för att granska den gemensamma fusionsplanen för alla bolags räkning och upprätta ett gemensamt yttrande. Sådana sakkunniga ska, på begäran av samtliga deltagande bolag, utses av en behörig myndighet i en stat där något av de fusionerande bolagen hör hemma. Detta innebär att de svenska bestämmelserna om revisorsgranskning, i de delar som de motsvarar direktivets bestämmelser, inte ska tillämpas för det fall ett svenskt bolag deltar i en gränsöverskridande fusion och samtliga deltagande bolag har vänt sig till en myndighet i något av de berörda länderna för att få en eller flera sakkunniga utsedda med uppgift att upprätta ett gemensamt yttrande för alla bolags räkning. Det bör alltså i de kompletterande bestämmelserna i 23 kap. aktiebolagslagen anges att bestämmel-

¹ Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV om ändring av rådets direktiv 78/855/EEG om fusioner av aktiebolag och rådets direktiv 82/891/EEG om delning av aktiebolag med avseende på kraven på ett oberoende sakkunnigutlåtande vid en fusion eller en delning, den 9 mars 2007, 7207/07.

serna om revisorsgranskning i 23 kap. 11 och 12 §§ inte ska tillämpas i en sådan situation.

Det får antas att en granskning som sker genom en sådan gemensam oberoende sakkunnig kommer att vara inriktad på aktieägarnas behov av information. Av samma skäl som har redovisats ovan beträffande undantagsregel 1 bör därför den granskning som en sådan oberoende sakkunnig kompletteras med en begränsad revisorsgranskning inriktad på borg-
enärsskyddet.

Av aktiebolagslagen bör också framgå vilken svensk myndighet som ska kunna utse sakkunniga av det aktuella slaget. I promemorian har ansetts att denna uppgift bör ankomma på Bolagsverket. Vi delar den uppfattningen. När det gäller vem eller vilka som Bolagsverket får utse bör detsamma gälla som beträffande granskning av fusionsplan i allmänhet (se ovan). Sålunda bör endast auktoriserade eller godkända revisorer eller registrerade revisionsbolag få utses. *Bolagsverket* har ifrågasatt om en person som verket har utsett till sakkunnig på förslag från de berörda bolagen kan anses som oberoende. Enligt vår mening kan en person mycket väl bedömas som oberoende, trots att han eller hon har föreslagits av de berörda bolagen. Avgörande är i stället om det i det enskilda fallet finns några omständigheter som gör att hans eller hennes faktiska eller synbara oberoende kan ifrågasättas. Det bör givetvis ankomma på Bolagsverket att uppmärksamma om sådana omständigheter förekommer. Eftersom auktoriserade och godkända revisorer omfattas av revisorslagens oberoenderegler och står under Revisorsnämndens tillsyn, torde verket dock regelmässigt kunna presumera att dessa uppfyller kraven på oberoende.

Särskilt om gemensam granskning genom en av myndighet utsedd sakkunnig

Vårt förslag att en myndighet ska kunna utse en person att göra en för de fusionerande bolagen gemensam granskning ger upphov till några särskilda frågor. En sådan fråga är vilket bolagsorgan som ska besluta om att en gemensam granskning ska initieras. Den omständigheten att direktivets bestämmelser om granskning genom en oberoende sakkunnig i första hand syftar till att skydda aktieägarna talar för att beslutet alltid bör fattas av bolagsstämman. Enligt vår mening måste emellertid även beaktas att en lagbestämmelse med den innebörden skulle innebära en inte obetydlig administrativ börda för de berörda bolagen. Lagen bör därför inte uppställa något hinder mot att beslutet att begära gemensam granskning fattas av styrelsen.

En annan fråga är vem som ska ansvara för kostnaderna för granskningen. Den som utför granskningen får anses inneha en sysslomannaliknande ställning i förhållande till bolaget och bör därför ha rätt till ersättning för sitt arbete från bolaget. Det förhållandet att granskaren utses av en svensk eller utländsk myndighet ger inte anledning till någon annan bedömning. Som jämförelse kan nämnas att också styrelseledamöter eller revisorer som har utsetts av någon annan än bolagsstämman normalt har rätt till ersättning från bolaget. Frågan är då om denna rätt till ersättning bör lagfästas eller om den ändå kan anses följa av allmänna

principer. Aktiebolagslagen innehåller inte några bestämmelser om den rätt till ersättning som styrelseledamöter, revisorer, lekmannarevisorer och särskilda granskare har. Såsom bolagets syssломän anses de ändå ha rätt till ersättning från bolaget. Det finns därför enligt vår mening inte anledning att införa några bestämmelser om rätten till ersättning för en granskare av det nu aktuella slaget.

En annan fråga gäller innehållet i den granskning som en av myndighet utsedd gemensam granskare ska utföra. Enligt vår mening bör granskningen ha den inriktning som direktivbestämmelsen är inriktad på, dvs. den bör avse sådana förhållanden som är av särskilt intresse för aktieägarna. Granskningen bör alltså inriktas på huruvida fusionsvederlaget och grunderna för dess fördelning har bestämts på ett sakligt och korrekt sätt, varvid också de värderingsfrågor som fusionen aktualiserar bör bedömas (jfr 23 kap. 11 § första stycket tredje–femte meningarna aktiebolagslagen). Däremot bör granskaren inte vara tvungen att uttala sig om förhållanden som enbart är av betydelse för borgenärernas skydd (jfr 23 kap. 11 § andra stycket). Detta bör komma till uttryck i lagtexten.

Granskningens närmare innehåll bör utmejslas inom ramen för god revisionsred (jfr FAR SRS rekommendation RevR 4 Granskning av fusionsplan).

Ytterligare en fråga är vilket ansvar som en granskare av det angivna slaget bör ha gentemot bolagets intressenter när granskningen sker på uppdrag av en utländsk myndighet. Detta aktualiserar bland annat frågan om vilket lands lag som skall tillämpas på ett eventuellt skadeståndsanspråk. Den saken bör bedömas i enlighet med befintliga regler och allmänna principer inom internationell privaträtt. Enligt vår mening finns det inte skäl att införa särskilda bestämmelser som tar sikte på denna situation. I de fall svensk rätt blir tillämplig bör t.ex. de allmänna reglerna om syssломän vara tillämpliga, oavsett vem som har utsett granskaren.

5.8.2 Ekonomiska föreningar

Regeringens förslag: Den gemensamma fusionsplanen och styrelsens redogörelse ska för det eller de deltagande svenska föreningarnas räkning granskas av en eller flera auktoriserade eller godkända revisorer. Bestämmelserna om denna granskning ska i huvudsak ha samma innebörd som motsvarande bestämmelser i aktiebolagslagen (jfr avsnitt 5.8.1).

Promemorians förslag: Överensstämmer i allt väsentligt med regeringens förslag (se promemorian s. 117 f.).

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte haft några invändningar mot promemorians förslag. *Revisorsnämnden* har uttalat att granskningen bör kunna utföras av föreningens revisor enbart om denne är auktoriserad eller godkänd revisor.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 12 kap. 2 § första stycket 3 föreningslagen ska det inför ett beslut om fusion tas fram ett yttrande från revisorerna över den redogörelse som styrelsen i den överlåtande föreningen har upprättat. Yttrandet ska behandla de omständigheter som

kan vara av vikt vid bedömningen av förslaget lämplighet. Motsvarande bör gälla framöver vid inhemska fusioner mellan ekonomiska föreningar (jfr avsnitt 5.3). De krav som direktivet om gränsöverskridande fusioner ställer på granskning är dock mera omfattande än vad som följer av de svenska bestämmelserna. Som framgått av föregående avsnitt ska den granskning som de ”oberoende sakkunniga” utför utmyнна i en rapport som ska innehålla åtminstone de uppgifter som föreskrivs i det tredje bolagsrättsliga direktivet. För att Sverige ska leva upp till detta krav, såvitt gäller ekonomiska föreningar, bör det i föreningslagens bestämmelser om gränsöverskridande fusioner tas in bestämmelser av det slag som finns i 23 kap. 11 och 12 §§ aktiebolagslagen. Revisorsgranskningen bör, liksom i fråga om aktiebolag, avse fusionsplanen och styrelsens redogörelse.

I föregående avsnitt har vi, såvitt gäller aktiebolag, föreslagit två undantag från kravet på revisorsgranskning av fusionsplanen. Motsvarande undantag bör göras i de bestämmelser om revisorsgranskning som föreslås bli införda i föreningslagen. Sålunda bör de bestämmelser om revisorsgranskning som införs med anledning av direktivet inte tillämpas om samtliga medlemmar i deltagande föreningar är eniga om det. De bör inte heller tillämpas om en behörig myndighet i en stat där någon av de deltagande föreningarna har sitt säte, efter gemensam begäran från de fusionerande föreningarna, har utsett eller godkänt en eller flera oberoende sakkunniga att granska den gemensamma planen för den gränsöverskridande fusionen och upprätta en gemensam skriftlig rapport för alla föreningar. Vi hänvisar i denna del till våra motsvarande överväganden i avsnitt 5.8.1.

Vi har ovan föreslagit att aktiebolag som utnyttjar något av de båda undantagen alltid ska föranstalta om en begränsad, borgenärsskydds-inriktad revisorsgranskning. Den revisorsgranskning som sker vid en inhemsk fusion mellan ekonomiska föreningar torde emellertid väsentligen syfta enbart till att garantera *medlemmarna* korrekt information. Vi är inte beredda att i detta sammanhang föreslå att det vid en gränsöverskridande fusion mellan ekonomiska föreningar alltid ska ske en borgenärsskydds-inriktad revisorsgranskning.

En särskild fråga som uppkommer i fråga om ekonomiska föreningar är vilka kvalifikationskrav som bör ställas på den revisor som utför granskningen. EG:s bolagsrätt bygger på principen att lagstadgad revision får utföras endast av personer med särskilda kvalifikationer, motsvarande de kvalifikationer som svenska auktoriserade eller godkända revisorer har. Av 8 kap. 5 § föreningslagen följer emellertid att i normalfallet behöver endast större ekonomiska föreningar ha auktoriserad eller godkänd revisor. I övrigt kan revisionen utföras av personer som har den insikt i och erfarenhet av redovisning och ekonomiska förhållanden som med hänsyn till arten och omfånget av föreningens verksamhet fordras för uppdragets fullgörande. Enligt vår mening är det bäst förenligt med EG-rätten och även i övrigt mest lämpligt att granskningen av fusionsplanen utförs av personer som är auktoriserade eller godkända revisorer. Detta är också den lösning som *Revisorsnämnden* har förordat. En bestämmelse med denna innebörd bör tas i föreningslagen.

5.9 Stämmans godkännande av fusionsplanen (artikel 9)

5.9.1 Aktiebolag

Regeringens förslag: I fråga om godkännande av den gemensamma fusionsplanen ska, såvitt gäller det eller de svenska aktiebolag som deltar i fusionen, samma bestämmelser tillämpas som vid en inhemsk fusion mellan aktiebolag. Det förenklade förfarande som kan tillämpas vid inhemska fusioner mellan privata aktiebolag ska dock inte kunna tillämpas. Bolagsstämman ska kunna villkora sitt godkännande av fusionsplanen av att en senare stämma godkänner de former som har beslutats för arbetstagarnas medverkan i det övertagande bolaget.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag (se promemorian s. 118 f.).

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte haft några invändningar mot promemorians förslag. *Bolagverket* har väckt frågan hur förslaget om villkorade godkännanden av fusionsplanen förhåller sig till bestämmelser i aktiebolagslagen som anknyter till att en fusionsplan ”är gällande”.

Skälen för regeringens förslag

När ska fusionsplanen underställas bolagsstämmans godkännande?

Enligt 23 kap. 15 § aktiebolagslagen ska fusionsplanen underställas bolagsstämman i samtliga överlåtande bolag. Om ägare till minst fem procent av aktierna i det övertagande bolaget begär det, ska planen även underställas bolagsstämman i det bolaget. Den senare bestämmelsen ska ses mot bakgrund av artikel 8 i det tredje bolagsrättsliga direktivet som medger att medlemsstaterna under vissa förutsättningar inte kräver att fusionsplanen behandlas av bolagsstämman i det övertagande bolaget. Aktiebolagslagen ställer överhuvudtaget inte något krav på att planen ska underställas bolagsstämman vid fusion där samtliga deltagande bolag är privata aktiebolag och alla aktieägare i bolagen har undertecknat fusionsplanen. Det sammanhänger med att det tredje bolagsrättsliga direktivet inte är tillämpligt på privata aktiebolag.

Direktivet om gränsöverskridande fusioner innehåller i dessa delar en reglering som liknar den svenska. Sålunda ska enligt artikel 9 bolagsstämman i vart och ett av de fusionerande bolagen besluta om godkännande av fusionsplanen. Under förutsättning att de krav som anges i artikel 8 i det tredje bolagsrättsliga direktivet är uppfyllda behöver medlemsstaternas lagstiftning inte innehålla krav på att det övertagande bolagets bolagsstämma ska godkänna fusionen. I den svenska lagen bör därför föreskrivas att en fusionsplan avseende en gränsöverskridande fusion alltid ska underställas bolagsstämman i överlåtande bolag men att den inte behöver underställas stämman i det övertagande bolaget annat än om ägare till minst fem procent av aktierna i bolaget begär det. Direktivet innehåller däremot inte något förenklat förfarande, motsvarande det som finns i aktiebolagslagen, för fusion mellan privata aktiebolag. Detta

undantag bör därför inte vara tillämpligt vid en gränsöverskridande fusion. I övrigt bör samma bestämmelser gälla vid en gränsöverskridande fusion som vid en fusion mellan svenska aktiebolag (jfr avsnitt 5.4.1 om majoritetskrav).

Villkorade godkännanden

I enlighet med vad som sägs i artikel 9.2 bör det också införas en särskild bestämmelse av innebörd att bolagsstämman i varje fusionerande bolag får ställa som villkor för den gränsöverskridande fusionens genomförande att den uttryckligen godkänner de former som har beslutats för arbetstagarnas medverkan i det övertagande bolaget. Det bör i det sammanhanget noteras att den svenska versionen inte använder uttrycket ”det övertagande bolaget” utan ”det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen”. Samma uttryck används i artikel 16 som innehåller den materiella regleringen kring arbetstagarnas medverkan. Detta skulle kunna uppfattas som att bestämmelserna är avsedda att vara begränsade till fusion genom kombination. En jämförelse med andra språkversioner tyder dock på att bestämmelserna är avsedda att tillämpas vid alla slag av gränsöverskridande fusioner och att uttrycket alltså syftar på det övertagande bolaget, oavsett om detta är ett befintligt bolag eller ett genom fusionen bildat bolag. Detta är också naturligt med hänsyn till regleringens syfte. I den nu aktuella svenska bestämmelsen bör därför det bredare begreppet ”övertagande bolag” användas.

Bolagsverket har pekat på några frågor som ”villkorade” bolagsstämmobeslut ger upphov till. I 23 kap. 20 § aktiebolagslagen anges att en ansökan om tillstånd till verkställande av fusionsplan ska ges in inom en månad från det att fusionsplanen har blivit gällande i samtliga bolag. Bör denna ansökningsfrist börja löpa om bolagens beslut att godkänna fusionsplanen är villkorade på ovan angivet sätt? Enligt vår mening bör den frågan besvaras nekande. Det är inte rimligt att frågan om verkställande av fusionsplanen – med de många gånger besvärliga avvägningar som en sådan fråga kan innefatta – tas upp till prövning förrän det står klart att bolagen önskar genomföra fusionen. Ansökningsfristen bör därför börja löpa först när det finns ett slutligt och ovillkorligt beslut att godkänna fusionsplanen. Detta ligger väl i linje med den nuvarande utformningen av 23 kap. 20 § aktiebolagslagen och vi bedömer inte att frågan behöver klargöras ytterligare i lagen. En annan fråga är hur man ska kunna kontrollera att ett villkorat beslut sedermera bekräftas av en ny bolagsstämma. Den kontrollen bör kunna utföras av Bolagsverket genom en granskning av de bolagsstämmoprotokoll som ska ges in till verket i samband med en ansökan om verkställande av fusionsplanen (jfr 23 kap. 20 § andra stycket 3 aktiebolagslagen). Framgår det av protokollet att beslutet fortfarande är villkorat på angivet sätt, bör verket avslå ansökan (jfr 23 kap. 21 § första stycket 1).

5.9.2 Ekonomiska föreningar

Regeringens förslag: I fråga om godkännande av den gemensamma fusionsplanen ska, såvitt gäller den eller de svenska föreningar som deltar i fusionen, samma bestämmelser tillämpas som vid en fusion mellan svenska föreningar. Det innebär bl.a. att frågan alltid ska behandlas på föreningsstämman i en överlåtande förening. Om minst fem procent av de röstberättigade i en övertagande förening begär det, ska frågan också behandlas på stämman i den föreningen. Föreningsstämman ska kunna villkora sitt godkännande av fusionsplanen av att en senare stämma godkänner de former som har beslutats för arbetstagarnas medverkan i den övertagande föreningen.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag (se promemorian s. 120 f.).

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft några invändningar mot promemorians förslag.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 12 kap. 1 § första stycket och 12 kap. 3 § första stycket föreningslagen ska ett fusionsavtal för att bli giltigt godkännas av föreningsstämman i den överlåtande föreningen. Något krav på att avtalet ska underställas även stämman i en övertagande förening uppställs inte. För den föreningen är det alltså tillräckligt med ett styrelsebeslut. I avsnitt 5.3 har vi förordat att detsamma ska gälla även fortsättningsvis vid fusioner mellan svenska ekonomiska föreningar.

Som redan framgått förutsätter direktivet om gränsöverskridande fusioner att fusionsplanen i vissa fall behandlas även på stämman i det övertagande företaget. Mot den bakgrunden bör de svenska reglerna ges den innebörden att fusionsplanen vid en gränsöverskridande fusion ska underställas inte bara föreningsstämman i överlåtande föreningar utan också – om minst fem procent av de röstberättigade begär det – stämman i den övertagande föreningen (jfr 23 kap. 15 § aktiebolagslagen).

I föregående avsnitt har vi, med anledning av vad som sägs i artikel 8.2 i direktivet om gränsöverskridande fusioner, föreslagit att det tas in en särskild bestämmelse i aktiebolagslagen av innebörd att bolagsstämman i varje fusionerande bolag får förbehålla sig rätten att ställa som villkor för den gränsöverskridande fusionens genomförande att den uttryckligen bekräftar de närmare bestämmelser som har beslutats för arbetstagarnas medverkan i det övertagande bolaget. En motsvarande bestämmelse bör införas i föreningslagen.

5.10 Kontrollen av fusionens laglighet och utfärdandet av fusionsintyg (artiklarna 10 och 11)

Regeringens förslag: Den gränsöverskridande fusionens laglighet ska, i de delar den avser den svenska lagstiftningen, kontrolleras av Bolagsverket. Om det övertagande företaget har eller, vid kombination, ska ha sitt säte i Sverige, ska verket även kontrollera de gränsöverskridande aspekterna av fusionen.

När tillstånd till verkställande av fusionsplan har meddelats och det eller de svenska företag som deltar i fusionen i övrigt har fullgjort vad som krävs enligt lagen, ska Bolagsverket utfärda ett fusionsintyg. Om kontrollen av de gränsöverskridande aspekterna av fusionen fullgörs av en utländsk behörig myndighet, ska det eller de svenska företag som deltar i fusionen överlämna Bolagsverkets fusionsintyg, tillsammans med en kopia av fusionsplanen, till den utländska myndigheten.

Promemorians förslag: Överensstämmer i allt väsentligt med regeringens förslag (se promemorian s. 122 f.).

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte haft några invändningar mot promemorians förslag. *Bolagsverket* har föreslagit att tidsfristen för ingivande av fusionsintyg från en utländsk myndighet samordnas med tidsfristen för anmälan om registrering av fusionen.

Skälen för regeringens förslag: Artiklarna 10 och 11 i direktivet om gränsöverskridande fusioner ålägger medlemsstaterna att utse behöriga myndigheter som ska kontrollera den gränsöverskridande fusionens laglighet. I artikel 10 regleras kontrollen av respektive deltagande bolag. I artikel 11 regleras kontrollen av de gränsöverskridande aspekterna och, vid kombination, kontrollen av det nya bolag som uppkommer genom fusionen. Även om detta inte framgår tydligt av ordalydelsen – i vart fall inte i den svenska språkversionen – får regleringen förstås på så sätt att kontrollen enligt artikel 10 ska utföras, för varje fusionerande bolag, av de behöriga myndigheter där bolagen hör hemma medan kontrollen enligt artikel 11 endast ska utföras av en behörig myndighet, nämligen myndigheten i den medlemsstat där det övertagande bolaget hör hemma. För svenskt vidkommande framstår det som lämpligt att kontrollfunktionen enligt båda artiklarna utövas av Bolagsverket. Verket har en central roll i fusionsförfarandet i övrigt och har liknande kontrolluppgifter vid fusion mellan svenska aktiebolag respektive svenska ekonomiska föreningar.

Av direktivet framgår vidare att den myndighet som utses – för svensk del alltså Bolagsverket – ska utfärda ett intyg som ”slutgiltigt styrker att vad som krävs i fråga om handlingar och formaliteter före fusionen har fullgjorts”. Bestämmelser om sådana ”fusionsintyg” bör tas in i den svenska lagen. Innebörden av bestämmelserna bör vara att Bolagsverket ska utfärda ett fusionsintyg när tillstånd till verkställande av fusionsplanen har meddelats och det eller de svenska företag som deltar i fusionen i övrigt har fullgjort vad som krävs enligt lagen. Några fusionsintyg förekommer inte vid fusion mellan svenska företag enligt aktiebolagslagen eller föreningslagen men väl när det gäller bildande av ett europabolag eller ett europakooperativ genom fusion (se 6 § lagen [2004:575] om europabolag respektive 8 § lagen [2006:595] om europakooperativ). Även i dessa fall ligger uppgiften att utfärda intyget, för svensk del, på Bolagsverket.

Fusionsintyget fyller bl.a. den funktionen att det i förekommande fall ska underlätta kontrollen av de gränsöverskridande aspekterna av fusionen för myndigheterna i andra berörda medlemsstater. Därför föreskrivs i artikel 11.2 att varje fusionerande bolag ska överlämna intyget, tillsammans med en kopia av fusionsplanen, till den behöriga myndighet som, i

enlighet med artikel 11.1, har att kontrollera de gränsöverskridande aspekterna av fusionen, dvs. myndigheten i den medlemsstat där det övertagande företaget har eller ska ha sitt säte. Denna skyldighet bör, såvitt gäller svenska företag, komma till uttryck i särskilda bestämmelser i aktiebolagslagen respektive föreningslagen. Bestämmelserna bör ges den innebörden att, om det övertagande företaget har eller ska ha sitt säte utomlands, så ska ett svenskt företag som deltar i fusionen överlämna Bolagsverkets fusionsintyg, tillsammans med en kopia av fusionsplanen, till den behöriga myndigheten. Såsom *Bolagsverket* har påpekat bör tidsfristen för ingivande av fusionsintyget och tidsfristen för registreringsanmälan för fusionen samordnas. Vi föreslår att båda tidsfristerna bestäms till sex månader från det att fusionsintyget utfärdades.

I artikel 10.3 finns bestämmelser om vad som ska gälla vid en gränsöverskridande fusion i fråga om förfaranden i den nationella lagstiftningen för att granska och ändra värdepapperens eller andelarnas utbytesförhållande eller för att kompensera minoritetsdelägare. Vad som avses är förfaranden av det slag som i Sverige gäller för fastställande av lösenbelopp vid inlösen av minoritetsaktier (se 22 kap. aktiebolagslagen). Såsom redan har framgått innehåller svensk rätt inga bestämmelser om inlösen av aktier i samband med fusion. Vi är inte heller beredda att i detta sammanhang föreslå sådana bestämmelser (se ovan avsnitt 5.4.1). Bestämmelserna i artikel 10.3 fordrar därför inte några ställningstaganden eller åtgärder från den svenska lagstiftarens sida.

5.11 Registrering och fusionens rättsverkningar (artiklarna 12–14)

5.11.1 Allmänt om registrering och fusionens rättsverkningar

Regeringens förslag: När den gränsöverskridande fusionen är avslutad, ska fusionen registreras och följande rättsverkningar inträda:

1. Överlåtande företags tillgångar och skulder med undantag för skadeståndsanspråk som har samband med fusionen övergår till det övertagande företaget.

2. Om aktier ingår i fusionsvederlaget, blir aktieägare i överlåtande bolag aktieägare i det övertagande bolaget. I fråga om ekonomiska föreningar blir medlemmarna i överlåtande föreningar medlemmar i den övertagande föreningen.

3. Överlåtande företag upplöses och, vid kombination, det övertagande företaget anses bildat.

4. De överlåtande företagens rättigheter och skyldigheter som härrör ur anställningsavtal eller anställningsförhållanden överförs till det övertagande företaget.

Rättsverkningarna ska inträda vid den tidpunkt då fusionen registreras, om det övertagande företaget har sitt säte i Sverige. Om det övertagande företaget har sitt säte i en annan stat, ska rättsverkningarna inträda vid den tidpunkt som har fastställts i lagstiftningen i den staten.

En gränsöverskridande fusion ska inte få registreras förrän Bolagsverket har fullgjort sina kontroller av fusionen och, i de fall då de gräns-

överskridande aspekterna av fusionen kontrolleras av en utländsk myndighet, verket har underrättats om att fusionen har registrerats i den staten.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag (se promemorian s. 124 f.).

Remissinstanserna: Promemorians förslag har inte mött några invändningar.

Skälen för regeringens förslag

Registrering av en gränsöverskridande fusion

När ett inhemskt svenskt fusionsförfarande mellan aktiebolag är avslutat, ska fusionen anmälas till Bolagsverket för registrering (se 23 kap. 25 § aktiebolagslagen). Även direktivet om gränsöverskridande fusioner förutsätter att registrering sker (se artikel 13). Vid en gränsöverskridande fusion kompliceras dock registreringsfrågan av att registreringsmyndigheter i minst två olika stater är berörda. Direktivet förutsätter att den primära registreringen sker i den stat där det övertagande företaget har eller, vid kombination, ska ha sitt säte samt att de överlåtande företagen därefter avregistreras genom särskilda registreringsåtgärder i sina hemstater. Bestämmelserna om registrering bör därför utformas efter följande mönster: Om den övertagande företaget har, eller vid kombination, ska ha sitt säte i en annan stat än Sverige, ska fusionen i ett första steg registreras i den staten. När Bolagsverket har underrättats om den registreringen, ska verket registrera fusionen i aktiebolags- respektive föreningsregistren; denna senare registrering ska ha karaktären av en avregistrering av de svenska överlåtande företag som har deltagit i fusionen. I den omvända situationen, dvs. när det övertagande företaget har eller, vid kombination, ska ha sitt säte i Sverige, ska den primära registreringen utföras av Bolagsverket som därefter ska underrätta respektive registreringsmyndighet i övriga berörda stater om den vidtagna åtgärder. Fusionen kan då registreras även av dessa myndigheter.

Av direktivet följer att rättsverkningarna av fusionen inte får inträda förrän de kontroller som avses i artikel 11 har genomförts (jfr avsnitt 5.10). I aktiebolagslagen och föreningslagen bör därför tas in bestämmelser om att fusionen inte får registreras förrän Bolagsverket har fullgjort sina kontroller och, i de fall då de gränsöverskridande aspekterna av fusionen kontrolleras av en myndighet i en annan stat, verket har underrättats om att fusionen har registrerats i den staten.

Fusionens rättsverkningar

I artikel 14 i direktivet om gränsöverskridande fusioner regleras rättsverkningarna av en gränsöverskridande fusion.

Vid fusion genom absorption ska följande rättsverkningar inträda:

a. Det överlåtande bolagets samtliga tillgångar och skulder ska överföras till det övertagande bolaget.

b. Bolagsmännen (aktieägarna) i det överlåtande bolaget ska bli bolagsmän i det övertagande bolaget.

c. Det överlåtande bolaget ska upphöra att existera.

Vid fusion genom kombination ska följande rättsverkningar inträda:

a. De fusionerande bolagens samtliga tillgångar och skulder ska överföras till det nya bolaget.

b. Bolagsmännen (aktieägarna) i de fusionerande bolagen ska bli bolagsmän i det nybildade bolaget.

c. De fusionerande bolagen ska upphöra att existera.

Det tredje bolagsrättsliga direktivet innehåller i dessa delar en i det närmaste identisk reglering (se artiklarna 19 och 23). Direktivets reglering återspeglas i 23 kap. 26 § aktiebolagslagen. I 12 kap. 7 § andra stycket föreningslagen finns bestämmelser som i sak överensstämmer med aktiebolagslagens bestämmelser. Bestämmelserna i aktiebolagslagen och föreningslagen får följaktligen anses uppfylla också det nya direktivets krav. Bestämmelserna bör därför lämpligen göras tillämpliga även vid gränsöverskridande fusioner.

Vid vilken tidpunkt inträder rättsverkningarna?

I artikel 12 i direktivet om gränsöverskridande fusioner finns bestämmelser om vid vilken tidpunkt fusionens rättsverkningar ska inträda. Frågan ska avgöras av lagstiftningen i den medlemsstat där det bolag som uppstår genom fusionen har sitt hemvist. Med "det bolag som uppstår genom fusionen" får här förstås det övertagande bolaget, oavsett om detta är ett befintligt bolag eller ett bolag som bildas genom fusionen (jfr bedömningen i avsnitt 5.9). Om det övertagande företaget har eller ska ha sitt säte i Sverige, ska således svenska bestämmelser tillämpas. Det är naturligt att tidpunkten för fusionens rättsverkningar i de fallen fastställs på samma sätt som vid en fusion mellan svenska företag. Sålunda bör rättsverkningarna, såvitt gäller aktiebolag, inträda när fusionen registreras (jfr 23 kap. 26 § aktiebolagslagen).

När det gäller föreningslagen finns i dag inte någon uttrycklig bestämmelse om att själva fusionen ska registreras. I stället inträder fusionens rättsverkningar när ett lagakraftvunnet beslut om att verkställa fusionsavtalet registreras. Denna skillnad i förhållande till aktiebolagslagen framstår som omotiverad och innebär svårigheter vid utformningen av förfarandet för gränsöverskridande fusioner. I enlighet med vad som har sagts i avsnitt 5.3 bör därför föreningslagen på denna punkt anpassas till aktiebolagslagens reglering. I lagen bör således införas bestämmelser som innebär att, vid en inhemsk fusion mellan ekonomiska föreningar, själva fusionen ska registreras och att rättsverkningarna av fusionen ska inträda i samband med denna registrering. På motsvarande sätt bör rättsverkningarna av en gränsöverskridande fusion mellan ekonomiska föreningar inträda vid registrering i föreningsregistret, under förutsättning att den övertagande föreningen har eller, vid kombination, ska ha sitt säte i Sverige.

Om det övertagande företaget har eller ska ha sitt säte utomlands, följer det av direktivet att rättsverkningarna inträder vid den tidpunkt som har fastställts i lagstiftningen i den staten. Även detta bör, för tydlighetens skull, komma till uttryck i den svenska lagstiftningen.

Offentliggörandet av den gränsöverskridande fusionen

Artikel 13 i direktivet om gränsöverskridande fusioner förutsätter också att fusionen offentliggörs. Offentliggörandet förutsätts ske i enlighet med det första bolagsrättsliga direktivet. I övrigt överläts det åt medlemsstaterna att närmare fastställa hur offentliggörandet ska gå till. För svensk del är det naturligt att offentliggörandet sker på samma sätt som i fråga om en fusion mellan svenska aktiebolag respektive ekonomiska föreningar (se främst 23 kap. 25 § och 27 kap. 3 § aktiebolagslagen respektive 12 kap. 7 § andra stycket och 15 kap. 2 § föreningslagen). Vi föreslår att bestämmelser om detta tas in i aktiebolagslagen och föreningslagen.

5.11.2 Säkerställandet av arbetstagarnas rätt till medverkan

Regeringens förslag: En gränsöverskridande fusion ska inte kunna registreras om reglerna om arbetstagares rätt till medverkan inte har iakttagits.

Detsamma ska gälla en svensk inhemsk fusion, om ett överlåtande eller övertagande företag inom tre år före anmälan för registrering har deltagit i en gränsöverskridande fusion och företaget fortfarande omfattas av ett system för arbetstagares medverkan.

Promemorians förslag: Överensstämmer i allt väsentligt med regeringens förslag (se promemorian s. 112 f.). Promemorian innehåller dock inte något förslag som tar sikte på inhemska fusioner.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte haft några invändningar mot promemorians förslag. *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet* har ansett att den föreslagna bestämmelsen bör gälla endast vid fusion genom kombination. *TCO* och *LO* har ansett att bestämmelsen bör gälla också om bolaget vid registreringstidpunkten saknar anställda.

Skälen för regeringens förslag

Gränsöverskridande fusioner

I artikel 16.3 i direktivet om gränsöverskridande fusioner föreskrivs att arbetstagarnas medverkan i ”det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen” regleras av medlemsstaterna enligt de principer och förfaranden som anges i bl.a. artiklarna 12.2 och 12.4 i SE-förordningen, om inte annat följer av punkterna 4–7 i artikeln.

En jämförelse med andra språkversioner av direktivet ger vid handen att begreppet ”det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen” syftar på det övertagande bolaget, oavsett om detta har funnits tidigare eller bildas genom fusionen (jfr avsnitt 5.9.1). Till skillnad från *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet* anser vi därför att den lagreglering som artikel 16.3 i direktivet nödvändiggör inte kan begränsas till bolag som bildas genom kombination. Den måste omfatta även övertagande bolag vid fusion genom absorption.

Innebörden i artikel 12.2 i SE-förordningen är att ett europabolag inte får registreras om inte frågan om arbetstagarinflytande i europabolaget har hanterats såsom föreskrivs i rådets direktiv 2001/86/EG av den 8 oktober 2001 om komplettering av stadgan för europabolag vad gäller arbetstagarinflytande. Syftet med artikeln är att säkerställa att reglerna om arbetstagarinflytande i europabolag följs. Bestämmelserna om arbetstagarinflytande i direktivet om gränsöverskridande fusioner skiljer sig i och för sig i vissa avseenden från motsvarande bestämmelser för europabolag. Bland annat omfattas enbart arbetstagarnas rätt till medverkan och inte övriga former av arbetstagarinflytande. Vidare kan frågan om formerna för arbetstagarnas medverkan avgöras på ytterligare sätt. Det måste emellertid antas att syftet med hänvisningen till artikel 12.2 i SE-förordningen är att säkerställa arbetstagarnas rätt till medverkan enligt direktivet om gränsöverskridande fusioner på samma sätt som artikel 12.2 i SE-förordningen säkerställer tillämpningen av bestämmelserna om arbetstagarinflytande i direktivet om arbetstagarinflytande i europabolag.

Bestämmelserna om registrering av gränsöverskridande fusioner bör därför utformas så att en sådan fusion inte kan registreras om inte reglerna om arbetstagares rätt till medverkan har följts. En sådan bestämmelse får till följd att en gränsöverskridande fusion inte kommer att kunna registreras, om det i något av de deltagande företagen finns en rätt till medverkan för arbetstagarna men det i det enskilda fallet inte har fastställts om en sådan rätt ska finnas och hur den i så fall ska utformas i det övertagande företaget. Arbetstagarnas rätt till medverkan kan fastställas genom ett avtal om medverkan, genom ett beslut att avstå från medverkan eller genom ett beslut att tillämpa de s.k. referensbestämmelserna. De s.k. referensbestämmelserna ska tillämpas även när perioden för förhandling med arbetstagarna har löpt ut utan att det har kommit till stånd vare sig beslut eller avtal enligt lagen om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner.

Innebörden i artikel 12.4 i SE-förordningen är att ett europabolag inte får registreras om europabolagets stadgar strider mot de antagna riktlinjerna för medverkan. Överfört på en gränsöverskridande fusion innebär det att en gränsöverskridande fusion inte får registreras om det övertagande företagens bolagsordning eller stadgar strider mot den ordning för medverkan som har fastställts i enlighet med lagen om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner. Vi föreslår att detta får komma till uttryck i aktiebolagslagens och föreningslagens bestämmelser om registrering av gränsöverskridande fusioner.

Inhemskt svenska fusioner

Enligt artikel 16.7 i direktivet om gränsöverskridande fusioner ska det också säkerställas att arbetstagarnas rätt till medverkan skyddas vid inhemska fusioner som sker inom tre år efter det att en gränsöverskridande fusion har registrerats. Skälet till detta är att bestämmelserna annars skulle förlora i effektivitet (jfr 2 § första stycket 2 i den föreslagna lagen om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner i regeringens lagrådsremiss av den 20 juni 2007). Samma bestämmelser om förutsättningarna för registrering av en inhemsk fusion med avseende på

arbetstagarnas medverkan bör därför gälla för sådana efterföljande svenska inhemska fusioner. Bestämmelser om detta bör tas in i aktiebolagslagen och föreningslagen.

Bildande av europabolag

LO och TCO har i detta sammanhang tagit upp frågan om ett europabolag ska kunna registreras också om det vid registreringsstidpunkten saknar anställda. Enligt organisationerna bör så inte vara fallet, eftersom en sådan registrering kan anses utgöra ett kringgående av reglerna om arbetstagarinflytande. Frågan – som torde vara aktuell i alla medlemsstater – har nyligen aktualiserats av EG-kommissionen i dess expertgrupp för bolagsrättsliga frågor. Vi anser att den pågående diskussionen inom EU, med eventuella påföljande initiativ till lagstiftningsåtgärder från kommissionens sida, bör avvaktas. Vi lämnar därför inte något förslag i denna del.

5.12 Fusion genom absorption av dotterföretag (artikel 15)

5.12.1 Aktiebolag

Regeringens förslag: Vid en gränsöverskridande fusion mellan ett moderbolag och ett helägt dotterbolag ska det ställas mindre långtgående krav på fusionsplanens innehåll och på revisorsgranskningen av planen. Planen ska inte behöva underställas bolagsstämman i dotterbolaget.

Regeringens bedömning: Sverige bör i övrigt inte utnyttja den möjlighet som direktivet ger att tillämpa ett förenklat förfarande för fusion mellan ett moderbolag och ett delägt dotterbolag i vilket moderbolaget äger mer än 90 procent av aktierna.

Promemorians förslag och bedömning: Överensstämmer med regeringens förslag (se promemorian s. 130 f.).

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft några invändningar mot promemorians förslag och bedömning.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Såväl det tredje bolagsrättsliga direktivet (artiklarna 24 och 25) som det nu aktuella direktivet (artikel 15.1) möjliggör förenklingar i fusionsförfarandet när det gäller fusion mellan moderbolag och dotterbolag. Aktiebolagslagen innehåller också en mindre omfattande reglering i fråga om sådana fusioner jämfört med vad som annars gäller (23 kap. 28–35 §§). I de svenska bestämmelserna har emellertid förenklingarna begränsats till fusioner mellan moderbolag och *helägda* dotterbolag. Det tredje bolagsrättsliga direktivet (artikel 26), liksom direktivet om gränsöverskridande fusioner (artikel 15.2), lämnar utrymme även för förenklingar när det gäller nästan helägda dotterföretag (90 procent eller mer av rösterna).

Det är givetvis önskvärt att Sverige i stor utsträckning tar till vara de möjligheter till förenklingar som direktivet ger. I likhet med vad som gäller i fråga om fusioner mellan svenska aktiebolag bör det således,

såsom direktivet medger, föreskrivas om vissa lättnader vid gränsöverskridande fusioner mellan ett moderbolag och ett helägt dotterbolag. Det bör sålunda ställas något mindre långtgående krav på fusionsplanens innehåll. Det bör inte heller krävas att planen underställs bolagsstämman i dotterbolaget. De bestämmelser om revisorsgranskning av fusionsplanen som i övrigt gäller bör inte tillämpas utan det bör vara tillräckligt att revisorerna uttalar sig om huruvida fusionen medför någon fara för borg- enärerna.

Som framgått ovan har Sverige i övrigt inte utnyttjat den möjlighet som det tredje bolagsrättsliga direktivet ger att tillämpa ett förenklat förfarande också vid fusioner mellan ett moderbolag och ett delägt dotterbolag i vilket moderbolaget äger mer än 90 procent. Detta hänger samman med att moderbolaget i en sådan situation har möjlighet att påkalla tvångsinlösen av återstående minoritetsaktier (se 22 kap. aktiebolagslagen), varefter fusion kan genomföras i enlighet med det förenklade förfarande som gäller i fråga om helägda dotterbolag. Något behov av ett särskilt fusionsförfarande för dessa situationer har därför inte ansetts föreligga (jfr SOU 1992:83 s. 355).

I en gränsöverskridande situation är visserligen de svenska bestämmelserna om tvångsinlösen tillämpliga endast när dotterbolaget är ett svenskt aktiebolag. De kan alltså inte tillämpas om ett svenskt moderbolag vill lösa ut en aktieägarminoritet i ett utländskt dotterbolag. Fördelarna med ett förenklat fusionsförfarande för dessa situationer får ändå anses vara begränsade, särskilt i ljuset av att inlösenbestämmelser av liknande slag som de svenska finns i de allra flesta medlemsstater. Vi anser därför att frågan bör bedömas på samma sätt nu som vid genomförandet av det tredje bolagsrättsliga direktivet. Artikel 15.2 i det nu aktuella direktivet bör därför inte utnyttjas annat än i fråga om fusion av helägda dotterföretag.

5.12.2 Ekonomiska föreningar

Regeringens förslag: En svensk ekonomisk förening och ett helägt utländskt aktiebolag eller en utländsk ekonomisk förening och helägt svenskt aktiebolag ska kunna gå samman genom fusion. Vid en sådan fusion ska, i fråga om den svenska föreningen eller det svenska bolaget, samma bestämmelser som de som i övrigt gäller för en gränsöverskridande fusion tillämpas. Dock ska det ställas mindre långtgående krav på fusionsplanens innehåll, det ska inte krävas någon revisorsgranskning av fusionsplanen och planen ska inte behöva underställas föreningsstämman i överlåtande föreningar.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag (se promemorian s. 132 f.).

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte haft några invändningar mot promemorians förslag.

Skälen för regeringens förslag: I 12 kap. 8 § föreningslagen finns särskilda bestämmelser om fusion mellan en ekonomisk förening och ett helägt dotterföretag. Paragrafen utgör ett undantag från den princip som i övrigt gäller inom svensk associationsrätt, nämligen att endast företag av

samma associationsform kan fusionera med varandra. Direktivet om gränsöverskridande fusioner anger att fusioner ska vara möjliga mellan bolagsformer som får fusionera enligt den nationella lagstiftningen i de berörda medlemsstaterna. Eftersom föreningslagen ger ett visst utrymme för fusion mellan en svensk ekonomisk förening och ett svenskt aktiebolag, bör det i motsvarande utsträckning vara möjligt med gränsöverskridande fusioner av detta slag. Svensk rätt bör således tillåta att en svensk ekonomisk förening och dess helägda utländska aktiebolag går samman genom en gränsöverskridande fusion. Svensk rätt bör också tillåta en fusion mellan en utländsk ekonomisk förening och dess helägda svenska aktiebolag. Bestämmelser om detta bör tas in i föreningslagen.

Vi föreslår att bestämmelserna utformas på samma sätt som de bestämmelser som har föreslagits i föregående avsnitt beträffande fusion mellan ett moderaktiebolag och ett helägt dotteraktiebolag. Sålunda bör utgångspunkten vara att en fusion av detta slag ska falla under samma bestämmelser som en ”vanlig” gränsöverskridande fusion. I enlighet med vad som sägs i artikel 15 i direktivet bör det emellertid föreskrivas om vissa lättnader vid gränsöverskridande fusioner mellan en förening och ett helägt dotterbolag. Det bör ställas något mindre långtgående krav på fusionsplanens innehåll. Vidare bör det inte uppställas några krav på att planen underställs bolagsstämman i överlåtande bolag eller att denna ska revisorsgranskas. Detta överensstämmer väsentligen med vad som har föreslagits ovan i fråga om aktiebolag. Det krav på viss revisorsgranskning som har föreslagits för aktiebolag bör dock inte gälla i fråga om fusion enligt föreningslagen (jfr avsnitt 5.8).

5.13 Ogiltighet

Regeringens förslag: Talan mot ett stämmobeslut att godkänna en fusionsplan som avser en gränsöverskridande fusion ska inte få väckas efter det att det föreligger ett lagakraftvunnet beslut om tillstånd till verkställande av fusionsplanen. Om en sådan talan har väckts dessförinnan, ska Bolagsverket inte få utfärda fusionsintyg så länge som klander målet pågår.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag (se promemorian s. 133 f.).

Remissinstanserna: Promemorians förslag har inte mött några invändningar.

Skälen för regeringens förslag: I artikel 17 i direktivet om gränsöverskridande fusioner anges att en gränsöverskridande fusion som har trätt i kraft, i enlighet med vad som sägs om detta i direktivet, inte får förklaras ogiltig. Även det tredje bolagsrättsliga direktivet och aktiebolagslagen innehåller bestämmelser som begränsar möjligheterna att förklara en fusion ogiltig. Dessa bestämmelser är emellertid mindre långtgående än den mer kategoriska regleringen i direktivet om gränsöverskridande fusioner. Sålunda anger artikel 22 i det tredje bolagsrättsliga direktivet ett antal villkor som ska vara uppfyllda för att en medlemsstat ska få ha bestämmelser om ogiltighet av en fusion. Bl.a. gäller att ogiltigheten ska

beslutas av domstol och att talan om ogiltighet inte ska få väckas om det har förflutit mer än sex månader från fusionens ikraftträdande. Med hänsyn till den senare bestämmelsen i det tredje bolagsrättsliga direktivet innehåller aktiebolagslagen en bestämmelse (23 kap. 36 §) om att talan om upphävande av ett bolagsstämmobeslut om godkännande av fusionsplan ska väckas inom sex månader från beslutet. Bortsett från denna begränsning kan ett bolagsstämmobeslut om fusion angripas i samma utsträckning som andra stämmobeslut (se 7 kap. 50–52 §§).

Bestämmelsen om ogiltighet i direktivet om gränsöverskridande fusioner medger, som har framgått, över huvud taget inte att en fusion ogiltigförklaras när rättsverkningarna av fusionen väl har inträtt. Vid vilken tidpunkt rättsverkningarna inträder avgörs i enlighet med lagen i den stat där det övertagande bolaget har sitt säte. När det gäller en fusion med ett svenskt övertagande aktiebolag inträder rättsverkningarna vid registreringen av fusionen. Registreringen förutsätter i sin tur att berörda registreringsmyndigheter i ett särskilt fusionsintyg (jfr avsnitt 5.10) har uttalat att alla formaliteter för fusionen är uppfyllda. Det är således tidpunkten för utfärdandet av ett sådant intyg som är den kritiska tidpunkten i nu aktuellt hänseende. När sådana intyg väl har utfärdats för samtliga bolag som deltar i fusionen, föreligger förutsättningar att registrera fusionen såväl i Sverige som i de länder där övriga bolag hör hemma. För att Sverige ska leva upp till direktivet bör regleringen därför utformas så att det inte är möjligt att ogiltigförklara en fusion efter det att fusionsintyg har utfärdats.

Det nyss sagda kan lämpligen åstadkommas genom att det i aktiebolagslagen föreskrivs att talan mot ett stämmobeslut som avser en gränsöverskridande fusion inte får väckas efter det att det föreligger ett lagakraftvunnet beslut om tillstånd till verkställande av fusionsplanen. Det är nämligen vid denna tidpunkt som ett fusionsintyg, enligt vad som har föreslagits i avsnitt 5.10, tidigast får utfärdas. Regleringen bör kompletteras med en bestämmelse av innebörd att Bolagsverket inte får utfärda något fusionsintyg om talan mot stämmobeslutet har väckts före den nyss nämnda tidpunkten och detta mål fortfarande pågår. Ett pågående klander mål bör med andra ord ha suspensiv verkan på fusionsförfarandet. På så sätt säkerställs, såsom direktivet förutsätter, att frågan om stämmobeslutets giltighet är slutligt avgjord när fusionen registreras.

Föreningslagen innehåller över huvud taget inte några bestämmelser om fusioners ogiltighet. Ett beslut om fusion torde kunna klandras och upphävas i samma utsträckning som andra stämmobeslut. För att direktivets förbud mot ogiltigförklaring av gränsöverskridande fusioner ska vara uppfyllt krävs därför särskilda bestämmelser om saken i föreningslagen. Dessa bör lämpligen ha samma innebörd som bestämmelserna i aktiebolagslagen.

5.14 Redovisningsvaluta

<p>Regeringens förslag: Svenska bestämmelser om att företag med skilda redovisningsvalutor inte får gå samman genom fusion ska inte tillämpas vid gränsöverskridande fusioner.</p>

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag (se promemorian s. 135 f.).

Remissinstanserna: Promemorians förslag har inte mött några invändningar.

Skälen för regeringens förslag: Enligt aktiebolagslagen får en fusion genomföras endast om de bolag som ska fusioneras har samma redovisningsvaluta (23 kap. 3 § aktiebolagslagen). Motsvarande gäller i fråga om fusion mellan ekonomiska föreningar (se 12 kap. 1 § tredje stycket och 3 § andra stycket föreningslagen). Bestämmelserna har, när det gäller aktiebolag, motiverats med att det kan uppkomma svårigheter att bedöma om fusionsvederlaget har bestämts på ett riktigt sätt om de fusionerande företagen redovisar i olika valutor. I förarbetena har det också uttalats att behovet av att genomföra fusioner mellan företag som har olika redovisningsvalutor är begränsat (se prop. 1999/2000:23 s. 95 f.).

Som tidigare har framgått finns det i dag bestämmelser om gränsöverskridande fusioner i EG:s förordningar om europabolag respektive europakooperativ. I förarbetena till de svenska lagbestämmelser som har införts med anledning av dessa förordningar konstaterades att de nämnda bestämmelserna i aktiebolagslagen och föreningslagen inte lämpar sig för en tillämpning på företag som ingår i en gränsöverskridande fusion i syfte att bilda ett europabolag eller ett europakooperativ. Det har därför ansetts motiverat att i detta hänseende ta in särskilda undantag i den kompletterande svenska lagstiftningen (se 5 § lagen [2004:575] om europabolag och 5 § lagen [2006:595] om europakooperativ, jfr prop. 2003/04:112 s. 75 f. och prop. 2005/06:150 s. 122).

Ovanstående resonemang kan direkt överföras på frågan om redovisningsvaluta i företag som deltar i en sådan gränsöverskridande fusion som det här är fråga om. Inte heller i dessa fall bör det ställas krav på att de fusionerande företagen har samma redovisningsvaluta. 23 kap. 3 § aktiebolagslagen och de motsvarande bestämmelserna i föreningslagen bör således inte vara tillämpliga vid en gränsöverskridande fusion. Med hänsyn till att det handlar om att ställa *mindre* långtgående krav vid en gränsöverskridande fusion än vid en nationell fusion och att undantag av detta slag får anses vara nödvändiga för ett effektivt genomförande av direktivet får en sådan särreglering anses vara förenlig med direktivet.

5.15 Möjlighet för en myndighet att motsätta sig fusion m.m.

Regeringens förslag: Om Skatteverket har beslutat om revision hos ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som ska delta i en fusion, ska verket få besluta om att det under en viss tid om högst ett år ska föreligga hinder mot verkställande av fusionsplanen. Så länge Skatteverkets beslut gäller, ska Bolagsverkets handläggning av en ansökan om verkställande av fusionsplan vila. Om det finns särskilda skäl, ska beslutet få förlängas med tre månader i taget. Skatteverket ska få fatta ett sådant beslut om tillfälligt hinder mot verkställande av fusionsplan

endast om det är motiverat av hänsyn till allmänintresset och det kan antas att revisionen avsevärt skulle försvåras av fusionen.

Bestämmelserna ska vara tillämpliga både vid inhemska och gränsöverskridande fusioner samt vid bildandet av ett europabolag eller europakooperativ genom fusion. Motsvarande bestämmelser ska gälla vid flyttning av ett europabolags eller europakooperativs säte.

Nuvarande bestämmelser i lagen (2004:575) om europabolag respektive lagen (2006:595) om europakooperativ om Skatteverkets rätt att motsätta sig en fusion eller en flyttning av säte upphävs.

Promemorians förslag: Överensstämmer i sak med regeringens förslag men har en annan lagteknisk konstruktion (se promemorian s. 136 f.). I promemorian har föreslagits att Bolagsverket, om Skatteverket begär det, ska förklara ett ärende om tillstånd till verkställande av fusionsplanen vilande under högst tolv månader. Om det finns särskilda skäl, ska, enligt promemorian, vilandeförklaringen kunna förlängas med tre månader i taget.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har tillstyrkt promemorians förslag eller inte haft några invändningar mot dem. *Tullverket* har föreslagit att verket får samma möjlighet som Skatteverket att begära vilandeförklaring. *Svenskt Näringsliv* har – med instämmande av *Svenska Handelskammarförbundet* – ifrågasatt behovet av de föreslagna reglerna och tillagt att tiden för vilandeförklaring under alla förhållanden bör vara högst tre månader med möjlighet till förlängning om det finns särskilda skäl. *Bolagsverket* har begärt ett klargörande av hur de föreslagna bestämmelserna förhåller sig till Skatteverkets ställning som borgenär. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* har uttalat att de föreslagna bestämmelserna bör tillämpas med restriktivitet. *Kammarrätten i Jönköping* och *Länsrätten i Stockholms län* har tagit upp frågor kring överklagande av Skatteverkets beslut att begära vilandeförklaring.

Bakgrund: I artikel 4 i direktivet om gränsöverskridande fusioner öppnas en möjlighet för medlemsstaterna att införa bestämmelser som ger nationella myndigheter en rätt att motsätta sig en fusion med hänvisning till allmänintresset. Bestämmelser om ett sådant motsättande får dock bara tillämpas vid gränsöverskridande fusioner i den mån bestämmelser av detta slag finns när det gäller inhemska fusioner.

Bestämmelser om rätt för nationella myndigheter att motsätta sig fusioner finns också i EG:s förordningar om europabolag respektive europakooperativ. Sålunda får medlemsstaterna enligt dessa förordningar utse en behörig myndighet med rätt att motsätta sig att ett företag med hemvist i den staten deltar i bildandet av ett europabolag eller europakooperativ genom fusion. Även där gäller den begränsningen att ett motsättande får grundas endast på hänsyn till allmänintresset. Det nu aktuella direktivets bestämmelse om att motsättandebestämmelser endast får tillämpas på gränsöverskridande fusioner i den mån sådana gäller beträffande nationella fusioner har dock inte någon motsvarighet i EG-förordningarna.

När det gäller europabolag och europakooperativ har bestämmelser av detta slag införts i den svenska lagstiftningen (se 5 a § lagen [2004:575] om europabolag respektive 6 § lagen [2006:595] om europakooperativ,

jfr prop. 2003/04:112 s. 70 f. och s. 76 f. samt prop. 2005/06:150 s. 109 f. och 123 f.). Sålunda har Skatteverket getts en rätt att motsätta sig att ett svenskt företag deltar i bildandet av ett europabolag eller europakooperativ genom fusion om

1. europabolaget eller europakooperativet enligt fusionsförslaget ska ha sitt säte i en annan stat än Sverige,
2. motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset,
3. verket har beslutat om revision hos företaget, och
4. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen.

Bestämmelserna syftar till att förebygga att fusionsmöjligheten utnyttjas i syfte att försvåra skattekontrollen. Det har således ansetts att intresset av en effektiv skattetillsyn är ett sådant intresse som kan ligga till grund för ett motsättande. Skatteverket har motsvarande befogenheter i den situationen att ett europabolag eller europakooperativ med hemvist i Sverige ska flytta sitt säte till annat land (se 9 a § lagen om europabolag och 13 § lagen om europakooperativ).

Skälen för regeringens förslag

Skatteverket bör ges möjlighet att få prövningen av ett ärende om fusion framskjuten

Genom direktivet om gränsöverskridande fusioner aktualiseras nu på nytt frågan hur Sverige bör förhålla sig till möjligheten att ge en behörig myndighet en motsättanderätt av detta slag.

Bl.a. *Svenskt Näringsliv* har ifrågasatt om det överhuvudtaget finns behov av bestämmelser av detta slag. Enligt vår mening finns det dock starka skäl som talar för att Skatteverket bör ha möjlighet att förhindra eller i vart fall fördröja en gränsöverskridande fusion. Om ett bolag i samband med en fusion lämnar svensk jurisdiktion, innebär detta en stark begränsning av Skatteverkets utredningsmöjligheter. Revisionsinstitutet eller möjligheten att utreda genom föreläggande kan inte utnyttjas. Utredningsmöjligheterna är då begränsade till att begära handräckning från den nya hemviststaten. Dessa möjligheter fungerar i praktiken dåligt. Det tar ofta mycket lång tid att få en begäran om handräckning beviljad och i flera medlemsstater saknas till och med fungerande handräckningsinstitut. Kan inte Skatteverket utreda ett bolag färdigt, blir det mycket svårt att åstadkomma ett beskattningsbeslut och därmed också en fastställd fordran. Med en motsättanderegler får Skatteverket möjlighet att upptäcka och utreda ännu inte fastställda fordringar.

Det bör också noteras att de nya möjligheter som genom direktivet och SEVIC-domen öppnas för gränsöverskridande fusioner kan väntas få långt större praktisk betydelse än de redan gällande bestämmelserna om europabolag respektive europakooperativ. Därmed blir också riskerna för missbruk större. Behovet av att ge Skatteverket ett redskap av det ifrågasvarande slaget är därför större i det nu aktuella sammanhanget än vad som var fallet när bestämmelserna om europabolag och europakooperativ infördes. Om det, såsom EG-kommissionen har planerat, i framtiden

införs bestämmelser om flyttning av säte över gränserna, blir behovet av ett sådant redskap än större.

Det finns visserligen också omständigheter som talar mot införandet av nya regler om motsättanderätt. För det första är ju själva syftet med direktivet om gränsöverskridande fusioner att främja den europeiska integrationen genom att underlätta gränsöverskridande samgåenden mellan europeiska företag. En motsättanderätt för Skatteverket av det slag som har införts i fråga om europabolag och europakooperativ stämmer mindre väl överens med detta syfte (låt vara att direktivet medger att motsättanderegler införs av hänsyn till allmänintresset). För det andra måste en ny motsättanderegler i detta sammanhang ges ett vidare tillämpningsområde än tidigare motsättanderegler. Direktivet tillåter regler av detta slag endast om motsvarande regler gäller vid nationella fusioner. Om Sverige ska utnyttja den möjlighet som direktivet ger, måste följaktligen de svenska bestämmelser som införs ges en generell utformning och inte vara begränsade till gränsöverskridande fusioner. Det är tydligt att en rätt för Skatteverket att motsätta sig en *inhemsk* fusion endast mera sällan skulle ha något praktiskt värde. De praktiska eller rättsliga möjligheterna att fullfölja en påbörjad skatteutredning eller att driva in förfallna skattefordringar påverkas sällan av en sådan fusion. Att ge Skatteverket rätt att motsätta sig inhemska fusioner, trots att det normalt inte finns något behov av en sådan motsättanderätt, inger vissa betänkligheter.

Det finns alltså skäl både för och emot införandet av en motsättanderätt för Skatteverket vid fusioner mellan aktiebolag respektive ekonomiska föreningar. Sammantaget anser vi emellertid att övervägande skäl talar för att Skatteverket ges rimliga möjligheter att ingripa mot den som försöker använda fusionsinstitutet i syfte att undandra sig skatt.

Det är emellertid angeläget att reglerna utformas så att de inte innebär någon onödig administrativ börda för företagen eller något onödigt hinder för gränsöverskridande transaktioner. Mot den bakgrunden framstår den typ av motsättanderätt som Skatteverket har getts i lagen om europabolag respektive lagen om europakooperativ som alltför långtgående. Sådana bestämmelser bör således inte införas. Ett lämpligare alternativ är att Skatteverket ges rätt att under vissa förutsättningar få frågan om tillstånd till verkställande av fusionsplan framskjuten under viss tid. På så sätt får Skatteverket en möjlighet att fullfölja en påbörjad utredning av misstänkta skattefordringar samtidigt som ett företag som önskar ingå i en gränsöverskridande fusion inte riskerar att på obestämd tid stoppas från att förverkliga dessa planer. I promemorians förslag åstadkoms detta genom bestämmelser om att Bolagsverket, på Skatteverkets begäran, ska förklara ansökan om tillstånd till verkställande av fusionsplanen vilande. Enligt vår mening bör dock bestämmelserna utformas så att det beslut genom vilket frågan om tillstånd skjuts fram fattas av Skatteverket. Vi föreslår därför att Skatteverket ges möjlighet att besluta att det under viss tid föreligger hinder mot verkställande av fusionen. Under den tid som ett sådant beslut gäller bör Bolagsverkets handläggning av ansökan om tillstånd till verkställande av fusionsplanen vila.

Av skäl som vi nyss har redovisat bör bestämmelserna göras tillämpliga både på inhemska och gränsöverskridande fusioner.

Förutsättningarna för att prövningen av ett ärende om fusion ska få skjutas fram

Också ett tidsbegränsat framskjutande av en fusion kan givetvis innebära en inskränkning i företagets etableringsfrihet och fria rörlighet över gränserna. Detta gäller i synnerhet om Skatteverkets beslut blir bestående under längre tid. Av EG-rätten följer att inskränkningar i etableringsfrihet och den fria rörligheten över gränserna endast kan accepteras i de fall då det föreligger ett "allmänintresse". EG-domstolen har i ett antal avgöranden närmare utvecklat vilka slag av intressen som kan motivera inskränkningar av detta slag (se t.ex. EG-domstolens domar den 9 mars 1999 i mål C-212/99 och den 13 december 2005 i mål C-411/03).

Mot denna bakgrund bör det föreskrivas – i likhet med vad som i dag gäller i fråga om Skatteverkets rätt att motsätta sig fusion eller flyttning av säte enligt lagen om europabolag respektive lagen om europakooperativ – att Skatteverket får fatta ett beslut av det aktuella slaget endast i de fall då detta är motiverat av hänsyn till "allmänintresset". *Hovrätten över Skåne och Blekinge* har ifrågasatt om bestämmelsen inte borde utformas ännu mera restriktivt. Vi delar inte den uppfattningen. I sammanhanget bör framhållas att intresset av en effektiv skattetillsyn är ett sådant allmänintresse som kan åberopas till grund för inskränkningar i etableringsfriheten och kapitalets fria rörlighet (jfr E. Werlauff, EU-Selskabsret, 3 udg., Köpenhamn 2002 s. 152).

Även i övrigt bör förutsättningarna för Skatteverkets beslut motsvara de som enligt lagen om europabolag respektive lagen om europakooperativ i dag gäller för Skatteverkets motsättanderätt. Således bör som ytterligare förutsättningar för att Skatteverket ska få besluta om hinder mot verkställande av fusionsplanen gälla att verket har beslutat om revision hos företaget i fråga och att det kan antas att revisionen avsevärt försvåras av fusionen (se vidare prop. 2005/06:150 s. 112 f.).

Hur lång tid ska ett ärende kunna skjutas fram?

En särskild fråga är för hur lång tid prövningen av ett ärende om tillstånd till verkställande av fusionsplan ska kunna skjutas fram. I promemorian har den längsta tiden för vilandeförklaring angetts till tolv månader men med möjlighet till förlängning med tre månader i taget om det finns särskilda skäl. *Skatteverket* har menat att tolv månadersfristen framstår som kort men har förklarat sig inte vilja motsätta sig förslaget med hänsyn till möjligheten till förlängning. *Svenskt Näringsliv* har däremot – under hänvisning till de problem och kostnader som en vilandeförklaring kan innebära för företagen – menat att fristen bör sättas till högst tre månader, fastän med möjlighet till förlängning. Enligt vår mening är promemorians förslag väl avvägt. Vi föreslår alltså att Skatteverkets beslut om tillfälligt hinder att verkställa fusionsplan ska kunna avse en tid om högst tolv månader och att beslutet, om det finns särskilda skäl, ska kunna förlängas med tre månader i taget.

Frågor om överklagande

Skatteverkets beslut bör kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol, i första hand till länsrätt. *Kammarrätten i Jönköping* har ansett att det bör klargöras vilken domstol som ska pröva överklagandet.

Enligt 14 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar ska, om inte annat har föreskrivits, ett beslut överklagas till den länsrätt inom vars domkrets ärendet först prövats. Det innebär att, om inte annat föreskrivs, ett beslut som Skatteverket har fattat genom ett regionalt eller lokalt organ ska överklagas till den länsrätt inom vars domkrets det regionala eller lokala organet är beläget. I 6 kap. 4 § taxeringslagen (1990:324) och 22 kap. 1 b § skattebetalningslagen (1997:483) finns emellertid särskilda bestämmelser om överklagande av vissa av Skatteverket fattade beslut. Enligt dessa bestämmelser ska beslut som rör bl.a. aktiebolag och ekonomiska föreningar överklagas till den länsrätt inom vars domkrets styrelsen i bolaget eller föreningen har sitt säte.

Sambandet mellan å ena sidan Skatteverkets beslut enligt taxeringslagen och skattebetalningslagen och å andra sidan Skatteverkets beslut om tillfälligt hinder att verkställa fusionsplan framstår inte som särskilt starkt. Inte heller i övrigt finns det några skäl för att frångå huvudregeln i 14 § lagen om allmänna förvaltningsdomstolar. Vi föreslår således att överklaganden av Skatteverkets beslut ska prövas av allmän förvaltningsdomstol, dvs. av den länsrätt som är behörig domstol enligt huvudregeln i den nämnda paragrafen.

Bör Tullverket och Finansinspektionen ges rätt att motsätta sig fusionen?

En särskild fråga är om – såsom *Tullverket* har förordat – också Tullverket bör ges rätt att få fusionen framskjuten. Tullverket har motiverat sitt förslag med att en fusion även kan försvåra revisioner som Tullverket utför enligt tullagen (2000:181). Verket har även påpekat att i företag med en omfattande import kan enbart mervärdesskatten uppgå till betydande belopp. Vi är dock inte beredda att på föreliggande beredningsunderlag lägga fram förslag om att även Tullverket ska ha rätt att få fusionen framskjuten.

I lagen om europabolag och lagen om europakooperativ finns också bestämmelser om att Finansinspektionen under vissa förutsättningar får motsätta sig fusion och flyttning såvitt gäller bolag som står under dess tillsyn. Frågan om huruvida Finansinspektionen bör få en sådan rätt – eller en rätt att få fusionen framskjuten – också när det gäller gränsöverskridande fusioner mellan nationella bolag kommer vi att behandla i samband med en kommande lagrådsremiss om genomförandet av direktivet med avseende på finansiella företag.

De nya bestämmelserna bör gälla även europabolag och europakooperativ

Vi har ovan föreslagit att de nya bestämmelserna ska gälla även vid inhemska fusioner. Som en följd av EG-förordningarna om europabolag respektive europakooperativ kommer bestämmelserna därmed utan vid-

are att gälla vid bildande av europabolag och europakooperativ genom fusion. De särskilda bestämmelserna om Skatteverkets motsättanderätt i lagen om europabolag och lagen om europakooperativ bör därför utmönstras.

Lagen om europabolag och lagen om europakooperativ innehåller också motsvarande regler om att Skatteverket har rätt att motsätta sig en flyttning av ett europabolags respektive ett europakooperativs säte till en annan stat. Det är logiskt att dessa bestämmelser nu ersätts med bestämmelser som ger Skatteverket möjlighet att få prövningen av ett ärende om en sådan flyttning framskjuten.

5.16 Särskilt bokslut i samband med fusion

Regeringens förslag: Om ett svenskt företag deltar i en fusion och det övertagande företaget får säte i en annan medlemsstat än Sverige, ska ett särskilt bokslut upprättas för det svenska företaget. Bokslutet ska omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då fusionen registreras.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens förslag (se promemorian s. 142 f.).

Remissinstanserna: *Bokföringsnämnden* har ifrågasatt om bestämmelserna är praktiskt genomförbara. *Ekobrottsmyndigheten* har å sin sida framhållit att bestämmelserna är nödvändiga. Övriga remissinstanser har inte yttrat sig över promemorians förslag.

Skälen för förslaget: I de tidigare nämnda lagstiftningsärendena om europabolag respektive europakooperativ behandlades frågan om ett särskilt bokslut i den situationen att ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening under ett löpande räkenskapsår deltar i bildandet av ett europabolag eller europakooperativ genom fusion och detta får sitt säte i en annan stat än Sverige (se prop. 2003/04:11 s. 109 och prop. 2005/06:150 s. 162 f.). Det konstaterades, med anledning av vad ett antal remissinstanser hade anfört, att det kan vara angeläget för företagets olika intressenter att kunna bedöma det svenska företags ekonomiska ställning vid tidpunkten för fusionen. Ett krav på sådant bokslut skulle vidare, enligt den bedömning som gjordes i propositionerna, kunna bidra till att motverka svårigheter när det gäller skattetillsyn samt vara av värde i det brottsbekämpande arbetet. Mot denna bakgrund infördes i lagen om europabolag respektive lagen om europakooperativ bestämmelser om att ett särskilt bokslut ska upprättas bl.a. i den situationen att en fusion av angivet slag äger rum under ett löpande räkenskapsår och det nybildande europabolaget eller europakooperativet får sitt säte utomlands.

En särskild komplikation vid utformningen av reglerna angavs vara att ett europabolag eller ett europakooperativ efter tidpunkten för fusionens ikraftträdande i princip kommer att falla under det nya hemvistlandets jurisdiktion. Det ansågs därför problematiskt att uppställa krav som gäller tiden efter fusionen. För att bokslutet skulle tjäna sitt syfte ansågs det dock vara nödvändigt att kräva att det skulle ges in till den svenska registreringsmyndigheten. Det infördes därför svenska regler om detta.

De skäl som ligger bakom bestämmelserna om särskilt bokslut i lagarna om europabolag och europakooperativ gör sig gällande med samma styrka i det nu aktuella sammanhanget. Det talar för att bestämmelser av motsvarande slag införs i den svenska lagstiftningen såvitt gäller sådana gränsöverskridande fusioner som det här är fråga om.

Bokföringsnämnden har ställt sig tveksam till om sådana bestämmelser är praktiskt genomförbara. Nämnden har härvid hänvisat till nämndens allmänna råd BFNAR 1999:1 Fusion av helägt aktiebolag, där nämnden gör bedömningen att det inte finns vare sig skyldighet eller möjlighet för ett genom fusion upplöst bolag att upprätta ett årsbokslut eller en årsredovisning.

Vad Bokföringsnämnden har uttalat i nämndens allmänna råd innebär i sig inget hinder mot att i lag föreskriva om en skyldighet för överlåtande bolags eller förenings styrelse – i dess sammansättning vid tidpunkten för bolagets eller föreningens upplösning – att upprätta ett särskilt bokslut. Vi kan inte heller se att det finns några praktiska hinder mot att så sker. En fråga som dock måste besvaras är om en särreglering av detta slag är förenlig med direktivet. Direktivet föreskriver, som tidigare nämnts, att varje medlemsstat, i de delar där inte annat följer av direktivet, ska tillämpa samma bestämmelser på en gränsöverskridande fusion som på en nationell fusion (artikel 4.1 b). Direktivet genomsyras av principen att medlemsstaterna inte, i större utsträckning än vad som följer av direktivet, får införa nationella bestämmelser som innebär att det blir svårare eller mer komplicerat att genomföra en gränsöverskridande fusion än en inhemsk fusion (jfr EG-domstolens dom i SEVIC-målet). Ett krav på särskilt bokslut vid vissa gränsöverskridande fusioner innebär en avvikelse från vad som gäller vid fusion mellan svenska företag.

Vi bedömer dock att denna avvikelse saknar väsentlig betydelse. Vid en fusion mellan svenska aktiebolag anses överlåtande bolag vara skyldiga att löpande bokföra affärshändelser som har inträffat i bolaget fram till fusionsdagen. Det anses vidare att det överlåtande bolagets resultat ska framgå av det övertagande bolagets årsredovisning (se Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2003:2). För att den sistnämnda skyldigheten ska kunna fullgöras måste uppenbarligen uppgifter motsvarande ett särskilt bokslut för det överlåtande bolaget tas fram. Materiellt sett innebär därför ett krav på ett sådant särskilt bokslut som föreslagits ovan inte någon praktisk skillnad i förhållande till vad som gäller i samband med en inhemsk fusion, låt vara att formerna för redovisningen kommer att skilja sig åt. Sammantaget kan därför ett krav på särskilt bokslut inte anses stå i strid med vare sig direktivet eller EG-domstolens praxis.

Vi föreslår därför att det, såvitt gäller gränsöverskridande fusioner, införs bestämmelser om särskilt bokslut, motsvarande de som finns i lagen om europabolag och lagen om europakooperativ.

5.17 Ikraftträdande

Regeringens förslag: De föreslagna lagbestämmelserna ska träda i kraft den 15 december 2007. Bestämmelserna i det nya 12 kap. föreningslagen

ska inte tillämpas vid fusioner där fusionsavtalet har upprättats före de nya bestämmelsernas ikraftträdande.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag (se promemorian s. 144 f.).

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft några invändningar mot promemorians förslag.

Skälen för regeringens förslag: Direktivet ska vara genomfört i medlemsstaternas nationella lagstiftning senast den 15 december 2007 (se artikel 19). Ett tidigare ikraftträdande bedöms inte vara möjligt. De nya svenska bestämmelserna bör alltså träda i kraft den 15 december 2007.

När det gäller ekonomiska föreningar föreslår vi – såsom vi har utvecklat i avsnitt 5.3 – att det införs ett nytt 12 kap. i föreningslagen. De nya bestämmelserna bör dock inte tillämpas på ett fusionsförfarande som har inletts före de nya bestämmelsernas ikraftträdande. Om ett fusionsavtal har upprättats före denna tidpunkt, bör således också det fortsatta fusionsförfarandet regleras enligt äldre rätt. En övergångsbestämmelse av detta slag bör tas in i föreningslagen.

I övrigt behövs det inte några övergångsbestämmelser.

6 Konsekvenser

De föreslagna bestämmelserna syftar till att underlätta gränsöverskridande omstruktureringar. De torde därmed ha allmänt positiva effekter för svenska företag som har intresse eller behov av sådana omstruktureringar. Bestämmelserna innebär inte några nya kostnader eller administrativa bördor för företagen.

Inom ramen för förfarandet vid gränsöverskridande fusioner ges Bolagsverket och Skatteverket vissa nya uppgifter. De nya uppgifter som Bolagsverket får kan väntas få endast marginell betydelse i förhållande till verkets verksamhet i stort. De kostnader som uppkommer bör finansieras genom registeravgifter enligt principen om full kostnadstäckning. Även Skatteverkets nya uppgifter kan antas få endast marginell betydelse i förhållande till verkets totala verksamhet. De ökade kostnader som kan uppstå är inte större än att de ska finansieras inom befintliga ramar.

De föreslagna reglerna om överlämnande och överklagande medför att såväl allmänna domstolar som allmänna förvaltningsdomstolar tilldelas nya uppgifter. Kostnaderna för den begränsade mängd ärenden som det kan antas vara fråga om ska rymmas inom domstolsväsendets befintliga ekonomiska ramar.

7 Författningskommentar

7.1 Förslaget till ändring i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

23 §

Om en näringsverksamhet går över från en arbetsgivare till en annan och det därvid avtalas att ansvaret för en pensionsutfästelse ska flyttas över på efterträdaren, ska samtycke till överflyttningen inhämtas från innehavaren av pensionsfordringen. Tillsynsmyndigheten får medge att samtycke inte behövs inhämtas, om efterträdaren kan anses god för pensionsutfästelsen. Något samtycke behövs inte vid ombildning enligt 8 kap. sparbankslagen (1987:619).

Om det i lag eller annan författning har meddelats särskilda bestämmelser om tillvaratagande av en borgenärs rätt vid fusion, gäller dessa i stället för reglerna i första stycket. En innehavare av en pensionsfordran behöver dock inte underrättas eller kallas enligt 23 kap. 19, 22 och 32 §§ samt 24 kap. 21 och 24 §§ aktiebolagslagen (2005:551) eller enligt 12 kap. 10 och 14 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, om tillsynsmyndigheten medger det. Detsamma gäller i ärende om vinstutdelning enligt 20 kap. 30 §, minskning av aktiekapitalet enligt 20 kap. 23 § och minskning av reservfonden enligt 20 kap. 35 § 3 aktiebolagslagen.

Har ansvaret för pensionsutfästelse sålunda överflyttats, anses utfästelsen ha samma rättsverkningar som om arbetstagaren varit anställd hos efterträdaren från dagen för anställningen hos företrädaren. Efter överflyttningen är företrädaren fri från ansvar för utfästelsen.

(Jfr 23 § i departementspromemorians förslag.)

Ändringarna i *andra stycket* andra meningen innebär en anpassning till den nya ordning för underrättelse till och kallelse på borgenärer som föreslås i det nya 12 kap. föreningslagen. Övriga ändringar i paragrafen är av redaktionellt slag.

7.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

7 kap. 17 §

Om ett beslut av föreningsstämman inte har kommit till i behörig ordning eller i övrigt strider mot denna lag eller mot stadgarna, kan talan mot föreningen om att beslutet ska upphävas eller ändras föras av föreningsmedlemmar, innehavare av förlagsandelar, styrelsen, styrelseledamöter eller verkställande direktören.

Talan ska väckas inom tre månader från dagen för beslutet. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten till talan förlorad.

Talan får väckas senare än vad som sägs i andra stycket, när

1. beslutet är sådant att det inte lagligen kan fattas ens med alla medlemmarnas samtycke,

2. samtycke till beslutet krävs av alla eller vissa medlemmar och sådant samtycke inte har getts, eller

3. kallelse till stämman inte har skett eller de bestämmelser om kallelse som gäller för föreningen har eftersatts i något väsentligt avseende.

Om föreningsstämmans beslut upphävs eller ändras genom dom, gäller domen även för de medlemmar och innehavare av förlagsandelar som inte har fört talan. Rätten kan ändra föreningsstämmans beslut endast om det kan fastställas vilket innehåll beslutet rätteligen borde ha haft. Är föreningsstämmans beslut sådant som enligt denna lag ska anmälas för registrering, ska rätten underrätta registreringsmyndigheten för registrering, om beslutet har upphävts eller ändrats genom en dom som har vunnit laga kraft eller rätten genom beslut under rättegången har förordnat att föreningsstämmans beslut inte får verkställas.

I fråga om ett beslut att godkänna en fusionsplan som avser en gränsöverskridande fusion gäller, utöver vad som sägs i andra stycket, att talan inte får väckas efter det att Bolagsverket eller allmän domstol genom ett beslut som har vunnit laga kraft har lämnat tillstånd till verkställande av fusionsplanen enligt 12 kap. 15 eller 16 §. Tredje stycket ska inte tillämpas i fråga om en sådan fusion.

(Jfr 7 kap. 17 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen reglerar klander av stämmobeslut. I ett nytt femte stycke har det införts en särskild bestämmelse om talan mot ett beslut att godkänna en fusionsplan som avser en gränsöverskridande fusion. Ett sådant beslut får inte klandras efter det att Bolagsverket eller allmän domstol har lämnat tillstånd till verkställande av fusionsplanen och tillståndsbeslutet har vunnit laga kraft. Denna begränsning är föranledd av artikel 17 i direktivet om gränsöverskridande fusioner. Frågan har behandlats i avsnitt 5.13.

Den nya bestämmelsen gäller utöver bestämmelserna i andra stycket. Den tremånadersfrist som i allmänhet gäller för klander av stämmobeslut ska alltså tillämpas också i fråga om ett sådant beslut som avses i den nya bestämmelsen. Det är följaktligen i första hand om denna frist inte har löpt ut när det föreligger ett lagakraftvunnet beslut om tillstånd till verkställande av fusionsplanen som begränsningen i den nya bestämmelsen får betydelse. I en viss situation kan bestämmelsen få betydelse även efter utgången av tremånadersfristen. Så blir fallet om det föreligger sådana förhållanden som enligt tredje stycket normalt ger klanderrätt även efter utgången av nämnda frist. Bestämmelserna i det stycket ska inte tillämpas vid en gränsöverskridande fusion. Fusionsbeslutet kan alltså inte angripas efter det att det föreligger ett lagakraftvunnet beslut om tillstånd till verkställande av fusionsplanen även om det föreligger sådana förhållanden som anges i tredje stycket.

Av direktivet om gränsöverskridande fusioner följer att ett fusionsbeslut inte får ogiltigförklaras efter det att fusionen har fått verkan. För att säkerställa att så inte blir fallet föreskrivs i 12 kap. 36 § att Bolagsverket inte får utfärda ett sådant fusionsintyg som utgör en förutsättning för genomförandet av fusionen om talan har väckts mot stämmobeslutet.

12 kap. Fusion

Fusion mellan ekonomiska föreningar

Vad en fusion innebär

1 §

Två eller flera ekonomiska föreningar kan gå samman genom att samtliga tillgångar och skulder i en eller flera av föreningarna övertas av en annan förening (fusion). Vid fusionen upplöses den eller de överlåtande föreningarna utan likvidation och medlemmarna i denna eller dessa föreningar blir medlemmar i den övertagande föreningen.

Fusion kan ske

1. mellan den övertagande föreningen på ena sidan och en eller flera överlåtande föreningar på den andra (absorption), eller

2. mellan två eller flera överlåtande föreningar genom att de bildar en ny, övertagande förening (kombination).

(Jfr 12 kap. 1 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller inledande bestämmelser om fusion mellan ekonomiska föreningar. Bestämmelserna är utformade med 23 kap. 1 § aktiebolagslagen som förebild (jfr avsnitt 5.3). I sak innebär paragrafen inte någon förändring i förhållande till hittills gällande rätt (jfr 12 kap. 1 § första stycket och 12 kap. 3 § första stycket i föreningslagens hittillsvarande lydelse).

De deltagande föreningarnas redovisningsvaluta

2 §

Fusion får ske endast om överlåtande och övertagande föreningar har samma redovisningsvaluta.

(Jfr 12 kap. 2 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen motsvarar 12 kap. 1 § tredje stycket och 12 kap. 3 § andra stycket i föreningslagens hittillsvarande lydelse. En motsvarande bestämmelse finns i 23 kap. 3 § aktiebolagslagen.

Fusion när överlåtande förening har gått i likvidation

3 §

Fusion får ske även om överlåtande förening har gått i likvidation, under förutsättning att skifte av föreningens tillgångar inte har påbörjats.

Om överlåtande förening har gått i likvidation, ska likvidatorerna, när en fusionsplan har upprättats enligt 4 §, lämna slutredovisning över sin förvaltning. När fusionsplanen har blivit gällande i föreningen, ska slutredovisningen läggas fram på en föreningsstämma. För slutredovisningen och dess granskning gäller i övrigt vad som föreskrivs i 11 kap. 14 §.

Likvidationen ska anses avslutad när anmälan om fusionen har registrerats enligt 17 §.

(Jfr 12 kap. 3 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen saknar motsvarighet i föreningslagens hittillsvarande lydelse. Den innebär en anpassning till motsvarande bestämmelse i 23 kap. 4 § aktiebolagslagen.

Upprättande av fusionsplan

4 §

Styrelserna för överlåtande och, vid absorption, övertagande förening ska upprätta en gemensam, daterad fusionsplan. Planen ska undertecknas av styrelsen i var och en av föreningarna.

I fusionsplanen ska det för varje förening anges

1. firma, organisationsnummer och den ort där styrelsen ska ha sitt säte,

2. den planerade tidpunkten för överlåtande förenings upplösning, och

3. vilka rättigheter i den övertagande föreningen som ska tillkomma innehavare av värdepapper med särskilda rättigheter i överlåtande förening eller vilka åtgärder som i övrigt ska vidtas till förmån för de nämnda innehavarna.

I fusionsplanen ska även lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för föreningarna.

Vid kombination ska fusionsplanen även innehålla

1. stadgar för den övertagande föreningen, och

2. fullständigt namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelse-datum samt postadress för styrelseledamot och revisor och, i förekommande fall, styrelsesuppleant och revisorssuppleant.

(Jfr 12 kap. 4 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller bestämmelser om upprättande av fusionsplan. I föreningslagen har ett sådant dokument hittills benämnts ”fusionsavtal” eller ”avtal om fusion”. Någon saklig ändring är inte avsedd. Den nya terminologin innebär en anpassning till terminologin i aktiebolagslagen och direktivet om gränsöverskridande fusioner (jfr avsnitt 5.3).

Bestämmelserna om vad fusionsplanen ska innehålla är mera utförliga än vad som hittills har varit fallet. De är utformade med bestämmelserna i 23 kap. 6–8 §§ aktiebolagslagen som förebild. Med ”innehavare av värdepapper med särskilda rättigheter” i *andra stycket* 3 avses främst innehavare av förlagsinsatser. Bestämmelsen i *tredje stycket* motsvarar 12 kap. 2 § första stycket 3 föreningslagen i lagens hittills gällande lydelse. Bestämmelserna i *fjärde stycket* motsvarar 23 kap. 8 § aktiebolagslagen (jfr prop. 2004/05:85 s. 836).

Kompletterande information

5 §

Till fusionsplanen ska det fogas en kopia av föreningarnas årsredovisningar för de senaste tre räkenskapsåren.

Om fusionsplanen har upprättats senare än sex månader efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats, ska det vidare till planen fogas en översiktlig redogörelse för verksamheten och resultatutvecklingen samt för invester-

ingar och förändringar i likviditet och finansiering sedan föregående räkenskapsårs utgång. I redogörelsen ska det också lämnas beloppsuppgifter om nettoomsättningen och resultatet före bokslutsdispositioner och skatt under rapportperioden. Om det finns särskilda skäl, får en ungefärlig beloppsuppgift om resultatet lämnas. Uppgifterna ska avse tiden från utgången av nämnda räkenskapsår till en dag som infaller tidigast tre månader innan fusionsplanen upprättas.

Om det inte finns något särskilt som hindrar det, ska det i redogörelsen enligt andra stycket även lämnas motsvarande uppgifter för samma rapportperiod under det närmast föregående räkenskapsåret. Begrepp och termer ska så långt det är möjligt stämma överens med dem som har använts i den senast framlagda årsredovisningen eller, i förekommande fall, koncernredovisningen.

Till fusionsplanen ska det även fogas

1. ett av revisorerna avgivet yttrande över den redogörelse som avses i 4 § tredje stycket, och

2. ett av revisorerna avgivet yttrande över de uppgifter som avses i andra stycket.

(Jfr 12 kap. 5 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller bestämmelser om vilka handlingar som ska hållas tillgängliga för medlemmar m.m. inför den stämma som ska ta ställning till frågan om fusion. Bestämmelserna i första–tredje styckena har utformats i nära anslutning till motsvarande bestämmelser i 23 kap. 10 § aktiebolagslagen (jfr SFS 2007:373). Fjärde stycket saknar dock direkt motsvarighet i aktiebolagslagen. Det stämmer i stället i sak överens med 12 kap. 2 § första stycket 4 och andra stycket 3 samt 3 § tredje stycket första meningen i föreningslagens hittillsvarande lydelse.

Registrering av fusionsplanen

6 §

Inom en månad från upprättandet av fusionsplanen ska den övertagande föreningen eller, vid kombination, den äldsta av de överlåtande föreningarna ge in planen med bifogade handlingar till Bolagsverket för registrering i föreningsregistret. Uppgift om registreringen ska enligt 15 kap. 2 § kungöras. Om planen inte kungörs i sin helhet, ska det i kungörelsen lämnas uppgift om var den hålls tillgänglig.

(Jfr 12 kap. 6 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller bestämmelser om registrering av fusionsplanen. Något krav på att denna (vad som hittills har benämnts ”fusionsavtalet”) ska registreras har hittills inte funnits i föreningslagen. I stället har det föreskrivits att föreningsstämmans beslut att godkänna fusionsavtalet ska anmälas för registrering (se 12 kap. 5 § i föreningslagens hittillsvarande lydelse). Föreningslagen har nu anpassats till aktiebolagslagens reglering på denna punkt (jfr 23 kap. 14 § aktiebolagslagen). Sålunda föreskrivs i förevarande paragraf att fusionsplanen inom en månad från dess upprättande ska ges in till Bolagsverket för registrering.

När fusionsplanen ska underställas föreningsstämman

7 §

Fusionsplanen ska underställas föreningsstämman i samtliga överlåtande föreningar.

Stämman får hållas tidigast en månad efter det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts.

(Jfr 12 kap. 7 § i departementspromemorians förslag.)

I första stycket föreskrivs att fusionsplanen ska underställas föreningsstämman i samtliga överlåtande föreningar. Bestämmelsen motsvarar i sak de bestämmelser som hittills har funnits i 12 kap. 1 § första stycket och 3 § första stycket. Till skillnad från vad som gäller i fråga om aktiebolag (se 23 kap 15 § aktiebolagslagen) uppställs inget krav på att fusionsplanen, under vissa förutsättningar, ska underställas stämman i den övertagande föreningen (jfr även 32 § denna lag).

Andra stycket innebär att stämman får hållas tidigast en månad efter det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts. Detta överensstämmer med huvudregeln i 23 kap. 15 § tredje stycket aktiebolagslagen.

Tillhandahållande av fusionsplanen m.m.

8 §

Styrelsen ska hålla fusionsplanen med bifogade handlingar tillgänglig för de röstberättigade, för föreningens medlemmar och för innehavare av förlagsandelar under minst en månad före den föreningsstämma där frågan om godkännande av fusionsplanen ska behandlas. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos föreningen på den ort där styrelsen har sitt säte. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de röstberättigade, medlemmar och innehavare av förlagsandelar som begär det och uppger sin postadress.

(Jfr 12 kap. 8 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillhandahållande av handlingar inför en föreningsstämma som ska ta ställning till en fråga om fusion. Bestämmelserna stämmer nära överens med bestämmelserna i 23 kap. 16 § aktiebolagslagen. De har också motsvarigheter i 12 kap. 2 § första stycket och 3 § tredje stycket i föreningslagens hittillsvarande lydelse. Den tidsperiod under vilken handlingarna ska hållas tillgängliga har – i linje med vad som gäller enligt aktiebolagslagen – utsträckts från en vecka till en månad. Handlingarna ska hållas tillgängliga ”för de röstberättigade, för föreningens medlemmar och för innehavare av förlagsandelar”. I föreningar där föreningsstämmans befogenheter utövas av särskilda fullmäktige (jfr 7 kap. 12 §) har alltså även de fullmäktige rätt att ta del av handlingarna.

9 §

Ett föreningsstämmobeslut om godkännande av fusionsplanen är giltigt endast om det har biträttits av nio tiondelar av de röstberättigade eller har fattats på två på varandra följande föreningsstämmor och på den senare stämman har biträttits av minst två tredjedelar av de röstande. I stadgarna får föreskrivas villkor som går längre.

Om någon av de stämmor som ska godkänna fusionsplanen inte godkänner planen i dess helhet, faller frågan om fusion.

(Jfr 12 kap. 9 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen reglerar majoritetskraven för giltigt beslut om fusion. I sak överensstämmer bestämmelserna i första stycket med vad som har gällt hittills (se 12 kap. 4 § första stycket i föreningslagens hittillsvarande lydelse). Redaktionellt har bestämmelserna anpassats till motsvarande bestämmelser i aktiebolagslagen (se 23 kap. 17 §).

Andra stycket saknar tidigare motsvarighet i föreningslagen men torde inte innebära någon nyhet i sak. En motsvarande bestämmelse finns i 23 kap. 18 § aktiebolagslagen.

Underrättelse till överlåtande förenings kända borgenärer

10 §

När fusionsplanen har blivit gällande i samtliga föreningar som deltar i fusionen, ska var och en av de överlåtande föreningarna skriftligen underrätta sina kända borgenärer om beslutet. Underrättelserna ska innehålla uppgift om att föreningen avser att ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen samt uppgift om borgenärernas rätt att motsätta sig att fusionsplanen verkställs.

Borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497), behöver inte underrättas.

(Jfr 12 kap. 10 § i departementspromemorians förslag.)

I denna och de närmast följande paragraferna finns bestämmelser om förfarandet för genomförandet av en fusion efter det att stämman har godkänt fusionsplanen. Bestämmelserna har anpassats till motsvarande bestämmelser i aktiebolagslagen (se 23 kap. 19–25 §§). Skälen för denna anpassning har redovisats i avsnitt 5.3.

Förevarande paragraf reglerar föreningens skyldighet att underrätta sina borgenärer om fusionen. Den motsvarar i allt väsentligt 23 kap. 19 § aktiebolagslagen. Till skillnad från vad som gäller enligt aktiebolagslagen ska emellertid endast borgenärer i överlåtande föreningar underrättas (se *första stycket*). Detta överstämmer med gällande rätt (se den hittills gällande lydelsen av 12 kap. 6 § föreningslagen). Bestämmelsen i 23 kap. 19 § aktiebolagslagen om att borgenärer i ett övertagande bolag inte behöver underrättas, om revisorerna i ett yttrande över fusionsplanen har uttalat att de inte har funnit att fusionen medför någon fara för dessa borgenärer saknar följaktligen också motsvarighet här.

En nyhet i förhållande till hittills är att eventuella löneborgenärer inte behöver involveras i förfarandet, en annan att undantaget för ”borgenärer

som samtidigt är gäldenärer i samma rättsförhållande” har utmönstrats (se *andra stycket*). I dessa delar överensstämmer den föreslagna regleringen därmed med vad som gäller enligt aktiebolagslagen.

Av 23 § lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. följer att pensionsborgenärer inte behöver underrättas, om tillsynsmyndigheten medger det.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

11 §

Den övertagande föreningen eller, vid kombination, den äldsta av de överlåtande föreningarna ska ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen. Ansökan ska göras hos Bolagsverket. Den ska ges in inom en månad efter det att fusionsplanen har blivit gällande i samtliga föreningar och senast två år efter det att uppgift om att planen har registrerats har kungjorts.

Följande handlingar ska fogas till ansökan:

- 1. en kopia av fusionsplanen,*
- 2. intyg från de överlåtande föreningarnas styrelser eller verkställande direktörer om att föreningarnas kända borgenärer har underrättats enligt 10 §, och*
- 3. en kopia av protokollet från en föreningsstämma som avses i 7 §.*

Om sökanden inte har bifogat de handlingar som anges i andra stycket, ska Bolagsverket förelägga denne att avhjälpa bristen. Om sökanden inte gör detta, ska ansökan avvisas.

(Jfr 12 kap. 11 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller bestämmelser om ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen. Bestämmelser om detta har hittills funnits i 12 kap. 6 §. Till skillnad från tidigare ska ansökan göras hos Bolagsverket. Detta överensstämmer med vad som gäller enligt 23 kap. 20 § aktiebolagslagen. Förevarande paragraf har även i övrigt utformats i nära anslutning till sistnämnda paragraf. Skälen till denna anpassning har redovisats i avsnitt 5.3.

12 §

Bolagsverket ska avslå en ansökan enligt 11 § om

- 1. fusionsplanen inte har godkänts i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot stadgarna, eller*
- 2. fusionen har förbjudits enligt konkurrenslagen (1993:20) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer eller om prövning av fusionen pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen.*

Om ansökan inte kan beviljas på grund av att prövning pågår enligt konkurrenslagen eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 och prövningen kan antas bli avslutad inom kort tid, får Bolagsverket förklara tillståndsfrågan vilande under högst sex månader.

(Jfr 12 kap. 12 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen har inte någon direkt motsvarighet i föreningslagens hittillsvarande lydelse. Den anger de grunder på vilka Bolagsverket kan avslå

en ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan och stämmer nära överens med 23 kap. 21 § aktiebolagslagen. Bakgrunden till denna anpassning till aktiebolagslagens reglering har redovisats i avsnitt 5.3.

13 §

Under den tid som Bolagsverkets handläggning av en ansökan enligt 11 § pågår får Skatteverket besluta om att det under en viss tid om högst tolv månader föreligger hinder mot verkställande av fusionsplanen. Tiden får förlängas, om det finns särskilda skäl. Förlängning får endast ske med tre månader i taget. Så länge Skatteverkets beslut gäller, ska Bolagsverkets handläggning av ansökan enligt 11 § vila.

Skatteverket får besluta enligt första stycket endast om

- 1. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset,*
- 2. verket har beslutat om revision hos föreningen,*
- 3. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen.*

(Jfr 12 kap. 13 § i departementspromemorians förslag.)

Bakgrunden till paragrafen har behandlats i avsnitt 5.15.

Bestämmelserna saknar tidigare motsvarighet. De innebär dels att Skatteverket under vissa förutsättningar kan besluta om att det för viss tid föreligger hinder mot verkställande av fusionsplanen, dels att Bolagsverkets handläggning av en ansökan enligt 11 § ska vila så länge ett sådant beslut består (se *första stycket*). De är tillämpliga såväl vid inhemska fusioner som vid gränsöverskridande fusioner (se 22 §). De torde dock främst ha praktisk betydelse i fråga om fusioner av det senare slaget.

Skatteverkets beslut om hinder mot verkställande av fusionsplanen kan fattas först sedan en ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan har kommit in till Bolagsverket. En praktisk förutsättning för att Skatteverket ska kunna fatta ett beslut av detta slag är givetvis att verket har kännedom om tillståndsärendet. Regeringen avser därför att införa en förordningsbestämmelse om skyldighet för Bolagsverket att avisera Skatteverket om inkomna ansökningar.

Om Skatteverket beslutar om hinder mot verkställande av fusionsplanen, är Bolagsverket skyldigt att avvakta med den vidare handläggningen för den tid som Skatteverket har angett. Det ankommer alltså inte på Bolagsverket att pröva om det finns grund för Skatteverkets beslut. Något särskilt beslut om vilandeförklaring fordras inte.

Bestämmelserna är tillämpliga också vid en sådan fusion mellan en ekonomisk förening och ett aktiebolag som regleras i 21 § respektive 41–43 §§.

Skatteverket ska i sitt beslut ange den tid som beslutet ska gälla. Beslutet får inte avse längre tid än tolv månader. Om det finns särskilda skäl, får Skatteverket besluta att förlänga tiden (se första stycket andra meningen). Förlängning får medges med högst tre månader i taget. Det finns inte någon begränsning när det gäller hur många gånger Skatteverket får besluta om förlängning. Ett exempel på sådana särskilda skäl som kan motivera ett beslut om förlängning är när revisionen inte har kunnat avslutas på grund av att bolaget har vägrat att medverka i utredningen.

I paragrafens *andra stycke* uppställs vissa förutsättningar för att Skatteverket ska få fatta ett beslut av det aktuella slaget. Förutsättningarna överensstämmer med de förutsättningar som hittills har gällt för att Skatteverket ska få motsätta sig att ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening deltar i bildandet av ett europabolag eller europakooperativ genom fusion (se 5 a § lagen [2005:595] om europabolag respektive 6 § lagen [2006:595] om europakooperativ).

En första förutsättning (punkten 1) är att beslutet är motiverat av hänsyn till allmänintresset (jfr artikel 4 i direktivet om gränsöverskridande fusioner). När det gäller innebörden av begreppet "allmänintresse" kan hänvisas till prop. 2005/06:150 s. 176 f. Vidare ska föreningen vara föremål för en av Skatteverket särskilt beslutad revision (punkten 2). För det tredje (punkten 3) ska förhållandena vara sådana att en fusion kan antas avsevärt försvåra revisionen. Även i dessa delar hänvisas till prop. 2005/06:150 s. 176 f.

Skatteverkets beslut kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol (se 15 kap. 6 §). Om domstolen upphäver Skatteverkets beslut, är Bolagsverket givetvis skyldigt att återuppta handläggningen av sitt ärende.

Kallelse på överlåtande förenings borgenärer

14 §

Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot en ansökan enligt 11 §, ska verket kalla de överlåtande föreningarnas borgenärer. Verket ska dock inte kalla borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen ska innehålla ett föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast viss dag skriftligen anmäla detta. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket ska skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket ska vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till Skatteverket.

(Jfr 12 kap. 14 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller bestämmelser om Bolagsverkets handläggning av ett ärende om verkställande av en fusionsplan. Bestämmelserna har viss motsvarighet i 12 kap. 6 § andra stycket i lagens hittillsvarande lydelse. De har anpassats till motsvarande bestämmelser i 23 kap. 22 § aktiebolagslagen. Skälen till denna anpassning framgår av avsnitt 5.3. Anpassningen innebär bl.a. att kretsen av de borgenärer som ska kallas ändras. Det undantag som hittills har gällt för borgenärer som samtidigt är gäldenärer i samma rättsförhållande har tagits bort. I stället har ett nytt undantag införts, löneborgenärer som omfattas av rätt till lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497). En skillnad i förhållande till aktiebolagslagens bestämmelser är att endast borgenärer i överlåtande förening ska kallas. Detta stämmer med vad som hittills har gällt enligt föreningslagen (jfr även kommentaren till 10 §).

Av 23 § lagen om tryggande av pensionsutfästelse m.m. följer att pensionsborgenärer inte behöver kallas, om tillsynsmyndigheten medger det.

Kallelse ska ske genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar. Bolagsverket behöver alltså inte skicka ut några skriftliga kallelser. Det förutsätts att de berörda borgenärerna redan har underrättats om fusionen enligt 10 §.

Den särskilda underrättelse som avses i *tredje stycket* andra meningen ska enligt hittills gällande bestämmelser skickas till Kronofogdemyndigheten. Till följd av det nya regelverk om en fristående kronofogdemyndighet som kommer att gälla från och med den 1 januari 2008 – och som bl.a. innebär att det är Skatteverket som ska bevaka det allmännas intresse som borgenär – har det ansetts naturligt att underrättelsen i fortsättningen skickas till Skatteverket (jfr prop. 2006/07:99 och bet. 2006/07:SkU:99).

När Bolagsverket ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen

15 §

Om inte någon av de borgenärer som har blivit kallade enligt 14 § motsätter sig ansökan inom förelagd tid, ska Bolagsverket ge föreningarna tillstånd att verkställa fusionsplanen. Motsätter sig någon borgenär ansökan, ska verket överlämna ärendet till tingsrätten i den ort där styrelsen i den övertagande föreningen ska ha sitt säte.

(Jfr 12 kap. 15 § i departementspromemorians förslag.)

I paragrafen regleras förutsättningarna för när Bolagsverket ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen respektive när verket ska överlämna ärendet till tingsrätten. Regleringen överensstämmer i sak med motsvarande reglering i 23 kap. 23 § aktiebolagslagen. Skälen till denna anpassning framgår av avsnitt 5.3.

Ett beslut av Skatteverket om hinder mot verkställande av fusionsplanen enligt 13 § innebär inte att verket ska anses ha motsatt sig ansökan.

När allmän domstol ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen

16 §

Om ett ärende om tillstånd till verkställande av fusionsplan har överlämnats till domstol enligt 15 §, ska tillstånd lämnas om det visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar. I annat fall ska ansökan avslås.

(Jfr 12 kap. 16 § i departementspromemorians förslag.)

I paragrafen regleras förutsättningarna för att allmän domstol ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen när ett sådant ärende har överlämnats dit. Regleringen överensstämmer i sak med motsvarande

reglering i 23 kap. 24 § aktiebolagslagen. Skälen till denna anpassning framgår av avsnitt 5.3.

Registrering av fusionen

17 §

Styrelsen för den övertagande föreningen ska anmäla fusionen för registrering i föreningsregistret. Vid kombination ska styrelsen även för registrering anmäla vilka som har utsetts till styrelseledamöter och, i förekommande fall, styrelsesuppleanter i den övertagande föreningen.

Anmälan ska göras senast två månader från Bolagsverkets tillstånd till verkställighet av fusionsplanen eller, när tillstånd lämnas av allmän domstol, från det att domstolens beslut har vunnit laga kraft.

Bestämmelserna i 38 § tredje stycket ska tillämpas om

1. någon av de föreningar som deltar i fusionen eller något annat företag som genom fusion har gått upp i någon av dessa föreningar tidigare har deltagit i en gränsöverskridande fusion,

2. den gränsöverskridande fusionen har registrerats inom tre år före anmälan för registrering enligt första stycket, och

3. någon av föreningarna fortfarande omfattas av ett system för arbetstagares medverkan enligt lagen (2007:000) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner.

(Jfr 12 kap. 17 § i departementspromemorians förslag.)

I föreningslagen har det hittills inte uppställts något krav på att själva fusionen ska anmälas för registrering. I stället har gällt att rättens beslut att lämna tillstånd till verkställande av fusionsavtalet ska registreras när det har vunnit laga kraft. Rättsverkningarna av fusionen har knutits till den tidpunkten. Efter förebild i aktiebolagslagen (se 23 kap. 25 §) har det nu i *första stycket* införts bestämmelser om registrering av fusionen. Liksom i nämnda lag ankommer det på styrelsen för det övertagande föreningen att göra en sådan registreringsanmälan. Enligt *andra stycket* ska detta ske senast två månader efter det att Bolagsverkets eller, i förekommande fall, domstolens beslut att lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen har vunnit laga kraft. Om anmälan inte görs i tid, ska Bolagsverket förklara att frågan om fusion har fallit (se 19 §).

Enligt 2 § förslaget till lag om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner (se regeringens lagrådsremiss av den 20 juni 2007) gäller den lagen även vid vissa inhemska fusioner som sker inom tre år från det att en gränsöverskridande fusion har registrerats (jfr artikel 16.7 i direktivet om gränsöverskridande fusioner). I *tredje stycket* anges därför att de bestämmelser om hinder mot registrering av gränsöverskridande fusioner som tar sikte på arbetstagares medverkan ska tillämpas i den situationen, dvs. bestämmelserna i 38 § tredje stycket.

Fusionens rättsverkningar

18 §

När en anmälan om fusion enligt 17 § registreras, inträder följande rättsverkningar.

1. Överlåtande förenings tillgångar och skulder med undantag för skadeståndsanspråk enligt 13 kap. 1–3 §§ som har samband med fusionen övergår till den övertagande föreningen.

2. Överlåtande förening upplöses.

3. Vid kombination: den övertagande föreningen anses bildad.

4. Medlemmarna i överlåtande förening blir medlemmar i den övertagande föreningen.

Trots bestämmelserna i första stycket kan en tiondel av samtliga röstberättigade hos styrelsen påkalla föreningsstämma för att behandla frågan huruvida talan ska väckas enligt 13 kap. 5 §. I så fall ska 7 kap. 7 § andra meningen tillämpas.

Om stämman beslutar att väcka talan enligt andra stycket, ska den samtidigt förordna att föreningen ska träda i likvidation. Vid genomförandet av likvidationen ska 11 kap. tillämpas. Likvidatorerna behöver dock inte ansöka om kallelse på okända borgenärer.

(Jfr 12 kap. 18 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen reglerar rättsverkningarna av en fusion. Den överensstämmer till stora delar med den hittillsvarande 12 kap. 7 §. Till skillnad från vad som hittills har varit fallet knyts emellertid rättsverkningarna av fusionen till tidpunkten för registreringen av fusionen (se första stycket). Detta överensstämmer med vad som gäller för aktiebolag (se 23 kap. 26 § aktiebolagslagen).

Frågan om fusion faller

19 §

Bolagsverket ska förklara att frågan om fusion har fallit, om

1. ansökan enligt 11 § om tillstånd att verkställa fusionsplanen inte har gjorts inom föreskriven tid eller sådan ansökan har avslagits genom beslut som har vunnit laga kraft,

2. anmälan enligt 17 § inte har gjorts inom föreskriven tid, eller

3. Bolagsverket genom beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit ett ärende om registrering enligt 17 § eller har vägrat registrering.

(Jfr 12 kap. 19 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller bestämmelser om när en fråga om fusion ska anses ha fallit. Bestämmelser om detta har hittills funnits i 12 kap. 7 § tredje stycket. Bestämmelserna har nu anpassats till motsvarande bestämmelser i 23 kap. 27 § aktiebolagslagen.

Medlems rätt till utträde

20 §

En medlem i en överlåtande förening som inte har samtyckt till fusionen får säga upp sig till utträde inom den tid och på de villkor som anges i 7 kap. 15 § tredje stycket.

(Jfr 12 kap. 20 § i departementspromemorians förslag.)

I paragrafen regleras en medlems rätt att säga upp sig till utträde ur en förening i samband med fusion. Bestämmelsen är identisk med den som hittills har funnits i 12 kap. 4 § andra stycket.

Fusion mellan en ekonomisk förening och ett helägt dotteraktiebolag

21 §

Om en ekonomisk förening äger samtliga aktier i ett dotteraktiebolag, kan föreningens och bolagets styrelser besluta att bolaget ska gå upp i föreningen genom fusion. En sådan fusion får dock inte ske, om dotteraktiebolaget är ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning.

I fråga om fusionen gäller

2 § om redovisningsvaluta,

4 § om upprättande av fusionsplan,

6 § om registrering av fusionsplanen,

10 § om underrättelse till kända borgenärer,

11–13 §§ om ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen,

14 § om kallelse på borgenärer,

15 § om när Bolagsverket ska lämna tillstånd,

16 § om när allmän domstol ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen, och

19 § 1 om när frågan om fusion faller.

Vid tillämpningen av andra stycket ska vad som sägs i de angivna paragraferna om överlåtande förening i stället avse dotteraktiebolaget.

Ett tillstånd att verkställa fusionsplanen ska registreras i föreningsregistret. Vid registreringen inträder följande rättsverkningar.

1. Dotteraktiebolagets tillgångar och skulder övergår till föreningen.

2. Dotteraktiebolaget upplöses.

(Jfr 12 kap. 21 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller bestämmelser om fusion mellan en ekonomisk förening och ett helägt dotterbolag. Bestämmelserna överensstämmer i sak nära med de bestämmelser som hittills har funnits i 12 kap. 8 §. De ändringar som har föreslagits i fråga om fusionsförfarandet i allmänhet påverkar emellertid även fusionsförfarandet enligt förevarande paragraf. Som exempel kan nämnas att en ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen ska göras hos Bolagsverket och inte, som enligt hittillsvarande bestämmelser, till domstol.

Fusion mellan en ekonomisk förening och en motsvarande utländsk juridisk person

Tillämpliga bestämmelser

22 §

En svensk ekonomisk förening får delta i en fusion med en motsvarande juridisk person med hemvist i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Sverige (gränsöverskridande fusion). Därvid gäller

1 § om vad en fusion innebär,

3 § om fusion när överlåtande förening har gått i likvidation,

23 och 24 §§ om fusionsplan,

25 § om styrelseredogörelse,
5 § första–tredje styckena om kompletterande information,
26–30 §§ om revisorsgranskning,
6 och 31 §§ om registrering av fusionsplanen,
7 och 32 §§ om när fusionsplanen ska underställas föreningsstämman,
33 § om tillhandahållande av fusionsplanen m.m.,
9 § om majoritetskrav m.m.,
34 § om villkorat beslut om godkännande av fusionsplan,
10 § om underrättelse till överlåtande förenings kända borgenärer,
11–13 och 35 §§ om ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen,
14 § om kallelse på överlåtande förenings borgenärer,
15 § om när Bolagsverket ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,
16 § om när allmän domstol ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,
36 § om fusionsintyg,
37 och 38 §§ om registrering,
18 och 39 §§ om rättsverkningarna av fusionen,
19 § om när frågan om fusion faller, varvid vad som i den paragrafen sägs om 17 § ska avse 37 §,
20 § om medlems rätt till utträde, och
40 § om särskilt bokslut.

(Jfr 12 kap. 22 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller inledande bestämmelser om gränsöverskridande fusioner.

I paragrafen slås inledningsvis fast att en svensk ekonomisk förening får delta i en fusion med en motsvarande juridisk person med hemvist i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Sverige. Med hemvist avses här i första hand den stat där föreningen är registrerad. Av direktivet (artikel 1) torde följa att även en förening som – utan att ha sitt (registrerade) säte i ett EES-land – är bildad i enlighet med en medlemsstats lagstiftning och har sin huvudsakliga verksamhet inom gemenskapen samt faller under lagstiftningen i en medlemsstat får delta i en gränsöverskridande fusion i enlighet med vad direktivet föreskriver. Det sagda innebär att en förening som är registrerad i exempelvis USA men som, på grund av att föreningens huvudsakliga verksamhet är förlagd till Tyskland, betraktas som en tysk förening enligt tysk rätt torde kunna hävda en på direktivet grundad rätt att delta i en gränsöverskridande fusion. I praktiken torde den situationen kunna uppkomma endast i mycket sällsynta undantagsfall, om ens då. Det har mot den bakgrunden ansetts föra för långt att i den svenska lagstiftningen hantera alla de komplikationer av rättslig och praktisk karaktär – t.ex. när det gäller samordningen med amerikanska registreringsmyndigheter – som detta skulle kunna ge upphov till. Bestämmelserna i den svenska lagstiftningen utgår i stället från den normala förutsättningen att samtliga föreningar som deltar i fusionen är registrerade inom EES. Detta förefaller också vara utgångspunkten för direktivets materiella reglering (se framför allt artikel 13).

Kravet på att det ska vara fråga om en motsvarande utländsk juridisk person innebär att fusion får ske endast om grunddragen hos den utländska juridiska personen väsentligen motsvarar huvuddragen hos en svensk ekonomisk förening. Det innebär bl.a. att den juridiska personen

ska ha ett kooperativt inslag som väsentligen motsvarar vad som kännetecknar en svensk ekonomisk förening (jfr prop. 2005/06:84 s. 14). Användningen av obestämd artikel ("en") är inte avsedd att utesluta att flera svenska föreningar eller flera utländska juridiska personer deltar i fusionen. Minst ett av de deltagande företagen måste dock vara en utländsk juridisk person.

I ett särskilt fall är det möjligt för en ekonomisk förening att fusionera med ett aktiebolag. Så är fallet om det senare bolaget är ett helägt dotterbolag till föreningen (se 21 §). Av 41–43 §§ framgår att det är möjligt för en svensk förening eller ett svenskt aktiebolag att ingå i en sådan gränsöverskridande fusion med ett utländskt företag, varvid de flesta bestämmelserna i detta kapitel blir tillämpliga.

Av paragrafen framgår att flertalet av de bestämmelser som gäller för inhemska fusioner ska tillämpas även på gränsöverskridande fusioner. Därutöver gäller ett antal särskilda bestämmelser för gränsöverskridande fusioner. Skälen för den valda tekniken framgår av avsnitt 5.2. Några av de bestämmelser som reglerar inhemska fusioner omfattas inte av hänvisningen. Det gäller bestämmelsen i 2 § om att fusion får ske endast mellan föreningar som har samma redovisningsvaluta (jfr avsnitt 5.14). Det har ansetts att ett sådant krav är oförenligt med syftena med direktivet om gränsöverskridande fusioner. En svensk ekonomisk förening med svenska kronor som redovisningsvaluta får alltså, utan att först byta redovisningsvaluta, ingå i en fusion med en förening från en annan medlemsstat med exempelvis euro som redovisningsvaluta. Bestämmelserna i 4 § om fusionsplanens innehåll, om registrering av fusionen i 17 § och om fusion mellan en ekonomisk förening och ett helägt dotterbolag i 21 § faller också utanför hänvisningen. Det beror på att det i dessa avseenden finns särskilda bestämmelser för gränsöverskridande fusioner.

Vid en gränsöverskridande fusion ska således såväl "vanliga" fusionsbestämmelser som de särskilda bestämmelser som gäller för en gränsöverskridande fusion tillämpas. Det normala förfarandet vid en gränsöverskridande fusion innefattar, såvitt gäller en deltagande svensk ekonomisk förening, följande moment.

1. Styrelsen upprättar, tillsammans med motsvarande organ i deltagande utländska föreningar, en fusionsplan med visst innehåll (23 och 24 §§).

2. Styrelsen upprättar en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet (25 §).

3. Fusionsplanen och styrelsens redogörelse granskas av en eller flera revisorer (26–30 §§).

4. Fusionsplanen och vissa andra handlingar ges in för registrering i föreningsregistret (6 och 31 §§).

5. Uppgift om registrering av fusionsplanen kungörs (6 §).

6. Fusionsplanen och övriga handlingar hålls tillgängliga för medlemmar m.fl. under minst en månad före den stämma som ska behandla den (33 §).

7. Föreningsstämman i den överlåtande föreningen och, under vissa förutsättningar, föreningsstämman i den övertagande föreningen godkänner fusionsplanen (7, 9 och 32 §§).

8. De överlåtande föreningarna underrättar sina kända borgenärer om beslutet (10 §).

9. Den svenska förening som deltar i fusionen ansöker hos Bolagsverket om tillstånd att verkställa fusionsplanen (11, 22 och 35 §§).

10. Bolagsverket eller, i tvistiga fall, domstol lämnar tillstånd till verkställande av fusionsplanen (15 och 16 §§).

11. Bolagsverket utfärdar ett fusionsintyg (36 §).

12. Föreningen ger in fusionsintyget till en utländsk behörig myndighet, om den övertagande föreningen har eller, vid kombination, ska ha sitt säte utomlands (37 §).

13. Fusionen registreras i registret i den stat där den övertagande föreningen har, eller vid kombination, ska ha sitt säte (37 och 38 §§).

14. Fusionen registreras i registren i de stater där överlåtande föreningar har sina säten (37 och 38 §§).

Av allmänna principer för jurisdiktion följer att svensk associationsrättslig lagstiftning i princip endast binder företag med säte i Sverige. Denna princip gäller även i fråga om de svenska bestämmelser som utfärdas med anledning av direktivet om gränsöverskridande fusioner. Bestämmelserna i detta kapitel ska sålunda tillämpas endast på de svenska ekonomiska föreningar som deltar i den gränsöverskridande fusionen. Det är samtidigt uppenbart att man vid tillämpningen av vissa av bestämmelserna också måste beakta omständigheter som hänför sig till deltagande utländska föreningar. Det gäller t.ex. bestämmelserna i 24 § om fusionsplanens innehåll. Det har dock inte ansetts nödvändigt att särskilt erinra om detta i lagtexten.

Fusionsplan m.m.

23 §

Vid en gränsöverskridande fusion ska styrelsen i en svensk förening som deltar i fusionen, tillsammans med motsvarande organ i de utländska föreningar som deltar i fusionen, upprätta en fusionsplan. Styrelsen ska underteckna fusionsplanen.

(Jfr 12 kap. 23 § i departementspromemorians förslag.)

Skälen för förslaget har behandlats i avsnitt 5.5.2.

I denna och de närmast följande paragraferna regleras den fusionsplan som ska upprättas inför en gränsöverskridande fusion. Bestämmelserna har sin bakgrund i artikel 5 i direktivet om gränsöverskridande fusioner. Direktivet utgår från att det ska upprättas en gemensam fusionsplan för alla företag som deltar i fusionen. I den svenska lagen kan emellertid av naturliga skäl endast de svenska föreningarnas skyldigheter i detta avseende regleras (jfr kommentaren till 22 §). Det förutsätts att motsvarande bestämmelser gäller i de stater där övriga deltagande föreningar har hemvist.

I enlighet med vad som sägs i direktivet ligger skyldigheten att upprätta fusionsplanen på styrelsen i en svensk ekonomisk förening. Planen ska undertecknas. Det förutsätts att planen upprättas tillsammans med motsvarande organ i de utländska föreningar som deltar.

Fusionsplanen enligt 23 § ska innehålla uppgift om

- 1. de fusionerande föreningarnas form, namn och säte,*
 - 2. utbytesförhållanden mellan andelar och förekommande värdepapper i överlåtande respektive övertagande förening och eventuell kontant betalning,*
 - 3. de villkor som ska gälla för tilldelning av andelar och förekommande värdepapper i övertagande förening,*
 - 4. den gränsöverskridande fusionens sannolika följder för sysselsättningen,*
 - 5. från vilken tidpunkt och på vilka villkor andelar och förekommande värdepapper medför rätt till utdelning i den övertagande föreningen,*
 - 6. från vilken tidpunkt de fusionerande föreningarna bokföringsmässigt ska anses ingå i den övertagande föreningen,*
 - 7. vilka rättigheter i den övertagande föreningen som ska tillkomma innehavare av särskilda rättigheter i överlåtande förening eller vilka åtgärder som i övrigt ska vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,*
 - 8. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen ska lämnas till en styrelseledamot, verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare eller till den som utför granskning enligt 26 § eller 29 § 2,*
 - 9. stadgar för den övertagande föreningen,*
 - 10. värdet av de tillgångar och skulder som ska överföras till den övertagande föreningen och de överväganden som har gjorts vid värderingen, och*
 - 11. datum för de räkenskaper som har legat till grund för fastställandet av villkoren för fusionen.*
- I förekommande fall ska fusionsplanen också innehålla uppgift om hur arbetstagarerna deltar i den process genom vilken formerna för arbetstagarernas medverkan i den övertagande föreningen beslutas.*
- Vid kombination ska fusionsplanen också innehålla uppgift om den övertagande föreningens form, namn och säte.*

(Jfr 12 kap. 24 § i departementspromemorians förslag.)

Skälen för förslaget har behandlats i avsnitt 5.5.2.

Paragrafen innehåller en uppräkningslista av vad fusionsplanen ska innehålla. Uppräkningen bygger på den motsvarande uppräkningslista som finns i artikel 5 i direktivet om gränsöverskridande fusioner. Bestämmelserna är utformade i nära anslutning till direktivets ordalydelse. Syftet med detta har varit att minimera risken för att de krav som uppställs på fusionsplanen i de olika tillämpliga nationella lagstiftningarna inte är förenliga med varandra. En förutsättning för att fusionen ska kunna genomföras är givetvis att planen uppfyller inte bara kraven i den svenska lagstiftningen utan även kraven i tillämplig utländsk lagstiftning.

I 4 § finns bestämmelser om vad en fusionsplan ska innehålla vid en fusion mellan svenska ekonomiska föreningar. Förevarande paragraf gäller i stället för dessa bestämmelser (jfr 22 §). Likartade bestämmelser finns sedan tidigare i 23 kap. 7 § aktiebolagslagen (jfr även artikel 22 i Rådets förordning [EG] nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga före europeiska kooperativa föreningar [SCE-föreningar]).

Enligt *punkten 1* (jfr artikel 5 a i direktivet) ska de fusionerande föreningarnas form, namn och säte anges. En snarlik bestämmelse finns i 23 kap. 7 § 1 aktiebolagslagen (jfr prop. 1993/94:196 s. 181). Med föreningens form avses här benämningen på den associationsform som fören-

ingen har. För en deltagande svensk förening ska här alltså anges att det är fråga om en ekonomisk förening. När det gäller föreningens namn ska, såvitt gäller svenska deltagande föreningar, firman anges. Eftersom bestämmelserna om firma kan ha olika innebörd i olika medlemsstater har det ansetts att begreppet firma här bör undvikas i lagtexten. I stället används samma uttryck som i direktivet, nämligen föreningens namn. Med säte avses föreningens registrerade säte, inte dess faktiska hemvist.

Punkten 2 (jfr artikel 5 b i direktivet) behandlar utbytesförhållandet mellan andelar och förekommande värdepapper. En snarlik bestämmelse finns i 23 kap. 7 § 2 aktiebolagslagen (jfr prop. 1993/94:196 s. 181). Med andelar avses här, såvitt gäller deltagande svenska föreningar, såväl medlemsinsatser som förlagsandelar.

Vid fusion mellan svenska ekonomiska föreningar utgår inte något fusionsvederlag av det slag som förekommer vid fusion mellan aktiebolag (jfr 23 kap. 2 § aktiebolagslagen och vad som sagts i avsnitt 4.2 ovan om förekomsten av andra former av ”vederlag”). Föreningslagen bygger i stället på synsättet att medlemsövergången är det primära, inte regleringen av tillgångarna (NJA II 1951 s. 213). Likväl måste man vid en fusion ta ställning till hur de insatser som har betalats av medlemmar i överlåtande föreningar ska behandlas i samband med fusionen. En vanlig ordning är att medlemmar i överlåtande föreningar erhåller insatser i den övertagande föreningen till samma belopp som deras inbetalda insatser i den överlåtande föreningen (jfr Mallmén, Lagen om ekonomiska föreningar En kommentar, 3 uppl. 2002 s. 484). Någon särskild andelsvärdesberäkning behöver då inte göras. I vissa fall kan det emellertid vara motiverat med en sådan beräkning. Så kan vara fallet t.ex. om det föreligger uppenbara förmögenhetsskillnader mellan föreningarna (jfr Mallmén, a.a. s. 485). Vid en gränsöverskridande fusion kompliceras saken ytterligare av att andels- och insatssystemen kan vara konstruerade på olika sätt i de olika länder där föreningarna hör hemma samt att insatserna kan vara uttryckta i olika valutor. Av fusionsplanen ska det framgå hur det föreslås att utbytesfrågor av detta slag ska behandlas.

Utöver andelar kan det förekomma andra värdepapper i föreningarna. Även utbytesförhållandet för sådana värdepapper ska i förekommande fall behandlas i fusionsplanen.

Punkten 3 (jfr artikel 5 c i direktivet) behandlar villkoren för tilldelning av andelar och förekommande värdepapper i övertagande förening. En snarlik bestämmelse finns i 23 kap. 7 § 3 aktiebolagslagen (jfr prop. 1993/94:196 s. 181). Här kan det vara lämpligt att ange bl.a. tidpunkten för utlämnande av andelar, värdepapper eller eventuell kontant ersättning som ska utgå. Även de närmare formerna för sådant utlämnande kan behöva behandlas.

Enligt *punkten 4* (jfr artikel 5 d i direktivet) ska den gränsöverskridande fusionens sannolika följder för sysselsättningen anges. Någon motsvarande bestämmelse finns hittills inte i föreningslagen och inte heller i aktiebolagslagen (jfr dock bestämmelserna om erbjudandehandling vid ett offentligt uppköpserbjudande i 2 a kap. 2 § andra stycket 12 lagen [1991:980] om handel med finansiella instrument). Om fusionen ingår som ett led i en geografisk omstrukturering eller omlokalisering av en företagskoncern, kan frågor om nedläggning eller förflyttning av fabriker eller verksamhetsställen aktualiseras i samband med fusionen. Den typen

av frågor ska i sådana fall behandlas i fusionsplanen enligt förevarande punkt.

Punkten 5 (jfr artikel 5 e i direktivet) föreskriver att fusionsplanen ska ange den tidpunkt då andelar och andra värdepapper ska ge rätt till utdelning i den övertagande föreningen och eventuella särskilda villkor rörande sådan rätt. En liknande bestämmelse finns i 23 kap. 7 § 4 aktiebolagslagen (jfr prop. 1993/94:196 s. 181). Av planen bör framgå bl.a. om andelar i föreningen ska ge rätt till utdelning redan under löpande räkenskapsår eller först från och med nästföljande räkenskapsår.

I *punkten 6* föreskrivs att fusionsplanen ska ange från vilken tidpunkt de fusionerande föreningarna bokföringsmässigt ska anses ingå i den övertagande föreningen. Med detta avses i praktiken den planerade tidpunkten för överlåtande föreningars upplösning (jfr 23 kap. 7 § 5 aktiebolagslagen). Överlåtande föreningar upplöses enligt svensk rätt i samband med att fusionen registreras (se 18 och 39 §§). Det innebär att inblandade föreningar inte själva råder över den exakta tidpunkten för upplösningen. Den uppgift om saken som lämnas enligt förevarande punkt får därför bli en uppskattning utifrån föreningarnas tidsplan för fusionen.

Det är värt att notera att det i denna bestämmelse, liksom i ett antal andra bestämmelser, talas om ”den övertagande föreningen” i stället för, som i direktivet, ”den förening som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen”. Direktivets ordalydelse skulle kunna uppfattas som att endast en övertagande förening vid fusion genom kombination omfattas. En jämförelse med andra språkversioner av direktivet ger emellertid anledning att anta att en sådan begränsning inte har varit avsedd.

Punkten 7 (jfr artikel 5 g i direktivet) handlar om de rättigheter i den övertagande föreningen som ska tillkomma särskilda rättighetsinnehavare i överlåtande föreningar. En liknande bestämmelse finns i 23 kap. 7 § 6 aktiebolagslagen (jfr prop. 1993/94:196 s. 181). ”Särskilda rättigheter” avser annan rätt än den fordringsrätt som tillkommer bolagens borgenärer (a. prop. s. 179). Såvitt gäller svenska ekonomiska föreningar torde bestämmelsen främst ha betydelse med avseende på rättigheter som är knutna till förlagsinsatser. Bestämmelsen har även bäring bl.a. på föreskrifter i stadgarna om rätt till styrelserepresentation eller rätt att utse revisor.

I fusionsplanen ska också, enligt *punkten 8* (jfr artikel 5 h i direktivet), anges arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen ska lämnas till styrelseledamot eller sakkunnig (revisor) som ska granska fusionsplanen. En likartad bestämmelse finns i 23 kap. 7 § 7 aktiebolagslagen (jfr prop. 2004/05:85 s. 835 och prop. 1993/94:196 s. 181).

I *punkten 9* (jfr artikel 5 i i direktivet) sägs att fusionsplanen ska innehålla stadgar för den övertagande föreningen. Bestämmelsen är tillämplig både vid absorption och kombination. Vid absorption ska fusionsplanen således innehålla stadgarna för den existerande förening som är övertagande förening i fusionen och vid kombination ska planen innehålla ett förslag till stadgar för den förening som bildas genom fusionen. I det sistnämnda avseendet överensstämmer detta med vad som gäller vid en inhemsk fusion (se 4 § fjärde stycket).

Enligt *punkterna 10* och *11* (jfr artikel 5 k och j i direktivet) ska uppgift också lämnas om värdet av de tillgångar och skulder som överförs

till den övertagande föreningen samt datum för de räkenskaper som har legat till grund för fastställandet av villkoren för fusionen. Några direkta motsvarigheter till dessa bestämmelser har hittills inte funnits i föreningslagen och inte heller i aktiebolagslagen (jfr dock 12 kap. 2 § andra stycket i föreningslagens hittillsvarande lydelse respektive 23 kap. 10 § aktiebolagslagen). Förevarande bestämmelser gör det möjligt för medlemmarna att bedöma de ekonomiska konsekvenserna av fusionen och att ta ställning till rimligheten i de villkor som föreslås gälla för fusionen, t.ex. i fråga om sådana utbytesförhållanden som avses i punkten 2.

Andra stycket innebär att information ska lämnas om hur arbetstagarna ska involveras i den beslutsprocess varigenom formerna för arbetstagarnas medverkan i den övertagande föreningen fastställs. Till en början måste styrelsen här ta ställning till om reglerna om medverkan över huvud taget aktualiseras. Avsikten är att den frågan ska regleras i en särskild lag som införs i Sverige för att genomföra artikel 16 i direktivet (se lagrådsremissen Arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner, beslutad den 20 juni 2007). Om en rätt till medverkan finns när fusionsplanen upprättas, ska fusionsplanen innehålla uppgift om hur arbetstagarna förutsätts delta i beslutsprocessen kring fastställandet av formerna för medverkan. Detta regleras närmare i den nyss nämnda lagen. Det är vidare lämpligt att det – i den mån det kan förutses vid tidpunkten då fusionsplanen upprättas – av denna uttryckligen framgår om medverkan *inte* ska förekomma.

För ytterligare kommentarer i denna del hänvisas till övervägandena i den nyss nämnda lagrådsremissen.

Tredje stycket innehåller en bestämmelse som endast blir tillämplig vid fusion genom kombination. I sådana fall ska fusionsplanen innehålla uppgift om den planerade övertagande föreningens form, namn och säte. Bestämmelsen kompletterar punkten 1 i första stycket enligt vilken motsvarande uppgifter ska lämnas om befintliga deltagande föreningar.

25 §

Styrelsen i var och en av de föreningar som deltar i fusionen ska upprätta en redogörelse med det innehåll som anges i 4 § tredje stycket. I redogörelsen ska också anges vilka rättsliga och ekonomiska aspekter som har beaktats vid bestämmandet av villkoren för fusionen. Redogörelsen ska även innehålla uppgift om fusionens sannolika konsekvenser för medlemmar, borgenärer och anställda. Om styrelsen i skälig tid får ett yttrande från arbetstagarnas företrädare, ska detta yttrande fogas till redogörelsen.

(Jfr 12 kap. 25 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen föreskriver att det till fusionsplanen ska fogas en redogörelse för vissa omständigheter som har med fusionens lämplighet och konsekvenser att göra. Frågan har behandlats i avsnitt 5.7.2. Bestämmelserna syftar till att genomföra artikel 7 i direktivet.

Paragrafen reglerar endast skyldigheten för styrelser i deltagande svenska föreningar. Det kan dock antas att den lagstiftning som gäller för den utländska juridiska personens styrelse innehåller snarlika bestämmel-

ser. Som regel torde det dock vara lämpligt att redogörelsen upprättas gemensamt av styrelserna i samtliga deltagande föreningar.

Redogörelsen ska till en början innehålla vad som anges i 4 § tredje stycket, dvs. uppgifter om omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för föreningarna.

Därutöver ska redogörelsen ange vilka rättsliga och ekonomiska aspekter som har beaktats vid bestämmandet av villkoren för fusionen. Formuleringen skiljer sig något från den som används i direktivet ("förklaring av och motivering till de rättsliga och ekonomiska aspekterna av den gränsöverskridande fusionen") men ansluter nära till ordalydelsen i en motsvarande bestämmelse i 23 kap. 9 § aktiebolagslagen, som i sin tur är utformad med hänsyn till bestämmelserna i artikel 9 i det tredje bolagsrättsliga direktivet (jfr prop. 1993/94:196 s. 182 f.).

Vidare ska styrelsens redogörelse innehålla uppgift om fusionens sannolika konsekvenser för medlemmar, borgenärer och anställda. Även detta följer av direktivet. När det gäller medlemmar och borgenärer bör yttrandet behandla de förändringar i dessas ställning som följer av dels villkoren för fusionen, dels skillnader i regelverken mellan den eller de stater där överlåtande föreningar har säte och den stat där den övertagande föreningen ska ha sitt säte. När det gäller konsekvenser för anställda kan det vara lämpligt att ta upp frågor som aktualiseras av sammanslagningen av föreningarna, såsom påtagliga organisationsförändringar, införandet av nya arbetsmetoder eller produktionsprocesser, överflyttning av produktion, neddragningar eller nedläggning av företag, enheter eller viktiga delar av sådana samt kollektiva uppsägningar. Vidare bör konsekvenserna för individuella anställningskontrakt, kollektivavtal och arbetstagarinflytandet tas upp.

Det kan förekomma att arbetstagarernas företrädare har synpunkter på fusionen och låter dessa synpunkter komma till uttryck i ett särskilt yttrande. Om ett sådant yttrande upprättas och ges in till styrelsen i skälig tid, ska yttrandet fogas till styrelsens redogörelse. Vad som ska anses som "i skälig tid" får bedömas i det enskilda fallet. Normalt torde ett yttrande som styrelsen erhåller några arbetsdagar innan fusionsplanen ges in till Bolagsverket för registrering få anses ha getts in i tillräckligt god tid.

Revisorsgranskning

26 §

För var och en av de föreningar som deltar i en gränsöverskridande fusion ska fusionsplanen och styrelsens redogörelse granskas av en eller flera revisorer. Granskningen ska vara så omfattande och ingående som god revisionssed kräver. För varje förening ska revisorn eller revisorer-na upprätta ett yttrande över granskningen. Av yttrandena ska framgå huruvida sådana villkor som avses i 24 § första stycket 2 och 3 har bestämts på ett sakligt och korrekt sätt. Därvid ska anges vilken eller vilka metoder som har använts vid värderingen av föreningarnas tillgångar och skulder, resultatet av de tillämpade värderingsmetoderna samt deras lämplighet och vilken vikt som har tillmätts dem vid den samlade bedömningen av värdet på var och en av föreningarna. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen ska anmärkas.

Revisorernas yttranden ska fogas till fusionsplanen.

(Jfr 12 kap. 26 § i departementspromemorians förslag.)

Denna och de följande paragraferna reglerar revisorsgranskningen av fusionsplanen. Den frågan har behandlats i avsnitt 5.8.2.

Av 5 § 3 och 4 framgår att en fusion mellan svenska ekonomiska föreningar ska föregås av en viss revisorsgranskning. Direktivet om gränsöverskridande fusioner innehåller en väsentligt utförligare reglering av kontrollen av fusionsplanen. För att direktivets krav ska uppfyllas har särskilda bestämmelser om saken tagits in i den svenska lagen (26–30 §§).

Bestämmelserna har sin bakgrund i artikel 8 i direktivet om gränsöverskridande fusioner. De är utformade i nära anslutning till bestämmelserna i 23 kap. 11 § aktiebolagslagen (jfr prop. 2004/05:85 s. 837, prop. 2000/01:87 s. 20 och prop. 1993/94:196 s. 183 f.).

Första stycket föreskriver att fusionsplanen och styrelsens redogörelse för fusionen ska granskas av en eller flera revisorer för var och en av de fusionerande föreningarna. Paragrafen är bara tillämplig på de svenska ekonomiska föreningar som deltar i fusionen. När det gäller deltagande utländska föreningar ska granskningen ske i enlighet med de bestämmelser som uppställs i den ifrågakvarande utländska lagstiftningen. Utgångspunkten är att varje förening utser en revisor att delta i granskningen. Inget hindrar dock att flera av de inblandade föreningarna utser samma person.

Granskningen ska innefatta bl.a. vissa bedömningar av gjorda värderingar. Bestämmelserna överensstämmer i allt väsentligt med motsvarande bestämmelser i 23 kap. 11 § aktiebolagslagen. Bestämmelsen i den paragrafen om att revisorerna vid kombination särskilt ska ange om de överlåtande bolagens sammanlagda verkliga värde för det övertagande bolaget uppgår till minst aktiekapitalet i detta saknar emellertid av naturliga skäl motsvarighet här. Det finns inte heller någon motsvarighet till aktiebolagslagens krav på att det, vid absorption, i yttrandet särskilt ska anges om revisorerna vid sin granskning har funnit att fusionen medför fara för att borgenärerna i det övertagande bolaget inte ska få sina fordringar betalda.

Revisorernas yttrande utgör inte en del av fusionsplanen men ska fogas till den (*andra stycket*).

27 §

En revisor som avses i 26 § ska vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Om inte annat framgår av stadgarna, ska revisorn utses av föreningsstämman i respektive förening. Är någon särskild revisor inte utsedd, ska granskningen i stället utföras av föreningens revisorer, om de har de kvalifikationer som anges i första meningen.

För en revisor som har utsetts att utföra granskning enligt 26 § gäller bestämmelserna i 8 kap. 15 § och 16 § andra och tredje styckena.

(Jfr 12 kap. 27 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller bestämmelser om vem som får utses för att utföra den granskning som avses i 26 § och vad som ska gälla för en sådan granskare i fråga om upplysningsskyldighet gentemot stämman m.m. Bestämmelserna stämmer nära överens med motsvarande bestämmelser i 23 kap. 12 § aktiebolagslagen (jfr prop. 2000/01:87 s. 20). Revisorn måste alltid ha de kvalifikationer som anges i paragrafens första mening.

28 §

Styrelsen, den verkställande direktören och revisorn i en förening som ska delta i den gränsöverskridande fusionen ska ge varje revisor som utför granskning enligt 26 § tillfälle att verkställa granskningen i den omfattning som denne anser vara nödvändig. De ska också lämna de upplysningar och den hjälp som begärs. Samma skyldighet har en revisor som utför granskning enligt 26 § mot övriga sådana revisorer.

(Jfr 12 kap. 28 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller bestämmelser om den upplysningsskyldighet som styrelseledamöter och vissa andra befattningshavare har gentemot de revisorer som har utsetts att granska fusionsplanen för föreningen i fråga. Bestämmelserna stämmer nära överens med motsvarande bestämmelser i 23 kap. 13 § aktiebolagslagen (jfr prop. 1993/94:196 s. 184 och prop. 2000/01:87 s. 21).

29 §

Bestämmelserna om revisorsgranskning i 26–28 §§ ska inte tillämpas, om

1. samtliga medlemmar i de föreningar som deltar i den gränsöverskridande fusionen har samtyckt till det, eller

2. Bolagsverket eller en utländsk behörig myndighet i en stat där någon av de deltagande föreningarna har sitt säte, efter gemensam begäran från de fusionerande föreningarna, har utsett eller godkänt en eller flera oberoende sakkunniga att för samtliga föreningars räkning granska fusionsplanen och upprätta en gemensam skriftlig rapport för alla föreningar.

Vad som sägs i 28 § om revisors rätt till upplysningar och biträde gäller även för den som utses att utföra granskning enligt 29 § 2.

(Jfr 12 kap. 29 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller undantag från kraven på revisorsgranskning i föregående paragrafer. De frågor som regleras i paragrafen har behandlats i avsnitt 5.8.2.

I artikel 8.2 respektive 8.4 i direktivet om gränsöverskridande fusioner föreskrivs att det i vissa fall inte ska krävas någon granskning av fusionsplanen för vart och ett av de fusionerande bolagen. Enligt artikel 8.4 ska någon granskning av detta slag över huvud taget inte krävas om samtliga delägare (medlemmar) är överens om det. En bestämmelse av denna innebörd har tagits in i *första stycket* 1. Med ”samtliga medlemmar i de föreningar som deltar i den gränsöverskridande fusionen” avses här även medlemmarna i en deltagande utländsk förening. Lagen innehåller inte

några bestämmelser om hur samtycket närmare ska komma till uttryck. En praktisk ordning kan vara att samtycket lämnas och dokumenteras i det stämmobeslut där fusionsplanen godkänns. Eftersom även medlemmar som inte är närvarande vid stämman ska ha lämnat sitt samtycke, bör föreningen därutöver på lämpligt sätt dokumentera även sådana medlemmars samtycke.

I punkten 2 finns ett annat undantag från kravet på granskning. Innebörden av den bestämmelsen är att de svenska bestämmelserna om revisorsgranskning inte ska tillämpas om samtliga deltagande föreningar har begärt att Bolagsverket eller en utländsk behörig myndighet i någon av föreningarnas hemstater utser eller godkänner en eller flera sakkunniga att granska fusionsplanen för samtliga föreningars räkning. En sådan granskning ersätter då den granskning som annars ska göras för varje enskild förenings räkning i enlighet med lagstiftningen i respektive förenings hemstat.

I 23 kap. 40 § aktiebolagslagen finns bestämmelser om att det i motsvarande situationer ska göras en begränsad, borgenärsskyddad granskning. Föreningslagen innehåller inte några motsvarande bestämmelser.

I *andra stycket* slås det fast att den som utför en sådan granskning som avses i första stycket 2 har samma rätt till upplysningar och biträde som gäller enligt 28 §.

30 §

Den som Bolagsverket utser att utföra granskning enligt 29 § 2 ska vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. I fråga om granskningen och innehållet i den rapport som han eller hon upprättar gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 26 § och 27 § andra stycket.

(Jfr 12 kap. 30 § i departementspromemorians förslag.)

I paragrafen behandlas det fallet att de inblandade föreningarna begär en gemensam granskning av fusionsplanen .

Såsom framgår av 29 § ska föreningarna, om de väljer att vända sig till en myndighet i Sverige, vända sig till Bolagsverket. I fråga om vem som får utses att utföra denna granskning och granskningens innehåll tillämpas samma bestämmelser som de som i övrigt gäller för revisorsgranskning av fusionsplanen. De frågor som regleras i paragrafen har berörts i avsnitt 5.8.2.

Registrering av fusionsplanen

31 §

Vid en gränsöverskridande fusion ska skyldigheten enligt 6 § att ge in fusionsplanen med bifogade handlingar för registrering fullgöras av den svenska förening som deltar i fusionen. Om flera svenska föreningar deltar, ska skyldigheten fullgöras av den svenska förening som är övertagande förening eller, om den övertagande föreningen inte är en svensk förening, av den äldsta av de överlåtande svenska föreningarna.

Om fusionsplanen eller de handlingar som är fogade till planen är avfattade på annat språk än svenska, ska sökanden ge in en översättning

till svenska. Översättningen ska vara gjord av en översättare som är auktoriserad eller har motsvarande utländsk behörighet. Bolagsverket får medge att någon översättning inte ges in.

I anmälan för registrering ska lämnas uppgift om

1. form, namn och säte för var och en av de fusionerande föreningarna,
2. de register där föreningarna är registrerade och de nummer som används för identifiering i registren,
3. hur borgenärer och, i förekommande fall, medlemmar ska förfara för att utöva sina rättigheter samt de adresser där fullständig information om detta förfarande kostnadsfritt kan erhållas, och
4. föreningarnas adresser.

När registreringen kungörs enligt 15 kap. 2 §, ska kungörelsen innehålla de uppgifter som avses i tredje stycket 1–3.

(Jfr 12 kap. 31 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller bestämmelser om registrering och kungörelse av fusionsplanen. Frågan har behandlats i avsnitt 5.6.2.

Enligt artikel 6.1 i direktivet om gränsöverskridande fusioner ska den gemensamma fusionsplanen offentliggöras. Bestämmelser om registrering och kungörelse av fusionsplanen finns i 6 §. Skyldigheten att anmäla planen för registrering har lagts på den svenska förening som deltar i fusionen (se *första stycket*). Om det vid fusion genom absorption finns flera deltagande svenska föreningar och någon av dessa är övertagande förening, ska skyldigheten fullgöras av den senare föreningen. I annat fall ska den fullgöras av den äldsta av de svenska överlåtande föreningarna. Anmälan ska göras inom en månad från att planen upprättades (se 6 §).

Det ligger i sakens natur att fusionsplanen ska vara skriven på ett språk som de berörda kan ta del av. I ett enskilt fall kan detta språk vara ett annat språk än svenska. De deltagande föreningarna är då skyldiga att i samband med registreringsanmälan ge in – utöver fusionsplanen i dess originalversionen – en bestyrkt svensk översättning av planen. Detta kommer till uttryck i *andra stycket*. Bestämmelsen, som väsentligen har utformats med 27 kap. 1 a § *andra stycket* som förebild, ger Bolagsverket en möjlighet att medge undantag från kravet på översättning. Denna möjlighet torde främst få betydelse när fusionsplanen är upprättad på ett i Sverige väl etablerat språk såsom engelska..

Offentliggörandet sker genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar. Bestämmelser om kungörelsen finns i 6 §. Därutöver föreskrivs i *tredje och fjärde styckena* i förevarande paragraf, i enlighet med vad som anges i direktivet, att vissa uppgifter alltid ska lämnas i registreringsanmälan. Av dessa uppgifter ska flertalet också finnas med i kungörelsen. Det gäller till att börja med uppgift om de fusionerande föreningarnas form, namn och säte. Vidare ska anges de register där föreningarna är registrerade och nummer som används för identifiering i registren. Uppgifterna ska gälla såväl de svenska som de utländska föreningarna som deltar i fusionen. När det gäller en svensk ekonomisk förening ska det således anges att föreningen är registrerad i Bolagsverkets föreningsregister samt uppgift om föreningens organisationsnummer. Slutligen ska det lämnas uppgift om hur borgenärer och, i förekommande fall, medlemmar ska förfara för att utöva sina rättigheter samt den adress där fullständig information om detta förfarande kostnadsfritt kan erhållas. Det

handlar alltså om den typ av förfaranden för tillstånd till verkställande av fusionsplan som förekommer i Sverige till skydd för föreningens borgenärer. Motsvarande förfaranden i de stater där övriga deltagande föreningar har sitt hemvist ska anges i kungörelsen. I den mån det finns särskilda förfaranden för att skydda medlemmar ska också detta framgå av kungörelsen. Några detaljerade upplysningar om förfarandena behöver givetvis inte lämnas i kungörelsen. Däremot ska det framgå vart den som vill ha ytterligare upplysningar kan vända sig i respektive land. För svensk del framstår det som lämpligt att Bolagsverket tillhandahåller denna typ av information, även om tillståndsförfarandet när det gäller ekonomiska föreningar delvis kan komma att handläggas i allmän domstol. Några särskilda bestämmelser om Bolagsverkets informationskyldighet har inte ansetts erforderliga.

När fusionsplanen ska underställas föreningsstämman

32 §

Vid en gränsöverskridande fusion ska, om minst fem procent av de röstberättigade i den övertagande föreningen begär det, fusionsplanen underställas även föreningsstämman i den föreningen. En sådan begäran ska göras inom två veckor från det att uppgift om att fusionsplanen har registrerats har kungjorts enligt 15 kap. 2 §. Stämman får hållas tidigast två veckor efter det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts.

(Jfr 12 kap. 32 § i departementspromemorians förslag.)

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.9.2.

Fusionsplanen ska för att bli giltig godkännas av föreningsstämmorna i samtliga överlåtande föreningar. Till skillnad från vad som gäller enligt aktiebolagslagen uppställs i föreningslagen, såvitt gäller nationella fusioner, inte något krav på att fusionsplanen under vissa förutsättningar ska underställas även stämman i den övertagande föreningen. Ett sådant krav finns emellertid när det gäller gränsöverskridande fusioner. Kravet på stämmobehandling gäller om minst fem procent av de röstberättigade i den övertagande föreningen har begärt sådan behandling. Bestämmelserna stämmer nära överens med motsvarande bestämmelser i 23 kap. 15 § andra stycket aktiebolagslagen.

Tillhandahållande av fusionsplanen m.m.

33 §

Vid en gränsöverskridande fusion ska styrelsen i en förening som deltar i fusionen hålla fusionsplanen med bifogade handlingar och styrelsens redogörelse enligt 25 § tillgängliga för de röstberättigade, för föreningens medlemmar, för innehavare av förlagsandelar, för arbetstagarorganisationer som företräder arbetstagare hos föreningen och för arbetstagare som inte företräds av någon arbetstagarorganisation. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos föreningen på den ort där styrelsen ska ha sitt säte under minst en månad före den föreningsstämma där frågan om godkännande av fusionsplanen ska behandlas. Kopior av handlingarna

ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de röstberättigade, medlemmar och innehavare av förlagsandelar som begär det och uppger sin postadress.

(Jfr 12 kap. 33 § i departementspromemorians förslag.)

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.7.2.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillhandahållande av fusionsplanen och övriga handlingar (styrelsens redogörelse, redovisningshandlingar, revisorsyttrande m.m.). Bestämmelserna gäller i stället för de snarlika bestämmelser som gäller vid inhemska fusioner (jfr 8 §). Handlingarna ska hållas tillgängliga under minst en månad före den stämma som ska ta ställning till fusionen. Att de hålls tillgängliga innebär att det bl.a. ska vara möjligt för de röstberättigade att ta del av handlingarna hos föreningen. Också medlemmar som inte är röstberättigade samt innehavare av förlagsandelar ska ha denna möjlighet. När det gäller större föreningar kan det vara lämpligt att handlingarna också görs tillgängliga på föreningens hemsida. Till följd av det bakomliggande direktivet har i förevarande paragraf även arbetstagarnas företrädare och, såvitt gäller oorganiserade arbetstagare, arbetstagarna själva getts rätt att ta del av handlingarna. Informationen ska hållas tillgänglig för företrädare för alla arbetstagarorganisationer som har medlemmar på arbetsplatsen samt för oorganiserade arbetstagare (jfr prop. 2005/06:140 s. 54 f.).

I enlighet med direktivet har det i paragrafen också tagits in särskilda bestämmelser om tillhandahållandet av fusionsplanen m.m. till arbetstagare och arbetstagarorganisationer. Det finns inte någon särskild sanktion knuten till överträdelse av dessa bestämmelser. Om styrelsens underlåtenhet att se till att handlingarna hålls tillgängliga för arbetstagarna på sätt som anges i denna paragraf leder till en påvisbar skada, kan styrelseledamöterna bli skadeståndsansvariga enligt den allmänna skadeståndsbestämmelsen i 13 kap. 1 §.

Villkorat beslut om godkännande av fusionsplanen

34 §

Föreningsstämman i en förening som deltar i en gränsöverskridande fusion får villkora beslutet om att godkänna fusionsplanen av att en senare stämma godkänner de former som beslutas för arbetstagarnas medverkan i den övertagande föreningen.

(Jfr 12 kap. 34 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen är föranledd av artikel 9.2 i direktivet. Den ger stämman en rätt att villkora sitt godkännande av fusionsplanen av att stämman, i ett senare skede, godkänner de former som har beslutats för arbetstagarnas medverkan i den övertagande föreningen. Det ankommer i sådana fall på styrelsen att se till att stämman sammankallas på nytt när bestämmelser om detta har fastställts. Inget hindrar att stämman, om den villkorar sitt beslut enligt förevarande paragraf, också ger styrelsen riktlinjer för hur dessa bestämmelser, enligt stämmans uppfattning, bör utformas. Frågan har behandlats i avsnitt 5.9.2.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

35 §

Vid en gränsöverskridande fusion ska ansökan enligt 11 § göras av den svenska förening som deltar i fusionen. Om flera svenska föreningar deltar, ska ansökan i förekommande fall göras av den svenska förening som är övertagande förening eller, om den övertagande föreningen inte är en svensk förening, av den äldsta av de överlåtande svenska föreningarna.

(Jfr 12 kap. 35 § i departementspromemorians förslag.)

I 11 §, som är tillämplig även vid en gränsöverskridande fusion (se 22 §), finns bestämmelser om ansökan om tillstånd till verkställande av fusionsplan. Ansökan ska göras hos Bolagsverket. Förevarande paragraf anger vilken av de deltagande föreningarna som vid en gränsöverskridande fusion ska göra ansökan. Om endast en svensk förening deltar i fusionen ankommer det på den föreningen att göra ansökan, oavsett om föreningen är överlåtande eller övertagande förening. Om flera svenska föreningar deltar, ska den av dessa som är övertagande förening göra ansökan. Om samtliga deltagande svenska föreningar är överlåtande föreningar, ska ansökan göras av den av dessa som är äldst. I praktiken är det styrelsen i den ifrågavarande föreningen som ska se till att ansökan ges in.

Utfärdande av fusionsintyg

36 §

Vid en gränsöverskridande fusion ska Bolagsverket, när det finns ett lagakraftvunnet beslut om tillstånd till verkställande av fusionsplanen enligt 15 eller 16 § och den eller de svenska föreningar som deltar i fusionen i övrigt har fullgjort vad som krävs enligt denna lag, för varje sådan förening utfärda ett intyg om att den del av förfarandet som regleras av svensk lag har skett på föreskrivet sätt. Ett sådant intyg får inte utfärdas om det har väckts talan mot föreningsstämmans beslut att godkänna fusionsplanen och talan fortfarande prövas.

(Jfr 12 kap. 36 § i departementspromemorians förslag.)

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.10.

Enligt direktivet om gränsöverskridande fusioner (artikel 19) ska varje medlemsstat utse en behörig myndighet som ska kontrollera den gränsöverskridande fusionens laglighet för den del av förfarandet som gäller varje fusionerande bolag som omfattas av den statens lagstiftning. För svenskt vidkommande har Bolagsverket tilldelats denna uppgift. Enligt denna paragraf ska således Bolagsverket kontrollera att en svensk förening som deltar i en gränsöverskridande fusion har uppfyllt de krav som uppställs i svensk lagstiftning beträffande en sådan fusion. Om så är fallet, ska verket utfärda ett särskilt fusionsintyg. Detta ligger sedan till grund för den slutgiltiga kontrollen av fusionen, som görs av en behörig myndighet i den stat där den övertagande föreningen har eller ska ha sitt säte (jfr 37 och 38 §§ samt artikel 11 i direktivet).

När det gäller omfattningen och inriktningen på Bolagsverkets kontroll kan registreringsbestämmelserna i 15 kap. 4 § och den handläggningspraxis som har utvecklats i anslutning till dessa tjäna som vägledning. Ett grundläggande krav som ska vara uppfyllt för att verket ska utfärda ett intyg är att föreningen har fått tillstånd att verkställa fusionsplanen (se 15 och 16 §§). Intyget får inte utfärdas förrän det föreligger ett lagakraftvunnet beslut om ett sådant tillstånd. Vidare ska verket kontrollera bl.a. att stämmobeslut har fattats i behörig ordning. Om det pågår ett mål om klander av stämmobeslutet, får något intyg inte utfärdas. I sådana fall ska verket alltså avvakta till dess att klander målet är slutligt avgjort. Bestämmelser om att domstol ska underrätta verket när ett sådant mål anhängiggörs respektive avgörs kommer att tas in i förordning.

Det är naturligt att ett av Bolagsverket utfärdat fusionsintyg är avfattat på svenska. Eftersom fusionsintyget i vissa fall ska överlämnas till en utländsk myndighet (se 37 §), kan dock de berörda föreningarna ha intresse av att intyget översätts till främmande språk. Inget hindrar att Bolagsverket på begäran tillhandahåller en sådan översättning. I aktiebolagsförordningen (2005:559) kommer det att tas in bestämmelser om Bolagsverkets rätt till ersättning för sådana översättningar.

Registrering av fusionen när den övertagande föreningen ska ha sitt säte i en annan stat än Sverige

37 §

Om den övertagande föreningen har eller, vid kombination, ska ha sitt säte i en annan stat än Sverige, ska en svensk förening som deltar i fusionen inför registreringen av fusionen ge in det fusionsintyg som avses i 36 §, tillsammans med en kopia av fusionsplanen, till den behöriga myndigheten i den staten. Intyget ska ges in inom sex månader från den tidpunkt då det utfärdades.

Efter underrättelse från den behöriga utländska myndigheten om att fusionen har registrerats enligt första stycket, ska Bolagsverket i föreningsregistret föra in uppgift om att den eller de svenska överlåtande föreningar som har deltagit i fusionen har upplösts.

(Jfr 12 kap. 37 § i departementspromemorians förslag.)

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.11.

Det sista ledet i fusionsförfarandet utgörs av registreringen av fusionen. Detta moment regleras i 37 och 38 §§. Bestämmelserna om registrering gäller i stället för registreringsbestämmelserna i 17 §.

Direktivet om gränsöverskridande fusioner är uppbyggt på så sätt att kontrollen av fusionens laglighet primärt görs av behöriga myndigheter i de stater där respektive deltagande förening hör hemma. Såsom framgår av 36 § utförs denna kontroll, såvitt gäller svenska ekonomiska föreningar, av Bolagsverket som därvid utfärdar ett fusionsintyg. Därefter vidtar själva registreringen av fusionen. Denna sker i två steg. I ett första steg registreras fusionen i den stat där den övertagande föreningen har eller, vid kombination, ska ha sitt säte. I samband med detta kontrollerar den behöriga myndigheten i den staten vissa gränsöverskridande aspekter av fusionen. Denna kontroll förutsätts ske bl.a. på grundval av de fusionsintyg som har utfärdats av behöriga myndigheter i de deltagande fören-

ingarnas hemstater. När denna kontroll har skett och fusionen har registrerats i den stat där den övertagande föreningen ska ha sitt säte, ska den myndighet som har utfört registreringen underrätta motsvarande myndigheter i de stater där överlåtande föreningar har haft sitt säte. I ett andra, avslutande steg registreras fusionen i dessa stater.

Vilka åtgärder som svenska myndigheter ska vidta blir därmed beroende av om den övertagande föreningen har eller, vid kombination, ska ha sitt säte i Sverige eller i något annat land. Förevarande paragraf innehåller bestämmelser om registrering av fusioner, där den övertagande föreningen ska ha sitt säte i en annan stat än Sverige. I 38 § finns bestämmelser om registrering av fusioner, där den övertagande föreningen ska ha sitt säte i Sverige.

I paragrafens *första stycke* klargörs att när övertagande förening ska ha sitt säte i annan stat än Sverige ska fusionen först registreras i den staten. De närmare villkoren för den registreringen regleras i den statens rättsordning. I den svenska lagtexten fastslås emellertid att de svenska ekonomiska föreningar som deltar i fusionen måste ge in fusionsintyg till den utländska registreringsmyndigheten. Detta möjliggör för den utländska myndigheten att fullgöra den kontroll som ska göras i samband med registreringen. Intyget ska, i enlighet med vad som föreskrivs i direktivet, ges in inom sex månader från tidpunkten för intygets utfärdande. Samtidigt med intyget ska en kopia av den fusionsplan som har godkänts av stämman ges in.

Enligt direktivet ska registreringsmyndigheten i den stat där övertagande bolag ska ha sitt säte underrätta myndigheterna i övriga berörda stater om registreringen. Om en svensk ekonomisk förening deltar i fusionen såsom överlåtande förening, kommer Bolagsverket alltså att underrättas om den registrering som har skett i det land där den övertagande föreningen har sitt säte. Såsom framgår av *andra stycket* ska Bolagsverket då avregistrera överlåtande svenska föreningar från föreningsregistret. Dessa registreringsåtgärder får inte ske förrän det står klart att fusionen har registrerats i det land där den övertagande föreningen har sitt säte. Eftersom de materiella förutsättningarna för fusionen redan har kontrollerats i samband med utfärdandet av fusionsintygen och vid registreringen enligt första stycket, behöver Bolagsverket i detta sammanhang inte göra någon ytterligare materiell kontroll av fusionen.

Registrering av fusionen när den övertagande föreningen ska ha sitt säte i Sverige

38 §

Om den övertagande föreningen har eller, vid kombination, ska ha sitt säte i Sverige, ska Bolagsverket registrera den gränsöverskridande fusionen i föreningsregistret. Anmälan för registrering ska göras av styrelsen i den övertagande föreningen inom sex månader från den tidpunkt då intyg enligt 36 § utfärdades. Vid kombination ska styrelsen även för registrering anmäla vilka som har utsetts till styrelseledamöter och, i förekommande fall, styrelsesuppleanter i den övertagande föreningen.

Bolagsverket får registrera fusionen endast om
1. verket har utfärdat ett intyg enligt 36 § för varje svensk förening som deltar i fusionen,

2. de utländska föreningar som deltar i fusionen har gett in motsvarande intyg från behöriga myndigheter i de stater där de är registrerade tillsammans med en kopia av fusionsplanen, samt

3. det inte finns något hinder mot registrering av den övertagande föreningen.

Om lagen (2007:000) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner är tillämplig, får fusionen registreras endast om

1. avtal har träffats eller beslut har fattats om medverkan enligt den lagen eller förhandlingsperioden har löpt ut utan att sådant avtal har träffats eller beslut har fattats, och

2. den övertagande föreningens stadgar inte strider mot den ordning för medverkan som ska gälla till följd av lagen.

Bolagsverket ska underrätta behöriga myndigheter i den eller de stater där överlåtande förening har sitt säte om registreringen.

(Jfr 12 kap. 37 § i departementspromemorians förslag.)

Förevarande paragraf gäller, i likhet med 37 §, registrering. Till skillnad från 37 § tar den sikte på situationen att den övertagande föreningen ska ha sitt säte i Sverige. Förslaget har behandlats i avsnitt 5.11.

I paragrafens första stycke slås fast att Bolagsverket ska registrera fusionen i föreningsregistret. Registreringen ska föregås av en registreringsanmälan. Denna ska göras av styrelsen i den övertagande föreningen inom sex månader från den tidpunkt då fusionsintyget utfärdades.

Enligt andra stycket åligger det Bolagsverket att, före registreringen, kontrollera fusionens laglighet. En första förutsättning för att fusionen ska få registreras i Sverige är sålunda att verket har utfärdat ett sådant fusionsintyg som avses i 36 § (punkten 1). Det innebär att verket ska ha kontrollerat att den eller de svenska föreningar som deltar i fusionen har uppfyllt de krav som ställs i svensk lagstiftning och att det inte pågår ett mål om klander av stämmobeslutet att godkänna fusionsplanen. Det ska inte heller föreligga något annat hinder mot registrering. Härmed åsyftas i första hand sådana omständigheter som enligt allmänna regler (se främst 15 kap. 4 §) eller principer. Ett exempel är att föreningens stadgar inte har det innehåll som stadgarna för en svensk ekonomisk förening ska ha (jfr 2 kap. 2 §).

Den kontroll som Bolagsverket ska utöva enligt 36 § avser endast deltagande svenska föreningar. Om den övertagande föreningen har eller, vid kombination, ska ha sitt säte i Sverige, ankommer det på verket att även kontrollera övriga aspekter av den gränsöverskridande fusionen. Verket ska alltså i sådana fall försäkra sig om att även de utländska föreningar som deltar i fusionen har uppfyllt vad som krävs i lagstiftningen i de stater där de hör hemma. Denna kontroll förutsätts ske på grundval av de fusionsintyg som har utfärdats av behöriga myndigheter i dessa stater. Mot denna bakgrund föreskrivs i punkten 2 att den gränsöverskridande fusionen i dessa fall inte får registreras med mindre än att deltagande utländska föreningar har gett in fusionsintyg från sina respektive registreringsmyndigheter jämte den av stämman godkända fusionsplanen.

Vid kombination bildas en ny förening. Om denna förening ska ha sitt säte i Sverige, måste den givetvis uppfylla de krav som uppställs på en förening i svensk lagstiftning. Sålunda måste styrelsen vara av en viss storlek, stadgarna ha ett visst innehåll etc. Verket ska i förekommande fall kontrollera även dessa förhållanden innan fusionen, och därmed den

nya föreningen, kan registreras (punkten 3). Det är också nödvändigt att verket i detta sammanhang kontrollerar att föreningsstämmorna i de olika deltagande föreningarna har godkänt en och samma fusionsplan. Om så inte är fallet, utgör detta ett hinder mot registrering. En sådan kontroll måste göras även vid absorption.

Tredje stycket har sin bakgrund i artikel 16.3 i direktivet om gränsöverskridande fusioner. Där föreskrivs att arbetstagarnas medverkan i det övertagande företaget ska regleras av medlemsstaterna enligt de principer och förfaranden som anges i bl.a. artiklarna 12.2 och 12.4 i rådets förordning (EG) nr 21576/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag. Innebörden av de senare bestämmelserna är att en fusionerande förening inte får registreras om det inte har klarlagts om och hur arbetstagarnas medverkan skall regleras i föreningen eller om föreningens stadgar strider mot den ordning för medverkan som skall gälla. Bestämmelserna, som har behandlats i avsnitt 5.11.2, gäller endast i de fall då lagen om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner är tillämplig.

I de fall då den övertagande föreningen har eller, vid kombination, ska ha sitt säte i Sverige får deltagande utländska föreningar inte avregistreras från de nationella register där de är införda förrän fusionen har registrerats i Sverige (se artikel 13 i direktivet). Såsom framgått av författningskommentaren till 37 § följer det av direktivet att Bolagsverket ska underätta myndigheterna i övriga berörda stater om registreringen för att fusionen ska kunna registreras även där. Bolagsverkets uppgift i detta avseende slås fast i *fjärde stycket*.

Rättsverkningarna av fusionen

39 §

Vid en gränsöverskridande fusion inträder de rättsverkningar som avses i 18 § vid den tidpunkt som har fastställts i den stat där den övertagande föreningen har sitt säte. Om den övertagande föreningen har sitt säte i Sverige, inträder rättsverkningarna vid den tidpunkt då fusionen registreras i föreningsregistret enligt 38 §.

Utöver vad som anges i 18 § första stycket gäller att de fusionerande föreningarnas rättigheter och skyldigheter som härrör ur anställningsavtal eller anställningsförhållanden och som föreligger vid den tidpunkt då den gränsöverskridande fusionen får verkan överförs till den övertagande föreningen.

(Jfr 12 kap. 38 § i departementspromemorians förslag.)

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.10.

Rättsverkningarna av en inhemsk fusion regleras i 18 §. Där framgår att fusionen innebär bl.a. att överlåtande föreningar upplöses och att dessa föreningars medlemmar blir medlemmar i den övertagande föreningen. Rättsverkningarna är desamma vid en gränsöverskridande fusion (jfr artikel 14 i direktivet samt 22 §). I *första stycket* i denna paragraf regleras vid vilken tidpunkt rättsverkningarna inträder. Här görs skillnad mellan de fall då den övertagande föreningen har eller, vid kombination, får sitt säte i Sverige och övriga fall. I det förra fallet inträder rättsverkningarna när fusionen registreras i det svenska föreningsregistret. I

övriga fall inträder de vid den tidpunkt som anges i den utländska stat där föreningen har sitt säte. Det kan förutsättas att denna tidpunkt normalt sammanfaller med tidpunkten för registreringen av fusionen i den staten.

Av artikel 14.4 i direktivet följer att fusionen ska innebära att de fusionerande föreningarnas rättigheter och skyldigheter som härrör ur anställningsavtal eller anställningsförhållanden och som gäller vid den tidpunkt då den gränsöverskridande fusionen får verkan ska överföras till den övertagande föreningen. En bestämmelse av denna innebörd har tagits in i *andra stycket*.

Särskilt bokslut

40 §

Om en svensk förening deltar i en gränsöverskridande fusion och den övertagande föreningen har sitt säte i en annan stat än Sverige, ska styrelsen i den svenska föreningen upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet ska omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då rättsverkningarna av fusionen inträdde enligt 39 §.

För det särskilda bokslutet gäller bestämmelserna om årsbokslut i 6 kap. 4–9 och 11 §§ bokföringslagen (1999:1078). Bokslutet ska ges in till Bolagsverket inom en månad från utgången av den period som bokslutet omfattar.

(Jfr 12 kap. 40 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller bestämmelser om att styrelsen i en svensk ekonomisk förening som deltar i en gränsöverskridande fusion i vissa fall ska upprätta ett särskilt bokslut i samband med fusionen. Snarlika bestämmelser finns i 26 a § lagen om europabolag och 32 § lagen om europa-köoperativ (jfr prop. 2005/06:150 s. 196). Motiven till bestämmelserna har redovisats i avsnitt 5.16.

En förutsättning för att bestämmelserna ska bli tillämpliga är att fusionen innebär att den övertagande föreningen ska ha sitt säte utanför Sverige. Det är föreningens styrelse som ska upprätta bokslutet. Härmed avses styrelsen i den sammansättning den hade när fusionen blev gällande och föreningen följaktligen upphörde. Redovisningsperioden löper från räkenskapsårets början fram till den tidpunkt då fusionens rättsverkningar inträder. Vilken denna tidpunkt är, avgörs av lagstiftningen i den stat där den övertagande föreningen har sitt säte.

Bokslutet i de fall som avses i första och andra styckena ska enligt *andra stycket* upprättas enligt reglerna om årsbokslut i 6 kap. 4–9 och 11 §§ bokföringslagen (1999:1078). Det innebär bl.a. att bokslutet ska innehålla en resultaträkning och en balansräkning. Det uppställs inte några krav på att bokslutet ska revisorsgranskas eller läggas fram på föreningsstämman. Däremot ska det ges in till Bolagsverket inom en månad från utgången av den period som det omfattar.

Gränsöverskridande fusion mellan en förening och ett dotterbolag

41 §

Om en svensk ekonomisk förening äger samtliga aktier i en utländsk juridisk person, som motsvarar ett svenskt aktiebolag och har sitt hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, får föreningen besluta att den utländska juridiska personen ska gå upp i föreningen genom fusion.

(Jfr 12 kap. 41 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller bestämmelser om gränsöverskridande fusioner mellan en förening och dess helägda dotterbolag. Frågan har behandlats i avsnitt 5.12.2.

En gränsöverskridande fusion kan, liksom en svensk inhemsk fusion, normalt ingås endast mellan företag av samma associationsform. Sålunda kan en ekonomisk förening i princip endast fusionera med en annan ekonomisk förening. I 21 § finns bestämmelser om att en ekonomisk förening i ett visst fall kan fusionera med ett aktiebolag, nämligen om föreningen innehar samtliga aktier i aktiebolaget. Paragrafen är inte tillämplig vid gränsöverskridande fusioner. I stället innehåller förevarande paragraf, tillsammans med 42 och 43 §§, särskilda bestämmelser om gränsöverskridande fusioner mellan ekonomiska föreningar och helägda dotteraktiebolag. Av paragrafen framgår att Sverige tillåter att en svensk ekonomisk förening ingår en sådan fusion med ett utländskt bolag med hemvist inom EES. I vilken utsträckning fusionen verkligen kan genomföras är emellertid också beroende av lagstiftningen i den medlemsstat där det utländska företaget som ska delta i fusionen hör hemma (jfr artikel 4.1 a i direktivet). Närmare bestämmelser om en fusion av detta slag finns i 43 §.

42 §

Om en utländsk juridisk person, som motsvarar en svensk ekonomisk förening och har sitt hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, äger samtliga aktier i ett svenskt aktiebolag, får bolaget genom fusion gå upp i den utländska juridiska personen. En sådan fusion får dock inte ske, om bolaget är ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning.

(Jfr 12 kap. 42 § i departementspromemorians förslag.)

I 41 § regleras den situationen att en svensk ekonomisk förening fusionerar med ett helägt utländskt dotterbolag med hemvist inom EES. I förevarande paragraf regleras den motsatta situationen, nämligen att en utländsk ekonomisk förening – med hemvist inom EES – fusionerar med ett helägt svenskt aktiebolag. I vilken utsträckning fusionen verkligen kan genomföras är emellertid också beroende av lagstiftningen i den medlemsstat där det utländska företaget som ska delta i fusionen hör hemma (jfr artikel 4.1 a i direktivet).

Liksom vid icke gränsöverskridande fusioner gäller här den begränsningen att ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning (se 32 kap. aktiebolagslagen) inte får fusionera med en ekonomisk förening.

43 §

Vid en fusion enligt 41 eller 42 § ska de bestämmelser som anges i 22 § tillämpas, dock med följande avvikelser.

1. Fusionsplanen behöver inte innehålla sådana uppgifter som avses i 24 § första stycket 2, 3 och 5.

2. Bestämmelserna om revisorsgranskning i 26–30 §§ och om föreningsstämans prövning av fusionsplanen i 7 § ska inte tillämpas.

Vad som sägs om överlåtande förening i detta kapitel ska vid tillämpningen på en fusion enligt 41 eller 42 § gälla bolaget.

(Jfr 12 kap. 43 § i departementspromemorians förslag.)

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.12.2.

Vid en fusion mellan en ekonomisk förening och ett helägt dotteraktiebolag enligt 21 § gäller ett förenklat fusionsförfarande. Även en motsvarande gränsöverskridande fusion enligt 41 eller 42 § kan genomföras på ett något enklare sätt än en vanlig gränsöverskridande fusion. Sålunda kan vissa uppgifter utelämnas ur fusionsplanen. Vidare är det inte nödvändigt att fusionsplanen revisorsgranskas på det sätt som annars gäller. Det krävs inte heller att stämman i det överlåtande bolaget godkänner planen. I övrigt ska samma bestämmelser tillämpas som vid andra gränsöverskridande fusioner enligt föreningslagen.

15 kap. 6 §

Myndighets beslut i tillståndsärenden enligt 6 kap. 3 eller 4 §, 8 kap. 3–5 §§, 9 kap. 6 § eller 8 § första stycket 1 eller 10 kap. 6 § femte stycket får överklagas till regeringen.

Ett beslut av registreringsmyndigheten som innebär att anmälan har avskrivits eller registrering har vägrats enligt 4 § första och andra styckena överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från beslutets dag. Detsamma gäller ett beslut av registreringsmyndigheten som avses i 4 a §, 11 kap. 18 §, 12 kap. 19 § eller 16 kap. 2 § *samt beslut i ett tillståndsärende enligt 12 kap. 11 § eller beslut att vägra utfärda intyg enligt 12 kap. 36 §.*

Länsstyrelsens beslut enligt denna lag överklagas i övriga fall hos allmän förvaltningsdomstol. *Detsamma gäller Skatteverkets beslut enligt 12 kap. 13 § om hinder mot verkställande av fusionsplan.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

(Jfr 15 kap 6 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen reglerar överklagande av beslut som fattas enligt lagen. I *andra stycket* har Bolagsverkets beslut i ett tillståndsärende enligt 12 kap. 11 § och verkets beslut att vägra utfärda fusionsintyg enligt de nya bestämmelserna i 12 kap. 36 § lagts till bland de beslut som kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. I *tredje stycket* har Skatteverkets beslut om hinder mot verkställande av fusionsplan (se 12 kap. 13 §) lagts till bland de beslut som kan överklagas. Även i det fallet ska överklagandet prövas av den allmänna förvaltningsdomstol som pekas ut i 14 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar (jfr avsnitt 5.15). Möjligheten till överklagande omfattar även Skatteverkets beslut att förlänga den tid under vilken hindret består. Se vidare kommentaren till 12 kap. 13 §.

Övriga lagändringar

Ändringarna i 3 kap. 4 och 5 §§, 4 kap. 1 §, 7 kap. 12 § och 15 kap. 4 § innebär främst anpassningar till paragrafindelningen i det nya 12 kap.

7.3 Förslaget till lag om ändring i bostadsrättslagen (1994:614)

9 kap. 30 §

Bestämmelserna om fusion i 12 kap. 1–19 och 22–40 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller också för bostadsrättsföreningar.

(Jfr 9 kap. 30 § i departementspromemorians förslag.)

Ändringarna innebär dels att paragrafen anpassas till paragrafindelningen i det nya 12 kap. föreningslagen, dels att de nya bestämmelserna i föreningslagen får genomslag också vid fusioner där bostadsrättsföreningar deltar. Av hänvisningarna till 12 kap. 22–40 §§ föreningslagen följer att en bostadsrättsförening kan ingå i en gränsöverskridande fusion med en annan motsvarande utländsk juridisk person. En svensk bostadsrättsförening kan alltså fusionera med exempelvis en tysk förening av motsvarande slag. En svensk bostadsrättsförening får även fusionera med en utländsk ”vanlig” ekonomisk förening. Dock gäller härvidlag, liksom som vid en inhemsk fusion (jfr avsnitt 5.1), den begränsningen att en sådan fusion är möjlig endast om bostadsrättsföreningen är övertagande förening eller, vid fusion genom kombination, om den nya förening som bildas genom fusionen är en bostadsrättsförening.

Hänvisningen till föreningslagens bestämmelser omfattar endast bestämmelserna om fusion mellan föreningar. Det är alltså inte vare sig vid en inhemsk eller vid en gränsöverskridande fusion möjligt att fusionera en bostadsrättsförening med ett aktiebolag.

7.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt

2 kap. 24 §

Bestämmelserna om fusion i 12 kap. 1–19 och 22–40 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller också för kooperativa hyresrättsföreningar.

(Jfr 2 kap. 24 § i departementspromemorians förslag.)

Ändringarna innebär dels en anpassning till paragrafindelningen i det nya 12 kap. föreningslagen, dels att de nya bestämmelserna i föreningslagen får genomslag också vid fusioner för en kooperativ hyresrättsförening deltar. För ytterligare kommentarer se kommentaren till 9 kap. 30 § bostadsrättslagen (1990:614). Vad som där sägs om bostadsrättsföreningar åger motsvarande tillämpning på kooperativa hyresrättsföreningar.

7.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:46) om investeringsfonder

Gränsöverskridande fusion

2 kap. 16 a §

Vid fusion med ett fondbolag tillämpas inte 23 kap. 36–52 §§ aktiebolagslagen (2005:551) om gränsöverskridande fusion.

(Paragrafen saknar motsvarighet i departementspromemorians förslag.)

Enligt paragrafen, som är ny, ska aktiebolagens bestämmelser om gränsöverskridande fusioner inte tillämpas beträffande fondbolag. Bakgrunden till detta har berörts i avsnitt 5.1.

7.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

10 kap. 19 §

Vid fusion med ett bankaktiebolag tillämpas inte 23 kap. 19–24 §§ aktiebolagslagen (2005:551). I stället tillämpas 20–22 §§ detta kapitel. I 24 och 25 §§ finns särskilda bestämmelser om fusion genom absorption av helägt dotterbolag.

Vid fusion med ett bankaktiebolag tillämpas inte heller 23 kap. 36–52 §§ aktiebolagslagen om gränsöverskridande fusion.

(Paragrafen saknar motsvarighet i departementspromemorians förslag.)

Enligt paragrafen ska aktiebolagens bestämmelser om gränsöverskridande fusioner inte tillämpas beträffande bankaktiebolag. Motiven för detta har redovisats i avsnitt 5.1.

10 kap. 38 §

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 25.2 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag (SE-förordningen), när ett beslut har meddelats enligt 20–22 §§ eller 25 § och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 5 a § lagen (2004:575) om europabolag.

(Paragrafen saknar motsvarighet i departementspromemorians förslag.)

I paragrafen har orden ”Skatteverket eller” utgått som en följd av att bestämmelserna om Skatteverkets rätt att motsätta sig en fusion upphävs (jfr avsnitt 5.15).

12 kap. 13 §

Vid fusion med en kreditmarknadsförening tillämpas inte 12 kap. 11–16 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. I stället tillämpas 14–16 §§.

Vid fusion med en kreditmarknadsförening tillämpas inte heller 12 kap. 22–43 §§ lagen om ekonomiska föreningar om gränsöverskridande fusion.

(Paragrafen saknar motsvarighet i departementspromemorians förslag.)

Enligt paragrafen ska föreningslagens bestämmelser om gränsöverskridande fusioner inte tillämpas beträffande kreditmarknadsföreningar. Skälen för detta har behandlats i avsnitt 5.1.

12 kap. 18 §

Vid fusion med ett helägt dotteraktiebolag tillämpas inte 12 kap. 21 och 41–43 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. I stället gäller vad som sägs i denna paragraf.

Om en kreditmarknadsförening äger samtliga aktier i ett dotteraktiebolag, får föreningens och bolagets styrelser träffa ett fusionsavtal som innebär att bolaget skall gå upp i föreningen. Styrelserna *ska* anmäla avtalet för registrering hos registreringsmyndigheten. För det fortsatta förfarandet gäller 14–16 §§ i tillämpliga delar. Vad som där sägs om överlåtande förening *ska* i stället gälla bolaget.

Fusion får ske bara om föreningen och bolaget har samma redovisningsvaluta.

Bolaget är upplöst när Finansinspektionens beslut om tillstånd enligt 14 § har registrerats. Registreringsmyndigheten *ska* registrera tillståndet även i aktiebolagsregistret. Registreringsmyndigheten *ska* förklara att frågan om fusion har fallit, om ansökan om Finansinspektionens tillstånd inte har gjorts inom föreskriven tid eller om ansökan om tillstånd har avslagits genom lagakraftvunnet beslut.

(Paragrafen saknar motsvarighet i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen behandlar fusioner mellan en kreditmarknadsförening och dess helägda dotteraktiebolag. Bestämmelserna har bl.a. anpassats till den nya paragrafindelningen i 12 kap. föreningslagen. Av paragrafens nya lydelse framgår vidare att bestämmelserna om gränsöverskridande fusioner mellan en ekonomisk förening och dess dotterbolag inte ska tillämpas beträffande kreditmarknadsföreningar.

7.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:575) om europabolag

Finansinspektionens rätt att motsätta sig att ett svenskt aktiebolag deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion

5 a §

Finansinspektionen får, i fråga om ett aktiebolag som står under *inspektionens* tillsyn, motsätta sig att bolaget deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion, om

1. *europabolaget enligt fusionsförslaget ska ha sitt säte i en annan stat än Sverige, och*

2. *motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset.*

Finansinspektionen *ska* meddela ett sådant beslut som avses i första stycket inom två månader från den dag då uppgifter om fusionen

offentliggjordes enligt artikel 21 i SE-förordningen. *Inspektionen* får inte meddela ett beslut om att bolaget inte får delta i fusionen utan att bolaget först har fått tillfälle att yttra sig.

(Jfr 5 a § i departementspromemorians förslag.)

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.15.

De hittillsvarande bestämmelserna om att Skatteverket under vissa förutsättningar kan motsätta sig att ett aktiebolag deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion har upphävts. Verket har i stället möjlighet att under vissa förutsättningar besluta om att det föreligger hinder mot verkställande av fusionsplanen, varvid handläggningen hos Bolagsverket av ärendet om tillstånd att verkställa fusionsplanen ska vila. Detta följer av 23 kap. 21 a § aktiebolagslagen, som är tillämplig på ett svenskt aktiebolag som deltar i en sådan fusion (se artikel 18 i rådets förordning [EG] nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag, ”SE-förordningen”). Se vidare kommentaren till den paragrafen.

6 §

Bolagsverket ska utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 25.2 i SE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 23 kap. 23 eller 24 § aktiebolagslagen (2005:551) och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 5 a §. När det gäller bolag som driver bank- eller finansieringsrörelse tillämpas i stället 10 kap. 38 § respektive 11 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

(Jfr 6 § i departementspromemorians förslag.)

I paragrafen har orden ”Skatteverket eller” utgått som en följd av att bestämmelserna om Skatteverkets rätt att motsätta sig en fusion har upphävts. Se vidare 5 a §.

Finansinspektionens rätt att motsätta sig flyttning av säte

9 a §

Finansinspektionen får, i fråga om ett europabolag som står under *inspektionens* tillsyn, motsätta sig att europabolaget flyttar sitt säte till en annan stat, om motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Finansinspektionen ska meddela ett sådant beslut som avses i första stycket inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt artikel 8.2 i SE-förordningen. *Inspektionen* får inte meddela ett beslut om att motsätta sig flyttning utan att europabolaget först har fått tillfälle att yttra sig.

(Jfr 9 a § i departementspromemorians förslag.)

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.15.

De hittillsvarande bestämmelserna om att Skatteverket under vissa förutsättningar kan motsätta sig att ett europabolag flyttar sitt säte till en annan stat än Sverige har upphävts. Verket har i stället möjlighet att under vissa förutsättningar besluta om att flyttningen av säte under en viss tid inte får verkställas, se vidare 11 a §.

Tillfälligt hinder mot flyttning av säte

11 a §

Under den tid som Bolagsverkets handläggning av en ansökan enligt 11 § pågår får Skatteverket besluta om att det under en viss tid om högst tolv månader föreligger hinder mot flyttning av säte till en annan stat. Tiden får förlängas, om det finns särskilda skäl. Förlängning får endast ske med tre månader i taget. Så länge Skatteverkets beslut gäller, ska Bolagsverkets handläggning av ansökan enligt 11 § vila.

Skatteverket får besluta enligt första stycket endast om

- 1. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset,*
- 2. verket har beslutat om revision hos europabolaget,*
- 3. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av flyttningen av säte.*

(Jfr 11 a § i departementspromemorians förslag.)

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.15.

Paragrafen är ny. Den innehåller bestämmelser om att Skatteverket under vissa förutsättningar kan besluta om hinder mot flyttning av ett europabolags säte till annan stat. Bestämmelserna motsvarar de nya bestämmelserna i 12 kap. 13 § föreningslagen och 23 kap. 21 a § aktiebolagslagen om hinder mot verkställande av fusionsplan. För en kommentar hänvisas till kommentaren till den förstnämnda paragrafen.

15 §

Bolagsverket *ska* utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 8.8 i SE-förordningen när ett beslut om tillstånd enligt 13 eller 14 § har meddelats och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas *om Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 9 a § eller om det föreligger ett sådant förhållande som avses i artikel 8.15 i SE-förordningen.*

(Jfr 15 § i departementspromemorians förslag.)

I paragrafen behandlas utfärdandet av ett sådant intyg som avses i artikel 8.8 i SE-förordningen. Intyget ska innehålla en slutgiltig bekräftelse av att allt som krävs i fråga om handlingar och formaliteter före flyttningen av ett europabolags säte har fullgjorts. I paragrafen har ett tillägg gjorts av innebörd att Bolagsverket inte får utfärda sådant intyg om Finansinspektionen har motsatt sig flyttningen. En motsvarande bestämmelse finns sedan tidigare i 6 § såvitt gäller den snarlika situation som uppkommer vid bildandet av ett europabolag genom fusion. Jfr även 16 § lagen (2006:595) om europakooperativ.

32 §

Bolagsverkets beslut att avskryva en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från dagen för beslutet. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 11 §, verkets beslut om att vägra utfärda intyg enligt 6 eller 15 § samt verkets beslut enligt 31 §. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionens beslut enligt 5 a eller 9 a § och Skatteverkets beslut om hinder mot flyttning av säte enligt 11 a § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Länsstyrelsens beslut i ett ärende enligt 28 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bolagsverkets beslut i ett ärende enligt 29 § får överklagas hos allmän domstol i den ort där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte. Ett beslut enligt 29 § första stycket får överklagas inom tre veckor från den dag då bolaget fick del av beslutet. Ett beslut enligt 29 § andra stycket får överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid överklagande enligt fjärde stycket gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

(Jfr 32 § i departementspromemorians förslag.)

I *andra stycket* har det lagts in nya bestämmelser om överklagande av Skatteverkets beslut om att det under en viss tid föreligger hinder mot att flytta ett europabolags säte till en annan stat. De tidigare bestämmelserna om överklagande av Skatteverkets beslut att motsätta sig flyttning av säte eller fusion har upphävts, eftersom verket enligt förslaget inte längre ska kunna meddela sådana beslut.

7.8 Förslaget till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

1 kap. 9 §

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck finns i nedan angivna paragrafer:

absorption	23 kap. 1 §
apportegendom	2 kap. 6 §
avstämningsbolag	10 §
avstämningsförbehåll	10 §
byte av redovisningsvaluta	3 kap. 8 §
delning	24 kap. 1 §
delningsvederlag	24 kap. 2 §
dotterföretag	11 §
emissionsbeslut	11 kap. 2 §
emissionsbevis	11 kap. 4 §
fondaktie	11 kap. 4 §
fondaktierätt	11 kap. 4 §
fondaktierättsbevis	11 kap. 4 §
fondemission	12 kap. 1 §
fusion	23 kap. 1 §
fusionsvederlag	23 kap. 2 §
företrädesrätt	4 kap. 3 §
förköpsförbehåll	4 kap. 18 §
<i>gränsöverskridande fusion</i>	23 kap. 36 §
hembudsförbehåll	4 kap. 27 §
inlösenförbehåll	20 kap. 31 §
interimsbevis	6 kap. 9 §
kombination	23 kap. 1 §
koncern	11 §
konvertering	11 kap. 4 §

konvertibel	11 kap. 4 §
kvotvärde	6 §
lekmannarevisor	10 kap. 1 §
lösenbevis	22 kap. 13 §
maximikapital	3 kap. 1 §
minimikapital	3 kap. 1 §
moderbolag	11 §
omvandlingsförbehåll	4 kap. 6 §
sammanläggning av aktier	4 kap. 46 §
samtyckesförbehåll	4 kap. 8 §
stiftare	2 kap. 1 §
stiftelseurkund	2 kap. 5 §
särskild delgivningsmottagare	8 kap. 40 §
särskild firmatecknare	8 kap. 37 §
särskild granskare	10 kap. 21 §
teckningsoption	11 kap. 4 §
teckningsoptionsbevis	11 kap. 4 §
teckningsrätt	11 kap. 4 §
teckningsrättsbevis	11 kap. 4 §
tillämplig lag om årsredovisning	12 a §
årsstämma	7 kap. 10 §
överskjutande aktier	4 kap. 47 §

(Jfr 1 kap. 9 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller en lista med ett antal begrepp, termer och uttryck som används i lagen. Listan har kompletterats med begreppet ”gränsöverskridande fusion” med anledning av de nya bestämmelser om sådana fusioner som har tagits in i 23 kap.

7 kap. 51 §

Talan enligt 50 § ska väckas inom tre månader från dagen för beslutet. Om talan inte väcks inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

Talan får väckas senare än vad som anges i första stycket när

1. beslutet är sådant att det inte kan fattas ens med samtliga aktieägares samtycke,

2. samtycke till beslutet krävs av samtliga eller vissa aktieägare och något sådant samtycke inte har getts, eller

3. kallelse till bolagsstämman inte har skett eller de bestämmelser om kallelse som gäller för bolaget i väsentliga delar inte har följts.

Bestämmelserna i andra stycket om tiden för att väcka talan gäller inte i de fall som avses i 23 kap. 53 § första och tredje styckena och 24 kap. 30 § första stycket.

(Paragrafen saknar motsvarighet i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller bestämmelser om klanderfrist vid talan mot bolagsstämmobeslut. Med anledning av att den paragraf som hittills har betecknats 23 kap. 36 § nu föreslås få beteckningen 23 kap. 53 § har det gjorts en konsekvensändring i tredje stycket. I paragrafen har också klarlagts att den särskilda talefrist som anges i 23 kap. 53 § tredje stycket gäller också i fall som avses i andra stycket.

20 kap. 26 §

Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot ansökan enligt 25 §, ska verket kalla bolagets borgenärer. Verket ska dock inte kalla borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen ska innehålla föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast viss dag skriftligen anmäla detta. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket ska skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket ska vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till *Skatteverket*.

(Paragrafen saknar motsvarighet i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller bestämmelser om kallelse på bolagets borgenärer vid minskning av aktiekapitalet. Ändringen innebär att Bolagsverket ska skicka en särskild underrättelse om kallelsen till Skatteverket i stället för, såsom enligt paragrafens hittills gällande lydelse, till Kronofogdemyndigheten. Se vidare författningskommentaren till 12 kap. 14 § föreningslagen.

23 kap. 21 a §

Under den tid som Bolagsverkets handläggning av en ansökan enligt 20 § pågår får Skatteverket besluta om att det under en viss tid om högst tolv månader föreligger hinder mot verkställande av fusionsplanen. Tiden får förlängas, om det finns särskilda skäl. Förlängning får endast ske med tre månader i taget. Så länge Skatteverkets beslut gäller, ska Bolagsverkets handläggning av ansökan enligt 20 § vila.

Skatteverket får besluta enligt första stycket endast om

- 1. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset,*
- 2. verket har beslutat om revision hos bolaget,*
- 3. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen.*

(Jfr 23 kap. 21 a § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen är ny. Den innehåller bestämmelser om att Skatteverket under vissa förutsättningar kan besluta om att det under en viss tid föreligger hinder mot verkställande av en fusionsplan och att detta medför att Bolagsverkets ärende om tillstånd till verkställande av fusionsplanen ska vila. Frågan har behandlats i avsnitt 5.15. Bestämmelserna är tillämpliga även i den situationen att ett svenskt aktiebolag deltar i en gränsöverskridande fusion (se 37 §) eller i bildandet av ett europabolag genom fusion (se artikel 18 i rådets förordning [EG] nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag). Bestämmelserna får också relevans då en svensk förening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion (se artikel 20 i rådets förordning [EG] nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar [SCE-föreningar]). I artikel 28.1 i nyss nämnda EG-förordningen anges nämligen att, såvitt gäller frågor om borgenärsskydd ska bildandet av ett europakooperativ genom fusion följa nationella bestämmelser för publika aktiebolag (jfr prop. 2005/06:150 s. 178). Den fråga som regleras i före-

varande paragraf får, i vid bemärkelse, anses vara en borgenärsskyddsfråga.

De nya bestämmelserna har samma innebörd som motsvarande bestämmelser i 12 kap. 13 § föreningslagen. För ytterligare kommentarer hänvisas till författningskommentaren till den paragrafen.

23 kap. 22 §

Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot en ansökan enligt 20 §, *ska* verket kalla bolagens borgenärer. Verket *ska* dock inte kalla

1. borgenärerna i det övertagande bolaget, om revisorerna i yttrande över fusionsplanen enligt 11 § har uttalat att de inte har funnit att fusionen medför någon fara för dessa borgenärer,

2. borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen *ska* innehålla ett föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast viss dag skriftligen anmäla detta. Föreläggandet *ska* innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket *ska* skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket *ska* vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till *Skatteverket*.

(Paragrafen saknar motsvarighet i departementspromemorians förslag.)

I paragrafens *tredje stycke* har hittills angetts att Bolagsverket *ska* skicka en särskild underrättelse om kallelse till bolagets borgenärer till Kronofogdemyndigheten. Av den nya lydelsen framgår att underrättelsen i stället skall skickas till *Skatteverket*. Se vidare författningskommentaren till 12 kap. 14 § föreningslagen.

23 kap. 25 §

Styrelsen för det övertagande bolaget skall anmäla fusionen för registrering i aktiebolsregistret. Styrelsen skall även för registrering anmäla, vid absorption, aktiekapitalets ökning och, vid kombination, vilka som har utsetts till styrelseledamöter och revisorer och, i förekommande fall, lekmannarevisorer i bolaget.

Anmälan ersätter teckningen av aktierna och skall göras senast två månader från Bolagsverkets tillstånd till verkställighet av fusionsplanen eller, när tillstånd lämnas av allmän domstol, från det att domstolens beslut har vunnit laga kraft. Till anmälan skall fogas ett intyg från en auktoriserad eller godkänd revisor om att överlåtande bolags tillgångar har överlämnats till det övertagande bolaget.

Bestämmelserna i 49 § tredje stycket ska tillämpas, om

1. något av de bolag som deltar i fusionen eller något annat företag som genom fusion har gått upp i något av dessa bolag tidigare har deltagit i en gränsöverskridande fusion,

2. den gränsöverskridande fusionen har registrerats inom tre år före anmälan för registrering enligt första stycket, och

3. något av bolagen fortfarande omfattas av ett system för arbetstagares medverkan enligt lagen (2007:000) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner.

(Paragrafen saknar motsvarighet i promemorians förslag.)

Paragrafen behandlar registrering av en inhemsk fusion mellan aktiebolag. I det nya *tredje stycket* har tagits in en bestämmelse som avser det speciella fallet att något av de bolag som deltar i fusionen – eller något annat företag som efter fusion ingår i något av dessa bolag – under de senaste tre åren också har deltagit i en gränsöverskridande fusion. I så fall kan de särskilda bestämmelserna om arbetstagarinflytande i lagen om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner vara tillämpliga (se 2 § första stycket 2 i den lagen). Om så är fallet, ska bestämmelsen i 49 § tredje stycket tillämpas, dvs. fusionen får inte registreras om inte vissa i den bestämmelsen angivna förutsättningar är förhanden.

Gränsöverskridande fusion

Tillämpliga bestämmelser

23 kap. 36 §

Ett svenskt aktiebolag får delta i en fusion med en motsvarande juridisk person med hemvist i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Sverige (gränsöverskridande fusion). Därvid gäller

- 1 § om vad en fusion innebär,*
- 2 § om fusionsvederlag,*
- 4 § om fusion när överlåtande bolag har gått i likvidation,*
- 5 § om särskilda rättighetshavares ställning,*
- 37 och 38 §§ om fusionsplanen,*
- 39 § om styrelseredogörelse,*
- 10 § om kompletterande information,*
- 11–13, 40 och 41 §§ om revisorsgranskning av fusionsplanen,*
- 14 § första stycket och 42 § om registrering av fusionsplanen,*
- 15 § första–tredje styckena och 43 § om när fusionsplanen ska underställas bolagsstämman,*
- 44 § om tillhandahållande av fusionsplanen m.m.,*
- 17 § om majoritetskrav m.m.,*
- 18 § om när frågan om fusion faller,*
- 45 § om villkorat beslut om godkännande av fusionsplanen,*
- 19 § om underrättelse till bolagets kända borgenärer,*
- 20, 21 och 46 §§ om ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen,*
- 21 a § om vilandeförklaring,*
- 22 § om kallelse på bolagets borgenärer,*
- 23 § om när Bolagsverket ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,*
- 24 § om när allmän domstol ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,*
- 47 § om utfärdande av fusionsintyg,*
- 48 och 49 §§ om registrering av fusionen,*
- 26 och 50 §§ om rättsverkningarna av fusionen,*
- 27 § om när frågan om fusion faller, varvid vad som i den paragrafen sägs om 25 § ska avse 48 och 49 §§,*
- 51 § om särskilt bokslut, och*
- 52 § om absorption av helägt dotterbolag.*

(Jfr 23 kap. 36 § i departementspromemorians förslag.)

Bakgrunden till paragrafen framgår av avsnitt 5.2.

Med anledning av EG:s direktiv om gränsöverskridande fusioner har det i bl.a. aktiebolagslagen tagits in särskilda bestämmelser om sådana fusioner. Bestämmelserna i denna och de följande paragraferna omfattar fusioner mellan svenska aktiebolag och motsvarande juridiska personer med säte inom EES. Med motsvarande juridiska personer avses sådana utländska företagsformer som har de för aktiebolag kännetecknande grundegenskaperna. Till dessa hör avsaknaden av personligt betalningsansvar för delägarna, förekomsten av ett aktiekapital och möjligheten att överlåta andelar (aktier).

I många länder finns det två aktiebolagsformer, en avsedd för större företag och en avsedd för mindre företag. På motsvarande sätt som bestämmelserna om gränsöverskridande fusioner i den svenska lagen omfattar både svenska publika aktiebolag och privata aktiebolag kan lagen tillämpas på aktiebolag av olika former och kategorier i utländska rättsordningar. Bestämmelserna är också avsedda att kunna tillämpas på fusioner mellan svenska privata aktiebolag och utländska motsvarigheter till publika aktiebolag och vice versa. Det är alltså möjligt att, med stöd av dessa bestämmelser, genomföra fusioner mellan ett svenskt privat aktiebolag och ett tyskt Aktiengesellschaft, mellan ett svenskt publikt aktiebolag och ett brittiskt private limited company etc. De särskilda komplikationer som därvid kan uppkomma får lösas i enlighet med de bestämmelser och principer som gäller i de berörda jurisdiktionerna med avseende på nationella fusioner av motsvarande slag.

Den svenska regleringen är uppbyggd på så sätt att flertalet av de bestämmelser som gäller för fusioner mellan svenska aktiebolag ska tillämpas även på gränsöverskridande fusioner. Lagstiftningstekniken är densamma som i 12 kap. 22 § föreningslagen. De bestämmelser i 23 kap. som inte ska tillämpas vid en gränsöverskridande fusion är följande.

3 § om redovisningsvaluta,

6 och 7 §§ om upprättande av fusionsplan och om fusionsplanens innehåll (i dessa avseenden gäller i stället 37 och 38 §§),

9 § om styrelsens redogörelse för omständigheter av betydelse för bedömning av fusionens lämplighet (se i stället 39 §),

14 § andra stycket om undantag från kravet på registrering av fusionsplanen för vissa privata aktiebolag,

15 § fjärde stycket om undantag från kravet på stämmans godkännande av fusionsplan i vissa fall,

16 § om tillhandahållande av fusionsplan m.m. (se i stället 44 §),

25 § om registrering av fusionen (se i stället 48 och 49 §§), och

28–35 §§ om absorption av helägt dotterbolag (se i stället 52 §).

Det normala förfarandet vid en gränsöverskridande fusion innefattar, såvitt gäller ett deltagande svenskt aktiebolag, följande moment.

1. Styrelsen upprättar, tillsammans med motsvarande organ i deltagande utländska bolag, en fusionsplan med visst innehåll (se 37 och 38 §§).

2. Styrelsen upprättar en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet (39 §).

3. Fusionsplanen och styrelsens redogörelse granskas av en eller flera revisorer (11–13, 40 och 41 §§).

4. Fusionsplanen ges in för registrering i aktiebolagsregistret (14 och 42 §§).

5. Uppgift om registrering av fusionsplanen kungörs (14 och 42 §§).

6. Fusionsplanen och vissa övriga handlingar hålls tillgängliga för aktieägare m.fl. under minst en månad före den stämma som ska behandla frågan om fusion (16 och 44 §§).

7. Bolagsstämman godkänner fusionsplanen (15, 17, 43 och 47 §§).

8. Bolaget underrättar sina kända borgenärer om att fusionsplanen har godkänts av stämman (19 §).

9. Bolaget ansöker om tillstånd att verkställa fusionsplanen hos Bolagsverket (20–24 och 46 §§).

10. Bolagsverket utfärdar ett fusionsintyg (47 §).

11. Bolaget ger in fusionsintyget till en utländsk behörig myndighet, om det övertagande bolaget har eller, vid kombination, ska ha sitt säte utomlands (48 §).

12. Fusionen registreras i registret i den stat där det övertagande bolaget har sitt säte (48 och 49 §§).

13. Fusionen registreras i registren i de stater där överlåtande bolag har sina säten (48 och 49 §§).

Bland de bestämmelser som, till följd av förevarande paragraf, blir tillämpliga på en gränsöverskridande fusion finns det anledning att särskilt kommentera 5 §. Där föreskrivs att innehavare av teckningsoptioner, konvertibler eller andra värdepapper med särskilda rättigheter i överlåtande bolag ska ha minst samma rättigheter i det övertagande bolaget. Detta gäller dock inte om innehavarna enligt fusionsplanen har rätt att få sina värdepapper inlösta. Paragrafen är föranledd av artikel 15 i det tredje bolagsrättsliga direktivet (jfr prop. 1993/94:196 s.179 f. och prop. 2004/05:85 s. 834). Det kan således förutsättas att likartade bestämmelser finns i övriga medlemsstater. Paragrafen får anses vara riktad mot det övertagande bolaget. Vid en tillämpning på en gränsöverskridande fusion får den således endast betydelse om det övertagande bolaget har eller, vid kombination, ska ha sitt säte i Sverige. I ett sådant fall kan alltså rättighetsinnehavare i överlåtande bolag, med stöd av paragrafen, kräva att få vissa rättigheter i det svenska övertagande bolaget. Bedömningen av vilka rättigheter som ska anses likvärdiga med de rättigheter som innehavarna hade i det överlåtande bolaget kan givetvis kompliceras av att det handlar om bolag med hemvist i olika länder. Det kan i ett överlåtande bolag t.o.m. finnas finansiella instrument som över huvud taget inte är tillåtna i Sverige. Liksom i övriga fall får bedömningen här göras med utgångspunkt i att innehavarna av värdepapperen har rätt att kräva att de tillerkänns rättigheter som, proportionellt sett, har samma värde som rättigheterna i det överlåtande bolaget (jfr prop. 1993/94:196 s. 180).

För ytterligare kommentarer hänvisas till kommentaren till den motsvarande bestämmelsen i 12 kap. 22 § föreningslagen.

Fusionsplan m.m.

23 kap. 37 §

Vid en gränsöverskridande fusion ska styrelsen i ett svenskt bolag som deltar i fusionen, tillsammans med motsvarande organ i de utländska bolag som deltar i fusionen, upprätta en fusionsplan. Styrelsen ska underteckna fusionsplanen.

Vid kombination utgör fusionsplanen stiftelseurkund, om det övertagande bolaget ska ha sitt säte i Sverige.

(Jfr 23 kap. 37 § i departementspromemorians förslag.)

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.5.1.

Inför en gränsöverskridande fusion ska, liksom inför en fusion mellan svenska aktiebolag, en fusionsplan upprättas. Bestämmelser om upprättandet av fusionsplanen i denna paragraf ersätter, såvitt gäller gränsöverskridande fusioner, bestämmelserna i 6 §. Skyldigheten att upprätta en sådan plan ligger hos styrelsen i ett svenskt bolag som deltar i en sådan fusion (se första stycket). Det förutsätts att planen upprättas tillsammans med motsvarande organ i de utländska bolagen. I andra stycket anges att fusionsplanen, vid kombination, utgör stiftelseurkund, om det övertagande bolaget ska ha sitt säte i Sverige. Detta överensstämmer med vad som gäller beträffande fusion mellan svenska aktiebolag (se 6 § andra stycket).

För ytterligare kommentarer hänvisas till författningskommentaren till den likartade 12 kap. 23 § föreningslagen.

23 kap. 38 §

Fusionsplanen ska innehålla uppgift om

- 1. de fusionerande bolagens form, namn och säte,*
 - 2. utbytesförhållanden mellan aktier och förekommande värdepapper i överlåtande respektive övertagande bolag och eventuell kontant betalning,*
 - 3. de villkor som ska gälla för tilldelning av aktier och förekommande värdepapper i övertagande bolag,*
 - 4. den gränsöverskridande fusionens sannolika följder för sysselsättningen,*
 - 5. från vilken tidpunkt och på vilka villkor aktier och förekommande värdepapper medför rätt till utdelning i det övertagande bolaget,*
 - 6. från vilken tidpunkt de fusionerande bolagen bokföringsmässigt ska anses ingå i det övertagande bolaget,*
 - 7. vilka rättigheter i det övertagande bolaget som ska tillkomma innehavare av särskilda rättigheter i överlåtande bolag eller vilka åtgärder som i övrigt ska vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,*
 - 8. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen ska lämnas till en styrelseledamot, verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare eller till den som utför granskning enligt 11, 40 eller 41 §,*
 - 9. bolagsordning för det övertagande bolaget,*
 - 10. värdet av de tillgångar och skulder som ska överföras till det övertagande bolaget och de överväganden som har gjorts vid värderingen, och*
 - 11. datum för de räkenskaper som har legat till grund för fastställandet av villkoren för fusionen.*
- I förekommande fall ska fusionsplanen också innehålla uppgift om hur arbetstagarna deltar i den process genom vilken formerna för arbetstagarernas medverkan i det övertagande bolaget beslutas.*
- Vid kombination ska fusionsplanen också innehålla uppgift om det övertagande bolagets form, namn och säte.*

(Jfr 23 kap. 38 § i departementspromemorians förslag.)

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.5.1.

I 7–9 §§ finns bestämmelser om vad fusionsplanen ska innehålla när det gäller en fusion mellan svenska aktiebolag. Bestämmelserna överensstämmer till stor del med bestämmelserna om fusionsplanens innehåll i direktivet om gränsöverskridande fusioner. Eftersom det ska upprättas en gemensam fusionsplan för alla deltagande bolag, har det ansetts angeläget att de svenska bestämmelserna ligger så nära direktivets bestämmelser som möjligt. På så sätt minskar risken för att de krav som uppställs i olika länders lagstiftning – och som alltså ska tillämpas samtidigt – inte är förenliga med varandra. Mot denna bakgrund har regleringen i 7 och 9 §§, såvitt gäller gränsöverskridande fusioner, ersatts med en självständig reglering i förevarande paragraf. I sak ligger regleringen nära den som finns i 7 och 9 §§. Punkterna 4, 10 och 11 samt andra stycket saknar dock tidigare motsvarighet. Dessa punkter, liksom övriga punkter, har i stället motsvarighet i de nya bestämmelser som föreslås i 12 kap. 24 § föreningslagen. För en kommentar hänvisas därför till författningskommentaren till den paragrafen.

Bestämmelserna i paragrafen gäller, som sagt, i stället för bestämmelserna i 7 och 9 §§. Däremot undantas inte 8 och 10 §§. Dessa ska alltså tillämpas även vid en gränsöverskridande fusion. Det innebär dels att fusionsplanen ska innehålla vissa särskilda uppgifter vid kombination (se 8 §, se även tredje stycket i förevarande paragraf), dels att visst ekonomiskt underlag (årsredovisningar m.m.) ska fogas till fusionsplanen (se 10 §). Av 39 § framgår att det till planen även ska fogas en redogörelse från styrelsen.

23 kap. 39 §

Styrelsen i vart och ett av de bolag som deltar i fusionen ska upprätta en redogörelse med det innehåll som anges i 9 §. Redogörelsen ska även innehålla uppgift om fusionens sannolika konsekvenser för aktieägare, borgenärer och anställda. Om styrelsen i skälig tid får ett yttrande från arbetstagarernas företrädare, ska detta yttrande fogas till redogörelsen.

(Jfr 23 kap. 39 § i departementspromemorians förslag.)

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.7.1.

Enligt 9 § ska det i fusionsplanen lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för bolagen. Det förutsätts att redogörelsen upprättas av de berörda bolagens styrelser. Likartade bestämmelser om en sådan redogörelse – eller, med direktivets terminologi, rapport – finns i artikel 7 i direktivet om gränsöverskridande fusioner. Den rapport som ska upprättas enligt direktivet kan emellertid vara en från fusionsplanen fristående handling. Mot den bakgrunden har det i förevarande paragraf tagits in en särskild bestämmelse om en sådan redogörelse/rapport. Paragrafen ska tillämpas i stället för 9 §. Att den senare paragrafen inte är tillämplig framgår av 36 §.

När det gäller redogörelsens innehåll hänvisas till vad som har sagts i anslutning till den snarlika bestämmelsen i 12 kap. 25 § föreningslagen.

23 kap. 40 §

Vid en gränsöverskridande fusion ska revisorsgranskningen enligt 11 § omfatta även styrelsens redogörelse enligt 39 §.

Bestämmelserna i första stycket och 11–13 §§ ska inte tillämpas om

1. samtliga aktieägare i de bolag som deltar i fusionen har samtyckt till det, eller

2. Bolagsverket eller en utländsk behörig myndighet i en stat där något av de deltagande bolagen har sitt säte, efter gemensam begäran från de fusionerande bolagen, har utsett eller godkänt en eller flera oberoende sakkunniga att för samtliga bolags räkning granska fusionsplanen och upprätta en gemensam skriftlig rapport för alla bolag.

Vad som sägs i 13 § om revisors rätt till upplysningar och biträde gäller även för den som utses att utföra granskning enligt andra stycket 2.

I fall som avses i andra stycket ska det till fusionsplanen fogas ett yttrande från en eller flera sådana revisorer som anges i 12 § med sådant innehåll som avses i 11 § andra stycket. Ett sådant yttrande ska vid tillämpningen av 19 §, 21 § första stycket 3 och 22 § anses som ett revisorsyttrande enligt 11 §.

(Jfr 23 kap. 40 § i departementspromemorians förslag.)

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.8.1.

I 11–13 §§ finns bestämmelser om revisorsgranskning av fusionsplanen. Dessa bestämmelser har i allt väsentligt ansetts uppfylla de krav som i direktivet om gränsöverskridande fusioner ställs på granskning av ”oberoende sakkunniga” (artikel 8). Bestämmelserna har därför gjorts tillämpliga även på en gränsöverskridande fusion (se 36 §). Eftersom styrelsens redogörelse för fusionen vid en gränsöverskridande fusion, till skillnad från vad som annars är fallet, inte ingår i fusionsplanen, har det i första stycket föreskrivits att granskningen också vid en gränsöverskridande fusion ska omfatta denna redogörelse.

Av direktivet följer att de nationella bestämmelser som gäller beträffande granskning av detta slag i vissa fall inte ska tillämpas. Dessa undantag har kommit till uttryck i andra stycket. Undantagen överensstämmer i allt väsentligt med de undantag som enligt förslaget tas in i 12 kap. 29 § föreningslagen. För en kommentar hänvisas till författningskommentaren till den paragrafen.

I tredje stycket slås det fast att de granskare som en behörig myndighet har utsett att utföra granskning har samma rätt till upplysningar och biträde som en revisor har enligt 13 §.

Bestämmelsen i fjärde stycket saknar direkt motsvarighet i föreningslagen. Innebörden av den är att det ska förekomma en begränsad och borgenärsskyddsriktad revisorsgranskning även i de fall då aktieägarna har avstått från en sådan granskning som direktivet föreskriver eller då granskning sker genom en gemensam oberoende sakkunnig som har utsetts av Bolagsverket eller behörig utländsk myndighet. Denna begränsade granskning ska utmynna i ett yttrande i vilket revisorerna uttalar sig om huruvida fusionen, enligt deras uppfattning, medför fara för att borgenärerna i det övertagande bolaget inte ska få sina fordringar betalda. Deras yttrande i den delen får betydelse för om dessa borgenärer

behöver underrättas enligt 19 § och kallas enligt 22 §. Vid kombination ska revisorerna i stället kontrollera att de överlåtande bolagens sammanlagda verkliga värde för det övertagande bolaget uppgår till minst aktiekapitalet i detta. Om så bedöms inte vara fallet, utgör detta en grund för Bolagsverket att avslå en ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen (se 21 § första stycket 3).

23 kap. 41 §

Den som Bolagsverket utser att utföra granskning enligt 40 § andra stycket 2 ska vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. I fråga om granskningen och innehållet i den rapport som han eller hon upprättar gäller i tillämpliga delar 11–13 §§ och 40 § första stycket.

(Jfr 23 kap. 41 § i departementspromemorians förslag.)

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.8.1.

I paragrafen behandlas det fallet att deltagande fusionerande bolag begär en gemensam granskning av fusionsplanen i Sverige. Motsvarande bestämmelser finns i 12 kap. 30 § föreningslagen. De gäller, i likhet med övriga bestämmelser om gränsöverskridande fusioner i de delar där det saknas bestämmelser i den särskilda regleringen av europabolag, även vid gränsöverskridande fusioner mellan europabolag. För en kommentar i övrigt hänvisas till författningskommentaren till nämnda paragraf i föreningslagen.

Registrering av fusionsplanen

23 kap. 42 §

Vid en gränsöverskridande fusion ska skyldigheten enligt 14 § att ge in fusionsplanen med bifogade handlingar för registrering fullgöras av det svenska bolag som deltar i fusionen. Om flera svenska bolag deltar ska skyldigheten fullgöras av det svenska bolag som är övertagande bolag eller, om det övertagande bolaget inte är ett svenskt bolag, av det äldsta av de överlåtande svenska bolagen.

Om fusionsplanen eller de handlingar som är fogade till planen är avfattade på annat språk än svenska, ska sökanden ge in en översättning till svenska. Översättningen ska vara gjord av en översättare som är auktoriserad eller har motsvarande utländsk behörighet. Bolagsverket får medge att någon översättning inte ges in.

I anmälan för registrering ska lämnas uppgift om

- 1. form, namn och säte för vart och ett av de fusionerande bolagen,*
- 2. de register där bolagen är registrerade och de nummer som används för identifiering i registren,*
- 3. hur borgenärer och, i förekommande fall, minoritetsaktieägare ska förfara för att utöva sina rättigheter samt de adresser där fullständig information om detta förfarande kostnadsfritt kan erhållas, och*
- 4. bolagens adresser.*

När registreringen kungörs enligt 27 kap. 3 §, ska kungörelsen innehålla de uppgifter som avses i tredje stycket 1–3.

(Jfr 23 kap. 42 § i departementspromemorians förslag.)

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.6.1.

Enligt 14 § ska fusionsplanen ges in till Bolagsverket för registrering inom en månad från tidpunkten för dess upprättande. Detta gäller även vid en gränsöverskridande fusion (jfr 36 §). Förevarande paragraf (första stycket) innehåller bestämmelser om vem som ska fullgöra denna skyldighet. Bestämmelserna överensstämmer nära med bestämmelserna i 12 kap. 31 § föreningslagen. Detsamma gäller bestämmelserna i paragrafen i övrigt. För en kommentar hänvisas därför i första hand till kommentaren till den nämnda paragrafen i föreningslagen.

Det förtjänar att påpekas att 14 § andra stycket inte är tillämpligt vid en gränsöverskridande fusion (se 36 §). Det särskilda undantag som görs där i fråga om skyldigheten att ge in fusionsplanen för registrering gäller alltså inte vid en gränsöverskridande fusion. Planen ska följaktligen vid en sådan fusion ges in för registrering även om samtliga deltagande bolag är privata aktiebolag – eller motsvarande utländska juridiska former – och alla aktieägare har undertecknat planen.

Bolagsstämmans beslut

23 kap. 43 §

Vad som sägs i 15 § tredje stycket om att bolagsstämman i vissa fall får hållas inom kortare tid än en månad efter det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts gäller inte vid en gränsöverskridande fusion.

(Jfr 23 kap. 43 § i departementspromemorians förslag.)

Enligt 15 § tredje stycket, som är tillämpligt även vid en gränsöverskridande fusion (se 36 §), får en bolagsstämman som ska ta ställning i en fråga om fusion normalt inte hållas förrän tidigast en månad efter det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts. Enligt en särskild undantagsbestämmelse får stämman under vissa förutsättningar hållas tidigare än så. Av förevarande paragraf framgår att denna undantagsbestämmelse inte gäller vid en gränsöverskridande fusion.

Tillhandahållande av fusionsplanen m.m.

23 kap. 44 §

Vid en gränsöverskridande fusion ska styrelsen i ett bolag som deltar i fusionen hålla fusionsplanen med bifogade handlingar och styrelsens redogörelse enligt 39 § tillgängliga för aktieägarna, för arbetstagarorganisationer som företräder arbetstagare hos bolaget och för arbetstagare som inte företräds av någon arbetstagarorganisation. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos bolaget på den ort där styrelsen ska ha sitt säte under minst en månad före den bolagsstämman där frågan om godkännande av fusionsplanen ska behandlas. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

(Jfr 23 kap. 44 § i departementspromemorians förslag.)

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.7.1.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillhandahållande av fusionsplanen. Bestämmelserna gäller i stället för bestämmelserna i 16 §. De innebär att planen alltid ska hållas tillgänglig för aktieägarna under minst en månad före den stämma där fusionsfrågan ska prövas. Vad som sägs i 16 § om att det i vissa fall är tillräckligt att planen hålls tillgänglig endast under 14 dagar ska alltså inte tillämpas vid en gränsöverskridande fusion. En annan avvikelse från 16 § är att planen ska hållas tillgänglig inte bara för aktieägare utan även för arbetstagarorganisationer och, i viss utsträckning, enskilda arbetstagare. Informationen ska hållas tillgänglig för företrädare för alla arbetstagarorganisationer som har medlemmar på arbetsplatsen samt för oorganiserade arbetstagare (jfr prop. 2005/06:140 s. 54 f.).

Motsvarande bestämmelser finns i 12 kap. 33 § föreningslagen. För ytterligare kommentarer hänvisas till kommentaren till den paragrafen. Vad som sägs där om skadestånd enligt 13 kap. 1 § föreningslagen har motsvarande tillämpning på 29 kap. 1 § aktiebolagslagen.

Villkorat beslut om godkännande av fusionsplanen

23 kap. 45 §

Bolagsstämman i ett bolag som deltar i en gränsöverskridande fusion får villkora beslutet om att godkänna fusionsplanen av att en senare stämma godkänner de former som beslutas för arbetstagarnas medverkan i det övertagande bolaget.

(Jfr 23 kap. 45 § i departementspromemorians förslag.)

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.9.1.

Paragrafen innehåller en särskild bestämmelse om att bolagsstämman kan villkora ett beslut om godkännande av fusionsplanen på visst sätt. En motsvarande bestämmelse finns i 12 kap. 34 § föreningslagen.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

23 kap. 46 §

Vid en gränsöverskridande fusion ska ansökan enligt 20 § göras av det svenska bolag som deltar i fusionen. Om flera svenska bolag deltar, ska ansökan i förekommande fall göras av det svenska bolag som är övertagande bolag eller, om det övertagande bolaget inte är ett svenskt bolag, av det äldsta av de överlåtande svenska bolagen.

(Jfr 23 kap. 46 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen reglerar vilket bolag som ska ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen vid en gränsöverskridande fusion. En motsvarande bestämmelse finns i 12 kap. 35 § föreningslagen. För en kommentar hänvisas till författningskommentaren till den paragrafen.

Utfärdande av fusionsintyg

23 kap. 47 §

Vid en gränsöverskridande fusion ska Bolagsverket, när det finns ett lagakraftvunnet beslut om tillstånd till verkställande av fusionsplanen enligt 23 eller 24 § och det eller de svenska bolag som deltar i fusionen i övrigt har fullgjort vad som krävs enligt denna lag, för varje sådant bolag utfärda ett intyg om att den del av förfarandet som regleras av svensk lag har skett på föreskrivet sätt. Ett sådant intyg får inte utfärdas om det har väckts talan mot bolagsstämmans beslut att godkänna fusionsplanen och talan fortfarande prövas.

(Jfr 23 kap. 47 § i departementspromemorians förslag.)

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.10.

Enligt direktivet om gränsöverskridande fusioner ska de myndigheter som har utsetts i respektive stat utfärda fusionsintyg avseende bolag som deltar i en gränsöverskridande fusion. För svenskt vidkommande har denna uppgift tilldelats Bolagsverket. Intyget får utfärdas först när verket eller, i förekommande fall, allmän domstol har beviljat tillstånd till verkställande av fusionsplanen. Beslutet om tillstånd ska också ha vunnit laga kraft. Bestämmelser om att domstolen i förekommande fall ska underätta Bolagsverket om lagakraftvunna beslut av detta slag finns i 33 § aktiebologsförordningen (2005:559). Innan intyg får utfärdas ska verket kontrollera att det ifrågavarande svenska bolaget har uppfyllt även vad som i övrigt krävs enligt den svenska lagstiftningen exempelvis i fråga om giltigt stämmobeslut. Intyg får inte utfärdas om det pågår ett mål om klander av ett sådant stämmobeslut.

För ytterligare kommentarer hänvisas till författningskommentaren till den snarlika 12 kap. 36 § föreningslagen.

Registrering av fusionen när det övertagande bolaget ska ha sitt säte i annan stat än Sverige

23 kap. 48 §

Om det övertagande bolaget har eller, vid kombination, ska ha sitt säte i en annan stat än Sverige, ska ett svenskt bolag som deltar i fusionen inför registreringen av fusionen ge in det intyg som avses i 47 §, tillsammans med en kopia av fusionsplanen, till den behöriga myndigheten i den staten. Intyget ska ges in inom sex månader från den tidpunkt då det utfärdades.

Efter underrättelse från den behöriga utländska myndigheten om att fusionen har registrerats enligt första stycket, ska Bolagsverket i aktiebologsregistret föra in uppgift om att det eller de överlåtande svenska bolagen som deltagit i fusionen har upplösts.

(Jfr 23 kap. 47 § i departementspromemorians förslag.)

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.11.

Paragrafen innehåller bestämmelser om registrering av fusionen. Bestämmelserna stämmer nära överens med bestämmelserna i 12 kap. 37 § föreningslagen. För en kommentar hänvisas till författningskommentaren till den paragrafen.

Registrering av fusionen när det övertagande bolaget ska ha sitt säte i Sverige

23 kap. 49 §

Om det övertagande bolaget har eller, vid kombination, ska ha sitt säte i Sverige, ska Bolagsverket registrera den gränsöverskridande fusionen i aktiebolagsregistret. Anmälan för registrering ska göras av styrelsen i det övertagande bolaget inom sex månader från den tidpunkt då intyg enligt 47 § utfärdades.

Bolagsverket får registrera fusionen endast om

1. verket har utfärdat ett intyg enligt 47 § för varje svenskt bolag som deltar i fusionen,

2. de utländska bolag som deltar i fusionen har gett in motsvarande intyg från behöriga myndigheter i de stater där de är registrerade tillsammans med en kopia av fusionsplanen, samt

3. det inte finns något hinder mot registrering av det övertagande bolaget.

Om lagen (2007:000) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner är tillämplig, får fusionen registreras endast om

1. avtal har träffats eller beslut har fattats om medverkan enligt den lagen eller förhandlingsperioden har löpt ut utan att sådant avtal har träffats eller beslut har fattats, och

2. det övertagande bolagets bolagsordning inte strider mot den ordning för medverkan som ska gälla till följd av lagen.

Bolagsverket ska underrätta behöriga myndigheter i den eller de stater där överlåtande bolag har sitt säte om registreringen för att fusionen ska kunna registreras även där.

(Jfr 23 kap. 48 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller bestämmelser om registrering av en gränsöverskridande fusion vid vilken den övertagande föreningen ska ha sitt säte i Sverige. Frågan har behandlats i avsnitt 5.11. Bestämmelserna stämmer nära överens med bestämmelserna i 12 kap. 38 § föreningslagen. För en kommentar hänvisas till författningskommentaren till den paragrafen.

Rättsverkningarna av fusionen

23 kap. 50 §

Vid en gränsöverskridande fusion inträder de rättsverkningar som avses i 26 § vid den tidpunkt som har fastställts i den stat där det övertagande bolaget har sitt säte. Om det övertagande bolaget har sitt säte i Sverige, inträder rättsverkningarna vid den tidpunkt då fusionen registreras i aktiebolagsregistret enligt 49 §.

Utöver vad som anges i 26 § gäller att de fusionerande bolagens rättigheter och skyldigheter som härrör ur anställningsavtal eller anställningsförhållanden och som föreligger vid den tidpunkt då den gränsöverskridande fusionen får verkan överförs till det övertagande bolaget.

(Jfr 23 kap. 49 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen reglerar rättsverkningarna av en gränsöverskridande fusion (jfr avsnitt 5.11). Rättsverkningarna är väsentligen desamma som vid en fusion mellan svenska aktiebolag (se 26 §). För ytterligare kommentarer

hänvisas till författningskommentaren till den snarlika bestämmelsen i 12 kap. 39 § föreningslagen.

Särskilt bokslut

23 kap. 51 §

Om ett svenskt bolag deltar i en gränsöverskridande fusion och det övertagande bolaget får säte i en annan stat än Sverige, ska styrelsen i det svenska bolaget upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet ska omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då rättsverkningarna av fusionen inträdde enligt 50 §.

För det särskilda bokslutet gäller bestämmelserna om årsbokslut i 6 kap. 4–9 och 11 §§ bokföringslagen (1999:1078). Bokslutet ska ges in till Bolagsverket inom en månad från utgången av den period som bokslutet omfattar.

(Jfr 23 kap. 50 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller bestämmelser om ett särskilt bokslut i samband med fusion. Bakgrunden till bestämmelserna har behandlats i avsnitt 5.16. Motsvarande bestämmelser, såvitt gäller ekonomiska föreningar, finns i 12 kap. 40 § föreningslagen. För en kommentar hänvisas till författningskommentaren till den paragrafen.

Absorption av helägt dotterbolag

23 kap. 52 §

Vid en gränsöverskridande fusion mellan ett moderbolag och ett helägt dotterbolag tillämpas bestämmelserna i 36–51 §§, dock med följande avvikelser.

1. Fusionsplanen behöver inte innehålla sådana uppgifter som avses i 38 § första stycket 2, 3 och 5.

2. Bestämmelserna om revisorsgranskning i 11–13, 40 och 41 §§ samt om bolagsstämmans godkännande av fusionsplanen i 15 § första stycket ska inte tillämpas.

Vid en fusion enligt denna paragraf ska det till fusionsplanen fogas ett yttrande från en eller flera sådana revisorer som anges i 12 § med sådant innehåll som avses i 11 § andra stycket 1.

(Jfr 23 kap. 51 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller bestämmelser om en gränsöverskridande fusion mellan ett moderbolag och dess helägda dotterbolag. Bakgrunden till bestämmelserna finns i avsnitt 5.12.1. Bestämmelserna är tillämpliga oavsett om det är moderbolaget eller dotterbolaget som är ett svenskt bolag.

I 27–34 §§ finns särskilda bestämmelser om fusion mellan ett moderbolag och ett helägt dotteraktiebolag. Dessa bestämmelser finns emellertid inte med bland de bestämmelser som enligt 36 § ska tillämpas vid en gränsöverskridande fusion. Om en sådan fusion genomförs mellan ett moderbolag och ett helägt dotterbolag, tillämpas i stället de bestämmelser som i övrigt gäller för en gränsöverskridande fusion (se *första stycket*). Dock kan, såsom framgår av punkten 1 i denna paragraf, vissa

uppgifter utelämnas ur fusionsplanen. Vidare är det enligt punkten 2 inte nödvändigt att fusionsplanen revisorsgranskas på det sätt som annars gäller. Det krävs inte heller att bolagsstämman i det överlåtande bolaget godkänner planen.

Av *andra stycket* följer att det även vid en förenklad fusion av det slag som regleras i paragrafen ska ske en viss revisorsgranskning. Granskningen ska mynna ut i ett revisorsyttrande som behandlar frågan om huruvida fusionen, enligt revisorernas uppfattning, medför fara för att borgenärerna i det övertagande bolaget inte ska få sina fordringar betalda (jfr kommentaren till 40 § tredje stycket).

Bestämmelserna i paragrafen har viss motsvarighet i 12 kap. 41–43 §§ föreningslagen.

23 kap. 53 §

Talan om upphävande av ett bolagsstämmobeslut om godkännande av fusionsplan *ska* i de fall som avses i 7 kap. 51 § *andra stycket* väckas inom sex månader från beslutet. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

Om en allmän domstol genom dom eller beslut som har vunnit laga kraft har bifallit en talan om upphävande av ett stämmobeslut om att godkänna en fusionsplan, *ska* fusionen gå åter även om överlåtande bolag har upplösts. För förpliktelser som har uppkommit genom någon åtgärd på det övertagande bolagets vägnar efter det att överlåtande bolag har upplösts men innan domstolens avgörande har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar, svarar de överlåtande bolagen, eller vid absorption, det eller de överlåtande bolagen och det övertagande bolaget solidariskt.

I fråga om ett beslut att godkänna en fusionsplan som avser en gränsöverskridande fusion gäller, utöver vad som sägs 7 kap. 51 § första stycket och i första stycket i denna paragraf, att talan inte får väckas efter det att Bolagsverket eller domstol genom ett beslut som har vunnit laga kraft har lämnat tillstånd till verkställande av fusionsplanen enligt 23 eller 24 §.

(Jfr 23 kap. 52 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen har hittills betecknats 23 kap. 36 §. I ett nytt *tredje stycke* har det tagits in särskilda bestämmelser om talan mot ett beslut att godkänna en fusionsplan som avser en gränsöverskridande fusion. Utöver de frister som uppställs i 7 kap. 51 § första stycket och första stycket i förevarande paragraf gäller i fråga om en sådan talan den begränsningen att talan aldrig får väckas efter det att det föreligger ett lagakraftägande beslut om tillstånd till verkställande av fusionsplanen. Den nya bestämmelsen har i allt väsentligt samma innebörd som den nya bestämmelsen i 7 kap. 17 § femte stycket föreningslagen. För en kommentar hänvisas till författningskommentaren till den paragrafen.

24 kap. 24 §

Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot en ansökan enligt 22 §, *ska* verket kalla bolagens borgenärer. Verket *ska* dock inte kalla

1. borgenärerna i övertagande bolag, om revisorerna i yttrande över delningsplanen enligt 13 § har uttalat att de inte har funnit att delningen medför någon fara för dessa borgenärer,

2. borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen *ska* innehålla föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast viss dag skriftligen anmäla detta. Föreläggandet *ska* innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket *ska* skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket *ska* vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till *Skatteverket*.

(Paragrafen saknar motsvarighet i departementspromemorians förslag.)

I paragrafens *tredje stycke* har tidigare angetts att Bolagsverket *ska* skicka en särskild underrättelse om kallelse till bolagets borgenärer till Kronofogdemyndigheten i stället för till Skatteverket. Se vidare författningskommentaren till 12 kap. 14 § föreningslagen.

31 kap. 2 §

Följande beslut av Bolagsverket överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

1. beslut i tillståndsärenden enligt 20 kap. 23 §, 23 kap. 20 eller 33 § samt 24 kap. 22 §,

2. beslut enligt 23 kap. 27 eller 35 § eller 24 kap. 29 § att förklara att frågan om fusion eller delning har fallit,

2 a. beslut att vägra utfärda intyg enligt 23 kap. 47 §,

3. beslut enligt 27 kap. 2 § att skriva av en anmälan om registrering eller vägra registrering,

4. beslut att avregistrera företrädare enligt 27 kap. 6 §,

5. beslut att förelägga eller döma ut vite enligt 30 kap. 2 §.

Skrivelsen med överklagandet *ska* ges in till Bolagsverket inom två månader från dagen för beslutet.

(Jfr 31 kap. 2 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen har kompletterats med en ny punkt 2 a. Innebörden av den är att Bolagsverkets beslut att utfärda ett sådant fusionsintyg som regleras i 23 kap. 47 § kan överklagas på samma sätt som vissa andra typer av beslut som verket fattar enligt lagen.

31 kap. 5 a §

Skatteverkets beslut enligt 23 kap. 21 a § om hinder mot verkställande av fusionsplan får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

(Jfr 31 kap. 5 a § i departementspromemorians förslag.)

Av paragrafen framgår att Skatteverkets beslut om hinder mot verkställande av fusionsplan kan överklagas till länsrätt. Jfr 15 kap. 5 § föreningslagen.

31 kap. 8 §

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten i mål som avses i 2, 4, 5 a eller 6 §.

(Jfr 31 kap. 8 § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen innehåller en bestämmelse om att det för prövning i kammarrätt av vissa beslut enligt lagen krävs prövningstillstånd. Till de beslut som omfattas av paragrafen har fogats Skatteverkets beslut enligt 23 kap. 21 a §.

7.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ

Finansinspektionens rätt att motsätta sig att en ekonomisk förening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion

6 §

Finansinspektionen får, i fråga om en ekonomisk förening som står under *inspektionens* tillsyn, motsätta sig att föreningen deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion, om

1. *europakooperativet enligt fusionsförslaget ska ha sitt säte i en annan stat än Sverige, och*

2. *motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset.*

Finansinspektionen *ska* meddela ett sådant beslut som avses i första stycket inom två månader från den dag då fusionsförslaget offentliggjordes enligt artikel 24 i SCE-förordningen. *Inspektionen* får inte meddela ett beslut om att föreningen inte får delta i fusionen utan att föreningen först har fått tillfälle att yttra sig.

(Jfr 6 § i departementspromemorians förslag.)

Ändringarna är av samma slag som ändringarna i 5 a § lagen (2004:575) om europabolag.

8 §

Bolagsverket *ska* utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 29.2 i SCE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 23 kap. 23 eller 24 § aktiebolagslagen (2005:551) och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 6 §. När det gäller föreningar som driver finansieringsrörelse tillämpas i stället 12 kap. 22 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

(Jfr 8 § i departementspromemorians förslag.)

Ändringarna är av samma slag som ändringarna i 6 § lagen om europabolag.

Finansinspektionens rätt att motsätta sig flyttning av säte

13 §

Finansinspektionen får, i fråga om ett europakooperativ som står under *inspektionens* tillsyn, motsätta sig att europakooperativet flyttar sitt säte till en annan stat, om motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Finansinspektionen *ska* meddela ett sådant beslut som avses i första stycket inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt artikel 7.2 i SCE-förordningen. *Inspektionen* får inte meddela ett beslut om att motsätta sig flyttning utan att europakooperativet först har fått tillfälle att yttra sig.

(Jfr 13 § i departementspromemorians förslag.)

Ändringarna är av samma slag som ändringarna i 9 a § lagen om europabolag.

Tillfälligt hinder mot flyttning av säte

16 a §

Under den tid som Bolagsverkets handläggning av en ansökan enligt 16 § pågår får Skatteverket besluta om att det under en viss tid om högst tolv månader föreligger hinder mot flyttning av säte till en annan stat. Tiden får förlängas, om det finns särskilda skäl. Förlängning får endast ske med tre månader i taget. Så länge Skatteverkets beslut gäller, ska Bolagsverkets handläggning av ansökan enligt 16 § vila.

Skatteverket får besluta enligt första stycket endast om

- 1. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset,*
- 2. verket har beslutat om revision hos europakooperativet,*
- 3. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av flyttningen av säte.*

(Jfr 16 a § i departementspromemorians förslag.)

Paragrafen är ny. Den har samma innebörd som 11 a § lagen om europabolag.

20 §

Bolagsverket *ska* utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 7.8 i SCE-förordningen när ett beslut om tillstånd enligt 18 eller 19 § har meddelats och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 13 § eller om det föreligger ett sådant förhållande som avses i artikel 7.15 i SCE-förordningen.

(Jfr 20 § i departementspromemorians förslag.)

I paragrafen har tidigare angetts att Skatteverkets beslut att motsätta sig ett europakooperativs flyttning av säte utgör hinder mot att Bolagsverket utfärdar ett sådant intyg som regleras i paragrafen. Paragrafen har ändrats som en följd av att Skatteverket enligt förslaget inte längre ska ha någon sådan motsättanderätt.

40 §

Bolagsverkets beslut att avskriva en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från dagen för beslutet. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 16 §, verkets beslut om att vägra utfärda intyg enligt 8 eller 20 § samt verkets beslut enligt 39 §. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionens beslut i ett ärende enligt 6 eller 13 § och Skatteverkets beslut om hinder mot flyttning av säte enligt 16 a § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Länsstyrelsens beslut i ett ärende enligt 36 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bolagsverkets beslut i ett ärende enligt 37 § får överklagas hos allmän domstol i den ort där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte. Ett beslut enligt 37 § första stycket får överklagas inom tre veckor från den dag då europakooperativet fick del av beslutet. Ett beslut enligt 37 § andra stycket får överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid överklagande enligt fjärde stycket gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

(Jfr 40 § i departementspromemorians förslag.)

Ändringen i *andra stycket* är av samma slag som ändringen i 32 § lagen om europabolag.

7.10 Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Gränsöverskridande fusion

1 kap. 16 §

Vid fusion med börs, kreditinstitut eller värdepappersbolag tillämpas inte 23 kap. 36–52 §§ aktiebolagslagen (2005:551) om gränsöverskridande fusion.

(Paragrafen saknar motsvarighet i departementspromemorians förslag.)

Enligt paragrafen ska aktiebolagslagens bestämmelser om gränsöverskridande fusioner inte tillämpas beträffande börser, kreditinstitut och värdepappersbolag. Motiven till förslaget har redovisats i avsnitt 5.1.

Sammanfattning av promemorians förslag (Ds 2006:22)

I promemorian lämnas förslag till hur EG:s direktiv om gränsöverskridande fusioner ska genomföras i Sverige. Genomförandet föreslås ske genom ändringar i aktiebolagslagen (2005:551) och lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. I lagarna anges att flertalet av de bestämmelser som i respektive lag gäller för en fusion mellan svenska företag ska tillämpas även i fråga om en gränsöverskridande fusion. Därutöver tas det in vissa särbestämmelser som vid en gränsöverskridande fusion ska tillämpas i stället för eller utöver övriga fusionsbestämmelser.

Vid en gränsöverskridande fusion ska styrelsen i det eller de svenska företag som deltar i fusionen, tillsammans med motsvarande organ i deltagande utländska företag, upprätta en gemensam fusionsplan. Denna ska underställas stämman i överlåtande företag för godkännande. Under vissa förutsättningar ska den även underställas stämman i ett övertagande företag. Efter det att stämman har godkänt fusionsplanen ska det eller de svenska företag som deltar i fusionen ansöka om tillstånd att verkställa planen. Därvid ska samma bestämmelser som vid en inhemsk fusion tillämpas. När tillstånd har lämnats och övriga formaliteter har uppfyllts, ska Bolagsverket utfärda ett intyg i vilket det bekräftas att de förutsättningar som gäller i Sverige för fusionen är uppfyllda. Om det övertagande företaget har eller, vid fusion genom kombination, ska ha sitt säte i Sverige ska verket även, på grundval av fusionsintyg från berörda utländska myndigheter, kontrollera övriga aspekter av fusionen.

En gränsöverskridande fusion ska bara få genomföras mellan sådana företagsformer som får fusionera enligt svensk rätt. De svenska bestämmelserna ska omfatta endast fusioner mellan svenska företag och andra företag inom EES.

I promemorian läggs också fram förslag till ändrade regler för fusioner mellan svenska ekonomiska föreningar. Förslaget innebär vissa anpassningar till de regler som gäller vid fusion mellan aktiebolag.

I promemorian förslås också nya bestämmelser i aktiebolagslagen och föreningslagen om att Skatteverket under vissa förutsättningar ska kunna begära vilandeförklaring av ett ärende om tillstånd att verkställa en fusionsplan. Bestämmelserna föreslås vara tillämpliga både vid inhemska och gränsöverskridande fusioner samt vid bildandet av ett europabolag eller europakooperativ genom fusion. Motsvarande bestämmelser föreslås i lagen (2004:575) om europabolag och lagen (2006:595) om europakooperativ när det gäller flyttning av ett europabolags eller europakooperativs säte. Bestämmelserna om vilandeförklaring föreslås ersätta de tidigare bestämmelserna i nyss nämnda lagar om Skatteverkets rätt att motsätta sig en fusion eller en flyttning av säte.

Frågan om hur bestämmelserna om arbetstagares rätt till medverkan i artikel 16 i direktivet om gränsöverskridande fusioner ska genomföras i svensk rätt bereds särskilt inom Arbetsmarknadsdepartementet (jfr SOU 2006:97). De frågorna behandlas därför inte i denna promemoria.

Promemorian tar inte slutlig ställning till hur direktivet bör genomföras för finansiella företag. Detta kommer att behandlas i ett senare sammanhang.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 15 december 2007. Bilaga 1

Förslag till lag om ändring i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

Härigenom föreskrivs att 23 § lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*23 §¹

Övergår näringsverksamhet från en arbetsgivare till en annan och avtalas därvid att ansvaret för pensionsutfästelse skall överflyttas på efterträdaren, skall samtycke till överflyttningen inhämtas från innehavaren av pensionsfordringen. Tillsynsmyndigheten äger medge att samtycke icke behövs inhämtas, om efterträdaren kan anses god för pensionsutfästelsen. Något samtycke behövs inte vid ombildning enligt 8 kap. sparbankslagen (1987:619).

Har det i författning meddelats särskilda bestämmelser om tillvaratagande av fordringsägares rätt vid fusion, gäller dessa i stället för reglerna i första stycket. Innehavare av pensionsfordran behöver dock inte underrättas eller kallas enligt 23 kap. 19, 22 och 32 §§ samt 24 kap. 21 och 24 §§ aktiebolagslagen (2005:551) eller förtecknas och kallas i ärende om fusion enligt 12 kap. 6 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, om tillsynsmyndigheten medger det. Detsamma gäller i ärende om vinstutdelning enligt 20 kap. 30 §, minskning av aktiekapitalet enligt 20 kap. 23 § och minskning av reservfonden enligt 20 kap. 35 § 3 aktiebolagslagen.

Har det i författning meddelats särskilda bestämmelser om tillvaratagande av fordringsägares rätt vid fusion, gäller dessa i stället för reglerna i första stycket. Innehavare av pensionsfordran behöver dock inte underrättas eller kallas enligt 23 kap. 19, 22 och 32 §§ samt 24 kap. 21 och 24 §§ aktiebolagslagen (2005:551) eller 12 kap. 10 och 14 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, om tillsynsmyndigheten medger det. Detsamma gäller i ärende om vinstutdelning enligt 20 kap. 30 §, minskning av aktiekapitalet enligt 20 kap. 23 § och minskning av reservfonden enligt 20 kap. 35 § 3 aktiebolagslagen.

Har ansvaret för pensionsutfästelse sålunda överflyttats, anses utfästelsen ha samma rättsverkningar som om arbetstagaren varit anställd hos efterträdaren från dagen för anställningen hos företrädaren. Efter överflyttningen är företrädaren fri från ansvar för utfästelsen.

Denna lag träder i kraft den 15 december 2007.

¹ Senaste lydelse 2005:553.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

dels att 12 kap. skall upphöra att gälla,

dels att 3 kap. 4 och 5 §§, 4 kap. 1 §, 7 kap. 12 och 17 §§ samt 15 kap. 4 och 6 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas ett nytt kapitel, 12 kap., av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

4 §

En medlem har rätt att säga upp sig till utträde ur föreningen. I stadgarna får föreskrivas att en uppsägning skall göras skriftligen och att uppsägningshandlingen skall vara försedd med medlemmens bevittnade namnunderskrift.

I stadgarna får även föreskrivas att uppsägning inte får göras förrän efter viss tid, högst två år, från inträdet. Tiden får utsträckas till högst fem år, om registreringsmyndigheten medger det. Föreskrifter i stadgarna om att uppsägning får göras först efter en viss tid gäller inte i fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket och 12 kap. 4 § *andra stycket*.

En medlem får uteslutas ur föreningen på sådan grund som anges i stadgarna. Föreningsstämman skall besluta om uteslutningen, om inte annat föreskrivs i stadgarna.

5 §

Avgång ur föreningen sker, utom i fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket och 12 kap. 4 § *andra stycket*, vid utgången av det räkenskapsår som slutar näst efter en månad eller den längre tid, högst sex månader, som har bestämts i stadgarna, sedan medlemmen har sagt upp sig till utträde eller uteslutits eller någon annan omständighet som föranlett avgången har inträffat.

Avgång ur föreningen sker, utom i fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket och 12 kap. 20 §, vid utgången av det räkenskapsår som slutar näst efter en månad eller den längre tid, högst sex månader, som har bestämts i stadgarna, sedan medlemmen har sagt upp sig till utträde eller uteslutits eller någon annan omständighet som föranlett avgången har inträffat.

En medlem som har uteslutits ur föreningen förlorar genast sin rätt att delta i överläggningar och beslut om föreningens angelägenheter.

4 kap.1 §¹

När en medlem har avgått har han rätt att sex månader efter avgången få ut sina inbetalda eller genom insatsemission tillgodoförda medlemsinsatser. Beloppet får dock inte överstiga vad som belöper på honom i förhållande till övriga medlemmar av föreningens egna kapital enligt den balansräkning som hänför sig till tiden för avgången. Vid beräkningen av föreningens egna kapital skall bortses från reservfonden, uppskrivningsfonden och förlagsinsatserna. I en kreditmarknadsförening får utbetalningar av insatsbelopp dock ske tidigast sex månader efter medlemmens avgång och verkställas bara en gång per kvartal och efter Finansinspektionens tillstånd. Ett insatsbelopp i ett institut för elektroniska pengar får betalas ut bara när det kan ske med hänsyn till bestämmelserna i lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar.

Den avgångne har vidare rätt att i samma ordning som övriga medlemmar få ut vad som belöper på honom av beslutad vinstutdelning.

Går föreningen i likvidation inom sex månader från avgången eller meddelas inom samma tid beslut om att försätta föreningen i konkurs, skall den avgångnes rätt att få ut medlemsinsatser bedömas enligt grunderna för reglerna om skifte av föreningens tillgångar.

En medlems rätt enligt första– En medlems rätt enligt första– tredje styckena får begränsas i tredje styckena får begränsas i stadgarna. Detta gäller dock inte i stadgarna. Detta gäller dock inte i sådana fall som avses i 7 kap. 15 § sådana fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket eller 12 kap. 4 § tredje stycket eller 12 kap. 20 §. *andra stycket.*

I fall som avses i första stycket fjärde meningen skall Finansinspektionen ge tillstånd till utbetalning, om inte kreditmarknadsföreningens förmåga att fullgöra sina förpliktelser äventyras.

7 kap.

12 §

I stadgarna får bestämmas att föreningsstämmans befogenheter skall helt eller delvis utövas av särskilt valda fullmäktige.

En fullmäktig får inte väljas för längre tid än tre år. Till fullmäktig får utses endast medlemmar i föreningen eller någon som utan att vara medlem enligt 6 kap. 4 § andra stycket ändå kan väljas till styrelseledamot.

Ett fullmäktigsammanträde anses som en föreningsstämma. I fråga om fullmäktig gäller bestämmelserna i 1–11 §§ om föreningsmedlem. Dock får en fullmäktig inte rösta genom ombud.

Angående beslut av fullmäktige i ämnen som avses i 15 § eller i 12 kap. 4 § skall medlemmarna underrättas på det sätt som

Angående beslut av fullmäktige i ämnen som avses i 15 § eller i 12 kap. 20 § skall medlemmarna underrättas på det sätt som

¹ Senaste lydelse 2004:305.

stadgarna föreskriver.

stadgarna föreskriver.

Bilaga 2

Även om fullmäktige har utsetts, har föreningsmedlemmarna sådan rätt som avses i 6 §, 8 § fjärde stycket och 10 § fjärde stycket andra meningen.

17 §

Om ett beslut av föreningsstämman inte har kommit till i behörig ordning eller i övrigt strider mot denna lag eller mot stadgarna, kan talan mot föreningen om att beslutet skall upphävas eller ändras föras av föreningsmedlemmar, innehavare av förlagsandelar, styrelsen, styrelseledamöter eller verkställande direktören.

Talan skall väckas inom tre månader från dagen för beslutet. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten till talan förlorad.

Talan får väckas senare än vad som sägs i andra stycket, när

1. beslutet är sådant att det inte lagligen kan fattas ens med alla medlemmarnas samtycke,

2. samtycke till beslutet krävs av alla eller vissa medlemmar och sådant samtycke inte har getts, eller

3. kallelse till stämman inte har skett eller de bestämmelser om kallelse som gäller för föreningen har eftersatts i något väsentligt avseende.

En dom varigenom föreningsstämmans beslut upphävs eller ändras gäller även för medlemmar och innehavare av förlagsandelar som inte har fört talan.

Rätten kan ändra föreningsstämmans beslut endast om det kan fastställas vilket innehåll beslutet rätteligen borde ha haft. Är föreningsstämmans beslut sådant som enligt denna lag skall anmälas för registrering, skall rätten underrätta registreringsmyndigheten för registrering, om beslutet har upphävts eller ändrats genom en dom som har vunnit laga kraft eller rätten genom beslut under rättegången har förordnat att föreningsstämmans beslut inte får verkställas.

I fråga om ett beslut att godkänna en fusionsplan som avser en gränsöverskridande fusion gäller, utöver vad som sägs i andra stycket, att talan inte får väckas efter det att Bolagsverket eller allmän domstol genom ett beslut som har vunnit laga kraft har lämnat tillstånd till verkställande av fusionsplanen enligt 12 kap. 15 eller 16 §. Tredje stycket tillämpas inte i fråga om en sådan fusion.

Fusion

Fusion mellan ekonomiska föreningar

Vad en fusion innebär

1 §

Två eller flera ekonomiska föreningar kan gå samman genom att samtliga tillgångar och skulder i en eller flera av föreningarna övertas av en annan förening (*fusion*). Vid fusionen upplöses det eller de överlåtande bolagen utan likvidation och medlemmarna i denna eller dessa föreningar blir medlemmar i den övertagande föreningen.

Fusion kan ske

1. mellan den övertagande föreningen på ena sidan och en eller flera överlåtande föreningar på den andra (*absorption*), eller
2. mellan två eller flera överlåtande föreningar genom att de bildar en ny, övertagande förening (*kombination*).

De deltagande föreningarnas redovisningsvaluta

2 §

Fusion får ske endast om överlåtande och övertagande föreningar har samma redovisningsvaluta.

Fusion när överlåtande förening har gått i likvidation

3 §

Fusion får ske även om överlåtande förening har gått i likvidation, under förutsättning att skifte av föreningens tillgångar inte har påbörjats.

Om överlåtande förening har gått i likvidation, skall likvidatorerna, när en fusionsplan har upprättats enligt 4 §, lämna slutredovisning över sin förvaltning. När fusionsplanen har blivit gällande i föreningen, skall slutredovisningen läggas fram på en föreningsstämma. För slutredovisningen och dess granskning gäller i övrigt vad som föreskrivs i 11 kap. 14 §.

Likvidationen skall anses avslutad när anmälan om fusionen har registrerats enligt 17 §.

Upprättande av fusionsplan

4 §

Styrelserna för överlåtande och, vid absorption, övertagande förening skall upprätta en gemensam, daterad fusionsplan. Planen skall undertecknas av styrelsen i var och en av föreningarna.

I fusionsplanen skall det för varje förening anges

1. firma, organisationsnummer och den ort där styrelsen skall ha sitt säte,
2. den planerade tidpunkten för överlåtande förenings upplösning, och

3. vilka rättigheter i den övertagande föreningen som skall tillkomma innehavare av värdepapper med särskilda rättigheter i överlåtande förening eller vilka åtgärder som i övrigt skall vidtas till förmån för de nämnda innehavarna.

I fusionsplanen skall även lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för föreningarna.

Vid kombination skall fusionsplanen även innehålla stadgar för den övertagande föreningen.

Kompletterande information

5 §

Följande handlingar skall fogas till fusionsplanen:

1. en kopia av föreningarnas årsredovisningar för det senaste räkenskapsåret,

2. uppgifter motsvarande delårsrapport enligt 9 kap. 3 § första stycket och 4 § årsredovisningslagen (1995:1554), om fusionsplanen har upprättats senare än sex månader efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats,

3. ett av revisorerna avgivet yttrande över den redogörelse som avses i 4 § andra stycket, och

4. ett av revisorerna avgivet yttrande över de uppgifter som avses i 2.

Uppgifterna enligt första stycket 2 skall avse tiden från utgången av det senaste räkenskapsåret för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats till en dag som infaller tidigast tre månader innan fusionsplanen upprättas,

Registrering av fusionsplanen

6 §

Inom en månad från upprättandet av fusionsplanen skall den övertagande föreningen eller, vid kombination, den äldsta av de överlåtande föreningarna ge in planen med bifogade handlingar till Bolagsverket för registrering i föreningsregistret. Uppgift om registreringen skall enligt 15 kap. 2 § kungöras. Om planen inte kungörs i sin helhet, skall det i kungörelsen lämnas uppgift om var den hålls tillgänglig.

När fusionsplanen skall underställas föreningsstämman

7 §

Fusionsplanen skall underställas föreningsstämman i samtliga överlåtande föreningar.

Stämman får hållas tidigast en månad efter det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts.

8 §

Styrelsen skall hålla fusionsplanen med bifogade handlingar tillgänglig för föreningens medlemmar och innehavare av förlagsandelar under minst en månad före den föreningsstämma där frågan om godkännande av fusionsplanen skall behandlas. Handlingarna skall hållas tillgängliga hos föreningen på den ort där styrelsen har sitt säte. Kopior av handlingarna skall genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de medlemmar och innehavare av förlagsandelar som begär det och uppger sin postadress.

Majoritetskrav m.m.

9 §

Ett föreningsstämmobeslut om godkännande av fusionsplanen är giltigt endast om det har biträtts av nio tiondelar av de röstberättigade eller har fattas på två på varandra följande föreningsstämmor och på den senare stämman har biträtts av minst två tredjedelar av de röstberättigade. I stadgarna får föreskrivas villkor som går längre.

Om någon av de föreningsstämmor som skall godkänna fusionsplanen inte godkänner planen i dess helhet, faller frågan om fusion.

Underrättelse till föreningens kända borgenärer

10 §

När fusionsplanen har blivit gällande i samtliga föreningar som deltar i fusionen, skall var och en av de överlåtande föreningarna skriftligen underrätta sina kända borgenärer om beslutet. Underrättelserna skall innehålla uppgift om att föreningen avser att ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen samt uppgift om borgenärernas rätt att motsätta sig att fusionsplanen verkställs.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

11 §

Den övertagande föreningen eller, vid kombination, den äldsta av de överlåtande föreningarna skall ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen. Ansökan skall göras hos Bolagsverket. Den skall ges in inom en månad efter det att fusionsplanen har blivit gällande i samtliga föreningar och senast två år efter det att uppgift om att planen har registrerats har kungjorts.

Följande handlingar skall fogas till ansökan:

1. en kopia av fusionsplanen,
2. intyg från de överlåtande föreningarnas styrelser eller verkställande direktörer om att föreningarnas kända borgenärer har underrättats enligt 10 §, och
3. en kopia av protokollet från en föreningsstämma som avses i 7 §.

Om sökanden inte har bifogat de handlingar som anges i andra stycket, skall Bolagsverket förelägga denne att avhjälpa bristen. Om sökanden inte gör detta, skall ansökan avvisas.

12 §

Bolagsverket skall avslå en ansökan enligt 11 § om

1. fusionsplanen inte har godkänts i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot stadgarna, eller

2. fusionen har förbjudits enligt konkurrenslagen (1993:20) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer eller om prövning av fusionen pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen.

Om ansökan inte kan beviljas på grund av att prövning pågår enligt konkurrenslagen eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 och prövningen kan antas bli avslutad inom kort tid, får Bolagsverket förklara tillståndsfrågan vilande under högst sex månader.

13 §

Om Skatteverket begär det, skall Bolagsverket förklara en fråga om tillstånd enligt 11 § vilande under högst tolv månader.

Skatteverket får begära vilandeförklaring endast om

1. begäran är motiverad av hänsyn till allmänintresset,

2. verket har beslutat om revision hos föreningen, och

3. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen.

Om Skatteverket begär det, skall Bolagsverket förlänga den tid under vilken tillståndsfrågan vilar. Skatteverket får begära sådan förlängning endast om det finns särskilda skäl. Förlängning får ske endast med tre månader i taget.

Kallelse på de överlåtande föreningarnas borgenärer

14 §

Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot en ansökan enligt 11 §, skall verket kalla de överlåtande föreningarnas borgenärer. Verket skall dock inte kalla borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen skall innehålla ett föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast viss dag skriftligen anmäla detta. Föreläggandet skall innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket skall skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket skall vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till kronofogdemyndigheten i den eller de regioner där föreningarnas styrelser har sitt säte.

15 §

Om inte någon av de borgenärer som har blivit kallade enligt 14 § motsätter sig ansökan inom förelagd tid, skall Bolagsverket ge föreningarna tillstånd att verkställa fusionsplanen. Motsätter sig någon borgenär ansökan, skall verket överlämna ärendet till tingsrätten i den ort där styrelsen i den övertagande föreningen skall ha sitt säte.

När allmän domstol skall lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen

16 §

Om ett ärende om tillstånd till verkställande av fusionsplan har överlämnats till domstol enligt 15 §, skall tillstånd lämnas om det visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar. I annat fall skall ansökan avslås.

Registrering av fusionen

17 §

Styrelsen för den övertagande föreningen skall anmäla fusionen för registrering i föreningsregistret. Anmälan skall göras senast två månader från Bolagsverkets tillstånd till verkställighet av fusionsplanen eller, när tillstånd lämnas av domstol, från det att domstolens beslut har vunnit laga kraft. Vid kombination skall styrelsen även för registrering anmäla vilka som har utsetts till styrelseledamöter och revisorer och, i förekommande fall, styrelsesuppleanter och revisorssuppleanter i den övertagande föreningen.

Fusionens rättsverkningar

18 §

När en anmälan om fusion enligt 17 § registreras, inträder följande rättsverkningar.

1. Överlåtande förenings tillgångar och skulder med undantag för skadeståndsanspråk enligt 13 kap. 1–3 §§ som har samband med fusionen övergår till den övertagande föreningen.
2. Överlåtande förening upplöses.
3. Vid kombination: den övertagande föreningen anses bildad.
4. Medlemmarna i överlåtande förening blir medlemmar i den övertagande föreningen.

Trots bestämmelserna i första stycket kan en tiondel av samtliga röstberättigade hos styrelsen påkalla föreningsstämma för att behandla frågan huruvida talan skall väckas enligt 13 kap. 5 §. I så fall skall 7 kap. 7 § andra meningen tillämpas.

Om stämman beslutar att väcka talan enligt andra stycket, skall den samtidigt förordna att föreningen skall träda i likvidation. Beträffande

genomförandet av likvidationen tillämpas 11 kap. Likvidatorerna behöver dock inte söka kallelse på okända borgenärer. Bilaga 2

Frågan om fusion faller

19 §

Bolagsverket skall förklara att frågan om fusion har fallit, om

1. ansökan enligt 11 § om tillstånd att verkställa fusionsplanen inte har gjorts inom föreskriven tid eller sådan ansökan har avslagits genom beslut som har vunnit laga kraft,

2. anmälan enligt 17 § inte har gjorts inom föreskriven tid, eller

3. Bolagsverket genom beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit ett ärende om registrering enligt 17 § eller har vägrat registrering.

Medlems rätt till utträde

20 §

En medlem i en överlåtande förening som inte har samtyckt till fusionen får säga upp sig till utträde inom den tid och på de villkor som anges i 7 kap. 15 § tredje stycket.

Fusion mellan en ekonomisk förening och ett helägt dotteraktiebolag

21 §

Om en ekonomisk förening äger samtliga aktier i ett dotteraktiebolag, kan föreningens och bolagets styrelser besluta att bolaget skall gå upp i föreningen genom fusion. En sådan fusion får dock inte ske, om dotteraktiebolaget är ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning.

I fråga om fusionen gäller

2 § om redovisningsvaluta,

4 § om upprättande av fusionsplan,

6 § om registrering av fusionsplan,

10 § om underrättelse till kända borgenärer,

11 och 12 §§ om ansökan om verkställande av fusionsplan,

13 § om vilandeförklaring,

14 § om kallelse på borgenärer,

15 § om när Bolagsverket skall lämna tillstånd,

16 § om när allmän domstol skall lämna tillstånd, och

19 § 1 om när frågan om fusion faller.

Vid tillämpningen av andra stycket skall vad som sägs i de angivna paragraferna om överlåtande förening i stället avse dotteraktiebolaget.

Ett tillstånd att verkställa fusionsplanen skall registreras i föreningsregistret. Vid registreringen inträder följande rättsverkningar.

1. Dotteraktiebolagets tillgångar och skulder övergår till föreningen.

2. Dotteraktiebolaget upplöses.

Tillämpliga bestämmelser

22 §

En svensk ekonomisk förening får delta i en fusion med en motsvarande juridisk person med hemvist i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Sverige (*gränsöverskridande fusion*).

Därvid gäller

- 1 § om vad en fusion innebär,
- 3 § om fusion när överlåtande förening har gått i likvidation,
- 23 och 24 §§ om fusionsplan,
- 25 § om styrelseredogörelse,
- 5 § om kompletterande information,
- 26–30 §§ om revisorsgranskning,
- 6 och 31 §§ om registrering av fusionsplanen,
- 7 och 32 §§ om när fusionsplanen skall underställas föreningsstämman,
- 8 och 33 §§ om tillhandahållande av fusionsplanen m.m.,
- 9 § om majoritetskrav m.m.,
- 34 § om villkorat beslut om godkännande av fusionsplan,
- 10 § om underrättelse till överlåtande förenings borgenärer,
- 11, 12 och 35 §§ om ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen,
- 13 § om vilandeförklaring,
- 14 § om kallelse på överlåtande förenings borgenärer,
- 15 § om när Bolagsverket skall ge tillstånd att verkställa fusionsplanen,
- 16 § om när allmän domstol skall ge tillstånd att verkställa fusionsplanen,
- 36 § om fusionsintyg,
- 37 § om registrering,
- 18 och 38 §§ om fusionens rättsverkningar,
- 19 § om när frågan om fusion faller varvid vad som i den paragrafen sägs om 17 § skall avse 37 §,
- 20 och 39 §§ om medlems rätt till utträde, och
- 40 § om särskilt bokslut.

Om inte annat framgår, skall bestämmelserna i detta kapitel tillämpas endast på den eller de svenska ekonomiska föreningar som deltar i den gränsöverskridande fusionen.

Fusionsplan m.m.

23 §

Vid en gränsöverskridande fusion skall styrelsen i en svensk ekonomisk förening som deltar i fusionen, tillsammans med motsvarande organ i de utländska föreningar som deltar i fusionen, upprätta en fusionsplan.

24 §

Fusionsplanen enligt 23 § skall innehålla uppgift om

1. de fusionerande föreningarnas form, namn och säte,

2. utbytesförhållanden mellan andelar och förekommande värdepapper i överlåtande respektive övertagande förening och eventuell kontant betalning,

3. de villkor som skall gälla för tilldelning av andelar och förekommande värdepapper i övertagande förening,

4. den gränsöverskridande fusionens sannolika följder för sysselsättningen,

5. från vilken tidpunkt och på vilka villkor andelar och förekommande värdepapper medför rätt till utdelning i den övertagande föreningen,

6. från vilken tidpunkt de fusionerande föreningarna bokföringsmässigt skall behandlas som hörande till den övertagande föreningen,

7. vilka rättigheter i den övertagande föreningen som skall tillkomma innehavare av särskilda rättigheter i överlåtande förening eller vilka åtgärder som i övrigt skall vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,

8. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen skall lämnas till en styrelseledamot, verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare eller till den som utför granskning enligt artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/56/EG av den 26 oktober 2005 om gränsöverskridande fusioner av bolag med begränsat ansvar,

9. värdet av de tillgångar och skulder som överförs till den övertagande föreningen och de överväganden som har gjorts vid värderingen, och

10. datum för den årsredovisning som har legat till grund för fastställandet av villkoren för fusionen.

I förekommande fall skall fusionsplanen också innehålla uppgift om hur arbetstagarna deltar i den process genom vilken formerna för arbetstagarnas medverkan i den övertagande föreningen beslutas.

Vid kombination skall fusionsplanen också innehålla uppgift om den planerade övertagande föreningens form, namn och säte samt förslag till stadgar för den föreningen.

25 §

Till fusionsplanen enligt 23 § skall det fogas en redogörelse från styrelsen i var och en av de svenska ekonomiska föreningar som deltar i fusionen. I redogörelsen skall också anges vilka rättsliga och ekonomiska aspekter som har beaktats vid bestämmandet av villkoren för fusionen. Redogörelsen skall vidare innehålla uppgift om fusionens sannolika konsekvenser för medlemmar, borgenärer och anställda. Om styrelsen i skälig tid innan fusionsplanen har färdigställts får ett yttrande från arbetstagarnas företrädare, skall detta yttrande fogas till redogörelsen.

Revisorsgranskning

26 §

För var och en av de svenska föreningar som deltar i en gränsöverskridande fusion skall fusionsplanen och styrelsens redogörelse granskas av en eller flera revisorer. Granskningen skall vara så omfattande och ingående som god revisionssed kräver. För varje förening skall revisorn eller revisorerna upprätta ett yttrande över granskningen. Av yttrandena skall framgå huruvida sådana villkor som avses i 24 § första stycket 2

och 3 har bestämts på ett sakligt och korrekt sätt. Därvid skall anges vilken eller vilka metoder som har använts vid värderingen av föreningarnas tillgångar och skulder, resultatet av de tillämpade värderingsmetoderna samt deras lämplighet och vilken vikt som har tillmätts dem vid den samlade bedömningen av värdet på var och en av föreningarna. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen skall anmärkas.

Revisorernas yttranden skall fogas till fusionsplanen.

27 §

En revisor som avses i 26 § skall vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Om inte annat framgår av stadgarna, skall revisorn utses av föreningsstämman i respektive förening. Om någon särskild revisor inte är utsedd, skall granskningen i stället utföras av föreningens revisorer.

För en revisor som har utsetts att utföra granskning enligt 26 § gäller bestämmelserna i 8 kap. 15 § och 16 § andra och tredje styckena.

28 §

Styrelsen, den verkställande direktören och revisorn i en förening som skall delta i den gränsöverskridande fusionen skall ge varje revisor som utför granskning enligt 26 § tillfälle att verkställa granskningen i den omfattning som denne anser vara nödvändig. De skall också lämna de upplysningar och den hjälp som begärs. Samma skyldighet har en revisor som utför granskning enligt 26 § mot övriga sådana revisorer.

29 §

Bestämmelserna om revisorsgranskning i 26–28 §§ skall inte tillämpas om samtliga medlemmar i de föreningar som deltar i den gränsöverskridande fusionen har samtyckt till det. De skall inte heller tillämpas om en utländsk behörig myndighet i en stat där någon av de deltagande föreningarna har sitt säte, efter gemensam begäran från de fusionerande föreningarna, har utsett eller godkänt en eller flera oberoende sakkunniga att för samtliga föreningars räkning granska den gemensamma planen för den gränsöverskridande fusionen och upprätta en gemensam skriftlig rapport för alla föreningar.

30 §

Om en svensk förening deltar i en gränsöverskridande fusion och samtliga föreningar som deltar i fusionen begär det, skall Bolagsverket utse en eller flera personer att, för samtliga föreningars räkning, granska den gemensamma planen för den gränsöverskridande fusionen och upprätta en gemensam skriftlig rapport för alla föreningar. Beträffande granskningen och yttrandets innehåll gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 26–28 §§.

Registrering av fusionsplanen

31 §

Vid en gränsöverskridande fusion skall skyldigheten enligt 6 § att ge in fusionsplanen med bifogade handlingar för registrering fullgöras av den

svenska ekonomiska förening som deltar i fusionen. Om flera svenska föreningar deltar, skall skyldigheten i förekommande fall fullgöras av den svenska förening som är övertagande förening och i annat fall av den äldsta av de överlåtande svenska föreningarna.

Kungörelsen av registreringen skall innehålla uppgift om

1. form, namn och säte för var och en av de fusionerande föreningarna,
2. de register där föreningarna är registrerade och de nummer som används för identifiering i registren,
3. hur borgenärer och, i förekommande fall, medlemmar skall förfara för att utöva sina rättigheter samt de adresser där fullständig information om detta förfarande kostnadsfritt kan erhållas.

När fusionsplanen skall underställas föreningsstämman

32 §

Vid en gränsöverskridande fusion skall, om minst fem procent av de röstberättigade i den övertagande föreningen begär det, fusionsplanen underställas även föreningsstämman i den föreningen. En sådan begäran skall göras inom två veckor från det att uppgift om att fusionsplanen har registrerats har kungjorts enligt 15 kap. 2 §. Stämman får hållas tidigast två veckor efter det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts.

Tillhandahållande av fusionsplan

33 §

Vid en gränsöverskridande fusion skall fusionsplanen och sådana övriga handlingar som avses i 25 och 26 §§ under den tid som sägs i 8 § även hållas tillgängliga för arbetstagarorganisationer som företräder arbetstagare hos föreningen och för arbetstagare som inte företräds av någon arbetstagarorganisation.

Villkorat beslut om godkännande av fusionsplanen

34 §

Föreningsstämman i en förening som deltar i en gränsöverskridande fusion får villkora beslutet om att godkänna fusionsplanen av att en senare stämma godkänner de former som har beslutats för arbetstagararnas medverkan i den övertagande föreningen.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

35 §

Vid en gränsöverskridande fusion skall ansökan enligt 11 § göras av den svenska ekonomiska förening som deltar i fusionen. Om flera svenska föreningar deltar, skall ansökan i förekommande fall göras av den svenska förening som är övertagande förening i fusionen och i annat fall av den äldsta av de överlåtande svenska föreningarna.

36 §

Vid en gränsöverskridande fusion skall Bolagsverket, när det finns ett lagakraftvunnet beslut om tillstånd till verkställande av fusionsplan enligt 15 eller 16 § och föreningen i övrigt har fullgjort vad som krävs enligt lagen, utfärda ett intyg om att den del av förfarandet som regleras av svensk lag har skett på föreskrivet sätt. Intyg får inte utfärdas om det har väckts talan mot föreningsstämmans beslut att godkänna fusionsplanen och denna prövning fortfarande pågår.

Om den övertagande föreningen har eller, vid kombination, skall ha sitt säte i en annan stat än Sverige, skall en svensk ekonomisk förening som deltar i en gränsöverskridande fusion ge in det fusionsintyg som avses i första stycket, tillsammans med en kopia av den av föreningsstämman godkända fusionsplanen, till en behörig myndighet i den staten. Intyget skall ges in inom sex månader från den tidpunkt då intyget utfärdades.

Registrering m.m.

37 §

Efter anmälan från styrelsen i den övertagande föreningen eller, i fall som avses i andra stycket, efter underrättelse från en behörig utländsk myndighet, skall Bolagsverket registrera den gränsöverskridande fusionen i föreningsregistret. En sådan anmälan skall göras senast två månader efter det att ett beslut om tillstånd att verkställa fusionsplanen har vunnit laga kraft. Verket får registrera fusionen endast om verket har utfärdat ett sådant intyg som avses i 36 § och det inte i övrigt finns hinder mot registrering.

Om den övertagande föreningen har eller, vid kombination, skall ha sitt säte i en annan stat än Sverige, får fusionen inte registreras i Sverige förrän den har registrerats i den utländska staten.

Om den övertagande föreningen har eller, vid kombination, skall ha sitt säte i Sverige, får fusionen registreras endast om

1. de utländska föreningar som deltar i fusionen har gett in fusionsintyg från behöriga myndigheter i de stater där de är registrerade tillsammans med en kopia av den av föreningsstämman godkända fusionsplanen, samt

2. vid kombination, det inte finns något hinder mot registrering av den övertagande föreningen.

Fusionen får, i förekommande fall, registreras endast om

1. avtal har träffats eller beslut har fattats om medverkan enligt lagen (2007:000) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner eller förhandlingsperioden har löpt ut utan att sådant avtal har träffats eller beslut har fattats, och

2. den övertagande föreningens stadgar inte strider mot den ordning för medverkan som skall gälla till följd av lagen (2007:000) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner.

38 §

Vid en gränsöverskridande fusion inträder de rättsverkningar som avses i 18 § vid den tidpunkt som har fastställts i den stat där den övertagande föreningen har sitt säte. Om den övertagande föreningen har sitt säte i Sverige, inträder rättsverkningarna vid den tidpunkt då fusionen registreras enligt 37 §.

Utöver vad som anges i 18 § första stycket gäller att de fusionerande föreningarnas rättigheter och skyldigheter som härrör ur anställningsavtal eller anställningsförhållanden och som föreligger vid den tidpunkt då den gränsöverskridande fusionen får verkan överförs till den övertagande föreningen.

Medlems rätt till utträde

39 §

Utöver vad som anges i 20 § gäller att en medlem i en övertagande förening som inte har samtyckt till en gränsöverskridande fusion får säga upp sig till utträde ur föreningen inom den tid och på de villkor som anges i 7 kap. 15 § tredje stycket.

Särskilt bokslut

40 §

Om en svensk ekonomisk förening deltar i en gränsöverskridande fusion och den övertagande föreningen får säte i en annan stat än Sverige, skall styrelsen i den svenska föreningen upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet skall omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då rättsverkningarna av fusionen inträdde enligt 38 §.

För det särskilda bokslutet gäller bestämmelserna om årsbokslut i 6 kap. 4–9 och 11 §§ bokföringslagen (1999:1078). Bokslutet skall ges in till Bolagsverket inom en månad från utgången av den period som bokslutet omfattar.

Gränsöverskridande fusion mellan en förening och ett dotterbolag

41 §

Om en svensk ekonomisk förening äger samtliga aktier i en utländsk juridisk person, motsvarande ett svensk aktiebolag, med hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, får föreningen besluta att den utländska juridiska personen skall gå upp i föreningen genom fusion.

42 §

Om en utländsk juridisk person, motsvarande en svensk ekonomisk förening, innehar samtliga aktier i ett svenskt aktiebolag, får bolaget genom fusion gå upp i den utländska juridiska personen. Fusion får dock inte ske, om bolaget är ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning.

Vid en fusion enligt 41 § eller 42 § skall de bestämmelser som anges i 22 § tillämpas, dock med följande avvikelser.

1. Fusionsplanen behöver inte innehålla sådana uppgifter som avses i 24 § första stycket 2, 3 och 5.

2. Bestämmelserna om revisorsgranskning i 26–30 §§ och om föreningsstämmans prövning av fusionsplanen i 7 § skall inte tillämpas.

Vad som sägs om överlåtande förening i detta kapitel skall, vid tillämpning på en fusion enligt 41 § eller 42 §, gälla bolaget.

15 kap.

4 §

Om en sökande vid anmälan för registrering inte har iakttagit vad som är föreskrivet om anmälan, skall han föreläggas att inom viss tid avge yttrande eller vidta rättelse. Detsamma gäller, om registreringsmyndigheten finner att ett beslut som anmäls för registrering eller en handling som bifogas anmälingen

1. inte har tillkommit i behörig ordning,
2. till sitt innehåll strider mot denna lag eller annan författning eller stadgarna, eller
3. i något viktigare hänseende har en otydlig eller vilseledande avfattning.

Om sökanden inte rättar sig efter föreläggandet, skall anmälan avskrivras. En underrättelse om denna påföljd skall tas in i föreläggandet. Finns det även efter det att yttrandet har avgetts något hinder mot registrering och har sökanden haft tillfälle att yttra sig över hindret, skall registrering vägras, om det inte finns anledning att ge sökanden ett nytt föreläggande.

Bestämmelserna i första stycket utgör inte hinder mot registrering av ett beslut av föreningsstämman, om rätten till talan mot beslutet har gått förlorad enligt 7 kap. 17 § andra stycket.

<p>Registreringsmyndigheten skall genast skriftligen underrätta föreningen när registreringsmyndigheten fattar beslut enligt 11 kap. 18 §, 12 kap. 7 § tredje stycket eller 16 kap. 2 §.</p>	<p>Registreringsmyndigheten skall genast skriftligen underrätta föreningen när registreringsmyndigheten fattar beslut enligt 11 kap. 18 §, 12 kap. 19 § eller 16 kap. 2 §.</p>
--	--

6 §²

Myndighets beslut i tillståndsärenden enligt 6 kap. 3 eller 4 §, 8 kap. 3–5 §§, 9 kap. 6 § eller 8 § första stycket 1 eller 10 kap. 6 § femte stycket får överklagas till regeringen.

<p>Ett beslut av registreringsmyndigheten som innebär att anmälan har avskrivits eller registrering har vägrats enligt 4 § första och andra styckena överklagas hos allmän</p>	<p>Ett beslut av registreringsmyndigheten som innebär att anmälan har avskrivits eller registrering har vägrats enligt 4 § första och andra styckena över-</p>
--	--

² Senaste lydelse 1995:537.

förvaltningsdomstol inom två månader från beslutets dag. Detsamma gäller ett beslut av registreringsmyndigheten som avses i 4 a §, 11 kap. 18 §, 12 kap. 7 § tredje stycket eller 16 kap. 2 §.

Länsstyrelsens beslut enligt denna lag överklagas i övriga fall hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

klagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från beslutets dag. Detsamma gäller ett beslut av registreringsmyndigheten som avses i 4 a §, 11 kap. 18 §, 12 kap. 18 § eller 16 kap. 2 § *samt beslut i ett tillståndsärende enligt 12 kap. 11 § eller beslut att vägra utfärda intyg enligt 12 kap. 35 §.*

Länsstyrelsens beslut enligt denna lag överklagas i övriga fall hos allmän förvaltningsdomstol. *Detsamma gäller Skatteverkets beslut att begära sådan vilandeförklaring som avses i 12 kap. 13 §.*

Bolagsverkets beslut enligt 12 kap. 13 § får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 15 december 2007. Äldre bestämmelser tillämpas i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före denna tidpunkt.

Häriigenom föreskrivs att 9 kap. 30 § bostadsrättslagen (1991:614) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

30 §¹

Bestämmelserna om fusion i 12 kap. 1–3 §§, 4 § första stycket samt 5–7 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller också för bostadsrättsföreningar.

Bestämmelserna om fusion i 12 kap. 1–19, 22–38 och 40 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller också för bostadsrättsföreningar.

Denna lag träder i kraft den 15 december 2007. Äldre bestämmelser tillämpas i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före denna tidpunkt.

¹ Senaste lydelse 2003:31.

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 24 § lagen (2002:93) om kooperativ
hyresrätt skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

24 §

Bestämmelserna om fusion i
12 kap. 1–7 §§ lagen (1987:667)
om ekonomiska föreningar gäller
också för kooperativa
hyresrättsföreningar.

Bestämmelserna om fusion i
12 kap. 1–19, 22–38 och 40 §§
lagen (1987:667) om ekonomiska
föreningar gäller också för
kooperativa hyresrättsföreningar.

Denna lag träder i kraft den 15 december 2007. Äldre bestämmelser
tillämpas i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före denna
tidpunkt.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:575) om europabolag dels att 5 a, 6, 9 a, 15 och 32 §§ lagen (2004:575) samt rubrikerna närmast före 5 a och 9 a §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 11 a §§, och närmast före den paragrafen en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Skatteverkets och Finansinspektionens rätt att motsätta sig att ett svenskt aktiebolag deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion

Föreslagen lydelse

Finansinspektionens rätt att motsätta sig att ett svenskt aktiebolag deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion

5 a §¹

Skatteverket får motsätta sig att ett aktiebolag deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion, om

1. europabolaget enligt fusionsförslaget skall ha sitt säte i en annan stat än Sverige,

2. motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset,

3. verket har beslutat om revision hos bolaget, och

4. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen.

Finansinspektionen får, i fråga om ett aktiebolag som står under *Finansinspektionens* tillsyn, motsätta sig att bolaget deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion, om *de förutsättningar som anges i första stycket 1 och 2 föreligger.*

Skatteverket och Finansinspektionen skall meddela ett sådant beslut som avses i första och andra styckena inom två månader från den dag då uppgifter om fusionen offentliggjordes enligt artikel 21 i SE-förordningen. Myndigheterna

Finansinspektionen får, i fråga om ett aktiebolag som står under *inspektionens* tillsyn, motsätta sig att bolaget deltar i bildandet av ett europabolag genom fusion, om

1. europabolaget enligt fusionsförslaget skall ha sitt säte i en annan stat än Sverige, och

2. motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Finansinspektionen skall meddela ett sådant beslut som avses i första stycket inom två månader från den dag då uppgifter om fusionen offentliggjordes enligt artikel 21 i SE-förordningen. *Inspektionen får inte meddela ett*

¹ Senaste lydelse 2006:598.

får inte meddela ett beslut om att bolaget inte får delta i fusionen utan att bolaget först har fått tillfälle att yttra sig.

beslut om att bolaget inte får delta i fusionen utan att bolaget först har fått tillfälle att yttra sig.

Bilaga 2

6 §²

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 25.2 i SE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 23 kap. 23 eller 24 § aktiebolagslagen (2005:551) och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om *Skatteverket eller Finansinspektionen* har meddelat ett sådant beslut som avses i 5 a §. När det gäller bolag som driver bank- eller finansieringsrörelse tillämpas i stället 10 kap. 38 § respektive 11 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 25.2 i SE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 23 kap. 23 eller 24 § aktiebolagslagen (2005:551) och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om *Finansinspektionen* har meddelat ett sådant beslut som avses i 5 a §. När det gäller bolag som driver bank- eller finansieringsrörelse tillämpas i stället 10 kap. 38 § respektive 11 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Skatteverkets och Finansinspektionens rätt att motsätta sig flyttning av säte

Finansinspektionens rätt att motsätta sig flyttning av säte

9 a §

Skatteverket får motsätta sig att ett europabolag flyttar sitt säte till en annan stat, om

1. *motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset,*

2. *verket har beslutat om revision hos europabolaget, och*

3. *det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av en flyttning av europabolagets säte.*

Finansinspektionen får, i fråga om ett europabolag som står under *Finansinspektionens* tillsyn, motsätta sig att *europabolaget* flyttar sitt säte till en annan stat, om motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Skatteverket och Finansinspektionen skall meddela ett sådant

Finansinspektionen får, i fråga om ett europabolag som står under *inspektionens* tillsyn, motsätta sig att *europabolag* flyttar sitt säte till en annan stat, om motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Finansinspektionen skall meddela ett sådant beslut som avses i

² Senaste lydelse 2006:598.

beslut som avses i första *och andra styckena* inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt artikel 8.2 i SE-förordningen. *Myndigheterna* får inte meddela ett beslut om att motsätta sig flyttning utan att europabolaget först har fått tillfälle att yttra sig.

första *stycket* inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt artikel 8.2 i SE-förordningen. *Inspektionen* får inte meddela ett beslut om att motsätta sig flyttning utan att europabolaget först har fått tillfälle att yttra sig.

11 a §

Om Skatteverket begär det, skall Bolagsverket förklara en fråga om tillstånd enligt 11 § vilande under högst tolv månader.

Skatteverket får begära vilandeförklaring endast om

1. *begäran är motiverad av hänsyn till allmänintresset,*
2. *verket har beslutat om revision hos europabolaget, och*
3. *det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen.*

Om Skatteverket begär det, skall Bolagsverket förlänga den tid under vilken tillståndsfrågan vilar. Skatteverket får begära sådan förlängning endast om det finns särskilda skäl. Förlängning får ske endast med tre månader i taget.

15 §

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 8.8 i SE-förordningen när ett beslut om tillstånd enligt 13 eller 14 § har meddelats och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om det föreligger ett sådant förhållande som avses i artikel 8.15 i SE-förordningen.

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 8.8 i SE-förordningen när ett beslut om tillstånd enligt 13 eller 14 § har meddelats och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas *om Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 9 a §* eller om det föreligger ett sådant förhållande som avses i artikel 8.15 i SE-förordningen.

32 §³

Bolagsverkets beslut att avskriva en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom

³ Senaste lydelse 2006:598.

två månader från dagen för beslutet. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 11 §, verkets beslut om att vägra utfärda intyg enligt 6 eller 15 § samt verkets beslut enligt 31 §. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Skatteverkets och Finansinspektionens beslut enligt 5 a eller 9 a § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionens beslut enligt 5 a eller 9 a § *och Skatteverkets beslut att begära sådan vilandeförklaring som avses i 11 a §* får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Länsstyrelsens beslut i ett ärende enligt 28 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bolagsverkets beslut i ett ärende enligt 29 § får överklagas hos allmän domstol i den ort där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte. Ett beslut enligt 29 § första stycket får överklagas inom tre veckor från den dag då bolaget fick del av beslutet. Ett beslut enligt 29 § andra stycket får överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid överklagande enligt fjärde stycket gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

Bolagsverkets beslut enligt 11 a § får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 15 december 2007.

Härigenom föreskrivs i fråga om aktiebolagslagen (2005:551)

dels att nuvarande 23 kap. 36 § skall betecknas 23 kap. 52 § och att rubriken närmast före nuvarande 23 kap. 36 § skall sättas närmast före 23 kap. 52 §,

dels att 1 kap. 9 §, den nya 23 kap. 52 § samt 31 kap. 2 och 5 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas 18 nya paragrafer, 23 kap. 21 a och 36–51 §§ samt 31 kap. 5 a §, samt närmast före 36, 37, 40, 42–48, 50 och 51 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

9 §

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck finns i nedan angivna paragrafer:

förköps- förbehåll	4 kap. 18 §	förköps- förbehåll	4 kap. 18 §
		<i>gränsöver- skridande fusion</i>	23 kap. 36 §
hembuds- förbehåll	4 kap. 27 §	hembuds- förbehåll	4 kap. 27 §

23 kap.

21 a §

Om Skatteverket begär det, skall Bolagsverket förklara en fråga om tillstånd enligt 20 § vilande under högst tolv månader.

Skatteverket får begära vilandeförklaring endast om

1. *begäran är motiverad av hänsyn till allmänintresset,*
2. *verket har beslutat om revision hos bolaget, och*
3. *det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen.*

Om Skatteverket begär det, skall Bolagsverket förlänga den tid under vilken tillståndsfrågan vilar. Skatteverket får begära sådan förlängning endast om det finns

Gränsöverskridande fusion

Tillämpliga bestämmelser

36 §

Ett svenskt aktiebolag får delta i en fusion med en motsvarande juridisk person med hemvist i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Sverige (gränsöverskridande fusion). Därvid gäller

1 § om vad en fusion innebär,

2 § om fusionsvederlag,

4 § om fusion när överlåtande bolag har gått i likvidation,

5 § om särskilda rättighetshavares ställning,

8, 10, 37 och 38 §§ om fusionsplanen,

39 § om styrelseredogörelse,

11–13 och 40 och 41 §§ om revisorsgranskning av fusionsplanen,

14 § första stycket och 42 § om registrering av fusionsplanen,

15 § första–tredje styckena och 43 § om när fusionsplanen skall underställas bolagsstämman,

16 och 44 §§ om tillhandahållande av fusionsplanen m.m.,

17 § om majoritetskrav m.m.,

18 § om när frågan om fusion faller,

19 § om underrättelse till bolagets kända borgenärer,

20, 21 och 46 §§ om ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen,

21 a § om vilandeförklaring,

22 § om kallelse på bolagens borgenärer,

23 § om när Bolagsverket skall lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,

24 § om när allmän domstol

skall lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,

47 § om fusionsintyg,

48 och 49 §§ om registrering,

26 § om fusionens rättsverkningar,

27 § om när frågan om fusion faller varvid vad som i den paragrafen sägs om 25 § skall avse 48 §,

50 § om särskilt bokslut, och

51 § om absorption av helägt dotterbolag.

Om inte annat framgår, skall bestämmelserna i detta kapitel tillämpas endast på det eller de svenska aktiebolag som deltar i den gränsöverskridande fusionen.

Fusionsplan m.m.

37 §

Vid en gränsöverskridande fusion skall styrelsen i ett svenskt aktiebolag som deltar i fusionen, tillsammans med motsvarande organ i de utländska bolag som deltar i fusionen, upprätta en fusionsplan.

Vid kombination utgör fusionsplanen stiftelseurkund, om det övertagande bolaget skall ha sitt säte i Sverige.

38 §

Fusionsplanen skall innehålla uppgift om

1. de fusionerande bolagens form, namn och säte,

2. utbytesförhållanden mellan aktier och förekommande värdepapper i överlåtande respektive övertagande bolag och eventuell kontant betalning,

3. de villkor som skall gälla för tilldelning av aktier och förekommande värdepapper i övertagande bolag,

4. den gränsöverskridande fusionens sannolika följder för

sysselsättningen,

5. från vilken tidpunkt och på vilka villkor aktier och förekommande värdepapper medför rätt till utdelning i det övertagande bolaget,

6. från vilken tidpunkt de fusionerande bolagen bokföringsmässigt skall behandlas som hörande till det övertagande bolaget,

7. vilka rättigheter i det övertagande bolaget som skall tillkomma innehavare av särskilda rättigheter i överlåtande bolag eller vilka åtgärder som i övrigt skall vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,

8. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen skall lämnas till en styrelseledamot, verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare eller till den som utför granskning enligt artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/56/EG av den 26 oktober 2005 om gränsöverskridande fusioner av bolag med begränsat ansvar,

9. värdet av de tillgångar och skulder som skall överföras till det övertagande bolaget och de överväganden som har gjorts vid värderingen, och

10. datum för den årsredovisning som har legat till grund för fastställandet av villkoren för fusionen.

I förekommande fall skall fusionsplanen också innehålla uppgift om hur arbetstagarna deltar i den process genom vilken formerna för arbetstagarnas medverkan i det övertagande bolaget beslutas.

Vid kombination skall fusionsplanen också innehålla uppgift om det planerade övertagande bolagets form, firma och säte samt förslag till bolagsordning för det bolaget.

39 §

Till fusionsplanen skall det fogas en redogörelse från styrelsen i vart och ett av de svenska aktiebolag som deltar i fusionen. Redogörelsen skall ha det innehåll som anges i 9 §. Därutöver skall den innehålla uppgift om fusionens sannolika konsekvenser för aktieägare, borgenärer och anställda. Om styrelsen i skälig tid innan fusionsplanen har färdigställts får ett yttrande från arbetstagarnas företrädare, skall detta yttrande fogas till redogörelsen.

Revisorsgranskning

40 §

Vid en gränsöverskridande fusion skall revisorsgranskningen enligt 11 § omfatta även styrelsens redogörelse enligt 39 §.

Bestämmelserna i 11–13 §§ skall inte tillämpas om samtliga aktieägare i de bolag som deltar i fusionen har samtyckt till det. De skall inte heller tillämpas om en utländsk behörig myndighet i en stat där något av de deltagande bolagen har sitt säte, efter gemensam begäran från de fusionerande bolagen, har utsett eller godkänt en eller flera oberoende sakkunniga att för samtliga bolags räkning granska fusionsplanen och upprätta en gemensam skriftlig rapport för alla bolag.

I fall som avses i andra stycket skall det till fusionsplanen fogas ett yttrande från en eller flera sådana revisorer som anges i 12 § med sådant innehåll som avses i 11 § andra stycket. Ett sådant yttrande skall vid tillämpningen av 21 § första stycket 3 anses som ett revisorsyttrande enligt 11 §.

41 §

Om ett svenskt bolag deltar i en

gränsöverskridande fusion och samtliga bolag som deltar i fusionen begär det, skall Bolagsverket utse en eller flera personer att, för samtliga bolags räkning, granska den gemensamma planen för den gränsöverskridande fusionen och upprätta en gemensam skriftlig rapport för alla bolag. Beträffande granskningen och yttrandets innehåll gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 11–13 §§ och 40 § första stycket.

Registrering av fusionsplanen

42 §

Vid en gränsöverskridande fusion skall skyldigheten enligt 14 § att ge in fusionsplanen med bifogade handlingar för registrering fullgöras av det svenska aktiebolag som deltar i fusionen. Om flera svenska bolag deltar, skall skyldigheten i förekommande fall fullgöras av det svenska bolag som är övertagande bolag och i annat fall av det äldsta av de överlåtande svenska bolagen.

Kungörelsen av registreringen skall innehålla uppgift om

1. form, namn och säte för vart och ett av de fusionerande bolagen,
2. de register där bolagen är registrerade och de nummer som används för identifiering i registren,
3. hur borgenärer och, i förekommande fall, minoritetsaktieägare skall förfara för att utöva sina rättigheter samt de adresser där fullständig information om detta förfarande kostnadsfritt kan erhållas.

Bolagsstämmans beslut

43 §

Vad som sägs i 15 § tredje

stycket om att stämman i vissa fall får hållas inom kortare tid än en månad efter det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts gäller inte vid en gränsöverskridande fusion.

Tillhandahållande av fusionsplanen

44 §

Vad som sägs i 16 § andra stycket om att det i vissa fall är tillräckligt att planen och bifogade handlingar hålls tillgängliga för aktieägarna under två veckor före stämman gäller inte vid en gränsöverskridande fusion.

Vid en gränsöverskridande fusion skall fusionsplanen och bifogade handlingar under den tid som sägs i 16 § andra stycket även hållas tillgängliga för arbetstagarorganisationer som företräder arbetstagare hos bolaget och för arbetstagare som inte företräds av någon arbetstagarorganisation.

Villkorat godkännande av fusionsplanen

45 §

Bolagsstämman i ett bolag som deltar i en gränsöverskridande fusion får villkora beslutet om att godkänna fusionsplanen av att en senare stämma godkänner de former som har beslutats för arbetstagararnas medverkan i det övertagande bolaget.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

46 §

Vid en gränsöverskridande fusion skall ansökan enligt 20 § göras av det svenska aktiebolag

som deltar i fusionen. Om flera svenska bolag deltar, skall ansökan i förekommande fall göras av det svenska bolag som är övertagande bolag och i annat fall av det äldsta av de överlåtande svenska bolagen.

Fusionsintyg

47 §

Vid en gränsöverskridande fusion skall Bolagsverket, när det finns ett lagakraftvunnet beslut om tillstånd till verkställande av fusionsplan enligt 23 eller 24 § och det svenska aktiebolag som deltar i fusionen i övrigt har fullgjort vad som krävs enligt denna lag, utfärda ett intyg om att den del av förfarandet som regleras av svensk lag har skett på föreskrivet sätt. Intyg får inte utfärdas om det har väckts talan mot bolagsstämmans beslut att godkänna fusionsplanen och denna prövning fortfarande pågår.

Om det övertagande bolaget har eller, vid kombination, skall ha sitt säte i en annan stat än Sverige, skall ett svenskt aktiebolag som deltar i fusionen ge in det fusionsintyg som avses i första stycket, tillsammans med en kopia av den av bolagsstämman godkända fusionsplanen, till en behörig myndighet i den staten. Intyget skall ges in inom sex månader från den tidpunkt då intyget utfärdades.

Registrering m.m.

48 §

Efter anmälan från styrelsen i det övertagande bolaget eller, i fall som avses i andra stycket, efter underrättelse från en behörig utländsk myndighet, skall Bolagsverket registrera den gränsöver-

skridande fusionen i aktiebolagsregistret. En sådan anmälan skall göras senast två månader efter det att ett beslut om tillstånd att verkställa fusionsplanen har vunnit laga kraft. Verket får registrera fusionen endast om verket har utfärdat ett sådant intyg som avses i 47 § första stycket och det inte i övrigt föreligger hinder mot registrering. I fråga om registreringen gäller i övrigt 25 §.

Om det övertagande bolaget har eller, vid kombination, skall ha sitt säte i en annan stat än Sverige, får fusionen inte registreras i Sverige, förrän den har registrerats i den staten.

Om det övertagande bolaget har eller, vid kombination, skall ha sitt säte i Sverige, får fusionen registreras endast om

1. de utländska bolag som deltar i fusionen har gett in fusionsintyg från behöriga myndigheter i de stater där de är registrerade tillsammans med en kopia av den av bolagsstämman godkända fusionsplanen, samt

2. vid kombination, det inte finns något hinder mot registrering av det övertagande bolaget.

Fusionen får, i förekommande fall, registreras endast om

1. avtal har träffats eller beslut har fattats om medverkan enligt lagen (2007:000) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner eller förhandlingsperioden har löpt ut utan att sådant avtal har träffats eller beslut har fattats, och

2. den övertagande föreningens stadgar inte strider mot den ordning för medverkan som skall gälla till följd av lagen (2007:000) om

49 §

Vid en gränsöverskridande fusion inträder de rättsverkningar som avses i 26 § vid den tidpunkt som har fastställts i den stat där det övertagande bolaget har sitt säte. Om det övertagande bolaget har sitt säte i Sverige, inträder rättsverkningarna vid den tidpunkt då fusionen registreras enligt 48 §.

Utöver vad som anges i 26 § gäller att de fusionerande bolagens rättigheter och skyldigheter som härrör ur anställningsavtal eller anställningsförhållanden och som föreligger vid den tidpunkt då den gränsöverskridande fusionen får verkan överförs till det övertagande bolaget.

Särskilt bokslut

50 §

Om ett svensk aktiebolag deltar i en gränsöverskridande fusion och det övertagande bolaget får säte i en annan stat än Sverige, skall styrelsen i det svenska aktiebolaget upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet skall omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då rättsverkningarna av fusionen inträdde enligt 49 §.

För det särskilda bokslutet gäller bestämmelserna om årsbokslut i 6 kap. 4–9 och 11 §§ bokföringslagen (1999:1078). Bokslutet skall ges in till Bolagsverket inom en månad från utgången av den period som bokslutet omfattar.

Absorption av helägt dotterbolag

51 §

Vid en gränsöverskridande fusion mellan ett moderbolag och ett helägt dotterbolag tillämpas bestämmelserna i 36–50 §§, dock med följande avvikelser.

1. Fusionsplanen behöver inte innehålla sådana uppgifter som avses i 38 § första stycket 2–4.

2. Bestämmelserna om revisorsgranskning i 11–13 och 40–42 §§ samt om bolagsstämmans godkännande av fusionsplanen i 15 § första stycket skall inte tillämpas.

Vid en fusion enligt denna paragraf skall det till fusionsplanen fogas ett yttrande från en eller flera sådana revisorer som anges i 12 § revisorsyttrande med sådant innehåll som avses i 11 § andra stycket 1.

52 §

Talan om upphävande av ett bolagsstämmobeslut om godkännande av fusionsplan skall i de fall som avses i 7 kap. 51 § andra stycket väckas inom sex månader från beslutet. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

Om en allmän domstol genom dom eller beslut som har vunnit laga kraft har bifallit en talan om upphävande av ett stämmobeslut om att godkänna en fusionsplan, skall fusionen gå åter även om överlåtande bolag har upplösts. För förpliktelser som har uppkommit genom någon åtgärd på det övertagande bolagets vägnar efter det att överlåtande bolag har upplösts men innan domstolens avgörande har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar, svarar de överlåtande bolagen, eller vid absorption, det eller de överlåtande bolagen och det övertagande bolaget solidariskt.

I fråga om ett beslut att godkänna en fusionsplan som avser en gränsöverskridande fusion gäller, utöver vad som sägs 7 kap. 51 § första stycket och i första stycket i denna paragraf, att talan inte får väckas efter det att Bolagsverket eller allmän domstol genom ett beslut som har vunnit laga kraft har lämnat tillstånd till verkställande av fusionsplanen enligt

31 kap.2 §¹

Följande beslut av Bolagsverket överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

1. beslut i tillståndsärenden enligt 20 kap. 23 §, 23 kap. 20 eller 33 § samt 24 kap. 22 §,

2. beslut enligt 23 kap. 27 eller 35 § eller 24 kap. 29 § att förklara att frågan om fusion eller delning har fallit,

2 a. beslut att vägra utfärda intyg enligt 23 kap. 47 §,

3. beslut enligt 27 kap. 2 § att skriva av en anmälan om registrering eller vägra registrering,

4. beslut att avregistrera företrädare enligt 27 kap. 6 §,

5. beslut i ärenden enligt 28 kap. 5 § andra stycket,

6. beslut att förelägga eller döma ut vite enligt 30 kap 3 §.

Skrivelsen med överklagandet skall ges in till Bolagsverket inom två månader från dagen för beslutet.

Bolagsverkets beslut enligt 23 kap. 21 a § får inte överklagas.

5 a §

Skatteverkets beslut att begära vilandeförklaring enligt 23 kap. 21 a § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

8 §

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten i mål som avses i 2, 4 eller 6 §.	Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten i mål som avses i 2, 4, 5 a eller 6 §.
---	--

Denna lag träder i kraft den 15 december 2007.

¹ Senaste lydelse 2006:486.

Förslag till lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:595) om europakooperativ

dels att 6, 8, 13, 20 och 40 §§ samt rubrikerna närmast före 6 och 13 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skal införas en ny paragraf, 16 a §, av följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 17 § skall placeras närmast före den nya 16 a §.

Skatteverkets och Finansinspektionens rätt att motsätta sig att en ekonomisk förening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion

Finansinspektionens rätt att motsätta sig att en ekonomisk förening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion

6 §

Skatteverket får motsätta sig att en ekonomisk förening deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion, om

1. europakooperativet enligt fusionsförslaget skall ha sitt säte i en annan stat än Sverige,

2. motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset,

3. verket har beslutat om revision hos föreningen, och

4. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen.

Finansinspektionen får, i fråga om en ekonomisk förening som står under *Finansinspektionens* tillsyn, motsätta sig att föreningen deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion, om de förutsättningar som anges i första stycket 1 och 2 föreligger.

Skatteverket och Finansinspektionen skall meddela ett sådant beslut som avses i första och andra styckena inom två månader från den dag då fusionsförslaget offentliggjordes enligt artikel 24 i SCE-förordningen. *Myndigheterna* får

Finansinspektionen får, i fråga om en ekonomisk förening som står under *inspektionens* tillsyn, motsätta sig att föreningen deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion, om

1. europakooperativet enligt fusionsförslaget skall ha sitt säte i en annan stat än Sverige, och

2. motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset

Finansinspektionen skall meddela ett sådant beslut som avses i första stycket inom två månader från den dag då fusionsförslaget offentliggjordes enligt artikel 24 i SCE-förordningen. *Inspektionen* får inte meddela ett beslut om att före-

inte meddela ett beslut om att föreningen inte får delta i fusionen utan att föreningen först har fått tillfälle att yttra sig.

ningen inte får delta i fusionen utan att föreningen först har fått tillfälle att yttra sig. Bilaga 2

8 §

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 29.2 i SCE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 23 kap. 23 eller 24 § aktiebolagslagen (2005:551) och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om *Skatteverket eller* Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 6 §. När det gäller föreningar som driver finansieringsrörelse tillämpas i stället 12 kap. 22 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 29.2 i SCE-förordningen, när beslut om tillstånd har meddelats enligt 23 kap. 23 eller 24 § aktiebolagslagen (2005:551) och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 6 §. När det gäller föreningar som driver finansieringsrörelse tillämpas i stället 12 kap. 22 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Skatteverkets och Finansinspektionens rätt att motsätta sig flyttning av säte

Finansinspektionens rätt att motsätta sig flyttning av säte

13 §

Skatteverket får motsätta sig att ett europakooperativ flyttar sitt säte till en annan stat, om

1. *motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset,*

2. *verket har beslutat om revision hos europakooperativet, och*

3. *det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av en flyttning av europakooperativets säte.*

Finansinspektionen får, i fråga om ett europakooperativ som står under *Finansinspektionens* tillsyn, motsätta sig att europakooperativet flyttar sitt säte till en annan stat, om motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Skatteverket och Finansinspektionen skall meddela ett sådant beslut som avses i första *och andra styckena* inom två månader från den dag då förslaget om

Finansinspektionen får, i fråga om ett europakooperativ som står under *inspektionens* tillsyn, motsätta sig att europakooperativet flyttar sitt säte till en annan stat, om motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Finansinspektionen skall meddela ett sådant beslut som avses i första *stycket* inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt

flyttningen offentliggjordes enligt artikel 7.2 i SCE-förordningen. *Myndigheterna* får inte meddela ett beslut om att motsätta sig flyttning utan att europakooperativet först har fått tillfälle att yttra sig.

artikel 7.2 i SCE-förordningen. *Inspektionen* får inte meddela ett beslut om att motsätta sig flyttning utan att europakooperativet först har fått tillfälle att yttra sig.

16 a §

Om Skatteverket begär det, skall Bolagsverket förklara en fråga om tillstånd enligt 16 § vilande under högst tolv månader.

Skatteverket får begära vilande-förklaring endast om

1. *begäran är motiverad av hänsyn till allmänintresset,*
2. *verket har beslutat om revision hos europakooperativet, och*
3. *det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen.*

Om Skatteverket begär det, skall Bolagsverket förlänga den tid under vilken tillståndsfrågan vilar. Skatteverket får begära sådan förlängning endast om det finns särskilda skäl. Förlängning får ske endast med tre månader i taget.

20 §

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 7.8 i SCE-förordningen när ett beslut om tillstånd enligt 18 eller 19 § har meddelats och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om *Skatteverket eller* Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 13 § eller om det föreligger ett sådant förhållande som avses i artikel 7.15 i SCE-förordningen.

Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 7.8 i SCE-förordningen när ett beslut om tillstånd enligt 18 eller 19 § har meddelats och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 13 § eller om det föreligger ett sådant förhållande som avses i artikel 7.15 i SCE-förordningen.

40 §

Bolagsverkets beslut att avskryva en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från dagen för beslutet. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 16 §, verkets beslut om att vägra utfärda intyg enligt 8 eller 20 § samt verkets beslut enligt 39 §. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Skatteverkets och Finansinspek- Finansinspektionens beslut i ett

tionens beslut i ett ärende enligt 6 eller 13 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

ärende enligt 6 eller 13 § och *Skatteverkets beslut att begära sådan vilandeförklaring som avses i 16 a §* får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bilaga 2

Länsstyrelsens beslut i ett ärende enligt 36 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bolagsverkets beslut i ett ärende enligt 37 § får överklagas hos allmän domstol i den ort där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte. Ett beslut enligt 37 § första stycket får överklagas inom tre veckor från den dag då europakooperativet fick del av beslutet. Ett beslut enligt 37 § andra stycket får överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid överklagande enligt fjärde stycket gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

Bolagsverkets beslut enligt 16 a § får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 15 december 2007.

Efter remiss har yttrande över departementspromemorian Gränsöverskridande fusioner (Ds 2006:22) avgetts av Hovrätten över Skåne och Blekinge, Göteborgs tingsrätt, Kammarrätten i Jönköping, Länsrätten i Stockholms län, Sveriges Riksbank, Riksåklagaren, Ekobrottsmyndigheten, Revisorsnämnden, Kommerskollegium, Finansinspektionen, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Tullverket, Bokföringsnämnden, Juridiska fakultetsnämnden vid Lunds universitet, Arbetsdomstolen, Bolagsverket, Sveriges advokatsamfund, Svenska Handelskamarförbundet, Företagarna, Svenskt Näringsliv, Lantbrukarnas Riksförbund, FAR SRS, Tjänstemännens Centralorganisation TCO, Landsorganisationen i Sverige LO, Svenska Bankföreningen, Delegationen för utländska investeringar i Sverige (ISA), Fondbolagens förening, Kooperativa Institutet, SBC, Stockholmsbörsen AB, Svenska Fondhandlareföreningen, Sveriges Redovisningskonsulters Förbund SRF, Sveriges Aktiesparares Riksförbund, VPC AB samt Ärendeutredningen (Ju 2005:14).

Arbetsgivarverket, Konsumentverket, Arbetslivsinstitutet, Verket för näringslivsutveckling (NUTEK), Sveriges kommuner och landsting, Kooperativa Förbundet, Sveriges Försäkringsförbund, Sveriges Akademikers Centralorganisation SACO, Näringslivets Regelnämnd NNR, Aktiemarknadsbolagens förening, Aktiemarknadsnämnden, AktieTorget AB, Finansbolagens förening, Föreningen för kooperativ utveckling i Sverige, HSB, Institutionella ägares förening för regleringsfrågor på aktiemarknaden, Nordic Growth Market NGM AB, Näringslivets Börskommitté, OMX AB, Redovisningsrådet samt Riksbyggen har beretts tillfälle att avge yttrande men har avstått från att yttra sig.

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2005/56/EG

av den 26 oktober 2005

om gränsöverskridande fusioner av bolag med begränsat ansvar

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTETS OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD
HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 44,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Det finns bland bolag med begränsat ansvar från olika medlemsstater ett behov av samarbete och omstrukturering. Vid genomförandet av gränsöverskridande fusioner möter bolag med begränsat ansvar emellertid många juridiska och administrativa problem i gemenskapen. Därför krävs, för att säkerställa den inre marknadens fullbordande och funktion, gemenskapsbestämmelser som underlättar genomförandet av gränsöverskridande fusioner av de olika slags bolag med begränsat ansvar som omfattas av lagstiftningen i de olika medlemsstaterna.
- (2) Genom detta direktiv underlättas gränsöverskridande fusioner av bolag med begränsat ansvar enligt definitionen i detta direktiv. Medlemsstaternas lagar bör tillåta gränsöverskridande fusioner av ett nationellt bolag med begränsat ansvar med ett bolag med begränsat ansvar från en annan medlemsstat om de berörda medlemsstaternas nationella lagstiftning tillåter fusioner mellan sådana bolag.

- (3) För att underlätta förfarandet vid gränsöverskridande fusioner bör det slås fast att, om inget annat föreskrivs i detta direktiv, varje bolag som deltar i en gränsöverskridande fusion, samt varje berörd tredje man, fortsätter att omfattas av bestämmelserna och formaliteterna i den nationella lagstiftning som skulle vara tillämplig vid en nationell fusion. De bestämmelser och formaliteter i nationell lag som det hänvisas till i detta direktiv bör inte införa några restriktioner av etableringsfriheten eller av den fria rörligheten för kapital utom när sådana restriktioner är berättigade i enlighet med EG-domstolens rättspraxis och i synnerhet genom krav som ligger i det allmännas intresse samt är såväl nödvändiga för som proportionerliga till uppnåendet av sådana övergripande krav.

- (4) Den gemensamma planen för en gränsöverskridande fusion bör sammanställas på samma sätt för varje berört bolag i de olika medlemsstaterna. Det bör därför anges vad den gemensamma planen minst måste innehålla, samtidigt som de berörda bolagen kan komma överens om att planen skall innehålla fler uppgifter.

- (5) För att skydda både bolagsmännens och tredje mans intressen, bör för varje fusionerande bolag såväl den gemensamma planen för den gränsöverskridande fusionen som genomförandet av den gränsöverskridande fusionen offentliggöras i lämpliga offentliga register.

- (6) I alla medlemsstaters lagstiftningar bör det föreskrivas att en eller flera sakkunniga på nationell nivå skall utarbeta en rapport om den gemensamma planen för den gränsöverskridande fusionen i fråga om varje bolag som deltar i fusioner. För att begränsa kostnaderna för sakkunniga vid en gränsöverskridande fusion bör det finnas möjlighet att utarbeta en gemensam rapport riktad till samtliga bolagsmän i de bolag som deltar i den gränsöverskridande fusionen. Den gemensamma planen för den gränsöverskridande fusionen bör godkännas av varje bolags bolagsstämma.

⁽¹⁾ EUT C 117, 30.4.2004, s. 43.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 10 maj 2005 (ännu ej offentliggjort i EUT) och rådets beslut av den 19 september 2005.

- (7) För att underlätta förfarandet vid gränsöverskridande fusioner bör det fastställas att kontrollen av beslutsprocessens genomförande och lagenlighet i varje fusionerande bolag bör utföras av den nationella myndigheten för respektive bolag, medan kontrollen av den gränsöverskridande fusionens genomförande och lagenlighet bör utföras av den nationella myndigheten för det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen. Den berörda nationella myndigheten kan vara en domstol, en notarius publicus eller annan behörig myndighet som utses av den berörda medlemsstaten. Det är dessutom nödvändigt att fastställa enligt vilken nationell lagstiftning det avgörs när den gränsöverskridande fusionen får verkan, och detta är den lagstiftning som det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen omfattas av.
- (8) För att skydda bolagsmännens och tredje mans intressen bör gränsöverskridande fusioners rättsverkningar fastställas, och skillnad bör då göras mellan de situationer då det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen är ett övertagande bolag och då det är ett helt nytt bolag. Av rättssäkerhetsskäl bör det inte längre vara möjligt att ogiltigförklara gränsöverskridande fusioner efter den tidpunkt då den gränsöverskridande fusionen har trätt i kraft.
- (9) Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av lagstiftningen om kontroll av företagskoncentrationer, varken på gemenskapsnivå, genom förordning (EG) nr 139/2004⁽¹⁾ eller på medlemsstatsnivå.
- (10) Detta direktiv påverkar inte gemenskapslagstiftningen om kreditförmedlare eller andra finansföretag och inte heller nationella bestämmelser som införts på grundval av sådan gemenskapslagstiftning.
- (11) Detta direktiv påverkar inte en medlemsstats lagstiftning där information begärs om var huvudkontoret eller den huvudsakliga verksamheten för det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen föreslås bli beläget.
- (12) Arbetstagarnas rättigheter förutom rätt till medverkan bör även fortsättningsvis omfattas av de nationella bestämmelser som avses i rådets direktiv 98/59/EG av den 20 juli 1998 om kollektiva uppsägningar⁽²⁾, rådets direktiv 2001/23/EG av den 12 mars 2001 om skydd av arbetstagarnas rättigheter vid överlåtelse av företag, verksamheter eller delar av företag eller verksamheter⁽³⁾, Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen⁽⁴⁾ samt rådets direktiv 94/45/EG av den 22 september 1994 om inrättandet av ett europeiskt företagsråd eller ett förfarande i gemenskapsföretag och grupper av gemenskapsföretag för information till och samråd med arbetstagare⁽⁵⁾.
- (13) Om arbetstagarna har rätt till medverkan i ett av de fusionerande bolagen bör under de omständigheter som anges i detta direktiv och om den nationella lagstiftningen i den medlemsstat där det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen har sitt säte inte föreskriver samma omfattning av medverkan som den som gäller för de berörda fusionerande företagen, inbegripet i kommittéer inom det tillsynsorgan som har beslutsfattande befogenheter, eller inte föreskriver samma rätt till medverkan för arbetstagarna i det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen, regler fastställas för arbetstagarnas medverkan i det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen. Principerna och förfarandena i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag⁽⁶⁾ och av rådets direktiv 2001/86/EG av den 8 oktober 2001 om komplettering av stadgan för europabolag vad gäller arbetstagarinflytande⁽⁷⁾ bör tas som grund, dock med förbehåll för sådana ändringar som anses nödvändiga därför att det bolag som uppstår genom fusionen kommer att omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat där det har sitt säte. För att inte i onödan försena fusioner kan medlemsstaterna i enlighet med artikel 3.2 b i direktiv 2001/86/EG se till att de förhandlingar som avses i artikel 16 i detta direktiv inleds skyndsamt.
- (14) När man skall fastställa omfattningen av arbetstagarnas medverkan i de berörda fusionerande bolagen bör hänsyn även tas till andelen representanter för arbets-

(2) EGT L 225, 12.8.1998, s. 16.

(3) EGT L 82, 22.3.2001, s. 16.

(4) EGT L 80, 23.3.2002, s. 29.

(5) EGT L 254, 30.9.1994, s. 64. Direktivet ändrat genom direktiv 97/74/EG (EGT L 10, 16.1.1998, s. 22).

(6) EGT L 294, 10.11.2001, s. 1. Förordningen ändrad genom förordning (EG) nr 885/2004 (EGT L 168, 1.5.2004, s. 1).

(7) EGT L 294, 10.11.2001, s. 22.

(1) Rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer (EG: s koncentrationsförordning) (EUT L 24, 29.1.2004, s. 1).

tagarna bland ledamöterna i ledningsgruppen, som är ansvarig för bolagets resultatenheter, som företräder arbetstagarna.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv avses med

- (15) Eftersom målet för den föreslagna åtgärden, nämligen att fastställa regler som innehåller gemensamma inslag som skall tillämpas över gränserna, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel, går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (16) I enlighet med punkt 34 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning⁽¹⁾ bör medlemsstaterna uppmanas att för egen del och i gemenskapens intresse upprätta egna tabeller som så vitt det är möjligt visar överensstämmelsen mellan direktivet och införlivandeåtgärderna samt att offentliggöra dessa tabeller.

- 1) *bolag med begränsat ansvar* (nedan kallat "bolag")
- a) bolag enligt artikel 1 i direktiv 68/151/EEG⁽²⁾, eller
- b) aktiebolag som är en juridisk person och har separata tillgångar som uteslutande svarar för bolagets skulder och som enligt den nationella lagstiftning det omfattas av är underställt sådana skyddsåtgärder som fastställs i direktiv 68/151/EEG för att skydda bolagsmännens och tredje mans intressen.
- 2) *fusion*: en transaktion varigenom
- a) ett eller flera bolag upplöses utan likvidation och överför alla sina tillgångar och skulder till ett annat befintligt bolag – det övertagande bolaget – i utbyte mot att deras bolagsmän får ersättning i form av värdepapper eller andelar som representerar kapitalet i det andra bolaget samt, när så är tillämpligt, en kontant betalning som inte överstiger 10 % av det nominella värdet eller, om det inte finns något nominellt värde, av det bokföringsmässiga parivärdet av dessa värdepapper eller andelar, eller
- b) två eller flera bolag upplöses utan likvidation och överför alla sina tillgångar och skulder till ett bolag som de bildar – det nybildade bolaget – i utbyte mot att deras bolagsmän får ersättning i form av värdepapper eller andelar som representerar kapitalet i det nybildade bolaget samt, när så är tillämpligt, en kontant betalning som inte överstiger 10 % av det nominella värdet eller, om det inte finns något nominellt värde, av det bokföringsmässiga parivärdet av dessa värdepapper eller andelar, eller
- c) ett bolag upplöses utan likvidation och överför alla sina tillgångar och skulder till det bolag som innehar samtliga värdepapper eller andelar som representerar dess kapital.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Tillämpningsområde

Detta direktiv skall tillämpas på fusioner av bolag med begränsat ansvar som har bildats i enlighet med en medlemsstats lagstiftning och som har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet inom gemenskapen, under förutsättning att minst två av bolagen omfattas av lagstiftningen i olika medlemsstater (nedan kallade "gränsöverskridande fusioner").

⁽¹⁾ EUT C 321, 31.12.2003, s. 1.

⁽²⁾ Rådets första direktiv 68/151/EEG av den 9 mars 1968 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 58 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga inom gemenskapen (EGT L 65, 14.3.1968, s. 8). Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.

*Artikel 3***Ytterligare bestämmelser angående tillämpningsområdet**

1. Trots det som sägs i artikel 2.2 skall detta direktiv tillämpas även på gränsöverskridande fusioner om åtminstone en av de berörda medlemsstaternas lagstiftning tillåter att den kontanta betalning som avses i artikel 2.2 a och 2.2 b överstiger 10 % av det nominella värdet eller, om det inte finns något nominellt värde, av det bokföringsmässiga parivärdet av de värdepapper eller andelar som utgör kapitalet i det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen.

2. Medlemsstaterna får besluta att inte tillämpa detta direktiv på gränsöverskridande fusioner med ett kooperativt företag även i de fall där det kooperativa företaget motsvarar definitionen av "bolag med begränsat ansvar" enligt artikel 2.1.

3. Detta direktiv skall inte tillämpas på gränsöverskridande fusioner med ett bolag vars syfte är kollektiva investeringar av kapital som erhålls av allmänheten, som bedriver verksamhet på grundval av principen om riskspridning och vars andelar, på innehavarnas begäran, återköps eller inlöses, direkt eller indirekt, ur det bolagets tillgångar. Åtgärder som vidtas av ett sådant bolag för att säkerställa att börsvärdet på dess andelar inte skiljer sig avsevärt från värdet på dess nettotillgångar skall anses motsvara sådant återköp eller sådan inlösen.

*Artikel 4***Villkor för gränsöverskridande fusioner**

1. Om inte annat anges i detta direktiv,

- a) är gränsöverskridande fusioner endast möjliga mellan bolagsformer som får fusionera enligt den nationella lagstiftningen i de berörda medlemsstaterna,
- b) skall ett bolag som deltar i en gränsöverskridande fusion uppfylla villkoren i de bestämmelser och formaliteter i den nationella lagstiftning som bolaget omfattas av. Lagar som ger en medlemsstats nationella myndigheter möjlighet att motsätta sig en bestämd inhemsk fusion med hänvisning till allmänintresset skall vara tillämpliga även på gränsöverskridande fusioner, om denna medlemsstats lagstiftning är tillämplig på åtminstone ett av de fusionerande bolagen. Denna bestämmelse skall inte gälla i den mån artikel 21 i förordning (EG) nr 139/2004 är tillämplig.

2. De bestämmelser och formaliteter som avses i punkt 1 b skall särskilt omfatta bestämmelser om beslutsfattandet i samband med fusionen och, med beaktande av fusionens gränsöverskridande art, skyddet av de fusionerande bolagens borgenärer, obligationsinnehavare och innehavare av värdepapper eller andelar, samt arbetstagarna avseende andra rättigheter än de som regleras i artikel 16. En medlemsstat får, när det gäller bolag som deltar i en gränsöverskridande fusion och som omfattas av dess lagstiftning, utfärda

bestämmelser som är avsedda att säkerställa ett lämpligt skydd för minoritetsdelägare som har motsatt sig den gränsöverskridande fusionen.

*Artikel 5***Gemensam plan för den gränsöverskridande fusionen**

De fusionerande bolagens lednings- och/eller förvaltningsorgan skall utarbeta en gemensam plan för den gränsöverskridande fusionen. Den gemensamma planen för den gränsöverskridande fusionen skall åtminstone innehålla uppgifter om

- a) de fusionerande bolagens form, namn och säte samt om den planerade formen, det planerade namnet och sätet för det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen,
- b) utbytesförhållandet för värdepapperen eller de andelar som representerar kapitalet och om eventuell kontant betalning,
- c) villkoren för tilldelning av värdepapper eller andelar som representerar kapitalet i det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen,
- d) den gränsöverskridande fusionens sannolika följder för sysselsättningen,
- e) från vilken tidpunkt innehav av värdepapper eller andelar som representerar kapitalet ger rätt till del i vinsten samt om eventuella särskilda villkor rörande denna rätt,
- f) från vilken tidpunkt de fusionerande bolagens transaktioner bokföringsmässigt skall behandlas som hörande till det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen,
- g) vilka rättigheter som det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen tilldelar bolagsmän med speciella rättigheter och innehavare av andra värdepapper än andelar som representerar kapitalet eller om vilka åtgärder som föreslås beträffande dem,
- h) eventuella särskilda förmåner som beviljas de sakkunniga som granskar planen för den gränsöverskridande fusionen eller ledamöterna av förvaltnings-, lednings-, tillsyns- eller kontrollorganen i de fusionerande bolagen,
- i) bolagsordningen för det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen,
- j) i förekommande fall, enligt vilka förfaranden det i enlighet med artikel 16 sluts överenskommelser angående arbetstagarnas inflytande på fastställandet av deras rätt till medverkan i det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen,

- k) bedömningen av de tillgångar och skulder som överförs på det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen,
- l) datum för de fusionerande bolagens räkenskaper som skall användas för att fastställa villkoren för den gränsöverskridande fusionen.

Artikel 6

Offentliggörande

1. Den gemensamma planen för den gränsöverskridande fusionen skall offentliggöras på det sätt som föreskrivs enligt varje medlemsstats lagstiftning, i enlighet med artikel 3 i direktiv 68/151/EEG, för varje fusionerande bolag minst en månad före den bolagsstämma som skall besluta om planen.
2. För vart och ett av de fusionerande bolagen, och med förbehåll för ytterligare krav som ställs av den medlemsstat som bolaget lyder under, skall följande uppgifter offentliggöras i denna medlemsstats officiella tidning:
 - a) Form, namn och säte för vart och ett av de fusionerande bolagen.
 - b) Det register dit handlingarna enligt artikel 3.2 i direktiv 68/151/EEG har lämnats för vart och ett av de fusionerande bolagen samt deras löpnummer i detta register.
 - c) En uppgift om hur vart och ett av de fusionerande bolagens borgenärer och i förekommande fall minoritetsdelägare skall förfara för att utöva sina rättigheter samt den adress där fullständig information om detta förfarande kostnadsfritt kan erhållas.

Artikel 7

Lednings- eller förvaltningsorganets rapport

Lednings- eller förvaltningsorganet i vart och ett av de fusionerande bolagen skall utarbeta en rapport till bolagsmännen med en förklaring av och motivering till de rättsliga och ekonomiska aspekterna av den gränsöverskridande fusionen samt förklara konsekvenserna av den gränsöverskridande fusionen för bolagsmän, borgenärer och arbetstagare.

Rapporten skall göras tillgänglig för bolagsmännen och arbetstagarnas företrädare eller, om sådana företrädare saknas, för arbetstagarna själva minst en månad före dagen för den bolagsstämma som avses i artikel 9.

Om lednings- eller förvaltningsorganet i något av de fusionerande bolagen inom skälig tid erhåller ett yttrande från arbetstagarnas företrädare, i enlighet med nationell lagstiftning, skall detta yttrande bifogas rapporten.

Artikel 8

Oberoende rapport av sakkunnig

1. För varje fusionerande bolag skall oberoende sakkunniga utarbeta en rapport riktad till bolagsmännen som skall vara tillgänglig senast en månad före den bolagsstämma som avses i artikel 9. Dessa sakkunniga kan, i enlighet med lagstiftningen i varje medlemsstat, vara fysiska eller juridiska personer.

2. Som ett alternativ till de sakkunniga som granskar planen för varje fusionerande bolags räkning får en eller flera oberoende sakkunniga, utsedda för detta ändamål på de fusionerande bolagens gemensamma begäran av en rättslig eller administrativ myndighet, eller godkända av en sådan myndighet, i den medlemsstat av vars lagstiftning något av de fusionerande bolagen eller det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen omfattas, granska den gemensamma planen för den gränsöverskridande fusionen och upprätta en gemensam skriftlig rapport avsedd för samtliga delägare.

3. Rapporten från de sakkunniga skall innehålla åtminstone de uppgifter som föreskrivs i artikel 10.2 i rådets direktiv 78/855/EEG av den 9 oktober 1978 om fusioner av aktiebolag⁽¹⁾. De sakkunniga skall ha rätt att av vart och ett av de fusionerande bolagen begära de upplysningar som de anser vara nödvändiga för att de skall kunna fullgöra sin uppgift.

4. Det skall inte krävas vare sig någon granskning av den gemensamma planen för den gränsöverskridande fusionen av oberoende sakkunniga eller någon rapport från de sakkunniga om alla delägare i vart och ett av de bolag som ingår i den gränsöverskridande fusionen är eniga om detta.

Artikel 9

Godkännande av bolagsstämman

1. Efter att ha tagit del av de rapporter som avses i artiklarna 7 och 8, skall bolagsstämman i vart och ett av de fusionerande bolagen besluta om godkännande av den gemensamma planen för den gränsöverskridande fusionen.

⁽¹⁾ EGT L 295, 20.10.1978, s. 36. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.

2. Bolagsstämman i varje fusionerande bolag får förbehålla sig rätten att ställa som villkor för den gränsöverskridande fusionens genomförande att den uttryckligen bekräftar de närmare bestämmelser som beslutats för arbetstagarnas medverkan i det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen.

3. Om villkoren i artikel 8 i direktiv 78/855/EEG uppfylls, behöver medlemsstaternas lagstiftning inte innehålla krav på att det övertagande bolagets bolagsstämma skall godkänna fusionen.

Artikel 10

Fusionsintyg

1. Varje medlemsstat skall utse den domstol, notarius publicus eller annan behörig myndighet som skall kontrollera den gränsöverskridande fusionens lagenlighet för den del av förfarandet som gäller varje fusionerande bolag som omfattas av den statens lagstiftning.

2. I de berörda medlemsstaterna skall den myndighet som avses i punkt 1 för varje fusionerande bolag som omfattas av den statens lagstiftning utan dröjsmål utfärda ett intyg som slutgiltigt styrker att vad som krävs i fråga om handlingar och formaliteter före fusionen har fullgjorts.

3. Om lagstiftningen i den medlemsstat som ett fusionerande bolag omfattas av föreskriver ett förfarande för att granska och ändra värdepapperens eller andelarnas utbytesförhållande, eller ett förfarande för att kompensera minoritetsdelägare, utan att förhindra registreringen av den gränsöverskridande fusionen, skall sådana förfaranden endast vara tillämpliga om andra fusionerande bolag som befinner sig i medlemsstater som inte föreskriver sådana förfaranden, när de godkänner planen för den gränsöverskridande fusionen enligt artikel 9.1, uttryckligen accepterar att bolagsmännen i det fusionerande bolaget har möjlighet att tillgripa dessa förfaranden, som skall inledas vid den domstol som har behörighet i fråga om detta fusionerande bolag. I sådana fall får den myndighet som avses i punkt 1 utfärda det intyg som avses i punkt 2 även om ett sådant förfarande inletts. Intyget skall emellertid ange att förfarandet har inletts. Beslutet enligt förfarandet skall vara bindande för det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen och alla dess bolagsmän.

Artikel 11

Kontroll av den gränsöverskridande fusionens lagenlighet

1. Varje medlemsstat skall utse den domstol, notarius publicus eller annan behörig myndighet som skall kontrollera

den gränsöverskridande fusionens lagenlighet för den del av förfarandet som gäller genomförandet av den gränsöverskridande fusionen och i förekommande fall bildandet av ett nytt bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen när detta bolag omfattas av den statens lagstiftning. Myndigheten skall i synnerhet kontrollera att de fusionerande bolagen har godkänt den gemensamma planen för den gränsöverskridande fusionen med samma lydelse och, när så är lämpligt, att de närmare bestämmelserna för arbetstagarnas medverkan har fastställts i enlighet med artikel 16.

2. Varje fusionerande bolag skall därför överlämna det intyg som avses i artikel 10.2 till den myndighet som avses i punkt 1 inom sex månader från intygets utfärdande samt en kopia av den gemensamma plan för den gränsöverskridande fusionen som godkänts av den bolagsstämma som avses i artikel 9.

Artikel 12

Den gränsöverskridande fusionens verkan

Den tidpunkt då den gränsöverskridande fusionen får verkan skall bestämmas i enlighet med den medlemsstats lagstiftning som det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen omfattas av. Denna tidpunkt skall infalla efter det att de kontroller som avses i artikel 11 har genomförts.

Artikel 13

Registrering

Lagstiftningen i varje medlemsstat som de fusionerande bolagen omfattades av skall avgöra för respektive stats territorium hur den gränsöverskridande fusionens genomförande, i enlighet med artikel 3 i direktiv 68/151/EEG, skall offentliggöras i de offentliga register till vilka varje bolag var skyldigt att lämna in sina handlingar.

Registreringsenheten för registrering av det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen skall utan dröjsmål meddela den registreringsenhet hos vilken vart och ett av bolagen var skyldigt att lämna in sina handlingar att den gränsöverskridande fusionen har ägt rum. Den föregående registreringen skall raderas, i tillämpliga fall, vid mottagandet av det meddelandet, men inte tidigare.

Artikel 14

Den gränsöverskridande fusionens rättsverkningar

1. När en gränsöverskridande fusion genomförs enligt artikel 2.2 a och 2.2 c skall följande rättsverkningar inträda vid den tidpunkt som avses i artikel 12:

a) Det överlåtande bolagets samtliga tillgångar och skulder skall överföras till det övertagande bolaget.

b) Bolagsmännen i det överlåtande bolaget skall bli bolagsmän i det övertagande bolaget.

c) Det överlåtande bolaget skall upphöra att existera.

2. När en gränsöverskridande fusion genomförs enligt artikel 2.2 b skall följande rättsverkningar inträda vid den tidpunkt som avses i artikel 12:

a) De fusionerande bolagens samtliga tillgångar och skulder skall överföras till det nya bolaget.

b) Bolagsmännen i de fusionerande bolagen skall bli bolagsmän i det nybildade bolaget.

c) De fusionerande bolagen skall upphöra att existera.

3. Om lagstiftningen i medlemsstaterna vid gränsöverskridande fusion mellan bolag som omfattas av detta direktiv kräver att särskilda formaliteter uppfylls för att de fusionerande bolagens överföring av vissa tillgångar, rättigheter och skyldigheter skall få rättsverkan gentemot tredje man, skall dessa formaliteter fullgöras av det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen.

4. De fusionerande bolagens rättigheter och skyldigheter som härrör ur anställningsavtal eller anställningsförhållanden och som gäller vid den tidpunkt då den gränsöverskridande fusionen får verkan skall, på grund av att denna gränsöverskridande fusion får verkan, överföras till det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen vid den tidpunkt då den gränsöverskridande fusionen får verkan.

5. Inga andelar i det övertagande bolaget skall utbytas mot andelar i det överlåtande bolaget vilka innehas antingen

a) av det övertagande bolaget eller genom en person som handlar i eget namn men på dess vägnar,

b) eller av det överlåtande bolaget eller genom en person som handlar i eget namn men på dess vägnar.

Artikel 15

Förenklade formaliteter

1. När en gränsöverskridande fusion genom absorption genomförs av ett bolag som innehar samtliga andelar och alla andra värdepapper som berättigar till rösträtt vid bolagsstämma i det eller de överlåtande bolagen,

— skall bestämmelserna i artikel 5 b, 5 c och 5 e, artikel 8 och artikel 14.1 b inte tillämpas,

— skall bestämmelserna i artikel 9.1 inte tillämpas på det eller de överlåtande bolagen.

2. När en gränsöverskridande fusion genom absorption genomförs av ett bolag som inte innehar samtliga men 90 % eller mer av de andelar och de andra värdepapper som berättigar till rösträtt vid bolagsstämma i det eller de överlåtande bolagen, skall rapporter från en eller flera oberoende sakkunniga samt de handlingar som behövs för kontrollen endast krävas i den mån detta föreskrivs i den nationella lagstiftning som det övertagande eller det överlåtande bolaget omfattas av.

Artikel 16

Arbetstagarnas medverkan

1. Utan att det påverkar bestämmelserna i punkt 2 skall det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen omfattas av eventuella gällande bestämmelser om arbetstagarnas medverkan i den medlemsstat där dess säte är beläget.

2. Eventuella gällande bestämmelser om arbetstagarnas medverkan i den medlemsstat där sätet för det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen är beläget skall emellertid inte tillämpas, om minst ett av de fusionerande bolagen under de sex månader som föregår offentliggörandet av den gemensamma planen för den gränsöverskridande fusionen enligt artikel 6 har ett genomsnittligt antal arbetstagare som överstiger 500 och omfattas av bestämmelser om arbetstagarnas medverkan i den mening som avses i artikel 2 k i direktiv 2001/86/EG eller om det i den nationella lagstiftning som tillämpas på det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen

a) inte föreskrivs åtminstone samma nivå för arbetstagarnas medverkan som den som gäller för de berörda fusionerande bolagen, mätt genom andelen representanter för arbetstagarna bland ledamöterna i förvaltningsorganet eller tillsynsorganet eller dessas kommittéer eller i ledningsgruppen, som omfattar bolagets resultatenheter, och som omfattas av arbetstagarnas medverkan, eller

b) inte föreskrivs samma rätt till medverkan för arbetstagare i driftsenheter i det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen och som är belägna i andra medlemsstater som för arbetstagarna i den medlemsstat där det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen har sitt säte.

3. I de fall som avses i punkt 2 skall arbetstagarnas medverkan i det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen samt deras inflytande över besluten om dessa rättigheter, i tillämpliga delar och om inte annat följer av punkterna 4-7 nedan, regleras av medlemsstaterna enligt de principer och förfaranden som anges i artikel 12.2, 12.3 och 12.4 i förordning (EG) nr 2157/2001 och följande bestämmelser i direktiv 2001/86/EG:

- a) Artikel 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 första stycket första strecksatsen och andra stycket, 3.5 samt 3.7.
- b) Artikel 4.1, 4.2 a, 4.2 g, 4.2 h samt 4.3.
- c) Artikel 5.
- d) Artikel 6.
- e) Artikel 7.1, 7.2 första stycket led b och andra stycket samt 7.3. I detta direktiv skall dock den procentandel som krävs enligt artikel 7.2 första stycket led b i direktiv 2001/86/EG för tillämpningen av de referensbestämmelser som återges i del 3 i bilagan till det direktivet ökas från 25 % till 33 1/3 %.
- f) Artiklarna 8, 10 och 12.
- g) Artikel 13.4.
- h) Del 3 led b i bilagan.

4. När medlemsstaterna reglerar de principer och förfaranden som avses i 3

- a) skall de ge de relevanta organen i de fusionerande bolagen befogenhet att utan föregående förhandlingar välja att direkt omfattas av de referensbestämmelser för medverkan som avses i punkt 3 h ovan, enligt lagstiftningen i den medlemsstat där det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen skall ha sitt säte och iaktta dessa bestämmelser från och med dagen för registrering,

- b) skall de ge det särskilda förhandlingsorganet rätt att med två tredjedels majoritet som företräder minst två tredjedelar av arbetstagarna, däribland rösterna från de ledamöter som representerar arbetstagare i minst två medlemsstater, besluta att inte inleda förhandlingar eller avsluta förhandlingar som redan inletts och att iaktta de gällande bestämmelserna om medverkan i den medlemsstat där det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen skall ha sitt säte,

- c) får de, i de fall referensbestämmelserna för medverkan gäller efter föregående förhandlingar och utan hinder av dessa bestämmelser, besluta att begränsa andelen ledamöter som representerar arbetstagarna i förvaltningsorganet i det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen. Om antalet ledamöter som representerar arbetstagarna i ett av de fusionerande bolagen utgjorde minst en tredjedel av förvaltnings- eller tillsynsorganet får begränsningen dock aldrig leda till en lägre andel ledamöter som företräder arbetstagarna i förvaltningsorganet än en tredjedel.

5. Utvidgningen av rätten till medverkan till att omfatta de arbetstagare i det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen vilka är anställda i en annan medlemsstat, enligt punkt 2 b, medför inte någon skyldighet för de medlemsstater som väljer att göra detta att beakta dessa arbetstagare när de beräknar den tröskel för arbetsstyrkans storlek som ger rätt till medverkan enligt den nationella lagstiftningen.

6. Om minst ett av de fusionerande bolagen omfattas av ett system för arbetstagares medverkan och det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen skall omfattas av ett sådant system i enlighet med bestämmelserna i punkt 2, skall bolaget ha en rättslig form som medger rätt till medverkan.

7. När det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen omfattas av ett system för arbetstagares medverkan skall bolaget vidta åtgärder för att säkerställa att arbetstagarnas rätt till medverkan skyddas vid eventuella därpå följande inhemska fusioner inom tre år efter det att den gränsöverskridande fusionen har trätt i kraft, genom att i tillämpliga delar tillämpa bestämmelserna i denna artikel.

Artikel 17

Giltighet

En gränsöverskridande fusion som trätt i kraft i enlighet med artikel 12 får inte ogiltigförklaras.

*Artikel 18***Översyn**

Fem år efter den tidpunkt som fastställs i artikel 19 första stycket skall kommissionen se över detta direktiv mot bakgrund av erfarenheterna av dess tillämpning och vid behov föreslå att det ändras.

*Artikel 19***Genomförande**

Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 15 december 2007.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

*Artikel 20***Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

*Artikel 21***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 26 oktober 2005.

På Europaparlamentets vägnar

J. BORRELL FONTELLES

Ordförande

På rådets vägnar

D. ALEXANDER

Ordförande

Artikel 1 anger direktivets tillämpningsområde. Det ska tillämpas på fusioner av bolag med begränsat ansvar som har bildats i enlighet med en medlemsstats lagstiftning och som har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet inom gemenskapen, under förutsättning att minst två av bolagen omfattas av lagstiftningen i olika medlemsstater.

I *artikel 2* definieras begreppen bolag med begränsat ansvar och fusion.

Artikel 3 innehåller vissa ytterligare bestämmelser om direktivets tillämpningsområde. Bland annat föreskrivs att medlemsstaterna får undanta kooperativa företag från direktivets tillämplighet.

Artikel 4 fastställer vissa grundläggande villkor för gränsöverskridande fusioner. Ett sådant villkor är att en gränsöverskridande fusion är möjlig endast mellan bolagsformer som får fusionera enligt berörda medlemsstaters nationella lagstiftning. Vidare föreskrivs att ett bolag som deltar i en gränsöverskridande fusion ska uppfylla de krav som uppställs i den nationella lagstiftningen. Om det i denna lagstiftning finns bestämmelser om att en myndighet har rätt att motsätta sig en fusion med hänsyn till allmänintresset, ska dessa bestämmelser tillämpas även på en gränsöverskridande fusion. Artikeln ger vidare medlemsstaterna möjlighet att utfärda särskilda bestämmelser till skydd för minoritetsdelägare som har motsatt sig fusionen.

I *artikel 5* föreskrivs att de deltagande bolagens lednings- eller förvaltningsorgan – varmed för svensk del avses styrelsen – ska upprätta en gemensam fusionsplan. Planen ska innehålla uppgift om bl.a. de fusionerande bolagens form, namn och säte, utbytesförhållandet för värdepapper/andelar respektive eventuell kontant betalning, fusionens sannolika följder på sysselsättningen och bolagsordningen för det bolag som uppstår genom fusionen.

I *artikel 6* anges vilka uppgifter som ska offentliggöras för varje fusionerande bolag. Hit hör bl.a. uppgift om form, namn och säte för varje fusionerande bolag samt den planerade formen, namnet och sätet för det bolag som ska uppstå genom fusionen. Vidare ska uppgift om hur borgenärer och i förekommande fall minoritetsaktieägare ska förfara för att utöva sina rättigheter offentliggöras.

Artikel 7 innehåller bestämmelser om att styrelserna i de deltagande bolagen ska upprätta en särskild rapport. I denna ska de rättsliga och ekonomiska aspekterna av fusionen förklaras. Rapporten ska hållas tillgänglig för bolagsmännen och deras anställda eller dessas företrädare.

Enligt *artikel 8* ska oberoende sakkunniga, utsedda för varje fusionerande bolag, utarbeta ett yttrande över fusionsplanen. Alternativt får det utarbetas ett gemensamt yttrande riktat till samtliga delägare i de bolag som deltar i fusionen. Yttrandet ska finnas tillgängligt under minst en månad före den stämma som ska ta ställning till frågan om fusion. Yttrandet ska ha samma innehåll som ett sådant motsvarande yttrande som ska upprättas enligt det tredje bolagsrättsliga direktivet.

I *artikel 9* stadgas att bolagsstämman i vart och ett av de fusionerande bolagen, efter att ha tagit del av de yttranden som avses i artikel 8, ska godkänna fusionsplanen. Under vissa förhållanden får en medlemsstat avstå från att kräva att det övertagande bolaget godkänner fusionsplanen.

I *artiklarna 10 och 11* finns bestämmelser om att medlemsstaterna ska utse behöriga myndigheter som ska kontrollera fusionens laglighet och utfärda intyg som bekräftar att alla formaliteter för fusionen är uppfyllda.

Enligt *artikel 12* ska medlemsstaterna fastställa den tidpunkt då den gränsöverskridande fusionen börjar gälla. Denna tidpunkt måste infalla efter det att alla kontroller av de fusionerande bolagen har genomförts.

Artikel 13 stadgar att fusionen ska offentliggöras i de fusionerande bolagens respektive hemstater.

Artikel 14 anger de rättsverkningar som inträder när den gränsöverskridande fusionen börjar gälla. Varje överlåtande bolags samtliga tillgångar och skulder överförs då till det övertagande bolaget. Delägarna i de överlåtande bolagen blir delägare i det övertagande bolaget och de överlåtande bolagen upphör att existera.

I *artikel 15* finns bestämmelser som syftar till att förenkla förfarandet vid en gränsöverskridande fusion där det övertagande bolaget redan innehar alla eller nästan alla aktier i det överlåtande bolaget. I sådana fall kan man hoppa över ett antal steg i förfarandet.

Artikel 16 reglerar arbetstagarnas medverkan i de beslutsfattande organen i det nya bolag som uppstår genom en gränsöverskridande fusion.

Enligt *artikel 17* kan en gränsöverskridande fusion som trätt i kraft inte ogiltigförklaras.

Artiklarna 18–21 innehåller formella föreskrifter om genomförandet av direktivet. Det ska vara genomfört senast den 15 december 2007. Inom fem år därefter ska kommissionen göra en översyn av direktivet.